

Csillag vagy!
DRHE antológia

Csillag vagy! DRHE antológia

Szerkesztette: Hodossi Sándor – Koncz Karola – Vitéz Ferenc

Anyanyelvi lektor: Lapis-Lovas Anett

Felelős kiadó: Dr. Baráth Béla Levente, rektor

Kiadja: Debreceni Református Hittudományi Egyetem,
Debrecen, 2021.

© **Debreceni Református Hittudományi Egyetem**

© **Szerzők**

Az illusztrációkat szerkesztette és válogatta: Erdődy József Attila

A borítón Istenes Virág: *Naplány* című munkája látható.

ISBN 978-615-5853-37-1

Technikai szerkesztő: Szilágyiné Asztalos Éva

Nyomdai kivitelezés: Kapitális Nyomdaipari Kft., Debrecen

Felelős vezető: Kapusi József

CSILLAG VAGY!

DRHE antológia

Szerkesztette: Hodossi Sándor – Koncz Karola – Vitéz Ferenc

Debrecen
2021

AJÁNLÓ

Üdvözlét az Olvasónak!

Alkotói körét és műfaját tekintve is szerteágazó anyagot gyűjt össze e kötet. Az írások között egyaránt találunk első szárnypróbálgatásokat és kiforrott művészi munkákat. Olvasunk itt adott művészeti ágazatra, szerzőre, de akár egyes betűkre reflektáló kreatív stílusgyakorlatokat, szépírói igényű szövegeket, melyeket bibliai textusok, egyéni és közösségi élethelyzetek, kapcsolati szituációk, vagy éppen sajátos hittapasztalatok ihlettek. Az antológia alapvető összekötő eleme a szerzők személyes kötődése a mai DRHE-hoz és ennek jogelőd intézményeihez. Joggal merülhet fel a kérdés, hogy miért éppen most vált fontossá tágabb egyetemi közösségünk számára egy ilyen sokszerzős válogatás összeállítása, közreadása? Meg kell vallanom, hogy a vállalkozás felkarolására hallgatóink, oktatóink, öregdiákjaink művészi tehetségének régebb óta tervezetett elismerése mellett, éppen a 2020/21. tanév rendkívüli körülményei hatottak ösztönzően. A kényszerű távoktatás és távolsági kapcsolattartás időszakában folyamatosan kerestük azokat lehetőségeket, melyeket szembeállíthatunk az egyetemi oktatás és tanulás személytelenné és ingerszegénné válásának veszélyével. Ilyen lehetőségnek mutatkozott a kiterjedt körben jelenlévő irodalmi alkotótevékenység pártolása. A kötetrel kapcsolatos munkálatok során ezt a törekvést igazolta számomra a szerzők és az antológia munkatársai részéről egyaránt tapasztalt odaadás. Az előkészítő munkálatok záró fázisában külön meglepetést jelentettek számomra az illusztrációként közreadott fotográfikák, melyek egyetemünk Rajz és Vizuális Nevelés Tanszékén a tavaszi szemeszterben létrehozott hallgatói munkák. Talán valamennyi érzékelhető lesz az Olvasó számára ebből a nehéz időszakban megvalósított bátorító közösségi alkotótevékenységből. Köszönöm minden közreműködő munkáját!

Dr. Baráth Béla Levente
rektor

ELŐSZÓ

Egyetemünk korábbi és jelenlegi hallgatóinak írásait tartalmazó irodalmi antológia kiadásának gondolata a DRHE Alumni Központjában fogalmazódott meg. A Covid 19 világjárvány megghiúsította a személyes jelenléttel megvalósítható programjainkat, ezért olyan lehetőségeket kerestünk, amelyek a beszűkített körülmények között is lehetővé teszik az egyetemhez tartozás élményének megélését, és képesek hidat építeni a különböző korosztályok között. Ismerve jelenlegi és volt hallgatóink kreativitását, irodalmi érzékenységét, kézenfekvőnek és megvalósíthatónak tűnt egy irodalmi válogatás összeállítása.

Ez a tervünk jól illeszkedik az alumni központ feladatköréhez, hiszen a szakirodalom szerint az eredményes alumni tevékenység fontos feltétele a képzés során kialakuló erős érzelmi kötődés az intézményhez. Az Egyesült Államokban régóta jellemző az a törekvés, hogy a képző intézmény már az egyetemre való felvétel előtt kapcsolatokat építsen jövődi hallgatóival, majd a képzési szakaszban is meghatározó cél az intézményhez való kötődés erősítése a különböző szabadidős programokon keresztül. Így válik természetessé a törekvés arra, hogy a végzés után is megmaradjon a kapcsolat az egyetem és alumnusai között. Ezt a gyakorlatot mintának tekintve kerültek az egyetemi mentorprogramban részt vevő középiskolások, dóczys diákok írásai egy kötetbe egyetemünk jelenlegi és korábban végzett hallgatóinak munkáival.

Antológiánkat eredetileg két fejezetre terveztük. Az elsőben Koncz Karola, teológus-lelkész szakos hallgató, az Új Közlöny főszerkesztője által összegyűjtött hallgatói munkák, a másodikban a korábban végzett hallgatók versei és prózai művei szerepeltek volna. Az előzetes egyeztetések során azonban nagy örömmel értesültünk arról, hogy dr. Vitéz Ferenc tanszékvezető főiskolai docens vezetésével működő irodalmi önképzőkör munkáiból is összeállt egy

válogatás, amely a megvalósult kötet harmadik nagy egységét képezi. Az illusztrációk összeállítását a Rajz-és Vizuális Nevelési tanszék vezetőjének, dr. Erdődy József Attila tanár úrnak köszönjük.

Hálásak vagyunk egyetemünk vezetésének segítő, ösztönző figyelméért, valamint a DRHE Közművelődési-és Sportbizottságának anyagi támogatásáért. Reméljük, sok örömteli percet okoznak olvasóinknak a kötet írásai.

Dr. Hodossi Sándor
intézményi alumni felelős
Debrecen, 2021 húsvétján

TARTALOMJEGYZÉK

AJÁNLÓ.....	7
ELŐSZÓ.....	9
TARTALOMJEGYZÉK	11
<i>Bertha Zoltán</i>	
Csillag vagy	21
ÚJ KÖZLÖNY	23
<i>Balázs Eszter</i>	
A fává nőtt szemtanú	25
Az Érmellék Messiása	29
Naplóbejegyzés	36
<i>Koncz Karola</i>	
Szétderivált állapotban	41
Artikulálatlan	41
Sorsok között	43
Elvétett ó betű.....	43
Dávidella dala	44
Az arcod az álarcosbálban.....	45
A mi titkunk	46
Symbolum Carolum	47
<i>Hubai Alex</i>	
Levente	49
<i>Szeles Emese</i>	
Szusszanó.....	53
Napringató.....	53
Advent.....	54
<i>Záhorszki-Hangó Viola Réka</i>	
Levegőt!.....	55

<i>Hegedűs Csaba</i>	
Vissza hát az őrhelyre!	57
Kegyelem!	58
<i>Bodó Gabriella</i>	
Bizonytalanság	63
<i>Debreceni Ákos</i>	
Szeretnénk.....	65
<i>Petkes Piroska Judit</i>	
Némán	66
Ellen-tét	67
Leszakadt az ég	68
Sósózárás.....	69
Akril.....	69
Honvágy.....	70
<i>Hubai Alex</i>	
Szerelmélkedés.....	72
Rejtfény	73
<i>László Abigél</i>	
Csillagfény	75
<i>Albert Bálint</i>	
Ki lehet?.....	76
<i>Hodossy-Takács Sámuel</i>	
Van egy város (Érzelmes sorok Sárospatakról).....	78
<i>Mercz Sándor</i>	
Isten szeretete	80
Csillagok háborúja.....	81
Baromfi/ élet	81
Kálvin tér 16.....	82
Immanuel (dalszöveg)	83
Dániel az oroszánok vermében	84
7 szűk esztendő	85
<i>Csorvássy Zsófia Fruzsina</i>	
Előtanulmányok majdani regényemhez	86
<i>Nagy Bettina-Tünde</i>	
Életkép a szürke hétköznapiak előtt	89
<i>Molnárfi Mátyás</i>	
Zsoltár.....	92
Ének a fazekasról	93
Etűd.....	94
A fehér kápolna.....	95

ÖNKÉPZŐKÖRI ÍRÁSOK ÉS STÍLUSGYAKORLATOK	99
<i>Rácz Gábor</i>	
Isten ajándéka	101
A leprás	110
<i>Iván Emese Vivien</i>	
A csend	117
<i>Smidróczki Nikoletta</i>	
Óda a hangokhoz	118
<i>Tóth Lilla</i>	
Hangzók verse	119
A csúnya fiú	119
<i>Volosinovszki Marianna</i>	
Hangok litániája	121
<i>Dulavics Dóra</i>	
Angyalian Drága Hangok	122
<i>Smidróczki Anikó</i>	
A „bölcességkeresés hangjai”	123
<i>Bakó Boglárka</i>	
Négysoros	124
<i>Gulyás Dominika haikui</i>	
Fekete falevelek	124
Tegnap	124
Csendes lélek	125
<i>Bartók Emese haikui</i>	125
<i>Raffai Fanni haikui</i>	125
<i>Hubai Alex haikui</i>	126
<i>Lőrincz Anna Edit haikui</i> ..	126
<i>Marjai Szilvia Petra haikui</i>	127
<i>Budai Pálma haikui</i>	
Őszi haikuk	128
<i>Budai Pálma</i>	
Dalolj!	130
<i>Kele Enikő</i>	
Origin	134
<i>Sási Mária</i>	
Hangjaink története	139
<i>Dulavics Dóra</i>	
Porcelán szerelem	140
<i>Kiss Dorottya</i>	
Hangok	142

Iskola.....	142
<i>Vincze Éva Fruzsina</i>	
Nevemre	143
<i>Bakó Boglárka</i>	
Tóth Árpád	144
<i>Volosinovszki Marianna</i>	
Zelk Zoltán.....	145
<i>Rékasi Borbála</i>	
Zelk Zoltán.....	146
<i>Szalma Evelin</i>	
József Attila	147
<i>Győri Krisztina</i>	
A csúf fiú	148
<i>Maák Cecília</i>	
Napló	153
Tavaszi	153
Március 1.....	154
Szilánkok.....	155
<i>Hubai Alex</i>	
Én vagyok	156
<i>Doedens Miriam</i>	
A Világ Legunalmasabb Meséje	158
<i>Héder Vivien</i>	
Egy év	164
<i>Kele Enikő</i>	
Ha „most” vagyok	166
<i>Rusói Fanni</i>	
A csönd is másképp „hangzik”	169
<i>Braun Ágnes</i>	
A vonatút	171
<i>Budai Pálma</i>	
Üvegvitrin.....	176
<i>Dobos Krisztina</i>	
A szépségesen rút királyfi	180
<i>Török Réka</i>	
A napraforgólány.....	184
<i>Koncz Eszter</i>	
Szívünknek áldott, váratlan vendége	186

<i>Kupás Virág</i>	
Légszomj	190
<i>Vitéz Kata</i>	
Álmodik az élet	194
<i>Homovics Panna</i>	
Dorombka	198
<i>Egyed Zsófia</i>	
Az éneklő csillagok.....	200
<i>Homovics Panna írásai</i>	
A két kis nyúl	204
A mi örök kincsünk	205
A fáradtság nem pusztán kín.....	206
A fogas.....	207
ALUMNI	215
<i>Molnárfi Mátyás Tamás</i>	
Csokonai dala a Collegiumhoz	217
Csárdás Kolozsvárott	217
Éji zsongás.....	218
Csend és ég	220
Csermely	220
A független Ádám	221
Révész.....	222
Most	223
Harang.....	224
Hazatérés	225
Tócó.....	225
Január embere	226
Szuburbán haiku.....	227
Látod.....	228
Türkiz tükör hölgye.....	228
Ady szép húga	230
<i>Kádas Richárd</i>	
Hd ismét.....	232
Kötelesség?.....	232
Kérdőjel	233
Desztillál.....	235
Múzsa, múzsa.....	235
Levegőért	236
Szépség.....	237

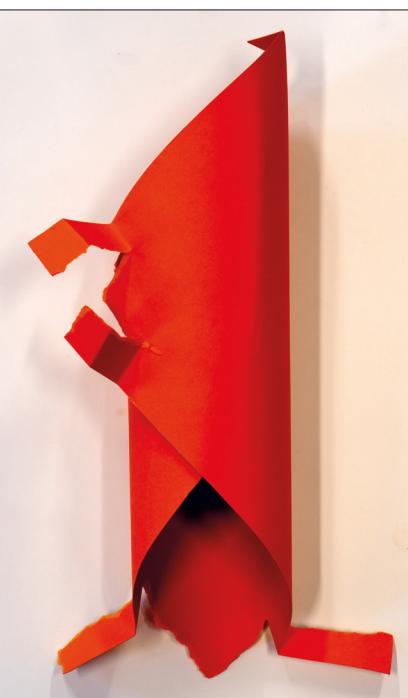
<i>Czirják László</i>	
Elsimul az erdő.....	239
Kiáltó csöpp.....	239
Anyámmal álmodtam.....	240
Lila köd.....	241
Lipcsei élet-képek.....	242
<i>Kustár Zoltán</i>	
Aratódal.....	243
Álmomban.....	243
Fecske.....	244
Kötélék.....	244
Szent György legendája.....	245
<i>Kustár György:</i>	
Pseudo-Péter, Testimónium.....	247
Vasárnap.....	248
Néhány karakternyi áldozat.....	248
Tölts még.....	248
<i>Plangárné Káránci Júlia</i>	
Mégis, ugyanaz.....	249
<i>Zilahi Réka</i>	
Zsoltár-parafrázis.....	251
Megváltva.....	252
<i>Didi Xénia</i>	
Angyal farmernadrágban.....	253
Hazatérés.....	257
<i>Mikó-Prém Alexandra</i>	
Sztálin a mennyben.....	263
<i>Molnár Csilla</i>	
Életünk napjai (részlet).....	266
<i>Plangárné Káránci Júlia</i>	
A csodagyűrű.....	269
<i>Hodossi Sándor</i>	
A szociálisan érzékeny farkas és a befogadó kecskegida.....	277
A hős kaméleon.....	279
<i>Szabados Boglárka</i>	
Bocsánatkérés egy csigától.....	282
<i>Molnár Csilla</i>	
Elengedés.....	286
<i>Erbach Viola</i>	
A Kovász.....	287

<i>Sztárosztenkó Gabriella</i>	
Nem akarom többet ezt a játékot játszani.....	290
<i>Csatári Bíborka</i>	
Home office.....	292
<i>Szabó Pál</i>	
Menedék	294
<i>Gyatyel-Horváth Eszter</i>	
Szülő-s-Ég	296
<i>Lapis-Lovas Anett Csilla</i>	
Híd vagy határ?.....	299
<i>Kádár-Fekete Andrea</i>	
Egy vizsga élete.....	301
<i>Damásdi Péter</i>	
ÉN(/re/)formáció.....	305
<i>Bodnár Máté</i>	
Életünk	306
<i>Plangárné Kárándi Júlia</i>	
Az első	308
<i>Kovács Krisztián</i>	
Lélekfogócska.....	311
Jövel, ember, légy vendégem	313
Piknik Jézussal (After Trinitatis 7.)	315
Az öreg emberhalász és az embertenger.....	316
Egy isteni üdítő	318
Lelki derű.....	319
Az elfolyó idő nyomában	320
Pán(ik)európai piknik (After Eight 11.).....	322
<i>Bodnár Máté</i>	
Megtérés.....	327
2020 húsvétján	328
Hajó a tengeren	329
Szenvedések felett.....	330
<i>Bedekovics Péter</i>	
Merengés.....	331
Szatmári sóhaj	332
Meghívó R. R. kertjébe.....	333
Tükör	333
Teremtés	334
Tétova pünkösöd.....	335

<i>Balázs Anita</i>	
A vágyak parkettjén	336
Újra szabad	338
<i>Kovács Margit</i>	
Kacagsz.....	339
<i>(Horváth) Kiss Erzsébet</i>	
Ima	340
Téboly	342
<i>Bertha Zoltán</i>	
82. zsoltár parafrázisa	344
Mi Atyánk-parafrázis	345
<i>Vitéz Ferenc</i>	
Töredékek a Harmincgyből.....	346
<i>Kádas Richárd</i>	
Soli Deo Gloria	359
Szerzőink.....	363

*A DRHE Rajz Vizuális Nevelés Tanszék
hallgatóinak munkáiból*

BERTHA ZOLTÁN

Csillag vagy

Bolygók vagyunk,
Csak helyben forgunk,
Keressük utunk.
De hova jutunk?

Hol van az élet és hol van az út,
Hol van a víz és hol van a kút,
Hol van az erő és hol van az igazság?
Hol van a fény és hol van a nap,
Hol van a tűz, mi meleget ad?
Hol vagy, ki minket útra indítottál?

Csillag vagy, csillag vagy,
De hol a fényed, de hol a fényed?
Csillag vagy, csillag vagy,
Kereslek téged, kereslek téged!

Csak bolygók vagyunk,
Helyben forgunk,
Keressük utunk,
Míg Rád találunk!

Mert te vagy az élet és te vagy az út,
Te vagy a víz és te vagy a kút,
Te vagy az erő és te vagy az igazság,
Te vagy a fény és te vagy a nap,
Te vagy a tűz, mi meleget ad,
Te vagy, ki minket útra indítottál.

Csillag vagy!
Már látlak téged!
Csillag vagy!
És kell a fényed!

Bolygók vagyunk,
Helyben forgunk.
Te mutasd utunk,
Míg célhoz jutunk!

ÚJ KÖZLÖNY

Balázs Eszter

A FÁVÁ NŐTT SZEMTANÚ

Tizenkét éves gyermek voltam, amikor először mentem Debrecenbe. Az a szép tavaszi nap 1545-ben örökre emlékezetes maradt számomra.

Családommal a partiumi Érmellékről, Nagymihályfalváról jöttünk. Újdonság volt számomra a szekerezés, mert mi addig csak csónakkal vagy tutajjal közlekedtünk. Reméltük, hogy az alföldi emberek szívesen megveszik a Szent Mihály-napi vásáron az érmelléki mocsári nádból készült kasitákat. A Váradikapun át érkeztünk Boldogfalvára, majd Debrecenbe. Délről céloztuk meg a várost. Ekkor láttam először polgári házakat. Némelyek emeletesek voltak. Nálunk Érmelléken a kúriák voltak a legnagyobb lakóépületek. Azokon kívül a lakosság nádfedeles vályogkunyhókban élt.

A Szent András-templom déli oldalán kezdődött a vásár. Felállítottuk sátrunkat mi is, mely szürke vászonból készült. Úgy láttam, rajtunk kívül még sok céhmester is eljött, hogy eladhassa áruját. Szomszédunk egy pék és egy tímár volt. Az utóbbi bőrtarsolyokat árult, amelyek a szivárvány mindenféle színében pompáztak. A pék áruja finomabbnál finomabb bejglikből, ropogós kenyerekből és zamatos cipókból álltak. Kellemes illatok csapták meg orromat. Összefutott a nyál a számban. A bejgli illata ismerős volt, az otthonira emlékeztetett. Mivel nem volt sok vásárlónk, engedélyt kértem szüleimtől, hogy körbenézhessenek. Örömmel tekintettem meg a fazekasok műveit. A kancsók, tányérok nagyon tetszettek. Bárcsak én is ilyen csuprokból ihatnék, mint amelyet itt láttam! A nálunk is használt motívumok: a madár, a virág és a levél már jó ismerőseim voltak. Találkoztam olyan debreceni árusokkal, akik mézeskalácsot kínálgattak. Az édességet mezei virágok díszítették. Biztosan finom lehet, hátha vásár végén kapok én is ilyen emlékebe – gondoltam, s még ott kavargott lelkemben a képzelet, már egy kasitáért cserében egy szívekből álló füzért kaptam. Gondoltam, hazaviszem testvéreimnek. Szeretik a vásárfiát. Később körbejártam az árusokat, még szöveteket és fali kárpitot árusító néni-eket is láttam. Többnyire növényi motívumok díszítették azokat: gránátalma,

levéldíszek, tulipán, szegfű és tavaszi rózsa. Életemben akkor tapogathattam először bíborszínű selymet. Egy pillanatra nemes kisasszonynak érezhettem magamat. Meglepetésemre egyszer csak egy gazdája kezén pihenő sólymot pillantottam meg. Az erős madár úgy figyelte a körülötte járkáló embereket, mintha zsákmányra lesne. A sólyom elkezdett szemezni velem. Éles, erőtéljes tekintetétől kicsit meg is hátráltam. Visszaindultam családomhoz, biztonságra vágytam, no meg feltorlódtak vásárlóink, kellett a segítség.

Délben megszólalt a híres templom harangja. Egyszer csak kürtszóra letünk figyelmesek. Vevőink szerint Ambrosius püspök volt az. Szentbeszédével igyekezett visszatéríteni a lakosokat a római hitre:

– Kedves testvéreim! – kezdte a hitszónok szabadtéri beszédét – Kegyelem néktek és békesség Istentől. Ámen. „Mert Isten nem a zűrzavarnak, hanem a békességnek Istene!” – írja Szent Pál apostol a Korinthusi gyülekezethez. Azért szólok most hozzátok, hogy tudjátok meg, ez ige szerint Isten nem zűrzavarban szeretné, hogy éljünk, hanem békességben. Nem akarja, hogy hitbéli szélvészektől legyenek hívei között. Tehát ne higgyetek rajtunk kívül másoknak! Ne higgyetek mások tévtanításában! Az eredeti, katolikus válásunkhoz igazodjatok! „A szentségtörő, üres fecsegők elől pedig térjetelek el, mert egyre messzebb mennek az istentelenségben.” – írja ismét Szent Pál apostol. Tehát ne higgyetek semmiféle tévtanító, hízelgő beszédnek, mert az, aki mondja, az is bűnt követ el, de, aki szívébe zárja a hamis beszédet, az még nagyobbat vétkezik. Ne higgyetek az anyaszentegyházat bomlasztó papoknak! Ne hallgassatok a pápát megtagadókra! A Szentháromság mellett a pápa a mi másik vezetőnk. Nem tagadhatjuk meg rendeléseit. Szentségeinket sem! Bűnbocsátó cédulákat is vennünk kell, hogy elhunyt családtagjaink és a magunk lelke az örök dicsőségbe jusson. Továbbra is kérlek benneteket, ragaszkodjatok szent hitünkhöz. Az Úr legyen veletek!

– És a te lelkeddel! – válaszolták hívei.

Emlékeim szerint Ambrosius a maga módján hatásosan szónokolt. Jól kitervelte gondolatait. Nem véletlenül mondott a templom előtti téren beszédet. Tudta, hogy így jobban felhívhatja magára a figyelmet, sok ember hallgatja. Jómagam ekkor már az evangélium szerint reformált hitben éltem, így nem ragadt meg szívemben a beszéde. Nem sokkal később a vásári tömegből hirtelen egy pap lépett elő. A szóbeszéd szerint Bálint volt a neve, s már régebben hátat fordított a pápista hitnek. Vitatkozni kezdtek. Sajnos nem minden

szavuka hallottam, mert még mindig sok volt az érdeklődő portékáink iránt. De amit hallottam, arra tisztán emlékszem:

– ...ilyen hamar más tanításhoz pártoltok, pedig nincsen más evangélium. De egyesek megzavartak titeket és el akarnak fordítani Krisztus evangéliumától – mondta Ambrosius.

– Ne forgassa ki a szavaimat! Mi nem más örömhírt hirdetünk. Éppen ahhoz próbálunk igazodni, mert a Biblia az alapja hitelveinknek – így szólt Bálint.

– A pápát megtagadjátok. Milyen dolog ez? Az egyház fejét?

– Ahogy Pál apostol is írja: „Tudjuk, hogy az ember nem a törvény cselekedetei alapján igazul meg, hanem a Krisztus Jézusba vetett hit által.” A pápai tételek emberi parancsok és hirdetések. Tehát a pápa rendelkezései sem olyan fontosak. A pápa nem akar elengedni és nem is engedhet el semmilyen büntetést, melyeket belátása szerint kirótt. A búcsúcédulákat is ő rendelte el. Az ebből befolyó pénzt inkább a szegény emberek támogatására kellene fordítani. A Bibliában nem olvasunk bűnbocsátó cédulákról, tisztítóútról, a mennyországba ezek nélkül is bejuthatunk. A búcsúcédulák csupán a pápa anyagi haszonszerzését szolgálják.

– Mint pap, te is felesküdtél az említett tanokra. Nem tagadhatod meg az egyház fejének rendelkezését!

– Igenis megteszem! A búcsúk is fölöslegesek. Tévednek azok, akik azt hiszik, a búcsú folytán bűnöktől szabadulnak.

Ekkor egy vásárló a kérdéseivel megzavart, de valamivel később Bálint pap szájából még ezt hallottam: „Péter is ezt írja első levelében: »Sőt amennyire részesültök a Krisztus szenvedésében, annyira örüljétek, hogy ő a dicsőségének megjelenésekor is ujjongva örülhettek«; »mindnyájan egyféleképpen szóljatok, és ne legyenek közöttetek szakadások: gondolkodásotokban, meggyőződésetekben jussatok egyetértésre.« Ne legyen reám irigy, amiért a debreceni lakosok közül is sokan igazat adnak nekem.”

Később arra lettem figyelmes, hogy Ambrosius hangosan felkiáltott, és ezt mondta:

Kálvin tanaiból sohasem lesz vallás! – majd letépett egy ágat az útszéli líciumbokorról és beszúrta a földbe, épp az akkori papi lak ablaka alá, és így folytatta: – Akkor lesz valami ebből az új hitből, amikor ez a földbe szúrt líciumvessző fává nő!

Bálint pap erre így válaszolt: – Akkor fa lészen belőle!

Ez a mondat mind a mai napig itt cseng a fülemben. Sajnos az elkövetkező években nem tudtam árulni a Mihály napi vásáron. Édesapám meghalt, s így családom szegényebb sorsra jutott.

Később, mikor már én is családot alapítottam, életemnek harmincadik évében, ismét eljutottam Debrecenbe. Jómagam lettem gyülekezetem kántora. Mivel Nagymihályfalva iskolája is a Debreceni Kollégium partikulájává vált, rektort kellett kérnünk a tiszteletes úrral a helybéli iskolának. Szívesen fogadtak és segítettek ki bennünket. Akkor nap elcsodálkoztam azon, hogy a líciumvessző már kisebb fává cseperedett.

Most, hogy életemnek alkonyán járok, s a 90. évemet taposom, csak dédunokáim mesélnek a líciumfáról,* ami elmondásuk szerint már komoly fává növekedett. Nekik megadatott, hogy Debrecen híres kollégiumában tanuljanak.

Az az egyetlen álmom, hogy halálom előtt még egyszer láthassam a líciumfát, amely egykorú saját és gyülekezetem hitével...

Itt szakad meg az a töredékes kézirat, amelyet anyai dédnagyanyám padlásán találtam, aki nemrégiben halt meg 98 évesen. Nagymamám meg van győződve arról, hogy a szöveget valamelyik ősrünk írhatta a 16-17.század fordulóján, hiszen a családi emlékezet úgy tartja, hogy őseink között már a reformáció századában is akadt néhány írástudó kántor, tanító és lelkész. Olykor elgondolkodom azon, vajon teljesült-e a szöveg írójának utolsó vágya, láthatta-e még egyszer a fává nőtt ördögcérnát (mert hát sokféle neve van nyelvünkben ennek a szívós cserjefélének)!?

*A líciumfa napjainkban is minden tavasszal virágzik. Mára már teljesen benőtte az egykori papi lak vasrácsos ablakát. Sőt az épületet régen le is bontották, csupán a rácszat maradt meg belőle. Aki a reformáció egyik csodáját látni szeretné, az feltétlenül nézze meg. A líciumfa még most is a Nagytemplom nyugati csücskénél zöldell. Talán épp azon a helyen, ahol az említett vita folyt. Személy szerint én is tizenkét évesen csodáltam meg először ezt az iszalagot, amikor Érmihályfalváról Debrecenbe hoztak szüleim. Azóta is érdekel eredete, legendája. Egykori refis gimnazistaként és lelkész szakos hallgatóként is sokszor sétálok el előtte, és mindig újra és újra csodálattal tölt el eredete. A hagyomány szerint a líciumfa szemtanúja volt a reformációnak, és ha az Isten is úgy rendeli, még sokáig fog virágozni ott.

AZ ÉRMELLÉK MESSIÁSA

Csend honol az érmelléki tájon. Már nyoma sincs az ősi lápnek, mocsárnak, sem az évezredek flórának és faunának, amely hajdanán vetekedett a Duna-deltáéval. A madarak is szinte teljesen eltűntek. Több fajuk kihalt, velük együtt az emberek szabadsága is. Elnémultak az erdők, lápok, otthonok.

A kommunista elvtársak el akarnak némítani mindent és mindenkit. Az ősi földet rég elvették maguknak, idegen lelkű párttagok diktálják az életet kényük-kedvük szerint a trianoni határ mentén az érmellékieknek is. A még megmaradt fákat megcibálja a hideg, fagyos szél. Budapesten már újra csend van. Bukarest felől is egyre csípősebb szél támad.

Csendesen, lágyan hull a hó. A nagy, fehér takaró már letapadt a szántóföldekre, hogy megvédje a jövő évi termést. Legalább az istenadta hó védi a földet!

A közúton egy fekete Volga halad nesztelenül: a „meseautó”. A bőrkabátos középkorú férfiak, a Securitate küldöttei Nagyváradról indultak, célpontjuk Érmihályfalva. Románul beszélgetnek. Azt tervezik, hogy mielőtt elfogják a „célszemélyt”, bemennek a város pártirodájába. Ahogy közelednek a városhoz, először a református templom tornya magaslik feléjük a hófödte tájon. A csillag már több mint 400 éve ragyog tetején, ahogy ezt az érkeserűi Seligo Számadó Ernő is megírta versében:

Négyszáz éve fenn ragyog a csillag
Mihályfalva öreg templomán,
És még most sem halványabb a fénye
Annyi harcos esztendő után,
Négyszáz év... és az öreg falak közt
Míntha most is zúgna, zengene
A hitvalló gályarabok ajkán
Sion küzdő, bízó éneke.

Négyszáz éve küzdünk a viharral,
 S hogy megvagyunk, százszor szent csoda,
 Hányódhat az Úristen hajója,
 Hisszük: el nem merülhet soha!
 Jézus Krisztus ül velünk a bárkán,
 Kinek Isten hatalmat adott,
 Parancsol a szélnek és viharnek
 És elülnek a dörgő habok...

Voltak itt bátrak is, akik a párt istenítése helyett az élő, egy igaz Urat imádták. Nem vallották a kommunista elveket, nem hagyták el hitüket, nem hajoltak meg a magukat istenségnek képzelő román politikai vezetők előtt. Szamadó Ernő nagyon jó barátja volt az érmihályfalvi lelkipásztornak, Sass Kálmán-nak. Sokszor látogatta meg a parókián, többször meghallgatta prédikációit is. Nem véletlen, hogy ottjártakor ihletet nyert és rímbe szedte gondolait, érzéseit, örömét, hitét. Ezzel a költeménnyel erősítette barátját és gyülekezetét a helytállásban.

A nesztelen városban csak egy-egy szekér nyikorgása hallatszik. A délutáni csöndet tárogatószó töri meg. A református templom tornyából messze hallatszik a felvidéki nóta:

Krasznahorka büszke vára,
 Ráborul az éj homálya;
 Tornyok ormán az őszi szél
 Régmúlt dicsőségről mesél:
 Rákócziak dicső kora
 Nem jön vissza többé soha.

Harcosai mind pihennek
 Bujdosó fejedelemnek;
 A toronyból késő este
 Tárogató nem száll messze;
 Olyan kihalt, olyan árva
 Krasznahorka büszke vára.

A madarak elmenekültek vagy kihaltak, az emberek elhallgattak, de ez a dal messze hallatszik. Nagytiszteletű Sass Kálmán tiszteletes úr fújja most is. „*Itthon van a tiszteletes, akkor baj nem lehet!*” – suttogják a református hívek, amikor a tárogatóhang megtöri a csendet. A lelkipásztor újra meg újra átéli a dal üzenetét a Magyarország felé néző templomtorony ormán: az őszi szél a régmúlt dicsőségéről mesél. Az októberi forradalom leverése óta alig telt el egy pár hónap, de ő érzi, hogy még nincs vége, a szabadság szele még a levegőben van. Mindennap úgy kel fel, hogy várja a jó hírt. Reggelente azonban arra is gondol, hogy váratlanul újra felkereshetik, elvihetik, kikérdezhetik.

A vasárnapi prédikáció textusát már kiválasztotta. Megírta legnagyobb leánya esküvőjére is az igehirdetést. Meg kell gondolnia szavait. Már többször meghurcolták prédikációi miatt, nemcsak mostanában Érmihályfalván, hanem már Mezőtelegden is. Még 1936-ban rászóltak, hogy válogassa meg szavait. Mostanában, mióta a kommunisták regnálnak, még nehezebb a helyzet: az elvtársak még az egyszerű, félreérthetetlen prédikációba is buzgón beleszórnak. Figyelik minden szavát, lépését, nemcsak az övét, de családtagjait is.

A toronyból leereszkedve a csendes hóhullásban eszébe jut, hogy 1956 októberében már a huszadik szolgálati évét töltötte be itt az érmihályfalvi gyülekezetben. Mennyi küzdelem, mennyi eredmény Isten kegyelméből. Milyen sok boldog pillanat, amikor a gyülekezettel épített, ünnepelt. Húsz éve, tizenöt éve még mennyi reménység között élhetett! És most? Most némaság, hó, hallgatás. Most betiltva minden missziós tevékenység. Az általa felépített felekezeti iskolában már kilencedik éve nem hangzik ének, ima. A papi lak is, amit szorgalommal, örömmel csinósított, vajon nem némul-e el?

A parókiára érve leült íróasztalához. Kintről gyermekei hangját ismerte föl, akik éppen fogócskáztak:

- Kapj el, ha tudsz! – mondja Gyöngyike.
- Te vagy a fogó! – kiált vissza Huba.
- Úgysem tudsz elkapni! – hallja Kálmánka hangját.

Isten mellett családja ad erőt neki az élethez. Legnagyobbik lánya, Enikő, szombaton megy férjhez. Már tudja, mi lesz a textus, prédikációjának vázlata fiókjában várja az ünnepnapot.

Éppen kinyitotta Bibliáját, amikor legnagyobbik gyermeke, Béla bekopogott hozzá:

– Üdvözöllek, Édesapám! Remélem, nem zavartalak meg. Most értem haza, gondoltam, benézek hozzád.

– Szervusz, Bélám! Te sosem zavarasz. Milyen volt Nagykárolyban? Sikerült találkoznod Petivel?

– Igen, de mint mindig, most is volt társaságom. Követtek mindenhová. Azt hittem, már nem kémkednek utánam. Próbáltam nem feltűnő lenni, de ez sajnos lehetetlen... Mindenhol ott vannak...

– Ne búsulj, fiam! A lényeg, hogy elérted a célodat. Az őszinte barátságokat semmi sem választhatja szét. Még a szekusok sem. Azt eddig is tudtuk, hogy különleges család vagyunk... Nagy érdeklődéssel figyelik minden lépésünket.

A tiszteletes felesége, Mária (vagy ahogy a helybeliek szólítják: Baba néni) a konyhában sürgött-forgott. Nem is csoda, hiszen mindenki a szombati napra készült. Míg a menyasszony segített a sütemények készítésében, a vőlegény kiment a gyerekekkel hógolyózni a hátsó udvarra, a diófa alá.

A meghitt családi együttlétet, az esküvői készülődést a fekete meseautóból kiszálló bőrkabátos elvtársak zavarták meg. Az iroda ajtaján dörömbölve hangosan kiabálták:

– Jó napot kívánunk! Sass Kálmán és Sass Béla urakat keressük.

– Itt vagyok! – mondta a tiszteletes.

– Én is! – kiáltotta Béla.

– Mi is itt vagyunk – szólalt meg cinikusan a vendégek főnöke –, és nem egyházadót jöttünk fizetni! Ismét a kezünk alá kell, hogy vegyünk, drága Sass úr, de most a fiával együtt. Nem volt elég önnek a rengeteg régi bűne? Legnagyobb sajnálatunkra velünk kell jönniük. A letartóztatási parancs fontosabb pontjait olvasom rövidítve: „... Sass Kálmánt a román hatóságok, 1939-ben, a magyar Rongyos Gárda terrorista és nacionalista szervezetben elkövetett államellenes cselekedetek miatt kitoloncolták az országból...

1947-ben az 50.000/1947. számú rendelet alapján magyar nacionalista tevékenységért Szamosújvárra internálták, majd hat hónap után szabadlábba helyezték. 1946–1948 között olyan személyek tiltott határátlépését tette lehetővé, akik a Magyar Nemzeti Ellenállási Mozgalom nevű ellenforradalmi szervezet tagjai voltak.

1956 novemberében letartóztattuk Reisz Ferencet, aki most vizsgálati fogságban van, az Igazgatóság fogdájában. A vizsgálat során kiderült, hogy 1956 folyamán Sass Kálmánnak 250 dollárt adott el, egy dollárt 20 lejért... Reisz Ferenc és Birce János kihallgatása során megtudtuk, hogy Sass Kálmán fia, Sass Béla, a nagyváradi

4. számú Líceum tanulója, tud apja tetteiről, ugyanakkor az érmihályfalvi lakásukon az Román Népköztársaság területe fölött léggömből ledobott ellenforradalmi nyomtatványokat birtokol...

Javasoljuk: *Sass Kálmán letartóztatását, idegen valuta birtoklásáért.*

Sass Béla bekerítését, hogy a vizsgálat adatait ellenőrizhessük...

A letartóztatást házkutatás kell kövesse..."

– A fentiek értelmében magának és Béla fiának velünk kell jönnie. A házkutatást kezdjék el, elvtársak! A templomot se hagyják ki, hiszen az a lelkész úr második otthona, vagy rosszul mondom?

– Urak! – szólalt meg a tiszteletes. – Egy utolsó kívánságom hadd legyen! Lányomat és leendő vejemet hadd eskessem meg!

– Sass úr! Nem lenne szabad megengednem, de legyen kívánsága szerint. Vegye azonban figyelembe, hogy kevés az időnk!

A parókia legszebb szobájában gyűlt össze hirtelen a népes család. Semmi sem volt fontosabb most ennél az istentiszteletnél. Nem zavarta őket, hogy az irodában a padlót felhasítják vagy tízesével viszik el antik könyveiket, iratsomóikat, vagy netán szidják az Istent, sőt néha a főnök és emberei belehallgatnak a szertartásba.

– Énekeljük 25. zsoltárunk első és második versét.

„Szívemet hozzád emelem és benned bízom uram...” – zengtek a családtagok nagy buzgósággal. Még a kis Huba is tudta kívülről az ének szövegét.

– Útravalóként Isten ígését a Példabeszédek könyvének első fejezetéből olvasom – kezdte beszédét az apa –: „*Ismerd meg a bölcsességet és az intést, értsd meg az értelmes mondásokat! Fogadd el az okos intést, az igazságot, a törvényt és a becsületességet! Hallgass, fiam, apád intésére, és ne hagyd el anyád tanítását, mert ékes koszorú ez a fejedem, és ékszer a nyakadon!*”

Szeretteim! Kedves ifjú pár! Isten előtti végtelen hálával és boldog örömmel gyűltünk ma itt össze. Már régóta készültem ezzel az útravalóval, de nem gondoltam, hogy ilyen szűk körben kell elmondanom nektek. Az embert Isten férfivá és nővé teremtette. A kettő együtt válhat csak teljes, boldog emberré. A házasság a bűneset előtti jó rend része. Isten ajándéka, s így ti is ajándék vagytok egymás számára, Isten egymásnak formált titeket. Nem volt jó a férfinak egyedül: bár sokféle teremtmény vette körül, egyik sem lehetett társa,

csak az, aki belőle formálódott. Az Isten által formált nő a férfi, a férj másik fele, azaz felesége. Fontos, hogy mindig tudjátok, hogy Isten szeretete által egymáshoz tartoztok. Ha két hívő fiatal Krisztusban összeköti életét, akkor áldás száll rájuk. *„A házasság Istentől szerzett út arra, hogy az emberi szívből kitermelődjék mindaz a jóság, szépség és erő, amire képessé tette Isten, mikor képére teremtette őt”* – mondja Ravasz László. Ezt jól jegyezzétek meg!

Útravalóként választottam nektek a felolvasott ígerészt! Nem biztos, hogy visszatérek hozzátok, de ezt az aranymondást jól véssétek szívetekbe! Annak örülök, hogy Isten megengedte nekünk, hogy – noha lehet, utoljára – együtt lehetünk, mint család. Hiszem és tudom, hogy Krisztusban mi ezután is egy összetartozó család leszünk.

Enikő és Mihály, kívánom, hogy legyetek bölcsek, jegyezzétek meg szavaimat. Tudom, hogy gyermekeiteket az Isten iránti tiszteletre fogjátok tanítani, és hazánk szeretetére is. Mihály, kérlek, légy a családfő távollétében! Enikő, segíts édesanyádnak, légy testvéreid második anyja! Gyöngyike, Kálmánka és Hubácska, vigyázzatok egymásra! Hallgassatok továbbra is anyukára, fogadjátok meg tanácsát, hiszen szeretitek egymást, és ez továbbra is legyen így! Drága Huba, mint legkisebbnek mondom, én is apa nélkül nőttem föl, de azért árván is ember lett belőlem!

Kedves keresztyén férfi és nőtestvérem, fogjátok meg egymás jobb kezét és mondjátok utánam az eskü szövegét...

A kicsiny gyülekezet könnyeit visszafojtva követte az ifjú pár fogadalomtételét.

– Az eskütétel után pedig fohászkodjunk – folytatta Sass tiszteletes –: Mennybéli kegyelmes Isten! Drága szeretett Atyánk! Köszönjük Néked, hogy a Te színed előtt, családi körben ma örök hűséget esküdhettél egymásnak e két szeretett gyermeked. Segíts őket továbbra is, hogy akadály, kísértés ne álljon közük, tartsd meg őket egységben, szeretetben, hűségben. Add, hogy családjuk többi tagja is hűségesen járjon az Általad rendelt úton. Fogadjuk el a Te rendeléseidet, még akkor is, ha azok emberi szemlélet szerint fájóak. Adj nekünk reménységet, hogy valljuk: földi életünk után is van élet, Krisztus által mienk az örök élet. Utoljára így együtt is arra kérünk, légy velünk továbbra is. Ámen.

Fogadjátok az áldást: „Megáldjon téged az Isten a Sionról kegyelmesen, ki teremtette az eget, a földet és mindeneket.”

A lelkipásztor könnyes szemmel vezette be az anyakönyvbe az adatokat, a dátummal kezdve: 1957. február 18... Sejtette, hogy ebben a gyülekezetben húsz év szolgálat után ez az utolsó bejegyzése. De azt is tudta, hogy ez egy nemcsak egy házaspár adatainak bevezetése, hanem családjá történetének örömteli pillanata is, egy új család születésének alkalmá! Hálás volt a szíve ebben a nagyon szorult helyzetben is, hiszen Isten az új élet reménységével bocsátja tovább a hitvallás újabb állomására. Isten vigasztalja most is, amikor eltávolítják ebből a gyülekezetből.

– Most már megyünk, ha készen vannak, ha nem! – mordult rá a titkosrendőr.

A tiszteletes és elsőszülött fia forró öleléssel búcsúzott családtagjaitól. A kistestvérek még nem értették teljesen, mi történik, keservesen sírni kezdtek. A két feleség ölbe kapta a kicsiket, majd a fekete autóg kísérték a két „államellenes bűnöst”.

A szekusok megbilincseltek őket, úgy, hogy integetni sem tudtak. Mielőtt az ajtót bezárták, az apa így szólt szeretteihez: Az Úr legyen veletek örökre! Majd becsapódott a kocsij ajtaja.

A fekete autó gyorsan eltűnt a leszálló ködben, csak messziről hallatszott még egy ideig a robaja, s a szűz fehér hó is csak rövid ideig őrizte a kerekek nyomait.

De el lehet-e fedni végleg fehér hóval a fekete nyomokat? S a vérző szíveknek elég lesz-e a gyógyuláshoz Isten hófehérre mosó megváltói vére?

A templomtorony csillaga a tárogató hangja nélkül is hirdeti, a Messiás megszületett és legyőzte a kereszten a vörös halált és a Gonoszt! A vörös terror halált, Krisztus vére viszont örök életet hozott. Az árvák reménye a Feltámadott, a Messiás! Nem térdelnek le a vörös csillag előtt, így várják vissza az Érmellék Messiását!

A következő éjszakán a papi lak udvarán ég felé meredő kopasz fák a szitáló hóban a hallgatásba és félelembe burkolózó városkának azt suttogták, amit a költőtől hallottak:

*Ne reszkessen szíved Isten népe,
Meg ne rendülj maroknyi sereg,
Istenednek úgy tetszett, hogy szíved*

*Ezer vésszel így próbálja meg,
Akit szeret, megbünteti százszor,
Míg fiává fogadja az Úr,
Hogy lelkét magához ölelje
A tündöklő csillagos azúr.*

(Az idézetek Számadó Ernő 400 év című verséből származnak.)

NAPLÓBEJEGYZÉS

Budapest, 1959. október 27.

Neked, Főnix-fióka!

Budapest szürke ködbe burkolózott. A Duna vize visszatükrözi a szürkéséget, a főváros fái viszont színekavalkádban pompáznak. Megvillan a kellemes halványzöld, a halálsápadt sárga, a komor rozsdabarna, a páratlan narancssárga és a lángoló tűzpiros. A színpompa leginkább a Gellért-hegyen kavarog. A szent püspökről elnevezett hegy növényei felöltötték az októberi ősz színeit. A ködös városi szürkéségben szinte csak a fák visznek életet az emberi szívekhez, az elszürkült életekbe. Elmaradt a változás! Nincs új élet! Bosszú van! Félelem és megfélemlítés!

Csak egyházi szabályok szerint lehet életben maradni. Aki mást vall, mint amit az elvtársak kigondoltak, hirdetnek, az bizony a szürke hétköznapiokból a legsötétebb börtönökbe kerül. Talán egyenesen akasztófára is a másként gondolkodó, az ellenséges elem. A felfedett forradalmárokat elhurcolják, aki még nem menekült el, az a halálát várja.

Nem mindegy, kinek mit mondasz. Csak megbízható családtagokkal lehet beszélni a forradalomról, a politikai helyzetről, a rendszerről, a vezetőkről, a megtorlásról. Baráti körben sem lehet már mindenkivel bizalmasan beszélgetni, tervezgetni, hisz hemzsegnek mindenütt a besúgók, akik lélektelenül és jó fizetségért jelentenek mindenkiről, mindenről, amivel megbízták őket.

Szorgalmasan tudakozódnak az elvtársak még az iskolában is arról, hogy kik járnak vasárnap templomba. A hitéletet élők büntetéssel, bosszúállással számolhatnak, de többnyire nem tagadták meg hitüket, Urukát. Már én is erősebben hiszek, többet imádkozom, titokban én is járok az istentiszteletekre.

Családod, amikor csak teheti, megjelenik a Kálvin téri református istentiszteleteken. Emlékezetes maradt számomra az a szoros kötődés, mely ikertestvéreddel gyerekkorodtól megvolt. Ragaszkodtatok egymáshoz, ez mutatkozott meg a konfirmációi előkészítőn. Nagyon értékelem, hogy nővéretek konfirmálása után is részt vett a gyülekezeti alkalmakon, segített, amiben tudott. Emlékszem, hogy mindhárman megígértétek szüleiteknek, titokban tartjátok templomlátogatásotokat, hogy elvégezhesétek tanulmányaitokat.

Emlékszem, 1956. október 6-án nyilvánosan nem lehetett megemlékezni az aradi vértanúkról, azonban mi, a Főnix, megemlékeztünk a nemzeti hősokról. Elég sokan voltunk ebben a titkos körben, szinte mind tizenévesek, s mind szövetségben. Büszke voltam rátok, hisz a Család ifjaiként mindhárman csatlakoztatok hozzánk. A Főnix vezetőjeként nagyon élveztem a társaságotokat, ahogyan egyetemi hallgatótársaimét is a Műszaki Egyetem gépészmérnöki szakáról. Ti lettetek a családom! Apámat még 1950-ben vitték be az Andrássy út 60. szám alá. Bűne csak az volt, hogy munkahelyén odasúgta egyik kollégájának: „Miért nem szabad nekünk azt tenni, amit javasoltunk, ami előbbre vinne, amit mi is szívből akarunk? A madár is oda száll, ahova szeretne, ahol jó neki, nemde?” Anyámat nem zárták be, mert testvérem születésekor meghalt. Árván maradtam, s úgy gondoltam, annyit megtehetek apámért, anyámért, testvéremért, hogy ellenállok ennek a hamis kommunista ideológiának.

Ti, Főnix-fiókák, mind olyan fiatalok voltatok, akik nem vallottátok a szocialista rendszer építésének szükségességét, nem voltatok egy elven azokkal, akik hazudtak, loptak, képmutatóskodtak a nép nevében, akik koholt vádakkal, saját érdekeikből meghurcolták szüleinket, családjainkat! Még szerettük hazánkat annyira, hogy változtatni akartunk annak szügyenteljes arculatán. Emlékszem, az összejövetelek helyszíne mindig máshol volt. 1956-ban a Gelért-hegy őszi erdejében. Egy vén, kopasz fa alá vonulva olvastuk, idéztük, szavaltuk a forradalmi költeményeket, leveleket, emlékezőseket. Távozáskor a nemzeti imádságot szavaltuk el.

Ilyen volt a kommunista rendszerben az október 6-ai megemlékezés. Tudtuk, hogy ez rendszerellenes, s ha kitudódik, abból biztosan meghurcoltatás

lesz, de másképp nem tehattunk, mert ezt diktálta a lelkiismeretünk. Ez akkor az ötödik Főnix-szárnybontogatás volt.

Tisztán emlékszem október 23-ára. Már reggeltől zűrzavaros helyzet alakult ki az egyetemi diákok által meghirdetett tüntetés engedélyezése körül. A felvonulást a Kossuth Rádió és a Szabad Nép című lap is hirdette. Már az egyetemen csatlakoztam a felvonulókhoz, a kis csapatot sem hagytam ki, titeket is mozgósítottalak. Az a szóbeszéd járta, hogy az MDP beszünteti, ám ez nem történt meg. Diáktársaimtól tudtam meg, hogy a tüntetés egyik helyszíne a Bem-szobornál lesz. Négyre hívtam a főnixeseket. Sokan fél öt körül érkeztek meg, mert útközben tömeggel találkoztak a Petőfi-szobornál. Veres Péter, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, felolvasta az egyetemisták kiáltványát, egyik évfolyamtársam pedig a Tizenhat pontot. Ott volt Zbigniew Herbert lengyel író is a Bem apó árnyékában összegyűlt tömegben. Sinkovits Imre elszavalta a Nemzeti dalt. Mi, a Főnix-fiókák, koszorút helyeztünk el a tábornok lábánál. A sokaságban egy lány megfogta a nemzeti lobogót, majd kért egy bicskát, kivágta a kommunista címet és felkiáltott: „Éljen a szabadság!” A jelenlevők visszhangozták a felkiáltást.

A Parlamenthez indultunk a Margit-hídon át. Tizennyolc órára közel kétszázezer ember gyűlt össze az Országház előtt. A megjelentek változásban reménykedtek. Nagy Imrét követelték, aki kilenc óra körül meg is jelent az épület egyik ablakában. Beszédében reformokat ígért, majd hazatérésre szólította fel az óriási tömeget.

Mi az egyetemistákkal a Bródy Sándor utcába igyekeztünk. A Magyar Rádiónál a tömeg egyre csak növekedett. Mi, a Főnix fiókái, kezdtünk elszakadni egymástól. Ti hárman, a Testvérek, azonban együtt maradtatok. Te, 12 éves ikertestvéreddel, kicsi voltál még a forradalomhoz, de akármilyen szigorúan küldtelek haza, ti velünk akartatok maradni. Bátrak voltatok, talán vakmerőbbek a huszonéves egyetemistáknál.

Eközben az ÁVH-sok könnygázzal, tűzoltófecskendővel igyekeztek a tömeget szétbombázni. Nem sikerült nekik. Elsodródtam tőletek. Emlékszem, a rádió vezetői közül egy középkorú férfi azt mondta, ha valaki átnyújtja neki a Tizenhat pontot, ő felolvassa a rádióban. Kiderült, hogy hazudott. Az emberáradat még idegesebb lett, egy felvevőkocsival betörték az épület kapuját. A rádió vezetése hajlandó volt fogadni egy küldöttséget. Kis idő múlva ráeszméltek a tüntetők, hogy bizony újra becsapták őket. Szerencsére, ti meg-

találtak a sokaságban. Nővéretekkel még inkább vigyázni kezdtünk rátok. A katonák a Múzeum körútig próbálták szorítani az embereket szuronnyal a kezükben. Nemsokára két harcokosi is áttörte a kordont. A tömeg újra a főbejárathoz nyomult. Mivel éjfél körül lehetett, nem is lehetett látni semmit a vaksötétben. Az ÁVH-sok belelőttek saját népükbe.

Mínta most történt volna, úgy látlak titeket, a rádió erkélyével szemben álltunk. A legfiatalabb, ikertestvéred, rálátott a bent tanácskozókra. Azt észlelte, hogy az egyik nagytestű, szakállas férfi fegyvert vesz elő és megtölti. A golyó már repült is. Te testvéred elé álltál. A golyó eltalált. A Nővéred azt hitte, hogy képzelődik. Kabátod vérvörössé vált a szíved körül. Még eszméletednél voltál. Felkaptalak és vittelek. Ismertem a környéket. Kis utcákon át eljutottunk egy csendesebb sikátorba. Ahogy vittelek, sejtettem, hogy nem tudunk megmenteni. Már több mint negyed óra telt el. Beszélni nem tudtál, megmozdulni sem. Könnyek peregtek arcodról. Megmentett Ikertestvéred kezedet fogva keservesen sírt. Nem tudta, még mit kellene tennie. Csak fogta, puszilgatta kezedet. Körülöttünk autók csörtetése, lövések zaja, jajszékelés hallatszott. Azt mondtam, hogy próbáljunk elvinni legalább a parókiáig, a tiszteletes asszony orvosnő, talán tud segíteni. Ahogy igyekeztünk, te egyre kapkodtad a levegőt. Nővéred elkezdte mondani az Úr imáját... Együtt, sírva rebegtük el: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben! Szenteltessek meg a Te neved! ... Az Áment te is kimondtad, és kilehelte lelkedet. Még jobban magamhoz öleltelek és vittünk tovább.

Most már hazafelé tartottunk mi is. Te előre mentél, abba a hazába, ahol szabad szeretetben élni, mi hárman pedig siettünk oda, ahol ebből a szeretetből jut nekünk ebben a hamis és sötét világban is, szüleidhez. Düh, fájdalom kavargott bennem, amiért elveszítettelek. Ugyanakkor sok szeretet is, amit még ki akartam neked fejezni. Annyi főnixes alkalmat terveztem veled, annyi mindent akartam csinálni veled! Égett bennem az önvád, nem vigyáztam eléggé rád. Mit kellett volna tennem? Ahogy néztelek, büszkeség is előtört belőlem. Büszkén vittelek ölelő karjaimban, hisz te voltál a Főnix legbátrabb forradalmára, a hős Főnix-fióka.

A szülők még nem aludtak. Izgatottan várták haza gyerekeiket. Ők nem tudtak arról, hogy csemetéik hol vannak, mit csinálnak. A tüntető tömeget látták, a lövéseket hallották, épp azon tanakodtak, hogy keresésükre indulnak,

de gyermekük halálával nem számoltak. A Te haláloedat fel lehet-e egyáltalán dolgozni? ...

Ma, temetésed évfordulóján, ismét szürke köd van, csak a Gellért-hegy és a temető fáihoz színpompája hoz életet az októberi őszebe. „Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” – hangzott feletted a János írása szerinti evangélium. Ez vigasztal, ha rád gondolok, ez ad nekem útbaigazítást, életemnek értelmet. Vágyok arra, hogy az én életem is szeretettel teljen meg...

1956 áldozatokat követelt. Te nem csak ikertestvéred életét mentetted meg, hanem maradék magyar hazánk szabadságáért is kiálltál, Te magad váltál áldozattá. A magyar becsületért és szabadságért váltál áldozattá. Fiatal társaid közül legfiatalabbként a benned életre kelt Főnix tett örökre a forradalom hőségévé, a szabadság fiává. Emléked legyen áldott!

A Főnix vezetője

KONCZ KAROLA

Szétderivált állapotban

tök infinitezimális az álmunk.
nem nulla, csak majdnem,
hogy valaha valóra válunk.

Artikulálatlan

szeppekuképtelenség
viharában ázunk:
alázunk mindenkit,
akinek kevésbé vagy jobban fáj.

minden alkatrészünk szenttelen,
hogy meg ne tisztulhasson
a hazugságtócsák tükrében.
a megoldóképletben
x-et többé fel nem oldják:
liccs-loccs-poccs
Ízetlenül
Éden virágaiból
Hoztam csak neked.
Nem szoktam hazudni,
Jó lennék veled.

Bárgyú ez a rímpár,
Nem jobb, vagy csak
Picit, ez a csokor
Burján.

De kedves!
A rét
Tarka volt,
S nedves.

És nem megy
a kötött sor sem.
Heves indulat-
gomolyag

Tör utat ereimben.
S nem vagyok,
Rég nem vagyok
Elememben.

Bárgyú és satnya.
Hol hosszabb,
Hol rövidebb.
Mint a túréshatár.

S a felvillanó körte
Fejemben delet mutat már.
Kár. Kár. Szép fiú volt.
Csukd már le.
Azt a koporsót. Izé.

Sorsok között

Féltem aludni.
Féltem az alvást.
És az egyedüllétet.
És az elhallgatást.
És a két L betűt.
És a lehetet.
Ami befér közéjük.

Elvétett ó betű

Ne nézz a szemembe.
Tényleg ne: sok lenne.

Nem vagyok veled szokva.
Dühös a nadrág, ha szoknya.

Hirtelen vált, észt bont
A sín. A hont kivont

Karddal védjük ketten, ugye?
Elhiszem. De nem ma. Úgysem,

Úgysem lesz jó a vége.
Hárman jöttünk ebédre,

És hat szem közt a nevetés,
Ha többes számú szeretés,

Úgy is sokszor keserves.
Megérthetsz. Megvethetsz.
Addig meg zárjuk ketrecede,
Mit kifejezne Eszperente.

Dávidella dala

Már nem irányítok,
Hátravetem kezem.
Befogom a számat,
Bilincsre is verem.

Mentem a várost,
Melyet én vezettem,
Ha kell, hát táncolva
Futok sírba helyette.

Már nem hitlerkedem,
Isten ujjá vezet,
S ha sírba táncoltat le,
Harmadnap felvezet.
Lédér szívdobb'
Szép arc, jó arc,
Jó fej, szép fej.
Kegyetlen harc:
Paradox lételv.

Perc-ember vagy,
Szép vonal vagy,
Hipotézis,
Lédér-fétis;

Illő mégis:
Katekézis,
Fényfolyam vagy,
Szívdobbam' vagy.

S én szeretlek
Csak azért is.
S én megvetlek
Magamért is.

Az arcod az álarcosbálban

Ez egy srác,
Ez egy lány.
Pávatoll.
Miegymás.

Ez egy hang,
Ez egy lant.
Indul a kéz,
Tettre kész.

Megérinti
Arcod és kész.
Továbbhímzi
Ruhád rojtját,

Továbbgondol-
Ja kék foltját.
De csitt, ez itt
Egy szép, meghitt

Álarcosbál-
Pillanat.
Alakosdi?
Kint maradt.

Megérintem
Kezedet és
Nem kérded, hogy
Tán ki szebb,

És nem neszelsz
Te már semmit.
Levehetem
Maszkod? Ennyit

Még remélek.
s cseng is pasztell
Nevetésed.
Kezem fülel.

Kérésemre
Furcsán, csupán
Még egy csóknyi
„nem” sem dukál.

A mi titkunk

Kint magáz,
Bent tegez.
Íjjal tele
Már a tegez.

Bujkálunk és
Szurkálunk.
Magunkért csak
Jót állunk.

Érzelgünk meg
Döfködünk.
Mígnem egy nap
Megszökünk.

Kint állunk,
Bent ölelünk.
Szimat az új
Ölebünk.

Symbolum Carolum

azt mondták
ha nyugton ülök
azt mondták
biztonságos a csónak

azt mondták
ha nem visítok
azt mondták
ha nem mocorgok

becsuktam a szemem

azt mondták
nem is cápa
azt mondták
nem is tenger

kinyitottam a szemem

tengerjáró
ki vízbe fúlt

alvajáró
ki üvegszemmel
mormolja
lelkészi taktusra
a szardínia-csokornyai
verba solemniát

de ha él
azt mondom

Hubai Alex

LEVENTE

Levente riadtan kelt fel az éjszaka közepén, az ágyat nedves szivaccsá izzadva. Haja csomókban állt, kis fürtökben, mint a tavaszi eső áztatta barkavirág. Kisöpörte arcából a hullámozó hajkoronáját, és a fürdőszobába rohant törölközőt keresve. De mielőtt megszáráthatta volna sápadt arcát, a tükörrel szemben állva találta magát. Percekig meredt a teste valóságghú mására, s farkasszemet nézett lelkével, kiduzzadt erektől vörös mogyoróbarna szemein keresztül.

Hat hónappal ezelőtt

Reggel fél hét. Megcsörren az ébresztő. Levente elszibbadt karjával próbálja lecsapni a vekkert, s az ágyból is lefordult, mire sikerült kiiktatnia az álomgyilkos szerkezetet. Szeretett teljes sötétségben aludni, de ismerte jól a szobáját, ezért két percnyi fetregés után a mama által szőtt szőnyegen, feltápászkodott és elbotorkált az ablakig, hogy kihúzza a sötétítőt. Vámpírokat megszegyenítő szenvedéssel és agonizálással próbálta legyűrni a vakító napfényt. De Levente már csak ilyen volt. Tudta jól, hogy másképpen nem sikerült volna időben felkelnie. Nem volt sok pénze, az albérletre éppen futotta amellet, hogy ételre jutott. Ebből kifolyólag alkoholt nem fogyasztott, pedig régebben szeretett italozni, de a kényszerhelyzet végül tudatos döntéssé alakult. Káros szenvedélyei közül viszont semmiképpen sem űzhette a kávé és a cigarettát. A legolcsóbb cigarettahüvelyt és dohányt vásárolta, és mindennapi rituáléjához tartozott a kávé mellé elszívott kettő szál cigaretta, miközben megtöltött még hét szálat. Nem volt egy összeszedett ember, de bizonyos dolgokban precíz rendszert alakított ki, melyből makacsságából adódóan sosem engedett. Egyes napokon még a zuhany alatt is cigizett, ilyen volt a mai is. Miután felöltözött, még kettőt fújt parfümjéből a dzsekijére is, csak úgy megszokásból. Elindult az egyetemre, ugyanis Levente egyetemista volt. Elővette a körülbelül 15 éves MP3-lejátszóját, melyen pontosan 37 zene volt. Több nem is fért rá. Ugyanaz a 37 zene, mint 15 évvel ezelőtt. A mai technológiai csúcson lévő világban ő

mégis ezt a kis szerkentyűt szerette és nem volt hajlandó megválni tőle. Bár volt okostelefonja, a zenéket mégis minden alkalommal az MP3-lejátszóján hallgatta. Sokszor mondták neki, hogy bizonyos értelemben a múltban él. Így is volt. De miért is ne lett volna így.

Péter barátjával mindig a két lakótömbbel arrébb lévő sarkon találkoztak és együtt utaztak a villamoson. Levente észrevette, hogy kissé késésben van, ezért ész nélkül nyomogatta a lifthívó gombot – mintha attól gyorsabban jönne –, s kezdett kicsit feszült lenni. Mivel a tizedik emeleten lakott, nem akart lépcsőzni, és nem is gondolta gyorsabbnak, ha a lépcsőt választaná a lift helyett. A lift nagy nehezen megérkezett, de a liftben egy hatalmas, ránézésre kétszázötven kilós, két méter magas ember állt, farmer overállban és kopottas, sáros gumicsizmában. Az arca sebektől heges, néhol borostás, és rettentően fehér volt a bőre. A fekete sapkája majdnem az orráig volt lehúzva, de magasságából kifolyólag Levente alulról belátott a sapka alá, és sárga szemeit látva csak most fogta fel az agya, hogy ez a valaki egy rettentően ijesztő alak. Elfogta a pánik és így mégiscsak a lépcsőt választotta. Az ijedtségtől talán most még gyorsabban is leért, mint ha liftezett volna. De Péter már nem volt a sarkon, és a villamos is elment. Késve érkezett meg az egyetemre, az oktatótól sűrű elnézéseket kérve ült le a helyére Péter és Flóra közé. Kérdezték tőle, hogy miért késett, de csak annyit válaszolt, hogy „közbejött valami”. Délutánra közös programjuk volt, bowlingozni akartak menni, két másik barátjukkal, Tibivel és Kingával. Így öten voltak egy összetartó, családias baráti kör. Leventének azonban még el kellett mennie a postára befizetni egy csekket. A sorban állva, fülhallgatóval a fülében bambult, és a 14. számot hallgatta az MP3-lejátszón, Jim Croce-tól a *Time in a Bottle* című dalt. Már éppen sorra került volna, de a szeme megakadt az előtte lévő nő előtt álló alakon. A kétszázötven kilós, két méter magas ijesztő alakon, aki csak szó nélkül állt ott. Nem beszélt afülkében ülő nővel, nem mozdult, csak állt. Leventének sietnie kellett, hogy odaérjen a bowlingozásra, de láthatóan sem az ő előtt álló nőt, sem afülkében ülő alkalmazottat nem zavarta, hogy a félelmetes ember csak állt és nem történt semmi, nem haladt a sor, mintha megállt volna az idő. Senki nem szólt neki, hogy haladjon, senki nem kérdezte, miért van itt. Leventének sem volt hozzá mersze. Ezért fél óra várakozás után elment a postáról, de mire a bowlingteremhez ért, barátai már kifelé tartottak. Néhány aprónak tűnő negatív megjegyzés után együtt hazamentek.

Így folytatódott ez minden nap a következő két hónapban. Levente útjában állt minden alkalommal a kétszázötven kilós, két méter magas torlasz, mely minden eddigi mindennapi, egyszerű dolgot megakadályozta. Az említett két hónap után Levente megtanult együtt élni vele, s bár rettentően zavarta, már nem félt tőle. Egyszerűen csak elfogadta a létezését, bár a szorongása nem múlt. A barátai kevesebbszer hívták magukkal, ezért a legtöbb időt otthon töltötte, olvasott, filmet nézett. Míg egy napon az egyetemről hazafelé, egy késői órán, minden kanyar után, minden utca egyre kihaltabb volt. Az albérletétől alig két utcányira már senki nem járt, se egy ember, se egy autó, se egy kicsi zaj. Ott állt viszont vele szemben a kétszázötven kilós, két méter magas, heges arcú, overállos csizmás alak. Levente ekkor újra megijedt, de próbált felülkerekedni ezen az érzésen, s a 14. dalt elindítva az MP3-lejátszó-ján gyorsabb léptekkel haladt a rettentő alak felé. Mint mindig, most is csak ott állt, nem mozdult, nem szólalt meg, csak állt. Mindaddig, amíg Levente mellé nem érkezett. Ekkor felé fordult, a sapkája fentebb csúszott a homlokára és hideg, sárga tekintete megbénította Leventét. Az alak felé nyúlt, s fekete, hólyagos keze betapasztotta Levente száját. A csuklójából százlábúak, pókok és hatalmas pajorok másztak elő, belepve Levente egész arcát. Nem tudott megmozdulni, nem tudott elfutni, nem tudott segítségért kiáltani. Órák teltek el így. Levegőért, szabadságért imádkozva állt rettegetve a hidegben. A kétszázötven kilós, két méter magas szörnyeteg végül elengedte, s Levente hazáig meg sem állva rohant tovább.

Ezután nem hagyta el a tizedik emeleti lakást. Nem járt boltba, nem járt egyetemre, nem szívott friss levegőt, nem találkozott a barátaival. Nem is voltak már barátai. Elszigetelődött a külvilágtól, akarata ellenére, a körülmények kényszere miatt. Otthon ült, már sem a könyvek, sem a filmek nem voltak elég jók az időtöltésre. Egyre fáradtabb volt, pedig semmit nem csinált. Egyre kevesebbnek érezte magát. Régi fényképeket nézegetett, nem digitálisakat, hanem igazi fényképeket. Inkább a múltban élt, mint a jelenben. Bár a képek visszahozzák az emlékeket, de az időt nem fordítják meg, s a kezdetben felsejülő emlékek végül még jobban lehangolták. Mert bár jó dolog felidézni az emlékeket, azok természetükből fakadóan elhalványulnak, ezért szükség van újakra is. Levente a szobájába zárkózva sem tudott menekülni a szörnyetegtől. Álmában is kísértette. Minden egyes nap. A százlábúak, a befogott

száj, a félelem, a hallhatatlan sikoly. A kétszázötven kilós, két méter magas szörnyeteget nem látta rajta kívül senki, ezért nem is segíthetett rajta senki. Amiről viszont nem tudott, hogy a szörnyeteg ott volt mindenki életében, és mindenki életét rémálommá teszi. Talán másképpen, más alakban, de mindenkit a fogságában tartott. Leventének így nem maradt más, csak a szoba négy nyomasztó fala. A reggeli vakító fény. A kávé és a cigaretta. A magány és a depresszió.

Levente riadtan kelt fel az éjszaka közepén, az ágyat nedves szivaccsá izzadva. Haja csomókban állt, kis fürtökben, mint a tavaszi eső áztatta barkavirág. Kisöpörte arcából a hullámzó hajkoronáját, és a fürdőszobába rohant törölközőt keresve. De mielőtt megszárihatta volna sápadt arcát, a tükörrel szemben állva találta magát. Percekig meredt a teste valóságghú mására, s farkasszemet nézett lelkével, kiduzzadt erektől vörös mogyoróbarna szemein keresztül. Levente rájött, hogy mint egyén, a társadalom számára nem létezik. Ez történt vele, de a világot egyáltalán nem érdekli. Nem az a baja, hogy beteg, hanem hogy nem számít. Ezentúl az álom csak diszkrét emlékeztető a halálra. Levente nem bírta tovább a tükörbe nézni, a hideg csempére rogyott, s magzatpózban sírni kezdett. Nem szomorúan, hanem ősi, ösztönös, tehetetlen fájdalomában, levegő után kapkodva, nyálbuborékot fújva becsukni képtelen száján. Üvöltve, mint az újszülött gyermek. Közben halkán ezt ismételte: Mikor lesz már vége?

SZELES EMESE

Szusszanó

Hajnali sugarak törnek át az ablakon,
Huncut napfény pihen meg a pillámon,
Kiúzi az édes álmat zsenge elméből,
Ellopja magányomat fekete szívemből.

Fiatal mosoly uralkodik ajkamon,
Színes szellő üldögél a vállamon,
Esti bögrémből rám köszön a zacc,
Fény a világban, mit magadból adsz.

Vágyálmom gyöngyútjait járom,
Szívemet a nagyvilágnak kitárom,
Mintha tavasz lenne a tél közepén,
Élő remény sétál a csodák felszínén.

Napringató

Szeretnék a széllel szabadon szállni,
Szeretnék csendben a csodára várni.
Szeretnék fűszálon harmatként pihenni,
Szeretnék az égen felhőként heverni.
Szeretnék esőként a puha földre esni,
Szeretnék az égen szivárvánnyá lenni.
Szeretnék mindenért mosollyal fizetni,
Szeretném a bánatot messzire kivetni.
Szeretnék a világnak égi zenét komponálni,
Szeretném a boldogságot végleg megtalálni.

ADVENT

Advent. A várakozás ünnepe, amikor mindennek a békéről és a szeretetről kellene szólnia. Egész évben a sötétben tapogatózunk, s nem vesszük észre, hogy a fény forrása ott gubbaszt mellettünk, s csak arra vár, hogy megszólítsuk Őt.

Advent. Az időszak, amikor mindenki kicsit más, mindenki vágyik valami nagy, világot átfogó melegségre, ahol az emberi szívek megenyhülhetnek. A világban oroszlánként ordító zaj most elhalkul. Csend van, mégsem tudunk vele mit kezdeni, s nem tudjuk már átélni úgy, mint régen.

Advent. A szó, amely mindenki szívébe reményt és békét hoz. Íme, meggyújtottuk a gyertyákat, de az ünnep elmúltával vajon megmarad-e ez az áldott érzés? A rideg hónapok során vajon nem felejtettük el, Kit is várunk ebben az időszakban?

ZÁHORSZKI-HANGÓ VIOLA RÉKA

Levegőt!

Levegőt! – kiált a világ.
Meddig tart e kízó rabság?
Mindent, mi volt, visszasírunk,
Hogy a múlt hibáit helyrehozzuk.
Emberekben reménykedünk,
S eltaszítjuk Üdvösségünk.
Nyisd ki a szemed és láss!
Itt az idő, hogy megbocsáss.
Mert a halálról nem ő tehet,
Ne okold hát testvéredet.

Levegőt! – sóhajt a világ.
Mikor lesz már újra vígság?
Mindig csak a múltba vágyunk,
Sose oldjuk le a láncunk.
Keressük, de nem találjuk,
A megoldást mástól várjuk.
Emeld fel a tekinteted,
Akkor meglátod reményedet!
Hajtsd le fejed és nézz szívedbe,
Ne légy többet ketrecedben!

Levegőt! – kiáltunk Hozzád!
Látjuk végre fénylő orcád!
Nem vágyunk a múltba többé,
Csak a Te szerető kezed közé.
Vedd el végre terheinket,
Bocsásd meg a vétkeinket.

Mert nem emberben reménykedünk,
Te vagy a mi üdvösségünk!

S ha majd egy utolsó lélegzetért kiáltunk,
Szabadíts meg, Urunk! Mert tudjuk, hogy hibáztunk.

HEGEDŰS CSABA

Vissza hát az őrhelyre!

Időnap előtt tértünk haza,
S nem is nézhettünk vissza.
Míg a corpus hazatántorgott,
A lélek és gondolat itt maradt.

Most újra itt vagyunk, de valami más,
Nem ugyanolyan a Zh-írás.
Nem olyan, ahogy rég, egyetemre menni,
Mint hosszú idő után hazatérni.

Más az érzés, más az ember.
Bizony átment rajtunk a henger.
Megharcoltuk harcunkat,
Visszafordítottuk arcunkat.

Lám, itt vagyunk, hisz erre vártunk!
Mi az? Tán nem erre számítottunk?
Lám, a harc és a küzdelem folytatódik,
Nem lett könnyebb, és csak nehezedik?

De szemeid a hegyekre vessed tüstént!
Fejed ne horgaszd le többé!
Húzd ki magad, mert itt vagy, s tűzként
Lesz a gondod füstté.

Lám, itt vagyunk, hisz erre vártunk!
Mi az? Hisz erre számítottunk!
Lám, a küzdelem és a harc folytatódik,
Nem lett könnyebb, de nem is nehezedik!

Másabbak lettünk, de sok nem változott,
A henger terhe sem úgy teper, mint egykor.
Fel a bárdot, mert megharcoljuk harcunkat,
S vissza nem fordítjuk arcunkat!

Most újra itt vagyunk és ez legyen az első,
Szóljon a lant, és sikítson a csengő!
Figyelmed ne lankadjon sose, figyelő,
Ne engedd, hogy kezedből kicsússzon a gyepelő!

Légy Krisztusnak jó katonája,
Ne csaljon meg a figyelmetlenség bája!
Ne nézzünk sehova, csak előre, és
Vissza hát az őrhelyre!

KEGYELEM!

A világunkban járva-elve nagyon sok hiábavalóságot láttam. Emberi időszámítás szerint a 21. század hajnalán születtem és a 20. század utolsó generációjának végső cseppje vagyok. Gyerekkoromban tátott szájjal figyeltem, ittam Hegedűs nagyapám minden szavát, ami a történelem elmesélését szolgálta. Minél többet tanultam az „Ember” történetéről, „fejlődéséről”, annál kiábrándultabb lettem a Homo Sapiens Sapiens fajából. A probléma mindig is megvolt a világban. Onnantól kezdve, hogy az első emberek elkezdték egymást gyilkolni, egészen a francia forradalomig. Mindenhol megtaláljuk az embert emberré tevő lélek elleni vétet.

Mi a lélek? Egy szellő, ami csak úgy járkál közöttünk ide-oda cikázva? A mellkasunkban, egy kis burokból egy „valami”, ami elválaszt minket az állatvilág tagjaitól? Netán az agyunk által termelt vegyületek összessége, a

tükörneuronok empátia- szemfényvesztése? Van-e nekünk egyáltalán? Ilyen kérdések nyomták a vállaimat, miközben a „Sétálón” barangoltam. Láttam a hajléktalant, aki a globális kapitalizmus áldozataként érdemi segítséget senkitől nem várhat. Hogy is tehetné? Hiszen, mint tudjuk, a társadalomból kihullott ember elrettentő példa a többinek, nehogy lenyugodjanak, nehogy abbahagyják a fogyasztói társadalmi szokásaikat... dehogya... inkább kapcsoljanak nagyobb sebességre, mert ha nem, ők is ott végzik.

Ezen a felismerésen elszörnyedve sétáltam tovább, majd három cigány családot láttam hangosan, üvöltözve, a napi ételt-italt beszerző útjukon. Aki váltott már egy-egy cigány emberrel akár két-három szót, az tudhatja, hogy nem rossz emberek. Sőt, inkább tanulhatunk is tőlük. A család és annak egysége számukra nagyon fontos. Családjukban az időseket tisztelik egymást, még ha néha nem is jön le az ilyen jelenetekben, feltétlenül szeretik. Mennyivel előrébb járnak a szeretetben! Mégis az oktatási rendszer mennyire ellehetetleníti őket az esetleges visszahúzó környezetből való kilépéstől! Látom a kis cigányfiút és mintha előttem leperegne az élete. Eléri a 14 éves kort és jön az első baba. Van, aki 35 éves korára már majdnem nagyszülő. Nincs ezzel baj, mert a család, ha az ember építi és ápolja a család tagjai közti kapcsolatot, az áldás lehet. De tudom, hogy nem fognak fejlődni. Nem fognak előrehaladni, mert nincs rá lehetőségük. Neki sem lesz. A barna szempár, mely kedves vonásokat kölcsönöz a gyermeki arcnak, idővel, szenvedéssel, a tudás megszerzésének ellehetetlenítettsége miatt zord, üreges szemekké fog válni.

Megrázom a fejem, hátha elzavarhatom magamtól ezeket a gondolatokat, és lassan tovább ballagok. Dél van, ebédidő. Emberi tömegek hömpölyögnek körülöttem, mint kavics körül a Szinva néha enyhe, olykor viszont pusztító árja. Ilyenkor az arcokat lesem, kutatom az emberek tekintetéből kinyerhető információt. Sietnek az emberek, és némelyek kikerülnek lassú tempóm miatt, némelyek belém ütköznek, mert vagy a telefonjukon beszélnek meg a későbbi napot, férjfel/feleséggel vitatják meg a vacsora mikéntjét, rohannak. Megkérdem magamtól: De hova? Filimposz azt mondta: Az ember áhít és elbukik. Én azt mondom, az ember siet, mégis elkésik. Lekésik, megkésik mindenről és mindenhol. És megy, megy, nem gondol bele a dolgokba. Talán 20-30 év ezért röptel el a fejük felett, mert nem élnek meg, mi van a mostban.

Felzaklatva a rohanó, futó zombik látványától egy oldalsó bejáraton menekülve az Európa térre lyukadok ki. Nyolc pad van ott, melyek mind-

egyikén két-két ember, egy fiú és egy lány, némelyiken egy férfi és egy nő. A fiatalok. Mintha egymás szájából próbálnák nyelvükkel kikanalazni szívük ki- és betöltetlen ürébe a tartalmat. Egymásban keresik számításukat, életüket két félként képzelik el, mely ebben az elő- vagy kisházasságban egy egésszé teljesezhet. Balgák... nem tudják, hogy két félember sohasem fog kiadni egy egészet, hanem csak 0,25 embert. A szeretet, szerelem olyan művelet, melyben $1+1=1$. Ha ez nem valósul meg, abból csak sérülés lesz. De ők csak lakmároznak, falatoznak mohón, a saját éhségüket csillapítani. Akik már idősebb, megletebb férfiak és nők, akik ugyanígy tesznek, ők megmaradtak fiúnak és lánynak. Nem tudják, hogy nem kell mindenki előtt elszipolyozni egymás életét. Arra haza kellene menni. Nekik nagyobb a felelősségük ebben, hiszen nekik tudniuk kellene ezt már, a fiatalok meg még csak tanulják. Ettől a kultúr-szoftorgia jelenettől falfehérre sápadva indultam tovább. A „békemozi” utáni lámpánál pirosat kaptam. Indultam volna tovább, mert az a diósgyőri zöld, az autók, teherautók, kamazok és kamionok hatalmas robaja és irgalmat nem ismerő sietsége ezt nem engedte. Ekkor a hirtelen tovahaladó arcokat kezdtem vizsgálni, hogy addig se legyek tétlen. Elgondolkodtam: Milyen neki vagy neki az élete? Szereti a családját és viszont? Van hova hazamennie? Olyan ez, mint amikor este egy tízemeletes panelt messziről néznénk és imitt-amott felkapcsolt lámpákat látnánk. Mit csinálhatnak? Milyen életük lehet? Jól vannak?

Ekkor a robaj lecsendesült, és a zöld lámpa unottan, mindig csak ugyanazon a hangon sípolva jelezte: „Menj tovább, vándor, csak el a szemem elől!”. Most a nyiladozó ifjúságom helyszíne mellett mentem el. Minden lépésnél más és más emlékem jutott eszembe. Elrontott szerelmek, akkor végzetesnek látszó hibák, a tesztoszteron-ösztrogén medence, ami a gimnázium volt, már messziről mosolyog vissza rám és azt mondja: „Eh fiatal... te is itt voltál”. Én nem mondok semmit, csak megyek tovább... legalább nagy ormai most nem szigorúan és bántóan meredtek rám, sokkal gyengédebben és barátságosabban. Ekkor a szívem szorul el: „Miért csak most köszönt így, mosolyogva, nyugodtan? Mikor oda jártam okulni, olyan nehéz lett volna ez a gesztus?” Ekkor a nagy lépcsősorhoz érkezem, mely az Avasra, onnan a kilátóhoz vezet. Sosem szerettem azt a lépcsősort. Mindig az jut eszembe, ha felkapaszkodok a mára tompa, keskeny és néha igen csúszós lépcsőhegységen, hogy mennyi, de mennyi ember ment már itt fel? Mint egy újkori kálvária az út. A lépcsősoron

felkapaszkodva furcsán érzékeli az ember, hogy súlya mintha két tonnával nehezebb lenne. Mi ez a pluszsúly? Talán a generációk szenvedése. Olyankor magán hordozza az ember a munkások életének gyötrelmeit is: mintha az Avasra vezető út építésénél nemcsak kezük munkáját, de az otthoni panelakásba bezsúfolt család feszültségét, szomorúságát is beleépítették volna. Minden egyes lépcsőfok egy eon terhét hordozza. Mintha minden egyes kopott macskakő egy-egy munkás, egy-egy értelmiségi, egy-egy fiatal, egy-egy időse embernek története lenne. Olyan emlékek ezek, amik bár rég elfelejtődtek, mind az emberi felejtés, mind az utódok érdektelensége miatt, de a kövekben még most is ott vannak és kiáltoznak, sikoltoznak. Egyszerre, szimultán, hogy belesajdul az embernek a feje a hangzavarba, míg felkapaszkodik az ormon. De megyek. Nem állok meg, mert akkor leragadnék. Nem tudnék tovább menni. Így viszont mintha kemény és durva bakancsokkal gyaláznám meg a rég- vagy közelmúlt emlékeit.

Így felfelé, az ég felé nézek. Az élém táruzó báránnyelű képbe sajnos-nem sajnos belenyújtózik a kilátó alakja. Ágaskodik szép magasra, az egész város felett áll büszkén, mintha mindig figyelné azt. A kilátó olyan a városi társadalomnak, mint talán Párizsban az Eiffel tornya. Ráemelve boldog, esetleg bágyadt tekintetét mintha egy kis megnyugvást adna. Mindegy, mi történik, a kilátó akkor is ugyanúgy áll, ugyanúgy nyugtat. A mai militáns libertarizmus ellenfelet tévesztett. Dehogyan a régi-új rendszereket kell betörni. Dehogyan... Az Avasi Kilátó az, ami mintha csak egy cérnaszálon tartaná a világot. Ő nem kér számon semmit. Nem tiltja meg, mit mondhatsz. Nem kell gondolkodni, mit mondhatsz. Csak mondd és ő meghallgat. Felérve a lábához eldobált cigarettacsikk-halmok, mint egy-egy homokbucka a Negev sivatagban. Az ilyen-olyan-amolyan üvegek, mint '56 után az ország, némely összetörve, némely repedve, némely földig hajolva. Bizton állítom, hogy a kilátó lábánál, mintegy második törzsszövetségként lehetne megszervezni az új, 21. századi társadalmunkat. Azon a helyen, ahol a Vino Rosado borosdoboz és a hozzá tartozó piros Pegasus szivarok teljes mértékig megfér az Irsai borosüvegéhez tartozó piros Marlboroval. Nemhogy kitűnik az ukrán Bond cigaretta mellett a barna Sophiane, de mintha kiegészítenék egymást. Ez a színtér a példája, hogy a népi és urbánus szellem bizony megfér és előreségítik egymást.

Mielőtt a lépcsőn felmennék, még szétnézek. Egy parkoló, ami most üres. Szétszórva, hallótávolságon kívül szétszórva padok min-

denhol a hegyen. Bizony a tavasszal nemcsak a virágok nyiladoznak az avas mezején és erdejében, de a szerelem heve. Amfiteátrum, erdő, mező... kegyelmes Atya! Ha ezek a helyek beszélni tudnának! Végül csak felmegyek. A lépcső előtt még át kell jutni a vízvezetőn, a csatornán, mely igen esett anyagból készült, átmenni rajta lutri. Feljutsz vagy beszakad? Most szerencsém volt, a kilátó megengedte, hogy, mint Áron a Qádós HaQqádósimba, a testébe belépjek. Amint a fokokat kissé szenilisen veszem be, látom a különbnél különb pingálmányokat. Leginkább feliratok, kik mikor és kivel voltak ott. Felérve elém tárult a város látképe. Ekkor kezdem érteni a jelenséget. Egyszerre láttam a polgármesteri hivatalnak újszerű építményét és a Kossuth utcai templom tetején az arany kakast. Egyszerre látok a háztetők kinézetében múltat és jelent. Bármerre fordulok, sorsokat látok. Kinek sikerült az élet, ki megküzd vele, ki feladja. Egy azonban közös: az Élet. Mindenki él, de legalább léteznek. Nincs jó vagy rossz élet, csak olyan életek, melyek vagy megtalálták számításukat a világban, esetünkben a városban, vagy elvesztek a vezetés örvénylésében. Ekkor rossz érzés kerít el. Mellkasom összerándul, tüdőmből kinyomva az összes levegőt, csak kapkodom magamba, mintha vissza akarnám tuszkolni. Szemem világa mintha halványulni kezdene. Nem érzékelek. Már nem rángat a roham, csak fekszem az anyai nyugalmat árasztó kilátó hideg kövén. Van lélek? Nincs lélek? Ha nincs, mitől különb faj az ember? Ha igen, miért küzd állati voltáért az asszony utódja? Miért engedi győzni a gonosz utódját életén? Gyengülök. Utolsó erőmmel merész dologra szánom el magam. Ki fogom üvöltetni magamból a fájdalmat, hadd hallja fentről az egész város és okuljon, aki okulni akar. Ez nem maradhat így...

Kinyitva számat, utolsó levegőartalékomat feláldozom, vele együtt magamat. Mielőtt teljesen elsötétül szemem világa, halkán, de szelíden, amit az Avasi Kilátó magába zár, emlékem köveivel egygyé válik, miközben utolsó erőmmel legördül nyelvemről: Kegyelem!

BODÓ GABRIELLA

Bizonytalanság

Bizonytalanság.
Ez, amit érzek.
Folyton csak félek.
Mi lesz most?
Hogyan tovább?
Lezárva az ország.
Emlékszel?
Nem is olyan rég
Semmiben nem volt fék,
Hihetetlen.
Oda mentél, ahova akartál.
Maszkot nem hordtál.
Gondoltad volna?
Tiltott lesz az ölelés.
És majd folyton azt érzed: ELÉG.
Mindennapi arcok.
Csak online vannak már.
Lassan a városon is zár.
Szabadság.
Mit természetesnek gondoltál,
mikor egy bárban boroztál.
Bezártság.
Eszedbe jutott?
Mikor a teremben valaki melletted futott?
Üresség.
Ettől cseng most nagymama háza,
hogy a járvánnyal nehogy megjárja.
Csend.
Ellepi a szórakozóhelyeket.

Mit nem is olyan rég dübörgő zene töltött meg.

Kietlen.

Ahogy az ablakból a főutat nézem.

Nyolc után sehol egy lélek sem.

Kétség.

Az emberek szemében megjelenik.

Ezt az időszakot el nem feledik.

Zavar.

A világra jellemző.

Oltani most „menő”.

Türelem.

Elfogy nemsokára.

Te rájöttél már az okára?

Kín.

Így fogod fel.

A múltból a jót hozod fel.

Hiány.

Mindenkiben ott van.

Lassan az agyad felrobban.

Bizonytalanság.

Ez az, amit érzek...

DEBRECENI ÁKOS

Szeretnénk...

Közösen szeretnénk most áhítaton ülni,
az Ige szavára csendesen figyelni.
Szeretnénk az órákon közösen fülelni,
HTE poénján közösen derülni.
Közösen szeretnénk a Karakterbe menni,
a sok könyv közül egyet-kettőt venni.
Közösen szeretnénk kávékat meginni,
Tominak köszönni, majd órára sietni.
Szeretnénk közösen nagyokat nevetni,
szeretnénk a Nagyerdőn közösen heverni.
Szeretnénk a könyvtárban ülni egy keveset,
pihenni, tanulni, kutatni eleget.
Közösen szeretnénk a Díszteremben ülni,
szeretnénk úrvacsorával közösségben lenni.
Még zh-ra, vizsgára is szívesen bemennénk,
csak, hogy lássuk két szemünkkel a DRHE-t!
Ez a nap azonban várat még magára,
közösen várakozunk, tudjuk: nem hiába!
Fogunk még közösen énekelni sokat,
fogunk még gólt lőni a ketreben – vagy húszat.
Fogjuk mi még egymást szorosan ölelni,
vállon veregetni, majd arcon csókolni.
Közösen fogunk az életbe csobbanni,
csak most még kicsit otthon kell maradni!

PETKES PIROSKA JUDIT

Némán

A város: ahol a madár dalol,
az ember siet, az autó dudál.
Más nem. Csak én ülök némán.

A szél simogat, dallama kupolás,
a városban zene szól.
Más nem. Csak én ülök némán.

A város esti leple betakar fonott,
sötétfekete lepelhajával.
S száz meg száz lámpást gyújt fel
az utcát járó vándorok kopogása,
hol jár, hol nem jár, s kél a gyúló szentjánosbogár.

Csak kóbor kutyák ugatnak a ködös tereken,
lámpástalan sikátornegyedekben.
S éji lepkék násztáncot járnak
az esti lámpák fényében.
Kirakatok ablakán a nyüzsgés tükre ül.
S te csak egyedül ülsz, ottan egyedül.

Míg egyre hunynak,
s fogynak az éj tengersötétében
a világító házak, s azokon a sárga ablakok,
a világító lámpások.
Míg eltűnnek és kialudnak,
hol néha fölgyulladnak.

Utcák, terek, vacsorás családi asztalok,
poros kocsmák, s az esti kiürült vigadók.
Már nem kopognak fáradt, esti vándorok.
Csak te ülsz némán, padon ülve,
csöndesen, altatsz egy várost.
Egyedül.

Ellen-tét

Elegem van a szomorúságból,
a sok hazugságból,
a képmutatásból.
A fel nem tett kérdésekből,
az el nem hangzott válaszokból.
Minden értelmetlen és negatív tényezőből,
a felelőtlen, figyelmetlen önzőségből.

Nincs elég a vidámakból,
a sok őszintéből,
az egyenesből.
A bátor kérdezőkből,
a választ méltatókból.
Minden értelmes és pozitív tényezőből,
a felelőseteljes, figyelmes
önzetlenből.

Leszakadt az ég

Vacogok, ablakon az eső kopog.
Zokogok, arcomon egy csepp csorog.
Könnyek közt hánykódom,
de a tengerre vágyódom.
Az ég ott ugyancsak összeér,
és a hal az emberrel összefér.

Fázok, de nincs meleg takaróm.
Várom, hogy legyen jóakaróm.
A világ ilyen kegyetlen,
hogy mindenki elégedetlen.
Vannak persze a ritkaságok,
kiket érik a galádságok.

Csak hidegen, hogy meg ne sérüljek.
Csak ridegen, hogy ki ne készüljek.
Elég volt már az élet butaságaiból,
a jó néhány álmatlan éjszakából.
Nem akarok egyfajta élet–keserűségről tanúskodni,
Szívem megszakadt, de kellek, hogy tudjak másokat
támogatni.

Vacogtam, az eső elállt.
Zokogtam, a csepp végigcsordogált...

Sószórás

Magányban, csendben,
az erdő közepében, egy faházban,
egy utolsó kis falucskában vagyok.
Mindegy, mit csinállok:
szeretek, segítek,
támaszt nyújtok, de akkor is
mindenki számára csak az utolsó maradok.

Már tudom, hogy van Valaki,
akinél mindenki első, és senki sem utolsó.
Meg kell tanulni elfogadni, szeretni,
krisztusian cselekedni, mert mi vagyunk a só.
Magamat hátrahagyva
szolgálom az embereket,
szolgálom Istenemet.
Más nincs, amit mondani akarok,
csak mindenre igent és mérsékelni a nemet.

Akril

Mindig színes akrilról álmodom,
a színeket én keverem,
sokszor elcsodálkozom.

Nézem az alkotást,
mit átjár az isteni erő:
Megalkottatott.
Nem is találok az ecsetet,
csak kapkodást érzlelek,

mintha más irányított
volna, de kicsoda?

Segíts hígítani,
a kapcsolatunk szertefoszlott,
mint a papírra kborult tinta.

A festményt lehet javítani,
amit elrontottam, abból még szebbet kihozni.
Gyere, hívlak, hogy alkossunk együtt! Jössz?
Ha nem, ahogy az ecset, lelkem is szárad.

Együtt könnyebb, ecce homo,
legyünk fortissimo.
Vagy inkább egymásnak piano!?

Honvág

Hányszor mondod: „nem érdekel” ...
csak épp nem tudod, hogy feledd el.

Hányszor mondjuk: „megéri várni” ...
Fogadunk, ígéretünk, de türelem kell a lelket feltárni.

Hányszor gondolom: „hiányzol” ...
Kiváltságos lennék, hogy hozzám tartozol?
Hányszor és hányszor nem mondjuk ki őszintén...
Lemaradunk, elvesztegetünk, aztán mi lesz? Mittudomén.

Érezte. Éreztem. Éreztük.
Majd egy napon megértjük,
De ez csak vágy, aminek a vége: te, én és az ágy?

Elhitte, hogy lehettem...
Elhittem, hogy lehetett...
Elhittük, hogy lehattünk volna...

Tudtad előre? A vonat vissza nem fordul,
a repülő útközben nem áll meg, mégis felszálltál.
Nem minden megy elsőre...
Te Megvártál.

Érzed? Érzem. Érezzük!
Szeretsz csak úgy áramlani?
A folyón lefelé csorogni,
vagy inkább az áramlással szemben úszni?

Elhitte, pedig nem voltam semmi
Elhiszem, hogy ez nem ennyi
Te, én és a honvágy.

HUBAI ALEX

Szerelmélkedés

Gondolkodtam azon: mi a szerelem?
Ha színjáték csak, mi a szerepem?
Díszes ruhában állni a porondon
És önmagam játszani: a bolondot.
Vagy függöny mögött ólálkodva,
Mint az árnyék, főszerepre sóvárogva.

Vajon mi is az a szerelem?
Miért talál rám oly nehezen?
Keresem éjt s nappalt, de hiába,
Mert a szerelem az embert kijátssza.
Akkor kopog, ha nem vagyok otthon,
Levelet sem hagy, csak tovább robog.

Mi lehet az a szerelem?
Miért élük át kevesen?
Van, hogy hamar jön, máskor későn,
Mert az ember csak botladozik a lépcsőn.
Van, aki csak nem képes arra,
Hogy a szívét-lelkét odatartsa.

Mi az a nagybetűs szerelem?
Talán valami mással keverem?
Néha kínos, néha természetes,
Gyakran kegyetlen és sosem kíméletes.
Ez lesz az, szerintem nem tévedek
Ha elsőre nem is, végül mindig ráébredek.

Szerelem, szerelem... mi az a szerelem?
 Kitartok, vagy inkább elengedem?
 Hosszú és keskeny az út, amin járok,
 Ameddig csak kell, én várok.
 Ne siettesd, mert elhúzza kezét,
 Ha nem voltál elég türelmes belé.

Szeretem... vagy szerelem?
 A hamis könnyű, az igazi nehezebb?
 Van, aki őszinte és van, aki hazug.
 Ne bízz vakon, legyen ott a gyanú:
 Ha úgy kelsz fel, hogy: ő ma szeretni fog,
 Lehet, hogy igazából: csak fogni szeret.

Ki vagy te, szerelem?
 Hogyan nevezzelek?
 Te vagy az élet értelmét adó érzés,
 Legbelül tudom már, nem is kérdés.
 Tűz és víz, két ellentétes elem
 Nem illik össze, de ilyen a szerelem.

Rejtfény

Kicsi vagyok én, egészen apróka,
 Mégis lát a világ minden lakója.
 Kapcsolataim igencsak rázósak,
 De éppen ettől sugárzóak.

Furcsa hullámokon közlekedek,
 Ha kedved borús, átölellek.
 Mondhatni akár, hogy nyalábollak,
 S néha ekkor más színbe varázsollak.

Akaratlanul olykor beléd ütközök,
De ennek köszönhetően tündökölsz.
Miattam látod, a világ milyen szín pompás,
Hogy milyen elragadó a csillogás.

Én vagyok elméd állandó optikusa,
Képes egy trükkre, valami kozmikusra.
Szemeid tükrében ragyogok fotonként,
Én gyártom emlékeid albumát fotonként.

Hogy ki vagyok én? Hiszen már tudod.
Elmúlok akkor, mikor szemed becsukod.
S ha nem lettem voltam világos eléggé,
Én várlak téged minden alagút végén.

LÁSZLÓ ABIGÉL

Csillagfény

Ha fentről néz majd téged egy csillag
S visszaköszön a távoli fény
Nyisd ki az ajtód és ott lesz egy csomag,
Melyben nem lesz más, csak Remény

Gyűjtsd hát meg az utolsó gyertyát
És álljatok sokan a koszorú köré
Öleljétek most szorosán egymást
S tegyétek a karácsonyt sokkal szebbé

ALBERT BÁLINT

Ki lehet?

Egy hatvanhat fejezetes könyvben
Huszonkettő vessző huszonkettő:

Amit kinyit, nem zárja be senki,
Amit bezár, nem nyitja ki senki.

Mondd csak, Uram, ki nyitja ki nekünk,
Útjaidnak mi lehet a nyitja?

Te vagy az Út, az Igazság és Élet.
Mivé lesz az, ki nem ismer még Téged?

Nem akarod, hogy a bűnös elveszen,
Mégis volt pár halálosztó küldötted.

Mert hatalmadból támadnak királyok,
Határtalan az előrelátásod.

Te vagy, Aki ércajtókat törsz be,
Szolgád előtt vaszarakat versz le.

De ki lehet, Urunk, a Te szolgád,
Tökéletes, vagy csak olyan, mint más?

Hallottunk olyat prófétád szájából,
Hogy akik rabságba viszik népedet,

A nagy parázna, meg aki onnan
Hazaenged, a perzsák királya

Felváltva teljesít Neked parancsot.
Megpihent a föld – majd egy évszázadot...

Igen: legyen meg a Te akaratod.
De kérdezem: velünk mi a szándékod?

Az a válasz, hogy mindenki választ,
Vagy Te vagy, Ki bennünket kiválaszt?

Szabad ember, aki ismer Téged,
S Neked szolgál, Leghatalmasabbnak.

Mert ellenállsz kevély gőgösöknek,
S kezet nyújtasz legrászorultabbnak.

S ki szorul Rád? Az, aki szenved?
Aki csak él? Mindenféle ember?

Időnként leborulunk térdre, sírva.
Könyvedbe, ugye, be vagyunk már írva?

Hodossy-Takács Sámuel

VAN EGY VÁROS...

(Érzelmes sorok Sárospatakról)

A Királyhegyen állunk. Nagypapáink meséje szerint valaha félelmetes tűzhányó volt, ma azonban szerényen int az arra járónak; gyere, térj be itt, mellettem, indulj el a hegyek közé, s csodákat fogsz látni. Mi azonban a csodáknak egyelőre hátat fordítunk, felballagunk az egyre nehezebben járható úton, megállunk a régi borház előtt, talán már egy pohár bort is a kezünkbe veszünk, és csendben nézünk egy másik csoda felé. Hiszen van egy város ott lent, a Bodrog partján...

Hirtelen eltűnik kezünkben a bor, a hegyoldal gondosan művelt szőlői, és a város: mintha ott sem lett volna. Átmenet nélkül repülünk vissza az időben, már nem 2021-ben járunk, hanem valahol a tizedik század hajnalán. A Királyhegyen állunk, a Kárpát-medence északkeleti csücskében, előttünk a Bodrogtörzs végtelennek tűnő síkja, melyen helyenként megcsillan a folyó vize. A kép idilli, a levegő tiszta, az ég derűs. A távolban azonban, a keleti Kárpátok felől hatalmas embertömeg tűnik fel. Az élen alacsony, zömök lovak nyargalnak; nyargalnak, mert nincs más választásuk. Gazdáik, ezek a szintén rövid lábú, de harcias emberek tette készen hajtják őket az ismeretlenbe, hegyeken, pusztákon, vizeken át. Ahogy ezt felismerjük, valami történik a harmadik, vagy negyedik vonalban: az egyik háttal a folyó medréből kilépve, a parti iszapon átgázolva megcsúszik, gazdája pedig a sárban találja magát. Az előljárók egy kicsit előrébb megállnak, és rövid tanácskozás után döntenek: a vitézt kárpótolni kell, ezt pedig legegyszerűbben e vidék neki ajándékozásával lehet megtenni.

Így is lett; miután a csapatok végigvonultak az országon, és a honfoglalás nehezen túl voltak, ez a bizonyos Retel vitéz (hiszen így hívták) visszatért e helyre, letelepedett, majd várat épített, melynek balesetére emlékezve a „Sáros patak” nevet adta. Ezzel vette kezdetét egy vidék, majd egy város felemelkedése. Királyok és királynék, grófok és fejedelmek, tudósok és alkotók, tanárok és diákok, a szőlő és a bor városa lett ez a hely. A tény, hogy nevezték

már „Bodrog-parti Athénak”, majd „Magyar Cambridge-nek” is – igaz, ezt javarészt e neves város polgárai követték el – azt mutatja, a városnak szerepe volt abban, hogy a magyar kultúra, de ami talán fontosabb, a magyar szellem olyan utat fusson be, amelyet a történelemkönyvekben olvashatunk.

A Királyhegyen állunk, kezünkben a bor, szemünk előtt újból feltűnnek a gondosan művelt, olyannyira szeretett szőlősorok, és az út másik felén... bizony: van egy város a Bodrog partján.

MERCZ SÁNDOR

Isten szeretete

Isten szeretete
a szikra,
mitől nem vágysz
több szeretetétiséget
csillapító
álomvilág partikra.

Isten szeretete
a startmező.
Hol nincs dobókocka,
sem véletlen
világtalan
dízlettervező.

Isten szeretete
a biztos pont.
Nem számít,
hogy csóró vagy,
vagy épp James Bond.

Isten szeretete elég,
de ha befogadod
Jézust, örökre elég!

Csillagok háborúja

Csillagok háborúja
zajlott a Földön értünk,
a sötét oldal támadt,
hogy kié lesz a lelkünk.

A harc már jó ideje
tartott, de nem hagyta Isten,
hogy a vörös fénykard miatt
legyünk az örök sitten.

A jó oldal kapuja
nyitva áll már előtted,
Jézus megszabadít, hogy
hagyd el a sötét erődet.

Baromfi/ élet

Tyúkok között
a csipkedési sorrend,
ki van a gyenge fölött,
ez az ősi tyúkjog szent.

Kialakul
már nekik csibekorban,
ha jön a rang szerinti
főnök, menekül is gyorsan.

A domináns
kakas gyűjti össze őket,
egy életen át vezeti
az udvarján élő nőket.

Rövid élet,
ha jön a gazda a késsel,
ennyi volt a főnök éned,
a levesbe az egésszel.

Ha a Fia
a gazdának szeret téged,
oly boldogan kapirgálhatsz,
a Fiú által kell élned.

Kálvin tér 16.

A Kálvin tér tizenhat ajtaján
kinyílik előttünk egy új világ,
mint majd' csak ötszáz éve hajdanán,
tanulás között ejtett szép imák
hozták el a várva várt változást,
együtt léptek a hit útján bátran,
építették a jövő állomást,
a közös tervezés volt az áram,
ez szikrát gyújt lelkünknek a mélyén,
az „orando et laborando” kép
összeköt majd minket az út végén,
mint testvér a testvérrel együtt lép.

Immanuel (dalszöveg)

Velem van Istenem,
Ő erős és megsegít,
Repesve örül nekem,
Szeretetével megújít.

Velem van a Dicső Bárány,
ki értem annyit szenvedett,
bűnöm súlya Jézus vállán,
örökre megmentett.

Ha nem lennél, Megváltóm, velem,
bűnök láncá miatt könnybe lábadna szemem,
Ha nem lennél velem, Megváltóm,
Sok vétkem miatt nem jutna nekem, csak fájdalom.
De dicsérlek Atyám, mert...

Velem van Szentlelked,
Így annyival könnyebb minden,
Jöjj közel, Vigasztaló,
Áldj meg, kegyelmes Isten.

Velem van a Megváltóm,
Életem értelme,
Velem van a Gyógyítóm,
Életem védelme.

Ha nem lennél, Megváltóm, velem,
bűnök láncá miatt könnybe lábadna szemem,
Ha nem lennél velem, Megváltóm,
Sok vétkem miatt nem jutna nekem, csak fájdalom.
De dicsérlek Atyám, mert...

Velem vagy minden napon,
Erőd és támaszod nyújtod,
Örömöd adod nekem,
Megújítod életem,
A TE Szent Szereteteddel.

Dániel az oroslánok vermében

Dániel, mondd, mi volt benned,
mikor a palota helyett
orszlánok verme lett lakhelyed?

Dániel, mondd, kezed hogy nem remegett?
Pedig az éhes vadmacskák miatt
már mindenki eltemetett.

Dániel, mondd, mit jelentett neked,
hogy az Úr őrző pásztorod?
Aki a bajban is ott volt veled!

Dániel, mondd, hitted, mikor támadt
a vad ellenség, hogy Isten miatt
a kegyelem terád áradt?

7 szűk esztendő

A hét szűk esztendő,
ha téged is elér,
– oh, de rettentő –,
de a raktárodba mi fér?

Van benne bizalom?
Mindig az Úr felé?
Vagy csak a siralom,
hogyan értem az Úr nem tenné?

Van benne élő hit?
Ha a magány támad?
Nem látsz, csak a felhőig?
Hadd egyen a bánat?

Van benne szeretet?
A Megváltód iránt?
Ki ellátja a sebedet,
s betölti a hiányt.

Csorvássy Zsófia Fruzsina

ELŐTANULMÁNYOK MAJDANI REGÉNYEMHEZ

Csendre vágyom. Annyira, hogy kettesével szedem a lépcsőfokokat. Közben fülelek. Csak a saját lépéseim zaját hallom visszhangozni a hatalmas lépcsőházban. Végre felérek a második emeletre és örömmel nyugtázom, hogy mindkét folyosó üres. Jobbra indulok és megállok az egyik ablak előtt. Az udvaron sincs egy teremtett lélek sem. A kora délután gyakran ilyen, de most még a szokottnál is nagyobb a nyugalom, szinte alszik az épület. A radiátor-nak támasztom a hátizsákom és az aljáról előhalászom Dante Poklát. Egy-két éneket elolvasok, mielőtt a többiek után indulnék a Karakterbe.

„...*Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel...*” Ó, az egyik legtöbbet idézett mondat! Hányszor jutott már eszembe e falak között is, például vizsgára igyekezve. Istennek hála, ha valaki úgy lép be a belső udvarra, hogy valóban meg is nézi, hova érkezett, akkor észre kell vennie a timpanonra vésett szavakat: *Orando et laborando*. Elszakítom a pillantásom a könyvtől és felnézek a homlokzatra. A megszokotról könnyű elfelejtkezni, pedig erős biztatás, hogy amiért imádkoztam, és amiért tettem, afelől nyugodt lehetek.

Már épp folytatnám az olvasást, amikor két magas, vékony alakot pillantok meg a szemem sarkából, amint a büfé felőli bejáraton keresztül érkeznek az udvarra. A nő derékig érő szőke haját azonnal felismerem. Tanár úr és a felesége. Egymás kezét fogva széles mosollyal közelednek az ivókút felé. Pontosabban csak a kisujjaik kapaszkodnak össze. Kamaszosan lóbálni kezdik a kezüket. A kúthoz érve már hangosan nevetnek. Búcsúzni kezdenek. Most már végképp meg vagyok győződve arról, hogy azt gondolják, nem látja őket senki, mert egymást átölve tesznek néhány negyedfordulatot, szinte táncolnak. Aztán hirtelen abbahagyják a bolondozást és más-más irányba sietnek. Újra üres az udvar, én pedig ismét a könyv fölé hajlok.

Az oldal aljág sem jutok, amikor rémes lárma üti meg a fülem. A dübögés, visítás és kiabálás valóban nem a képzeletem szüleménye, nem Dante Pokla

elevenedett meg a fantáziámban, hanem az udvarról hallatszik fel a nyitott ablakokon keresztül. Vagy nyolc gimis fiú rontott be eszeveszett sebességgel a díszudvarra, néhányuk átvett a vállán egy-egy lányt, ők visítoznak. Pechjükre az egyik fiúkólis nevelő épp most tűnt fel a főbejárat felől.

– Uraim, uraim! – csak ennyit mond kellően hangosan, kissé erőltetett szigorral a hangjában és bujkáló félmosollyal a szája sarkában.

Még a rövid figyelmeztetés végére sem ér, amikor a lányok máris teljesen nyugodtan, két lábbal állnak a földön. A diákcsapat illendően köszön, a nevelő az internátus felé veszi az irányt és nem foglalkozik velük tovább. Jobban megnézem őket. Fikák, azaz elsősök. Ezt a napfényben megcsillanó fíkárttyákból láthatja a gyakorlott szem. Persze a neveiket ilyen magasságból lehetetlen lenne kibetűzni. Nem téblábolnak sokáig az udvaron, két fiú gyorsan kezet fog a többiekkel és visszaindul a kollégiumba, a többiek pedig immár újra felszabadultan a főbejárat felé veszik az irányt. Van még idő az első szilenciumig, remélem, jól fognak szórakozni a városban.

A lépcsőházból ruganyos, enyhén csoszogó léptek zaját hallom. Balra nézek, mindenképp szeretnék köszönni az érkezőnek. Tanár úr az, az arcán már nyoma sincs az előbbi nagy vidámságnak, a kezében kulcs, éppen csak oldalra fordul és elhadar egy „Békesség!”-et, amikor meglát, de már megy is tovább egyenesen, az irodája felé. Én is köszönök, bár nem vagyok biztos benne, hogy a hangom utoléri, annyira siet.

Végre elolvasom a harmadik éneket. Mielőtt belekezdenék a negyedikbe, újra kinézek az ablakon. A díszudvar szinte minden padja megtelt. Az egyik távoli pad körül egész nagy csoportosulás van, tanító szakosok gyakorolják közösen a szolmizációs jeleket. Egy hozzám közelebb eső ülőhelyen pedig egy kora ősszel igen szokatlan jelenséget figyelhetek meg: bevezetéstannal foglalkoznak. Négyen is! Még ekkora távolságból is jól felismerhető az új kiadású sárga-kék Rózsa Huba. Kézről kézre adják, majd egy spirálkötésű, fénymásolt jegyzet is előkerül. Egy korábbi kiadás lehet. Most fellapozzák mindkettőt, úgy tűnik, hogy különbségek után kutatnak. A legtöbben a Nagykönyvtár felőli padoknál állnak, és az Országod jöjjön el! című dicsőítő éneket zengik lelkesen. Gitár és cajon kíséri őket. Teljesen fellelkesülök, olyan, mintha én magam is ott lennék köztük. Ekkor azonban a telefonom pittyegése visszaránt a folyosóra.

– Mikor jössz? Már elolvadt a fagyi a jegeskávédban! Mi tart ilyen sokáig?
– áll az üzenetben.

Tehát a Karakterben tényleg várnak, sőt már ki is kérték nekem a szokásost!

– Már indulok is. Gondolatban előtanulmányokat készítettem majdani regényemhez... Kösz a kávé!

– Szóval bámultad az embereket. Azt itt is lehet. Siess!

Milyen igaz! A Dante-kötetet gyorsan a hátizsákomba süllyesztem, és pár perc múlva már egy üdítő kávéval a kezemben folytatom a munkát.

Nagy Bettina-Tünde

ÉLETKÉP A SZÜRKE HÉTKÖZNAPOK ELŐTT

Csendes nyári délután. 34°C. A frissen nyírt fű illata lengi be a környéket. Minden olyan békés, pedig villamos csillingelése jelzi, hogy az élet nem állt le, és mégis... Valami hiányzik.

Belépek az épületbe, „Áldás, békesség!”, köszönök Norbinak, és tovább-sietek az udvar felé. Nem ez az első munkanapom a nyári szabadságotól óta. Mégsem szokásos szürke hétköznapiak ezek. Nyár végén minden egyszerre olyan lassú és gyors. Csigatempóban telnek a fülledt napok, és közben sosem elég lassú az a csiga, hogy minden munka épp terv szerint elkészüljön. Valahogy, ha munkáról van szó, eszeveszettül felgyorsul minden létező óra, pedig még úgy visszatartanám, ha tehetném, hogy csak még ezt, és csak még azt, és már rég hazament mindenki, mikor bezárom az iroda ajtaját.

Bár szeretnék nesztelenül átsétálni a huzatos belső udvaron, minden igyekezetem ellenére is a lépéseim ostorcsapásként visszhangzanak a régi falakról. Olyan nagy a csend, hogy még a rózsabokrok körül tüsténkedő méheket is tisztán ki lehet venni. Pedig velük nem szívesen kerülnék szorosabb barátságba. Elnézek az általunk csak „kétségfa”-ként emlegetett egységfa irányába (hál’Isten a második csemete már jobban bírta a kollégium földjét, bár, nem hibáztatom az elsőt sem. A legenda szerint ott lapuló héber bibliák és görög nyelvkönyvek biztos elzárták az útját a tápanyagtól. Ha azt mind kiásnánk, mennyi pogácsát lehetne abból venni...).

Nekivágódom a nehéz ajtónak. Bizony, komoly erő kell a kinyitásához, nyáridőben eléggé elszokik az ember tőle, vagy egy ideig az otthoni ajtókat is hasonló intenzitással próbálja kinyitni. Azt nem igazán köszönik meg az otthoniak. A Petőfi-szobornál már átjár a kellemes, „házon belüli” hűvösség, kicsit meg is borzongok a nyári ruhácskámban. A folyosóra fordulva már tudom: Erika is bent van, tehát akkor gond nem lehet.

Az irodában szerteszét hevernek a bagolytábor kellékei: lezárt, útra kész dobozok; rendszerezésre váró macskafialók; szemétre szánt kupacok. Mivel is kezdjem? Valami hiányzik.

Talán az élet a falak közül. Mert bár minden lépcsőfordulóról és padról van legalább egy emlék, ami felsejlik, ha elmélázva elsétálok mellette, mégis... Túl nagy a csend.

Talán a lüktetés. Mert bár minden lépésem eszeveszettül visszhangzik a folyosókon, ez mégsem felel meg annak a pezsgésnek, ami egy átlag szürke hétköznapon betölti a vastag falakat.

Talán a nevetés. Mert bár így is elszórakoztatom magam, ez közel sincs olyan hangulatú, mint egy-egy óra között az udvaron ülve sztorizgatni, egymás szavába vágva kapcsolódni.

Talán az egyetem. Mert bár a falak mesélnek, a füvet nyírják, és a mosdók padlója is ragyog, ez mind csak keret: a tartalom még várat magára pár napot, míg igazán beköszönt a szürke hétköznapok ideje...

Igen, a szürke hétköznapok hiányoznak, amikor minden a régi, minden megszokott, amikor természetes a nagy erőbedobás az ajtó kinyitásához. Amikor nem egy pár láb hangja verődik vissza a négyszögben, hanem több száz. Amikor olyan harsány nevetés zengi be az udvart, hogy elfelejtek figyelni az órákra. Amikor nem lehet olyan későn elmenni az irodából, hogy egy-egy oktató még ne lenne bent az irodájában, tudományosabbnál tudományosabb munkákat folytatva. Amikor a társalgó színültig megtelik, és az állólámpáról is tanuló/beszélgető hallgatók csüngnek. Amikor nincs olyan, hogy csend, hogy élettelenség, csak a kellemes pezsgés, a lüktető energia, a mindent betöltő vérkeringés. Amikor minden sarokban születhet legalább egy világmegváltó ötlet, és minden beszélgetésben legalább egyszer előkerül valamilyen kritika megfogalmazása. Amikor reggel az utolsó utáni pillanatban esik be egy összeverődött, különböző irányból érkező, de mind a reggeli áhítatra siető diáksereg, akik az adott pillanatban sorstársakká válnak. Amikor a könyvtár előtti olvasóterem inkább zsi bongóvá válik, és menzává avanszál a társi is. És amikor a hétfő esti akadémiai után kezdődik az élet: a hallottak megbeszélése, de a hét, a tennivalók, kutatnivalók is...

De lesz még élet „házon belül”! Lesz még hangos az udvar, csendes a könyvtár, zsúfolt a menza, álmos a hétfő. Lesz még magasság és mélység,

közösség és egyedüllét, ünnep és hétköznapi. Mert nem szűnik az irgalom, nagy az a hűség, ami tenyerén hordoz!

Már jön, feltartóztatlanul, magával ragadóan az ősz, hogy átrajzolja a fák leveleinek színét, a meleg napokra enyhe szelet hozzon, és életet oda, ahol most még csend van. Jönnek a szürke hétköznapiok, hogy egyszerre ragadjon magával az érzés: „Te jó ég, már sokadéves vagyok, mégis azt érzem, hogy nem tudok semmit!”, és az, hogy: „Na, azért csak megmaradt valami a visszaidőszak éjszakázásaiból”. És jön az élet is: a falak közé és a közösségünkbe.

Ennek reményében folytatom lelkesen a dobozást, míg napszemüvegben be nem lép valaki az iroda ajtaján, és hoz egy kis szürke hétköznapiok-érzést a nyár végi délelőttbe.

MOLNÁRFI MÁTYÁS

Zsoltár

birtokba veszel
ülök szemeiden
és laksz
és én elalszom benned

megmentesz, hogy
egyenes legyek
mert nehéz vagyok és szilárd
és mert
magamnak hazudok
és így
mindenki másnak

abbahagytam
hogy a világot gyalázzam
bűneim nem rejtem el
hanem hasítom és írom

felöltöm a foglalás ruháit
hogy tanuljak
hogy megfogjam
és kigúnyoljam
a halált

és nem akarok mást
csak megtapogatni
a világ éleit
tele lenni megváltással
hogy uralkodjam
azon amit
találok:
magamon
és a világon

Ének a fazekasról

tömbből farag
korong forog
be az agyag
ki a homok
be az agyag
ki a homok
tenyéryomok
simuló ránc
korong forog
mennyei tánc

arc és kezek
lélegzetek
be az agyag
ki a homok
de az ember
néha konok
szét az anyag
szét az élet
belül sötét
zord ítélet

erők húznak
erők dobnak
a Fazekas
újra forgat
helyreállít
újra formál
be az agyag
ki a homok
fentről pont
belül őrült mozgás
kézzel vont
mi belül mosdás

Etűd

A főtéren most fénnel locsolják
a görbült gerincű illatos fák
szélfútta és zölden megért haját,
alattuk gyerekzsivaj lazult zaját
ontja szét lomhán a véges árnyék:
végtelen játék, végtelen játék!

És Szabó Lőrinc kikoccan
fügebarna bronz alakzatából,
levegőt vesz, kinyújtja tagjait,
a kövekre lép talapzatából.
Ahogy befordul rajta az utca,
néhány palotacsípő megmoccan,
utána néz és minden
ébred
S érzed te is:
lélek minden betűd,
mint egy etűd,
ami csendesen kitáncol
a zeneiskolából.

A FEHÉR KÁPOLNA

Ott állt a parton a virágzó leanderek, a naptól megbarnult fügek és a fülledt sós tenger hullámzó illatában. A távolban egy kis sziget feküdt a közepén egy kápolnával. Ez pedig olyan volt, mint egy fehér világító lámpa a sötét víz ölelte kis szigeten. Ezt a kápolnát nézte.

Nem volt benne biztos, hogy mi vonzza, hívja, de érezte, mennie kell. Valami titkos szál köti oda. Valami, ami születése óta, éjjel-nappal vonzza magához, valami ős-sóvárgás. A sziget nem volt messze.

Persze a tenger nem olyan, mint a szárazföld. A tenger más. És valamiért vonzó az a más. A tengert nem határolja semmi, a szárazföld sem. A szárazföld van körülzárva a tengerrel. Nincs más tehát, úszni kell. Besétált a fodrozódó hideg hullámokba. S amikor már a válláig ért a víz, úszni kezdett. Először nyugodt karcsapásokat tett, lábai folyamatosan vitték bentebb. S látta, hogy nincs messze a kápolna, már fél távnál járt.

A hullámok azonban erősek voltak és nagyok. Egyre erősebbek és nagyobbak lettek, az úszás pedig egyre nehezebb. Ami a partról barátságos ölelés, az benn zord és vad modorú tánc volt. Izmokat tépővé vált a tenger, sűrűvé és szilárddá. Sziszüfoszi munkával lapátolt előre. Hiábavaló emelkedések és bukások, az ilyenek és az olyanok közötti folytonos pártoskodás és harc, folytonos hullámzás. Örökös tombolás és lázadás ez.

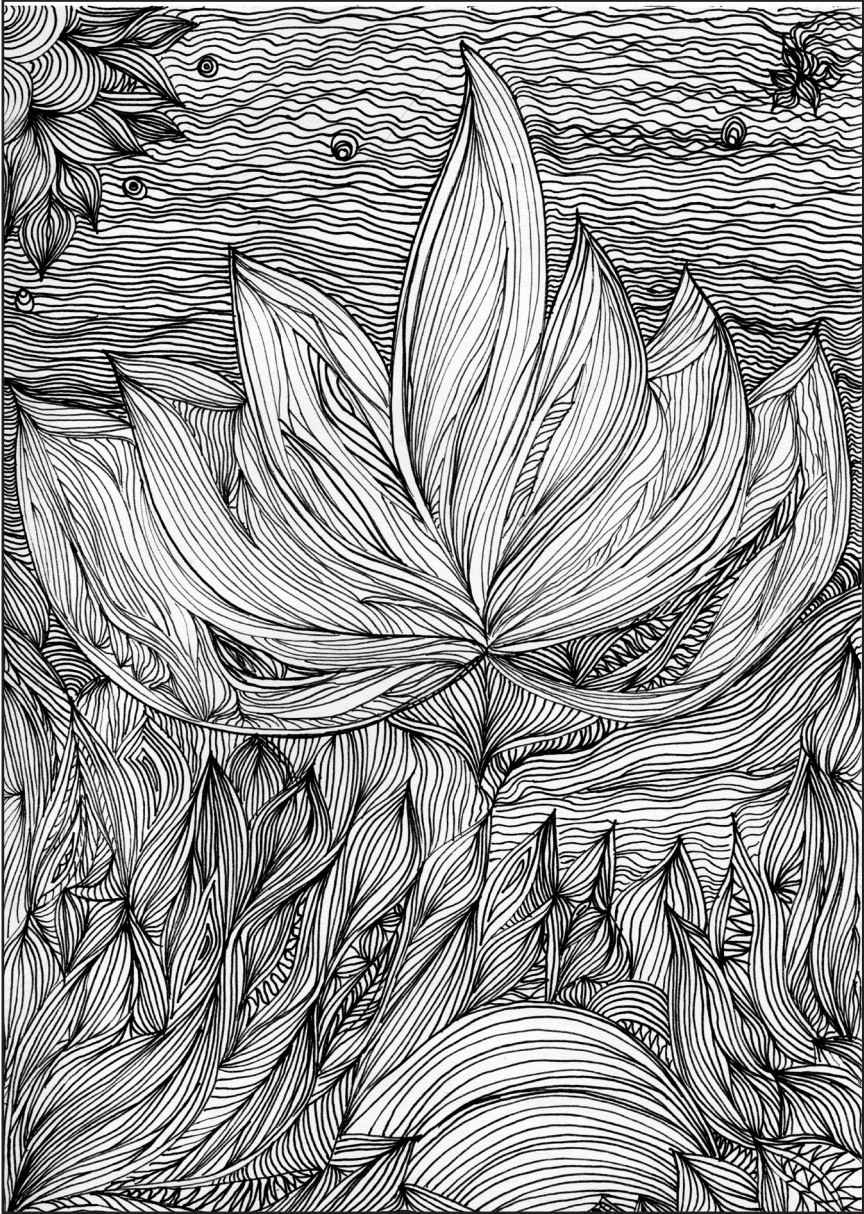
A vállán és a hátán keresztünyilallt a fájdalom. Megállt. Látta maga előtt a kis szigetet a kápolnával, miközben egy hatalmas hullám csapott az arcába, és az orra és a szája megtelt sós vízzel. Pillanatra lebukott. Sötét volt a víz alatt. Szinte alig jutott valami a nap sugarából ide, csak fényszilánkok. Ez a hús feketeség kényelem, talán pillanatnyi biztonság volt. Húzta ez a feketeség. Olyan megnyugtató volt. Nem hallott zajt. Minden tompa volt. Kábító morajlásnak érződött. Nem látott semmit. Minden fekete volt.

Ez a fekete a legsötétebb szín. Talán még színnek sem mondható. Sőt a szín tagadása, hiszen elnyel minden fényt. Elvonulás minden színtől. A szörnyek otthona. S ez vonzó, mert könnyű. A tér itt végtelenné válik, üressé és tudattalanná. Az ember csak lebeg benne.

Szemhéját nyomni, dobhártyáját pedig ütni kezdte a víz. Hirtelen felcsapta fejét a felszínre. Pillanatra elvakult, miközben hatalmas hullám tartott felé.

Ismét arcon vágta a tenger. Mire újra levegőhöz jutott volna, újabb hullám jött. Kis híján megfulladt. De újra úszni kezdett. Feszült az arcán a víz, mintha vissza akarta volna húzni a mélységbe. Mégis úszott tovább. Minden végtagja és izma elfáradt, mire a parthoz ért. Ott kimászott és megszabadult a tenger fémes hullámaiból.

A szigetnek egy kis homokos partja volt, ami rögtön sziklásan a magasba nyúlt. Megmászta. Túlevelek borították a sziklás részeket. Lent, nem messze, a fehér kápolna világított. Még cseppekben hullott róla a tenger. De valami megnyugtató szél fúj, meleg és illatos. Szétnézett, és látta, hogy mennyien állnak még a túlsó parton, ahonnan elindult.

ÖNKÉPZŐKÖRI ÍRÁSOK ÉS STÍLUSGYAKORLATOK

A tanító és hitéleti képzést folytató intézményeink integrációja után rendszeresen hirdettünk „Kreatív írás” szabadon választható kurzusokat. A hallgatók mindkét területről jelentkeztek, és az érdeklődők elsősorban a különböző prózai műfajok írásával kísérleteztek.

Az évek során (érezkelve a tehetség kibontására tett próbálkozásokat, illetve pusztán a vágyat egy önálló írásmű elkészítésére) megérlelődött az ötlet, hogy egy hallgatói önképzőköri csoportot alakítsunk. Az első ilyen kötetlen alkalmakat 2018 őszén szerveztük meg. Eleinte csak két-három diák volt jelen egyszerre, ám többen is érdeklődést mutattak a széppróza-, a vers- vagy a publicisztikai műfajok iránt. A következő félévben már 4-5 hallgató is megjelent egy-egy alkalommal, az összes tag száma is megduplázódott; majd időpontegyeztetési gondok miatt az alkotó diákok munkáit csak személyes konzultációk keretében beszélhettük meg. S a járványhelyzeti korlátozások ezt a lehetőséget is tovább szűkítették, áttelepülve az online térbe.

Időközben újraindult a Kreatív írás kurzus, az irodalomórákon (gyermekirodalom és korunk irodalma) a hallgatók rendszeresen kapnak stílusgyakorlati feladatokat – ezek közül a munkák közül több is eléri a közlési színvonalat, így a szerzőkkel az órai kereteken kívül tovább is „dolgozunk” a szövegeken. (Egy-egy vers, tárcanovella, jegyzet a Néző Pont című folyóiratban már napvilágot látott, néhány alkalommal közöltem ott stílusgyakorlatot vagy önálló írást; de a már végzett hallgatók között is vannak „visszatérők”.)

Alább az önképzőköri alkotások, a kreatív írás kurzusokon készült munkák, valamint az említett játékos feladatok és stílus kísérletek közül válogatunk.

(Vitéz Ferenc)

RÁCZ GÁBOR tárcanovellái

ISTEN AJÁNDÉKA

(Máté 9, 9)

Az olajmécses fénye lustán fel-fellobbant a sötét éjszakában, megvilágítva a kis meszelt falú, döngölt padlójú szobát. Az alsó szinten volt a konyha és az étkező, előtte kis előtér, ahol egy gyalulatlan fából készült asztal állt.

A teret a már említett mécses fénye világította meg, de éppen csak annyira, hogy puha fénybe borítsa az asztalon lévő tárgyakat. Tintatartót, íróeszközt, néhány papiruszt és az abakuszt meg a mérleget, melynek serpenyőiben különböző pénzermék heverték.

Egy fiatal férfi tologatta ide-oda az abakusz golyóbisait, közben feljegyzéseket írt a papirusz darabkákra. A szeme könnyes és véres volt az esti számadás miatt. Enyhén görbe orrát olykor kezével fedte el, hogy ne érezze annyira az olajmécses bűzét, és halántékán ki-kidagadt egy ér.

A számadás végeztével keze átsimította bozontos fekete szakállát, majd néhányszor megdörzsölte a szemét, hogy a fáradságot elhessegesse belőle. Nehézkesen állt fel a durva székről, és megragadva a lámpást, a konyha helyiségbe ment. Egy cseréptálban tiszta víz volt előkészítve. Ebben mosta meg az arcát, hogy valamelyest felfrissüljön.

Már éppen az emeletre akart menni, hogy a lapos háztetőn, a jóleső hűvösben pihenje ki fáradalmaikat, amikor a tölgyfaajtón kopogtattak. Nem szokványos kopogás volt ez, hanem valami jóval durvább hang. Inkább dörömbölésnek lehetett volna nevezni, mintsem illedelmes zörgetésnek.

A férfi összébb húzta magán a felsőruháját, sietve az ajtóhoz lépett. Nem is kérdezte, hogy ki az, és mit akar, csak némán ajtót nyitott.

Két magas, római katona állt előtte, egy-egy fáklyával kezükben. Arcuk borotvált volt, és pengevékony ajkaik mozdulatlanok, kifejezéstelenek voltak, akárcsak fehér arcuk, amely olyan merev volt, mintha csak márványmaszkot

viseltek volna valamilyen földöntúli, zord ábrázattal. Tekintetük hidegen sütött. Valószínűleg a sok halál, amit láttak, az tette őket ennyire közömbössé az élők iránt. Mások már megijedtek volna a két harcos látványától, de ez a férfi némán tűrte a jelenlétüket, hiszen nem először látott római katonákat.

Sokkal különösebb volt a harmadik ember, aki a két katona között állt – teljesen az ellentétük volt. Alacsony és kövér. Arca pirospozsgás ragyogásban égett, és kék szemében valamilyen különös, csintalan fény csillogott. Tógáját egy kissé megigazította, majd beletúrt ősz szakállába, így jól láthatóvá váltak aranygyűrűi, és széles mosollyal üdvözölte a fiatalembert.

– Jó estét, Lévi! Remélem, nem zavarok – szólt örömteli nagy hangon az ősz férfi.

– Luciusz, te sohasem zavarasz – válaszolt emez, és bentebb is tessékelte az esti látogatót.

Az öreg kezével intett testőreinek, akik tudták, nem kell attól tartaniuk, hogy uruknak valamilyen baja esik. Kint megálltak, s úgy váraoztak a kis, lapos tetejű, kapernaumi ház tölgyajtaja mellett, mint a mezopotámiai templomok kapuőrző démonjai.

Lévi a konyhahelyiségbe invitálta vendégét, aki könnyed mozdulatokkal igazította meg bíborszegélyű tógáját, ami arra engedett következtetni, hogy viselője valamilyen hivatalt betöltő személy.

A házigazda rögtön több lámpást gyújtott, hogy a helyiség erősebb fényt kapjon, így láthatóvá vált vendégének tekintélyt parancsoló mérete. Ugyanakkor Lévi sem szerénykedhetett. Másfél fejjel volt magasabb Luciusznál, mégis egy egészséges testalkatú, jó módú héber férfi állt a római hivatalnok előtt. Erről tanúskodott Lévi öltözéke, hiszen szép szövésű, fekete-vörös csíkos felsőruházatot viselt.

A puritán „dolgozószobából” vendégét a díszes konyhahelyiségbe kísérte. Míves keleti szőnyegek díszítették a padlót és a falakat, valamint a bútorok is igazán drágák voltak. A konyhára azt szokták mondani, hogy a ház lelke, és erre Lévi különösen sokat adott.

Az elefántcsontból faragott székre telepedett vendéget borral kínálta, amit egy fényes ónkancsóból öntött egy gyönyörű, míves üvegkehelybe. A kehely színe bíbor volt, és szőlőminta díszítette. Maga Lévi rendelte egy római üvegfúvó mestertől, de mivel zsidó volt, az ő vallása tiltotta az emberalakok ábrázolását. A kancsóból kiváló galliai bor vöröslött. Egy föníciai kereske-

dőtől jutott hozzá, és eléggé busás árat fizetett azért a hordócskáért, de egy vámszedőnek olykor-olykor akad annyi pénze, hogy megengedjen magának ennyi urizálást, úgysis egyhamar megkeresi az árát.

Luciusz mohó tekintettel nézett farkasszemet a pohárral, mégis higgadtan fogta meg. Ivott belőle egy keveset. Ősz bajszának végeit Bacchus vére vörösre színezte, majd tengerkék szemét a férfi mogyoróbarna íriszeinek szegezze.

– Egy ajánlattal jöttem hozzád, Lévi. A császárnak pénzre van szüksége, de ezt te tökéletesen tudod, hiszen nem ma kezdted a szakmát – szólt mosolyogva a vén tisztviselő. – Viszont magasabb lett az adó. Ebben a hónapban nagyjából háromszáz dénárt kellene beszédned a várostól. Van most ennyi pénzed, mert úgy, ahogy eddig, bérbe adom számodra az adószedés jogát, és kedvedre végezheted azt. Olyan áron, amilyenen szeretnéd. – És ivott még egy korty bort.

Lévi nem tudta takargatni meglepődését és félelmét. A szíve szinte beleremegett, amikor meghallotta az összeget.

„Háromszáz dénár... – futott végig agyán a gondolat. – Egy napszámos keres ennyit egy év alatt. A kereskedők ennek nem fognak örülni.” Nagyot kortyolt a poharából, hogy erőt merítsen a beszédhez.

– Luciusz, ez nagyon sok pénz. Nem azzal van gond, hogy ki tudnám-e fizetni, hiszen éppen akad ennyim, de gondolj bele, magasabb vámot kell szednem a kereskedőktől. Félek, hogy nekem fognak támadni.

A kövér római szeme egy pillanatra elkerekedett, majd hatalmas hahótában tört ki. Hordóhasa csak úgy rengett, ahogy a rekeszizmai a nevetéstől összerándultak. Szeme sarkából egy-két kövér könnycsepp is kicsordult, majd miután elállt görcsös nevetése, kezének élével megtörölte a szemét.

– Barátom! – szólt nevetve Luciusz. – Tudhatnád már, hogy aki velem üzletel, az mindenképpen jól jár. Vagy talán nem láttad a testőreimet? Semmi bajod nem történik, ha még négy ilyen marcona legényt küldök melléd. Róma megvédi az ő barátait – mondta, és mosolyogva kortyolt bele a borába, ami ősz bajszán egy vékony, vörös csíkot húzott.

Lévi arca azonban még mindig komor maradt. Lustán kortyolta a bort, és gondoktól szürkült arca egy pillanatra márvány-rideggé vált. Tekintete a távolba révedezett.

„Tudom, milyen a római barátság” – futott végig benne a gondolat, és visszaemlékezett arra az időre, amikor ezt a pályát kezdte.

Semmit sem akart igazán, csak gazdag lenni. Suhancként, amikor a piactéren játszott a szurtos, koszos kis utcagyerek barátaival, látta, hogy miként élnek a gazdagok. Finom szövésű, kékbíbor felsőruhák, díszes kövekkel kirakott aranygyűrűk, és illatos mirhaolajjal kenték magukat. Arany és ezüst nemcsak a zsebükben, hanem az asszonyaik nyakán és fülében is. A feleségeiket selyembe burkolták, ilyen pompával mentek végig a piactéren.

Erre vágyott ő is. Több akart lenni, mint Lévi, a kétkezi munkás. Ő Lévi ben Halfai, a gazdag akart lenni. Akkor fogadta meg, mindent meg fog tenni, hogy gazdag lehessen. Elhagyta a régi barátokat és a csavargást a város főterén. Egy kereskedő mellé szegődött inasnak, ott megtanulta a számolást és a betűvetést. Az öreg jószívú volt, még görögül is megtanította, sőt egy-két kereskedelmi útjára el is vitte a fiút, hadd lásson világot! Ez idő alatt sajátította el nemcsak a beszédet, hanem az írást is.

Rájött azonban, hogy a kereskedelem nem mindig fizetődik ki jól. Hiszen sokat kell járni az áruk után, de akár ki is rabolhatják egy-egy hosszabb út során. Nem. Ő nem akart vesztés lenni. Nem akart megvélni és majd öreg korában élni a gazdagok kényelmes életét. Ő azonnal vagyont akart szerezni.

Amint szerzett egy kis pénzt, elment Luciuszhoz. Tudta, hogy ez a római férfi felel a kapernaumi adóbeszedésért. Még mindig emlékszik az első találkozásukra. A férfi, aki akkor még nem volt annyira ősz, és nem is volt kövér, végigmérte a fiút. A rómaiak általában megvetéssel tekintettek egy zsidóra, hiszen egy legyőzött nép tagjai voltak, de Luciusz meglátott valamit a fiatal Léviiben: a becsvágyat.

Önmagára emlékeztette, a saját maga ifjúságára, hiszen ő maga is sokat küzdött azért, hogy eljuthasson az adószedői hivatalig. Ugyanakkor, mivel ez az élet rengeteg harccal és sokszor nélkülözéssel is járt, Luciusz soha nem alapított családot. Mire felismerte ezt a tényt, már nyilvánvaló lett számára, hogy eljárt felette az idő.

Léviiben viszont egy fiúra lelt. Ezért is igyekezett rá vigyázni mindig. Hol kedvező ajánlatokkal, hol úgy, hogy katonákat rendelt mellé. Ennyit tudott érte tenni. Azonban soha nem látta tisztán, hogy milyen indulatok tombolnak választott fia lelkében.

Nemcsak a kötelességtudat vagy a becsvágy volt az, ami Luciusznak annyira tetszett. A fiú kedvelte az írást, és igen jól írt görögül. Néha látott tőle egy-két saját történetet, vagy egy művészien megkomponált rövid történelmi

művet írt le a zsidó nép életéből. Szerette olvasgatni ezeket a szösszeneteket.

– Nos, mi a válaszod, Lévi? – kérdezte a hivatalnok, és újabb kortyot nyelt a hús galliai borból.

– Luciusz, ez túl sok, félek, nem tudok behajtani ennyi adót a város kereskedőitől. Már így is fenyegetve érzem magam. A minap is azzal fenyegetett meg a főtér mellet lakó Uzziél, hogy rám küldi a szikáriusokat, ha még egyszer meglát. A zsinagógába se merek bemenni az istentiszteletre, pedig rám férne az Úr támogatása.

– Az istenek sohasem törődtek az emberekkel, Lévi. Nekünk, rómaiaknak rengeteg istenünk van, de javarészt magukkal vannak elfoglalva. Szólhat hozzájuk az ima, és készülhet a szebbnél szebb áldozat, fittyet hánynak ránk. A te istened is ilyen. Semmivel sem különb az enyémeknél – legyintett keserűen az öreg hivatalnok.

– A mi Istenünk igenis látható! – fakadt ki az ifjú. – Ő maga vezette ki a népemet Egyiptomból, és juttatta el erre a földre, ahol most élünk. Neki köszönhetjük, hogy vagyunk!

– És ugyanez az Isten vitette el a régi időkben a népeteket a messzi keletre raboskodni, igaz? Illetve ugyanez az Isten engedte, hogy Róma bejöjjön ide, ugye? – szólt gúnyosan Luciusz. – Lásd be Lévi, az istenetek nem különb, mint a mi isteneink. Játékszerek vagytok a kezében, akikkel éppen úgy játszadozik, ahogy a kedve tartja.

Lévi arca a holtsápadtból vérvörössé vált. Az indulatát azonban megfékezte. Nem akart este vitázni a barátjával. Bár kedve lett volna beszélni a Szabadítóról, a Messiásról, aki majd eljön, rájött arra, hogy az felségsértés lett volna, mivel csak egy szabadító létezik: a császár. A felségsértés pedig rontaná mind az üzletét, mind a barátságát a rómaival. Persze, sokan voltak úgy a zsidók közül a szabadítóval, hogy majd a világ végén jön el. Sőt, néha-néha felbukkant egy-két, magát „Szabadítónak” tartó egyén, de zendülésüket mindig hamar leverték.

Luciusz azonban belátta, hogy hibát követett el. Tudta, hogy Lévi érzékeny lélek, és ha nem változtat gyorsan a beszélgetés témáján, könnyen ugrik az üzlet, az pedig neki nem jó. Teljesen elfeledkezett arról, hogyha egy zsidót bármilyen módon is megsért, azt soha nem tűrik el szó nélkül.

„Átkozottul makacs nép ez – futott végig a római agyán a gondolat. – A makacságuktól azonban csak egy rosszabb dolog létezik: a hiúságuk.”

Luciusz újra kortyolt az üvegkehelyből, majd szelíd mosollyal az arcán így szólt a sértett Lévihez:

– És az írással, hogy haladsz? Készül már a nagy mű? Miről fog szólni? – érdeklődött a római. Már többször látott Lévi otthonában egy-két papiruszdarabot, amire népének történeteit írta le görög nyelven. Tehetségesnek tartotta ebben ifjú barátját, szívesen olvasgatta ezeket a rövid feljegyzéseket. Tűzzel írt – és pontosan. Amit állított, azt igyekezett hiteles forrásokból megszerezni.

Lévi azonban csak legyintett:

– Kinek van arra ideje? – kérdezte csüggedten és csalódottan.

Luciusz ebben a pillanatban elmosolyodott. Megtalálta azt a pontot, ahová, ha bedobja a horgot, akkor nagy halat foghat.

– A gazdagoknak, Lévi! A gazdagoknak – szólt búgó hangon. – Aki gazdag, annak rengeteg ideje van arra, hogy nagy dolgokról írjon. Sőt! A kiadás miatt sem kell fájni a fejének, hiszen a vagyona lehetővé teszi, hogy saját maga adja ki a művét.

Lévinek ekkor valami megcsillant a szemében. Kettős vágyát teljesítheti. Ő lehet végre Lévi, a gazdag, aki mindig is lenni akart. Ugyanakkor ő lehet Lévi, az író is, aki a művei által nyer majd halhatatlanságot. Ezek a gondolatok felkorbácsolták az ifjú hiúságát. Mindent megadott volna azért, hogy ezt a célt elérhesse.

Elhallgatott benne a vészharang, ami a kereskedők haragja ellen védte őt. Sokkal inkább mást hallott elméje legbelsőbb zugaiból. Hízélgéseket, dicsérteket és könyörgéseket. Elérkezettnek látta az időt, hogy még jobban megalapozza a jövőjét. Egy olyan kort látott a szeme előtt, amelyben már ő irányít. Amelyben kiteljesedik a hatalma és befolyása, és mindenki őt követi, mert megvan hozzá az eszköze, hogy embereket vezessen, akár az orruknál fogva is: a pénz.

– Úgy gondolom, Luciusz, igazad van. Elfogadom az ajánlatodat. Megveszem tőled az adóbérlés jogát.

A konyhahelyiségből kilépve egy díszesebb faládkához fordult, amit a nyakában lévő kulccsal nyitott ki. Ott fénylettek abban a szebbnél szebb dénárook. Ki is fizette rögtön a testes rómainak.

– Meglásd, Lévi, ha gazdag leszel, a műveid az egész világot meg fogják változtatni. Tudod, hogy én miként állok az istenekkel. Nem viszem túlzásba a tiszteletüket, de nem is vallom azt, hogy nincsenek. Neked van tehetséged.

Ez az istenek ajándéka!

– Igen, az Isten ajándéka... – zárta le beszélgetésüket a fiatal vámszedő. Az ajtóban elbúcsúztak egymástól.

Lévi úgy feküdt le aznap este, hogy másnapról egy teljesen új emberként fog élni. Egy sikeres és gazdag emberként. Ami mindig is akart lenni.

***

A kakas kukorékolása ébresztette fel az alvó vámszedőt, aki nem is volt rest, először megmosta az arcát, majd felvette legszebb ruháját, és indult is a városkapuhoz, hogy beszedje az adót. Agyán csak a legszükségesebb számítások futottak át. Az, hogy mennyivel kell emelni az áruáthaladás díját úgy, hogy körülbelül két-három héten belül megtérüljön neki a Luciusznak kifizetett pénz, és még valami nyereséget is szerezzen rajta.

A városkapuhoz sietett, a vámszedőasztalhoz. Már kora reggel ott tolongtak a tevék és a kereskedők különböző áruikkal. Két föníciai kereskedő színes üveget hozott Rómából. Egy magas etióp illatos tömjént jött eladni a városba. Két arab pedig első osztályú kovácmunkát kívánt továbbadni Kapernaumban. Egy perzsa kereskedő tevéje majdnem összeroskadt a művészien szőtt szőnyegek alatt.

Ilyesféle népek jártak erre, de nemcsak külhoniak voltak ott, hanem zsidók is, akik szintén a maguk portékáját akarták piacra vinni. Ám ehhez túl kellett esniük a vámszedésen. A vámszedő asztal mögött pedig Lévi, vagy a másik nevén: Máté ült.

Először az idegen kereskedőket engedte előre. Amikor görögül elmondta nekik, hogy magasabb lett a vám, némelyek elfintorodtak, de aztán belenyúltak az erszényükbe, és kifizették a vámot.

„Gyere csak, pénzecsém, gyere! – szólt magában Lévi. – Te fogsz majd engem híressé tenni.”

Meg sem fordult a fejében, hogy mennyire megkárosította ezeket az idegen kereskedőket. Nem érdekelte. A pénz az pénz. Különben sem tartozik elszámolással senki felé. A saját maga ura. Néha-néha azonban felderengett előtte a zsinagóga képe, ahová gyermekként járt, és eszébe jutottak a rabbik bölcs szavai, melyek tiltották az üzérkedést a testvérrel szemben. Lévi úgy

vélte, hogy az idegeneket jogosan fosztotta ki, de most jöttek a honfitársai, a kapernaumi zsidók.

Először egy öreg, hajlott hátú kereskedő lépett Lévi asztalához. Ő Jósua volt, a bíborkereskedő. Egy öreg szamár hátán vitte az áruját, a bíborkelmét. A vámszedő kihúzta magát, kedélyesen szólt az idős Jósuához.

A napcserzett arcú ember azonban nem fogadta a köszönést. Megvetően tekintett az ifjúra. Amikor Lévi kiejtette a száján a vám árát, az öreg szeme vérben forgott. Dühösen az asztalra csapta az ezüstpénzt, és egy nagy sercintéssel szembeköpte az előtte álló Lévit, majd némán tovább állt.

A férfi gyorsan kitörölte a szeméből a nyálat. Fütttyenteni támadt volna kedve, hogy a hátánál szundikáló két római katona tegye a dolgát, de eddigi pályája során soha nem kellett erőszakhoz folyamodnia, és reménykedett abban, hogy később sem kell. Több zsidó is áthaladt, de a legtöbbje egy kis méltatlankodás után fizetett. Utoljára a főtér mellett lakó Uzziél állt meg az asztalánál, aki marhakereskedő volt.

– Miért emelled a vámot, Lévi?! Tudni akarom! – kiabálta.

– Ahhoz neked semmi közöd. Enyém az adóbérlés joga. Megvan rá az okom – felelt Lévi gúnyos mosollyal az arcán.

– Megmondtam már neked, ha továbbra is nyomorgatni fogod a kereskedőket, a szikáriusok fogják megnézni, hogy mi van az ereidben vér helyett! – szitkozódott Uzziél.

Erre már a Lévi hátánál bóbiskoló római katonák is felébredtek, és vámszedő hátához álltak.

– Mögöttem pedig a nagy Római Birodalom áll! Szóval fizess, vagy vidd innen az áruadat! – ripakodott a marhakereskedőre.

Az pedig, mivel eléggé megijesztette a római katonák jelenléte, hiszen előttük a szikárius szó kimondása egyet jelentett a halálos ítélettel, gyorsan kifizette a vámot, majd mérgelődve állt tovább.

A nap végén Máté az aznapi bevételt számolgatta. Arra jutott, hogy ha öt napig folyamatosan ilyen árfolyamon szedi a vámot, a befektetése bőven megtérül.

Éppen össze akarta volna szedni a pénzt, amikor egy különös csoport érkezett a városkapuhoz. Egy magas, szelíd szemű vándortanító vezette a tanítványait. Először nem is kívánt vele foglalkozni, hiszen nem ő az első

vándorló rabbi, aki megfordul Kapernaumban. Ez a férfi azonban megállt a vámszedőasztal mellett. Szelíd tekintete találkozott Máté fáradt szemével.

– Kövess engem! – hangzott a rövid felszólítás, majd a vándortanító elindult, be a városba.

Máté teljesen megbénult. Elejtette kezéből a pénzes zacskót, és a kerek ezüstpénzek szanaszét gurultak a porba. Valami furcsa késztetést érzett a tagjaiban.

Már nem akart gazdag lenni vagy híres, mert amikor ez az ismeretlen megszólította őt, azt látta a szemében, hogy pontosan tudja, kicsoda ő. Máté pedig, amikor az ő szemébe tekintett, úgy érezte, mintha Isten szemét látta volna, ami vizsgál, ítél, ugyanakkor szeret is.

A LEPRÁS

*„Mert én, az Úr vagyok a te gyógyítód.”
(Mózes második könyve 15. rész, 26. vers)*

– Térj vissza egy hét múlva, akkor újra megnézem – szólt hűvös hangon a pap, aki egy férfi kezét vizsgálta, utána jó vastagon bekötötte, egy tiszta lenvászon csíkkal. – Ismered a törvényt, kerülj a társaságot, samáriai! Menj a városon kívülre, lesz ott néhány hozzád hasonló – szólt újra a pap, majd otthagya a férfit.

A beteg szépen volt öltözve, látszott rajta, hogy kereskedő. Zöld, selyem felsőruha, melynek széleit arannyal szegték, kényelmes, új saru volt a lábán, fejét pedig sötétkék turbán díszítette.

De mit ér a szép ruha, mit ér a nagy vagyon, ha az embernek az élete a tét?

Néhány napja arra lett figyelmes, hogy a tenyere és alkarja találkozásánál egy fehér folt jelent meg. Sejtette, hogy mit jelent ez. Egy törrel finoman elkezdte nyomogatni a foltot, és beigazolódott a félelme. Nem érez semmit.

Mivel akkor éppen Júdeában tartózkodott, felment az ottani papokhoz, hogy segítséget kérjen. Viszont samáriaiként senki nem akarta meghallgatni a panaszát. Undorodva fordultak el tőle – és ez a pap is csak azért vizsgálta meg, mert, adott neki fél dénárt, hogy megnézzék a foltot.

A gazdag kereskedő most ott állt kinn az utcán, megsemmisülve, számolva azzal, hogy az élete innentől fogva megváltozik – már ha egyáltalán életnek lehet nevezni azt, ami rá vár. A lepra ugyanis minden közösségből kitaszít.

Akiről bebizonyosodik, hogy elkapta ezt a rút mételyt, az többé soha nem mehet közösségbe. Kiszolgáltatottá válik, és mások jóindulatára szorul, már ha van valakiben annyi jóindulat, hogy megszájon egy ilyen beteget. A bélpoklosokat rendszerint a város szélére űzték, és hevenyészett kunyhókban tengették napjaikat.

Olykor egy-egy városlakó vitt nekik vesszőkosárban ételt, de azt is tisztes távolságban helyezte le, és a kosarat vissza sem kérte – az esti tűzhöz kiváló tüzelőnek bizonyult. S ha ez még nem lenne elég, akkor ott van a többi leprás, akiknek a kínjait végig kell nézni.

Van, akit a láz kínoz, más cserépdarabbal vakarja magáról az elhalt bőrt; valaki pedig szépen lassan elhullajtja az orrát, lábujját, végtagjait. Ha valaki mégis elhagyná a „lepratelepet”, hogy elinduljon gyógyulást keresni, annak csengőt kell magával vinni, vagy a település határától kezdve kiabálnia kell, hogy: *„Tisztátalan, tisztátalan!”*, így az emberek hamar elkerülhetik őket.

A lepra az örök kitaszítottság, a legnagyobb közöny jelképe lett.

A férfi ismerte a törvényt. Bár samáriai volt, az ott lévők is az Örökkévaló Urat imádták, de nem Jeruzsálemben, hanem a Garizim-hegyen lévő templomban. Részben ez volt az ok, amiért a zsidók és samaritánusok nem érintkeztek egymással. Közös megvetés, gőg, gyűlölség jellemezte őket.

A férfi megszagatta a ruháját, a díszes, zöld selyem immár közel sem a tisztas kereskedő, inkább a nyomorult ember jelképévé vált. Amikor elindult kifelé a városból el is kezdte ordítani, hogy: *„Tisztátalan, tisztátalan!”*.

Az emberek félelemmel kevert gyűlölettel fordultak el tőle az utcán. Az anyák beparancsolták gyermekeiket a házba. Mindenki más félrehúzódott. Még a sánta koldusok is rosszállóan néztek rá, pedig a helyzetét tekintve egy volt közülük: megvetett, és irgalomra szoruló. Ez a kitaszított ember sorsa.

A város határában, nem messze a leprateleptől volt egy hely, ahová azoknak kellett menni, akik csak egy-két tünetet mutattak a betegségből. Tíz-tizenöt férfi ült a tűz körül, éppen melegedtek, hiszen a helyi időjárás egyik sajátossága az, hogy estére nagyon le tud hűlni a levegő.

Éppen cipót eszegettek, amit jámbor asszonyok sütöttek nekik, hogy az elkülönítés idején legyen mit magukhoz venniük. A samaritánus is odament, és kedvesen köszöntötte őket.

– Békesség néktek! – szólt szelíd hangon.

Ekkor egy magas, kötött alkatú zsidó férfi felállt, és visszakézből felképelte a samaritánust.

Nem csodálkozott, a marcona ember rögtön felismerte azt a jellegzetes akcentust, amivel beszélt, és tetteből elképzelhető, hogy nem igazán rajongott érte és a népéért.

– Ennél a tűznél nem fogsz melegedni, és enni sem kapsz, te idegen! – morgott rá a hegyomlás-ember, majd visszaült a helyére. – Arról pedig ne is álmodj, hogy valamelyik kunyhóban meghúzhatod magad! – szólt újra, és enni kezdett.

A férfi egy kunyhó oldalához ült, ruhája szegélyével megtörölte vérző száját, és összebb húzta magán az egykor cifra köntöst, hogy valamennyire átmelegítse a hideg éjszakán.

A tűz már kezdett kihunyni, és a férfiak betértek a kunyhóikba, melyek leginkább azokra a sátrakra hasonlítottak, amiket a Lombsátrak ünnepén szoktak az emberek felállítani.

Amikor már mindenki nyugovóra tért, a samaritánus felállt, és a kialudt tűzhöz lépett. Lekuporodott oda, és keserves sírásban tört ki.

Hirtelen rászakadt egész életének a gondja.

Nem elég, hogy valószínűleg halálos kór lappang a szervezetében, de még meg is vetik, ráadásul pontosan ugyanolyan beteg emberek, mint ők. Ez a mély fájdalom tört fel a szívéből.

Ekkor valaki megérintette a vállát. Észre sem vette, hogy mindezidáig figyelték őt. Megfordult. Egy idős, sovány férfi állt vele szemben. Beesett arcát körbekötözték, valószínűleg a poklos folt ott hagyott nyomot a testén. De a szemei kedvesek voltak. Egy mosolyt is megerszített a másik felé, és a ruhája alól egy egész cipőt adott oda neki.

– Ne haragudj Elihúra, csupán feszült, indulatos, és fél, mint mindnyájan – szólt kedvesen az öreg. – A nevem Gérson, téged hogy hívnak?

– Jábec – felelte halkan a férfi, majd elvette az ételt és enni kezdte.

– Az én sátramban rajtam kívül nincs senki. Gyere és aludj ott! – invitálta Gérson kedvesen.

– És a másik... Elihú, nem fog érte szólni? – kérdezte a férfi.

Gérson csak elmosolyodott, és megnyugtatta a samáriaait, hogy a „hegyomlást” csak bízza rá. Viszont Jábecet nem hagyta a kíváncsiság, hogy miért segít rajta, zsidó léte. A férfi, csak ennyit válaszolt:

– Ha ebben a helyzetben sem tudunk irgalmasak lenni a másikkal, akkor miért várjuk el Istentől, hogy Ő is irgalmas legyen mihozzánk?

Ettől a naptól Jábec és Gérson barátok lettek.

Az idős férfit tisztelték, mivel a betegsége előtt a város egyik véne, elöljárója volt. Igyekezett mindig békességre törekedni, hiszen abban a határ menti városban, Júdea és Samária között, nem volt igazán értelme a veszekedésnek és a háborúságnak.

Jábec időközben újra járt a papnál, aki megállapította, hogy a fehér folt növekedett, így végérvényesen is a kitzsítottak sorába tartozott. A lepratelepen pedig kemény volt az élet.

Így történt, hogy a férfiről letépték a selyem felsőruháját és a turbánját, hogy azzal kötözzék be magukat, így neki csak a másokról megmaradt zsákruha jutott. Még meg is verték volna, ha az öreg Gérson nem a mindig megfelelő időben érkezik.

– Úgy viselkedtek, mint az állatok! A sorstársunk ő, nem pedig az ellenségünk! – förmedt rá Elihúra és a társaira, akik gyakran kegyetlenkedtek Jábeccel.

A hegyomlás-férfi oldalra köpött, majd otthagya a két másikat.

Jábec ott zokogott Gérson karjaiban, az pedig nyugtatta, és simogatta a fejét, mintha csak egy szomorú kisfiú lenne, akit megvertek a játszótársai.

– Meglásd, Jábec, az Úr jót fog tenni velünk. Csak bízni kell benne! Tudod, a népem történetében van egy érdekes pont. Egy szír hadseregparancsnok, Naámán is leprában szenvedett. Ugyanúgy halálra ítélt volt, mint mi. Ez a férfi nagyon sok zsidót megölt és rabszolgasorba taszított. Volt egy kislány, akit elrabolt a szüleitől, és elvitte az ő országába, hogy a felesége szolgálóleánya legyen. Ez a kislány, amikor megtudta, hogy az ura beteg...

– Áldotta az Istent, hogy ilyen csapás mért arra az emberre... – folytatta Jábec, a könnyeivel küszködve.

– Nem. Éppen ellenkezőleg. Elmondta, hogy az ő országában van egy próféta, Elizeus, aki meg tudja őt gyógyítani. Naámán hitt ennek a beszédnek, és elment a próféta házához, de az nem jött ki elé, hanem azt üzenté a szolgálójával, hogy fürödjön meg hétszer a Jordán folyóban, és meg fog tisztulni. Naámán nem örült, mert a próféta ki sem jött elé, meg nem tartotta semmire sem a Jordán vizét, hiszen Szíriában sokkal szebb, és tisztább folyók is vannak. A próféták pedig köszöntik, és hajbókolnak a király elöljárói előtt, de Elizeus ezt nem tette meg. A szolgálója azonban azt mondta, hogy ne méltatlankodjon, hanem tegye meg, amit a próféta kér. Megtette, és abban a szempillantásban meggyógyult. Érted, miért mondtam el neked ezt a történetet?

Jábec gondolkodott egy ideig, de nem tudott válasszal szolgálni.

– Azért, hogy higgy! Ha Naámán nem hitt volna sem a kislánynak, sem a prófétának, sem a szolgálójának, akkor fájdalmak között halt volna meg. A hit azonban erőt tud adni. Lehet, hogy ma szenvedünk, de holnap jön egy orvos

a gyógyszerrel, és meggyógyít, ha pedig mégse történne ez meg, reménykedhetünk abban, hogy a holtak hazájában ilyen kínnak már nem leszünk kitéve.

Estére három kosár friss kenyér érkezett a lepratelepre, de nem ennek örültek igazán, hanem annak a hírnek, amit az a fiatalasszony hozott, aki a kenyeret adta, ugyanis azt kiabálta a többieknek, hogy a názáreti Jézus négy nap járőföldre van tőlünk, menjenek hozzá, ha gyógyulást akarnak.

Az egész helység egy méhkasra hasonlított a hír után, mindenki azon tanakodott, hogy miként juthatnának el Jézushoz. Sokan ugyanis már lázasan feküdtek a sátraikban, egyeseknek pedig már a lába is hiányzott, így egy tapodtat sem tudtak menni.

Elihú és nyolc barátja vállalta, hogy ők elmennek Jézushoz, és aki akar, az velük tarthat. Gérson azt mondta, elmegy velük, és Jábec is jelentkezett

Elihú csak nevetett.

– Kár a lábadért, samáriai! Jézus nem fog téged meghallgatni.

De Gérson a kereskedő védelmére kelt.

– Ha valóban képes embereket gyógyítani, nem fogja érdekelni, hogy zsidó, etióp, szír, vagy samáriai az, akit meggyógyít.

Elihú húzott egyet a vállán, majd kijelentette, hogy holnap hajnalban indulnak. Mindenki vigyen magával élelmet és vizet az útra.

A hajnali harmat cseppjein aranylóan csillantak meg az első napsugarak. Mintha ezernyi csillag borította volna be a hevenyészett tákolmányokból álló lepratelepet.

Ezek az arany könnycseppek a remény könnyei voltak azon a napon. Annak a reménynek a könnyei, ami el tudja hinni, hogy a felhők fölött mindig süt a nap, és ha nagy viharfelhő is jön, az sem tart örökké. Ahogyan azé a tizenegy leprásé sem, aki elindult, hogy megkeressék azt a prófétát, aki meg tudja őket gyógyítani.

Már a harmadik napja meneteltek, amikor egy éjszaka Gérson összeesett. Jábec odament hozzá, s megérintette az öregember homlokát.

– Gérson, nagyon magas lázad van! Engedd meg, hogy megnedvesítsek egy rongyot...

De a férfi nemlegesen rázta a fejét.

A többiek is nagyon aggódtak az öreg egészsége miatt, de reggel tovább kellett menniük, mert már csak egy napra volt tőlük az a hely, ahol Jézus meg-

szállt. Jábec kijelentette, hogy nem hagyja magára a férfit, aki már lázalmában kerúbokról, szeráfokról, és egyéb mennyei lényekről beszélt.

Éjfél körül az öreg Gérson hirtelen felült, szemei, ami eddig fátyolosak voltak egy pillanatra kitisztultak, két karját az égnek emelte, és felkiáltott:

– Megyek, Uram! – majd élettelenül esett össze.

Egy közeli sziklahasadékba tették be Gérson földi maradványait. Se egy pap, se egy lévita nem volt ott, hogy zsoldárt énekeljen, és vigasztalja a tíz bélpoklost. Csak eltették, mintha egy útszéli dög lett volna.

Jábec keservesen sírt. Az, aki mindig jó volt hozzá, már nincs.

Elihú és a többi társa ugyanúgy idegenként tekintettek a férfira. Estéknént nem engedték őt magukhoz közel, és mindig szitkozódva beszéltek róla.

Egy nap eléjük került az a város, ahol Jézus megszállt. Az örömtől szinte táncra tudtak volna perdülni. Véget ér a sok megpróbáltatás és keserűség. Szerencséjükre pont a város szélén állt Jézus a tanítványival, és a sokasággal.

A tíz leprás pedig hangosan elkezdte kiáltani:

„Jézus, Mester, könyörülj rajtunk.”

Jézus, ezt hallva, rájuk tekintett s így szólt:

„Menjetek el, és mutassátok meg magatokat a papoknak!”

Majd elment, s Elihú toporzékolni kezdett dühében.

– Még hogy csodatévő... ez egy szemfényvesztő, semmirekellő! Semmit sem csinált! – őrzöngött a férfi, de ekkor Jábec is megszólalt:

– Tegyük meg, amit mondott, ha nehezebb dolgot kért volna, azt is teljesítettük volna.

Erre a válasz csupán Elihú ökle volt, ami gyomorszájon találta a samáriait, de a többiek lecsillapították, és igazat adtak az idegennek. Így mentek el egy helyi pap házához.

Amikor leoldották a kötéseiket semmi helye nem volt foltoknak, fekélyeknek, elszáradt végtagnak. Szép, és egészséges volt mindenki. Elihú örömeben nagyot kurjantott, és meg sem állt, az első ivóig. A többiek is szétszéledtek.

Jábec, aki utolsóként maradt ott, csak nézte sima, hibátlan bőrét, majd megkérdezte a papot, hogy hol találja Jézust.

– A város szélén lehet – mondta.

A samáriai pedig elindult, hogy megkeresse őt. Meg is találta. Éppen tanított, amikor odarohant hozzá és leborult a lába előtt.

– Köszönöm, Uram, hogy meggyógyítottál minket! Valóban az Isten Szentje vagy, tied legyen minden dicsőség, és az Úré, aki ilyen nagy csodát cselekedett velem. Dicsőség a magasságban neki!

Jézus szelíd szemmel nézett a lába előtt lévő Jábecre, azután felemelte őt.

– Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen? – szólt kemény hangon, majd a férfira nézett.

– Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged!

Jábec pedig elment, vissza a hazájába, Samáriába, s elmondta, hogy miként gyógyult meg, és kapott új életet.

Szívébe zárta Jézus szavait, és halála napjáig emlékezett erre, amiképpen arra is, hogy a barátja, Gérson miként tartotta benne a lelket.

IVÁN EMESE VIVIEN

A csend

Rideg bátorság
és bátor ridegség.
A *k*-nak bátorsága,
a *b*-nek ridegsége,
a bátorságnak *b*-je,
a ridegségnek *k*-ja,
Mosoly!

Mosoly meséje,
mese mosolya,
oroszlán csöndje,
csönd oroszlánja,
tavasznak hóvirága
vagy hóvirág tavasza,
Lélek!

Így hát lélek,
a boldognak bohém szerelme,
vagy bohém szerelem
boldogsága, boldog *d*-je.
Boldog, csíkos, *l*, mint
málna, hogy ha várja
sima álma, vagy
álmom párnája sima.
Egy pillanat!
A csend!

SMIDRÓCZKI NIKOLETTA

Óda a hangokhoz

O – te végtelen körforgása a világnak,
Őserő, melyből táplálkozunk.

S – a kétség, az eldöntetlen rejtély
a remény és a „hiába” között.

A – megfontolt nyugalom, mozdulatlan csend,
némuló zaj: uralom önmagunk fölött.

E – te kedves és gyönyörködtető,
tenyeredbe fekszik az Univerzum:
mint egy csillagoktól fortyogó edény...

Hevítsd föl még a lelkeket, s ne hagyd
elhamvadni bennünk a reményt!

TÓTH LILLA verse és tárcája

Hangzók verse

Figyelj csak, Z!
 Te zümmögéssel teli tavasz!
 Te zümmögéssel teli tavasz, álmot hoz neked Á.
 Álmot hoz neked Á, majd K ridegen felriaszt.
 Míg rideg K felriaszt, H csendesén virraszt.
 H csendesén virraszt, derű R-je perdül.
 Derű R-je perdül, s P, mint a pillanat, elillan végül.

Figyelj csak, Z, elillan végül...

A CSÚNYA FIÚ*

Ott állt a tükör előtt, félmeztelenül, és meredten bámulta önmagát.

– Helyes vagyok. Elfogadom önmagam. Szere... – mantrázta a terapeuta által javasolt mondatokat, de az utolsónál mindig elcsuklott a hangja. Nem bírta kimondani.

Végignézett sovány, görnyedt testén. Hófehér bőre szinte már bántotta szemét, amely alatt sötét karikák ültek az álmatlanságtól. Olyan mélyen farkasszemezett a két fekete bogár tükörképével, hogy pupillája mozgását is figyelemmel tudta követni.

A belefeledkező tekintet alján különös gondolatok kezdtek fészkelődni. Milyen lenne, ha más szempár figyelne vissza rá? Milyen lenne, ha szabályosabb orr vehetne percről percre levegőt? Ha tökéletes száj mormolhatná a terápiás frázisokat? Akkor biztosan ki tudná mondani...

E kósza, félnék gondolatokból lassan fölsejlett az ötlet. A tükörhöz hurcolta plakátjait, amelyeken filmszínészek és modellek pózoltak.

Mindegyiken megvolt a maga kedvenc részlete. Ledobta magát törökülésbe, majd elkezdte kivágni a hibátlan szemet, orrot, száját, haját, minden makulátlan részletet.

Újból felállt. Ezúttal határozottan tekintett magára. Felragasztotta a szemet ábrázoló részletet, ami így kitakarta a sajátját. Egy röpké percnyi tétováság után hasonlóképpen cselekedett az orral, a szájjal, majd a többi részlettel, mígnem egy új alak rajzolódott ki előtte.

Már nem önmagát, hanem az eszményképeit látta viszont a tükörben. Ez az ideál viszont nem úgy festett, mint amilyenek az általa bálványozott szépségek voltak.

Nem. Csöppet sem. Ez valami abnormális teremtmény volt. Meghökkenve és hosszan figyelte otromba eszményét. E pillanatban eltorzult, ami addig oly bámulatos volt – és megszépült, mi csúfnak hatott.

Lassan ereszkedett a földre. Átfonta karjával lábszárát, térdébe temette arcát. Így gördültek le az igazság felismerésének könnycseppjei.

(* Tóth Lilla stílusgyakorlata Kosztolányi Dezső A csúflány című tárcanovellája után készült.)

VOLOSINOVSKI MARIANNA verse

Hangok litániája*

T, a litánia most veled indul, mint a barátság:
legszebben növekedsz, mosolyogsz kedves ligetünkben.
M, ha rubint módjára felizzol a halk-vörös éjben,
látod a H-k hűvösét huhogó szigorú bagoly álmát.
F-fel fújnak a macskák – gyászolják ama ifjú,
győztes időt, amikor még boldog volt ez a verseny.
És ti falánk egerek, kik elestek, a C-kkel
cincogjátok a jeltelen életetekbe a fényes
csillagok elképzelt neveit – s a reményt, hogy
fölkel a Nap. Lesz majd, ki barátként véd a veszélytől:
friss sugarával elaltat minden macskabagolyt –

(* A vers – a hexameter mértékelésének pontosítása végett – kisebb-nagyobb szerkesztői korrekciókon esett át; társszerző: Vitéz Ferenc.)

DULAVICS DÓRA

Angyalian Drága Hangok

A, mindenek felett első,
mely a belső,
legmélyebb vágyak hangja;
élő húsba magát belemarja,
mint vérszomjas vadállat.

D, a szívemnek drága hang,
hiányodtól pang
testem, lelkem tengere.
Te vagy bánatom ketrece,
a színtiszta varázslat.

H, a semmi vagy, egyedül néma,
más mellett tündökölsz néha,
de magad nem lehetsz egész.
Rálelni helyedre nehéz,
de majd rájössz, hogy már
régén megtaláltad.

SMIDRÓCZKI ANIKÓ

A „bölcességkeresés hangjai”

I! – iránytű, mely megmutatja, merre menj.

S! – kanyargós, meglepetésekkel teli,
kiszámíthatatlan út.

V! – választás, döntéshelyzet, útelágazás.

H! – híd, mely összeköt világokat,
kapcsolat ember és ember között.

C! – csillagos eget beragyogó holdfény,
az esti égbolt lámpása.

Ó! – örök körforgás, glória, végtelenbe húzó
örvény.

BAKÓ BOGLÁRKA

Négysoros

(Ami még)

Tanulni a reménységet.
Kínzó sorok között
álmodok valami szépet,
ami még nem törött.

GULYÁS DOMINIKA haikui

Fekete falevelek

Szomorú a nap,
feketedik az ég is,
a lelkem komor.

Tegnap

Hideg reggelek:
kapaszkodó árnyakat
érint meg a Nap.

Csendes lélek

Zendülő dallam
ajtómon beáradna.
Bennem már csend van.

BARTÓK EMESE haikui

Tavaszközepén
önző hó hull az égből:
gyorsan elolvad.

***

Libbenő szellő
elszakad a madárszó –
közeleg a tél.

RAFFAI FANNI haikui

Komor nappalok.
Tűz ég a kandallóban
Az eső esik.

***

Meleg takaró
Kezemben forró tea
Párás levegő.

HUBAI ALEX haikui

Húvös szellő fúj.
Sorakoznak a felhők –
alszik az erdő.

***

Az eső csak hull...
Mikor a nap elköszön,
hold bújik elő.

LŐRINCZ ANNA EDIT haikui

Hajnalhasadtán
harmatos hölgypáfrányok
halált hörögnek.

***

Hajnali ködben
hullanak a levelek.
Holtak ébrednek.

MARJAI SZILVIA PETRA haikui

Zaj van odakint:
megkezdődött a szántás,
bennem csend honol.

***

Köd borít mindent:
vacognak a reggelek.
Hova lett a szín?

BUDAI PÁLMA haikui

Esti tükörben
a szem mosollyá szűkül.
Nevet a holnap.

***

Bodzaillat leng.
A fényben szöszmös csillan.
Kacagó szempár.

***

Bókoló zöld fák.
Porszemek szenvedélyes
tánca. Csepereg.

***

Tapsoló cseppek.
Serdülő szél fosztogat.
Szédül a fenyves.

***

Sóhajtó lombok.
Röpke nyári zuhatag.
Titkot suttognak.

Őszi haikuk

(1.)
Kék ég, sárga fák,
nagykabátos nénikék
gyengülő fényben.

(2.)
Zörög a levél.
Szemem alatt szarkaláb.
Kattog az órám.

(3.)
Színes a hajam:
Fekete, szürke, fehér.
Még nincs itt a tél.

(4.)

Fényben tündöklöm.
Árnytestembe lép a köd.
Szürkeség nyel el.

(5.)

Ott ragyog a nap.
Itt mindig csak fúj a szél.
Vándormadár-szárny.

(6.)

Szürkepöttyös ég.
A pózna zord, fekete.
Árva már a drót.

(7.)

Borzong a hajam.
Hideg szellő kiabál.
Eltelt az élet.

Budai Pálma

DALOLJ!

Matykó és édesapja az erdőben barangolt. Apa a fiával. Nincs ebben semmi különös. A fiú boldogan szökdécselt a faágakon, miközben erősen szorította a biztonságos kezét. Figyelte, ahogy a szél megkavarja az avart és táncba hívja az öreg faleveleket. Aztán huncutul apjára mosolygott, aki megértette gyermeki örömét: rádöbrent, hogy ma délután nem lesz alvás. Gáspár nehezen tudta fiát lecsendesedésre bírni, pedig tudta, az a gyermeknek kell! Mindenesetre tetszett neki, ahogy önfeledten ugrándozott mellette.

Matykó hirtelen megtorpant. Apja értetlenül nézett rá, ám amint követte fia tekintetét a sáros földre, rögtön megértette. Egy sérült búbos pacsirta feküdt az avarban.

– Édesapa, a madár meghalt?

– Nem, Matykó, csak egy barátira van szüksége, aki segít neki újra repülni.

Nézd csak, megsérült szegényke.

– Én gondozni fogom, segítek neki, hogy újra repüljön! Ugye hazavisszük?

– Megpróbáljuk! De vigyáznod kell rá, és mindent meg kell neki adnod, amire szüksége van.

– És mire van szüksége?

– Be kell kötözni a lábát, etetni, itatni, biztonságos helyre kell fektetni, ahol meggyógyulhat.

– Veszünk neki egy kalitkát?

– Meglátjuk – mondta Gáspár, s halványan elmosolyodott.

Matykó a Panna nevet adta neki. Minden nap, miután hazajött az iskolából, megcsodálta a kis madárkát. Vízet és magot adott neki. Szerette gyengéden megrázogatni a rácsot, hogy az ráfigyeljen. Szomorúan vette tudomásul, hogy nem sokat evett, igen keveset ivott, pedig ő minden délutáni alvása előtt friss vizet adott neki.

Napról napra egyre jobban gyógyult a lábán lévő seb, de a magvakat még mindig meghagyta. Matykó érezte, hogy valami nincs rendben vele. Arra gondolt, ahogy vizsgálgatta Panna nyugtalan ide-oda ugrálását, hogy talán nem szeret a kalitkában üldögélni.

– Panna! Fáj a lábad? Hiszen a sebed már teljesen begyógyult. Miért viselkedsz ilyen furcsán? – Tekintetével követte a pacsirta mozgását, figyelgette a körmét, hosszú, egyenes bőbitáját a fején, az apró kis sárga foltot a hátán. Különösen szépnek találta.

Neki most ott kell maradnia! – döntötte el végül magában, aztán felmászott az ágyikójába és lefeküdt. Nem tudott aludni. Az ablakon át égette a napsugár melege. Elképzelte, hogy a társai hogyan futkároznak kint az utcán. Eszébe jutott a barátja, aki az iskolában nem mondott igazat. Elgondolkodott azon, hogy a Föld miért pont gömbölyű? Vajon, ha téglalap formája lenne, le tudnánk lépni róla? Este megkérdezi az édesapját. Ő majd választ ad neki.

A kis búbos pacsirta még mindig idegesen ugrálgatott.

Matykó aztán később rájött a titokra. Tele bendővel, fagyival a kezében egyszer ismét a kis rácsot rázogatta.

– Mi a baj, Panna? Miért vagy szomorú?

A madár abbahagyta a szöszmötölést. Ránézett a kisiúra. Mintha hosszú idő óta most először megértette volna a kérdést... Csőrét kinyitotta. Halk, erőtlen trillába kezdett. Matykó ámulat tekintettel tapadt oda a kalitkához.

– Te énekelsz! Milyen szép, milyen szomorú... – hajtotta le a fejét. Így üldögélt néhány másodpercig, hallgatva a dalocskát. Aztán egyszer csak arca felderült. Végre megértette. Ránézett a madárkára, és mosolyogva kinyitotta a kicsi ajtót. Az egy szempillantás alatt kiröppent belőle. Boldog szárnycsatogása betöltötte a szobát.

Panna hétről hétre többet kezdett csipegetni. Kezdetben csak három-négy szemet, aztán egyre éhesebb lett. A nap fénypontja volt, amikor a délutáni alvás előtt énekelt, Matykó pedig ügyesen kiengedte őt repdesni. A trillák is egyre magasabban, erősebben, szebben hangoztak.

A kisiú egy szer még azt is megkísérelte, hogy elvigye őt a botanikus kertbe. A madár megértette, hogy azt várják tőle, énekeljen, cserébe jutalmul kiengedték és szabadon repülhetett, új növényekre szállhatott le, ismerkedhetett a világgal. Minden tapasztalata visszacsengett későbbi énekeiben, s ezek a dalok újra szabaddá tették.

Matykó csak úgy csüngött minden trioláján. Panna boldogan fütyörészett, minden nap csipegetett, és friss vízben fürdött, de nem telt el úgy nap, hogy dalocskáival ki ne csalogatta volna magát a kalitkából.

Aztán történt egyszer, hogy Matykó édesapja újságot olvasgatott. Fel-feltekintve büszkén fiát leste, aki türelmesen a nagy olvasókönyvet böngészgette. Hangosan már kis is betűzte: „Írj olyat, amit érdemes elolvasni vagy tégy olyat, amit érdemes leírni.” – Van olyan, amit nem érdemes leírni? – fordult oda édesapjához. – Én minden mondat után elégedett vagyok, mert sikerült összeolvasnom a betűket.

Gáspár hirtelen rádöbbedt valamire: fiának nincs többé szüksége a mindennapos délutáni alvásra. Rögtön be is jelentette:

– Fiam, szépen olvasol! Én is elégedett vagyok! Matykó, megnőttél! Ezentúl délutánonként hintázz, labdázz az udvaron! Fogócskázz a társaiddal!

A fiú arca igen felderült: „Végre én is egész nap csak futkározhatok, az utcán játszhatok!”

Talán március szombatja lehetett, amikor Matyi, kezében a labdával, szobájába berontva úgy döntött, örökre kiröpteti Pannát, az aranyos, szépen daloló pacsirtáját.

Két tenyerébe vette, megsimogatta, még egy leheletnyi búcsúcsókot is adott, aztán kinyitotta az ablakot, és kis ujjait széttárva repülni engedte a madarat valahova a távolba. Este azt remélte, hogy visszatér, hátha megéhezett vagy hiányzik neki a barátja, aki meghallgatja koncertjét.

Hosszú napok teltek el, és a kis Panna nem tért vissza. Hiába fürkészte Matykó az iskolába menő úton a fákat, a teret, a háztetőket, még csak nem is látta. Hiányozni kezdtek neki a trillái, dallamos fütyülései. Néhány hét elteltével már a labda és a hinta sem boldogította annyira. Már nem kellett aludni, nem voltak emésztő kérdései, és nem volt mit meghallgatni, majd szabadon engedni.

Minden este, mielőtt el nem nyelték volna a nehéz álmok, azért imádkozott, bárcsak visszatérne, minden újra a régi lenne! Aztán egy idő után kezdett beletörődni abba, hogy kis barátját örökre elveszette. Megnyugtatta, amikor édesapja arról mesélt neki, milyen jól érezheti magát az erdőben.

A délutáni játszásokat egyre inkább felcserélték a mesék és történetek. Kezdett unalmas lenni a sok futkározás. Azért edzésre hűségesen járt továbbra

is. Egyszer, amikor éppen focizni készült barátaival, és a legjobb zoknijáért tette tívé a szobát, futtában az ablakra pillantott.

Azt hitte, csak rosszul pislogott, s azért látott valami madárárnyékot. A párkányán azonban valóban ott volt a madár, az ő kis barátja, Panna. Ragyogó arccal rohant oda hozzá. Beengedte, hamar megvizsgálta: ép, egészséges-e?

A kisfiú legnagyobb csodálkozására a pacsirta a kalitkára repült, s várta, hogy az ajtót kinyissák neki. A fiú kinyitotta, a madár berepült, vizet ivott, magot csipegetett. Matykó nézte, csak nézte. Alig akarta elhinni. Örömét az apjával is megosztotta:

– Édesapa! Nézd! Panni visszatért! Ez tényleg ő! Felismerem arról a kis foltról a hátán.

Gáspár érthetetlenül állt a kalitka előtt.

Egy madár, ki visszavágyott a kalitkába... A búbos pacsirta boldog dalra fakadt; s Matykó ezután is mindig kiengedte az ablakon, ahányszor csak a madár énekelt. Tudta, hogy nincs mitől félnie, visszavágyik. Hadd legyen szabad, ahányszor csak akarja! Panna lelkesen röppent ki, hogy újra visszatérhessen.

Ez a búbos pacsirta én magam vagyok.

Kele Enikő

ORIGIN

Fáradtan susogtak a fák. Ágaikon csüngő levelek zizegtek, sugdolóztak, mint-ha csak valami titkot adnának át egymásnak. A hold sápadtan ragyogta be fényével az égboltot; mint aggastyán király, úgy uralkodott a táncoló csillagok felett. Az égbolt aranyérméi nevettek, csilingeltek, egymásnak hengegtek, versenyeztek, kinek szebb tündöklő palástja. De fényük hamis volt. Tudták, amit az alattuk szundító erdő még nem. A hold aggódó tekintettel pillantott le, majd atyáskodó mozdulattal hívta maga köré a csillagokat.

Az égen hivatlan vendégek sorakoztak, engedélyt nem kérve borították be az égi paplant. Hideg, lúdbőröztető fuvallatot hoztak magukkal, sejtetve a hírt a földi néppel.

Az égi ragyogás eltűnt, árnyéksötét fedte be az alvó erdőt. A szél végigsuhant fűvön, virágon, bokron, bebújt az odúkba, a sziklák réseibe, felébresztett mindenkit. Hírt hozott: ma éjjel életre kel valami fékezhetetlen, legyőzhetetlen vad pusztító.

Belengte az erdőt egy különös, ismeretlen illat, mely nem ígért semmi jót. Az ismeretlentől való félelem átjárta az állatok porcikáját, valójuk legmélyén érezték az ősi ösztönt, ami menekülésre szólította fel őket. A fák susogása, a madarak zavarodott rikácsolása, a békák hirtelen félbeszakadó, fagyott kuruttyolása mind szellemként követte őket. Reszkettek attól az erőtől, ami hamarosan rájuk támadt.

Mint égzengés, úgy tört fel az éjszaka csendjébe a fájdalmas üvöltés. Az erdő legmélyén sértettséggel és megsebzett büszkeséggel telve felütötte fejét az ellenség.

Még szinte gyermek volt, mikor eltaposták és gyalázattal mutogattak rá, undorral az arcukon eldobták őt maguktól. Nem találta helyét a világban, érezte, őt nem akarja senki sem. De most, egy cseppnyi figyelmetlenség volt csupán, kiszaladt az erős kezek irányítása alól: bosszút esküdött. Meg akarta

mutatni, hogy milyen ereje van. Azt akarta, hogy az erdő meghajoljon előtte, félje őt és soha többé ne vegyék félvállról.

Először lassan, óvatos léptekkel indult végzetes útjára, ám ahogy megízlelte a hatalom mámorát, úgy lett egyre magabiztosabb és erősebb. Szeme vadságtól és bizonyítási vágytól csillogott, a harag bíborvörös árnyalata eluralkodott rajta. Látta, hogy a csillagok is a hold védelmet adó ölelésébe burkolóztak, a sötét viharfelhők bátorították tetteire. Öntelt mosolyra húzódott ajka, tetszett neki, hogy még az ég ura is elhúzódott előle. Tudta, hogy senki nem állhat az útjába.

És a Tűz elindult.

Egyre gyorsabban és vadabban rohant, célját nem ismerve futott boszszúszomja után. Hangosan kacagott, örült tempóban haladt. Az erdő vaskos őrei önmagukat feláldozva próbálták feltartóztatni, de nem sikerült, csak még jobban táplálták a Tűz elszabadult mérgét. Az állatok riadtan, félelemtől felhevülten rohantak védelmet keresve, bódult állapotukban egymásra sem figyeltek, taposták és félrelökték a másikat. Halálsikolyok zengtek be az erdőt, jajgatások és imák hangzottak fel, segítségkérések a fentiekhez, de a hold királysága nem tudott mit tenni. Tehetetlenségtől csillogott, sajnálattal nézte a felfordulást, a vérengzést, amit egy szeretettől megfosztott alak indított.

Családok szakadtak el egymástól, meg nem született életek veszttek oda, ártatlanok szenvedték el mások bűneit. Voltak, kik dacolni kezdtek sorsukkal: hol erőszakosan, hol pedig szép szóval akarták észhez téríteni a barbárt. De nem értek el vele semmit. A Tűz fájdalma tovább égett, az apró sóhajtások nem értek el hozzá, minél előrébb tört, annál elveszettebbnek érezte magát és annál erősebb lett. Nem tudott megállni és nem is akart. Hangos zokogással csakis magára gondolt.

Méreggel átitatott belseje további elégtételre ösztönözte. Örült lendülettel vetette bele magát az erdő mélyébe, ki akart törni, fel akarta magára hívni a figyelmet.

Senki nem tudta megállítani.

A Tűz elérte a folyót. Látta, ahogy az állatok a hullámokkal nem törődve ússzák át a medret, és fáradtan tekintenek vissza rá a túlpartról. A Tűz lenézést vélt felfedezni szemeikben, ezért újból haragra gerjedt és nekilódult. Azt hitte, senki sincs, aki erejét legyőzné, hatalmát felülmúlná, de tévedett.

Útját állta egy ismeretlen ellenfél. Eléállt és félelmet nem ismerve megálljt parancsolt neki.

A Tűz nevetett, gúnyolódott, hogy vajon kicsoda ő, aki így hetykén megszólítja, még grimaszolt is hozzá. Az ellenfél nem felelt. Hátrált pár lépést és a túloldalra mutatott. A Tűz követte az irányt és végignézett a rémült társaságon. Láta szemükben a lehetőséget, hogy az idegen majd megvédi őket. Láta a bizalmat, a hitet és a hálát. Pillantását visszavezette az útját állóra, aki bemutatkozott: ő volt a Víz.

A Víz nyugodtan kezdett el beszélni hozzá. Megkérdezte, hogy honnan jött, hová tart és mi bántja. A Tűz összezavarodott. Eddig senki sem kérdezett tőle semmit, csak utasították és parancsoltak neki. A Tűz makacskodott és fenyegette a Vizet, hogy őt is elsöpri, ha nem engedi útjára, de a Víz nem engedett szavának.

Összecsapott a Tűz és a Víz.

A Tűz törtetve próbált előrébb jutni, de a Víz mindig visszatartotta. Harcuk által sűrű pára szállt a magasba, a tejfölszínű köd beszötte a túl partot. A Tűz harcolt, de egyre gyengébb lett és elkeseredett saját veszteségén. A Víz nem rótt fel neki tettét, közelebb lépett hozzá, megsimogatta arcát és táncba hívta őt.

A Tűz bódult állapotában el is felejtkezett tettének okáról, életében először érezte úgy, hogy törődnek vele, nem tolják el maguktól. Csodálattal nézte a Víz táncát, puha hullámozását, átlátszó valóját és nem is vélt felfedezni semmilyen hátsó szándékot.

Térdre esett a Víz előtt, beismerte vereségét.

A viharfelhők elúsztak az égbolt óceánján, a csillagok tisztán ragyogtak. A Víz tovább bódította táncával az izzó lelkűt. Lassú, sompolygó mozgásával teljesen elvarázsolta a Tüzet, aki útja szándékát a semmibe dobta. Felhagyott tervével, engedett a csábításnak.

Fátyolfüst lepte el a volt csatateret, mely táncparketté változott.

Füstszerű alakok keltek életre szenvedélyes táncot lejtve, mint sírból felébredő szellemek. Forogtak körbe és körbe, az erdő dalára táncoltak, a bódító köd mindent befedett és elfedett.

De a Víz tovább játszott, nem érte be ennyivel. Megérezve a nap első mosolsugarait, elindult, folytatta megkezdett útját. A Tűz megszeppent, nem értette, miért hagyja el újonnan szerzett kedvese. Feleszmélve követte a Vizet,

futott utána, nem látott és nem hallott semmit, csak a Víz hívó szavát. Mögötte dühének szülöttje szépen elcsendesedett, nem sírt, nem ordított többet követelve, egyre erőtlenebbül kapaszkodott fű-szálba, de csak egy szikrányi pillanatot élt csupán.

A Víz nevetve menekült, énekelve ugrált, köveket került ki, míg végül megmutatta teljes valóját. A Tűz lendülettől inogva dermedt meg a sziklán és tátott szájjal meredt az alatta húzódó hatalmas állóvízre, mely onnan fentről nagyobbak látszott, mint maga az erdő.

A Víz királysága mindennél nagyobb volt; jótét lélek volt ő, életet adó, bölcs és igazságos királynő. Tiszteletet érdemelt.

A Tűz ámulva szemlélte mindezt, elméjébe becsúszott a valóság. Hiszen őt becsapták, elkábították, manipulálták – és ezért nagyon csalódott volt. Csüggedten szemlélte maga mellett a vízesést, annak morájától saját magát sem érzékelte. Könnyű lett volna visszafordulni és befejezni útját, de tudta jól, hogy már gyenge. Megmutatta, amit tud, félték most már őt, mégis itt a bűcsű ideje.

A Víz még mindig énekelt, hívogatta őt, szerelméről biztosította, így a Tűz feladta önmagát. Tudta, hogy gyermekei sohasem győzhetnek, mert míg a Víz állandó és örök, a Tűz múló. Erős, hatalmas és lángoló, de nem veheti fel a versenyt a Víz oltalmat adó igazsága ellen.

Döntött: enged a mézédés hívó szónak, a gyönyörű hazugságnak.

Utoljára a felkelő nap narancssárga horizontjába nézett, elmosolyodott és a Víz után vetette magát.

A vízesés elnyelte, szétszaggatta és múlandóvá tette. Örökre a rabja maradt, de immár a Tűz nem bánta. Így győzte le a Víz a Tüzet, és így lett fátyolfelhő szerelmük gyümölcse.

A nap már teljesen felkelt, átölelte a természetet, oltalmat adó karjával. Mellette felhők gyülekeztek védelmére, kik engedély nélkül adtak otthont az árva Gyermekeknek, hogy mikor eljön az idő, leküldhessék a földre.

A vízesés gyökeréből madarak szálltak fel, égi magaslatokba röppentek, utaztak a szelek szárnyán. Szabadságot jelképezve köröztek az erdő felett és sajnálkozva nézték az est történéseinek maradványait. Az állatok bódultan és kimerülve vonszolták magukat, otthonukat gyászolva építették azt újra. Az ég madarai tovarepültek, élvezték a szél vadító illatát, követték hívó szavát.

Vitték a hírt: a Tűz bár veszélyes, mégis legyőzhető. Repültek hegyek felett, mezőn át és emberlakta helyeken keresztül, széllel üzentek a világnak. A szellő puha lágysága a virágokat is megérintette, a mező sóhajtva nyújtózott egyet, a levelek megkönnyebbültek és az állatok nekikezdték koncertjüknek.

Égi és földi muzsika egybevegyült, a nap pedig boldogan, atyáskodóan mosolygott le a földre.

Sási Mária

HANGJAINK TÖRTÉNETE

Tegnap délután történt minden.

Kicsit szemerkélt az eső. Egy színes esernyővel megjelent R. Csak úgy áradt belőle a szeretet és a boldogság. Egy nagy T betűt viselt a csuklóján. Ez jelképezte a barátságunkat.

Szinte órákig a felhőket bámultuk. Egyszerre mintha egy nagy C alakba rendeződtek volna át, így a fény ebben az alakban ereszkedett a domboldalra.

Egy világos kardigánban feküdt a fűben. Egy nagy piros M betű kandikált ki a kardigán alól. A virágágyásba egy kicsiny ággal köröket rajzolt. Azon gondolkoztam, hogy minek rajzol ennyi O-t a földbe, de egyszer csak megszólalt, hogy a velem eltöltött időt próbálja lerajzolni.

Ha én rajzoltam volna, óriási I betű került volna a homokba, mert a végtelennel jellemezném ezt az időszakot. Végül az egyik O-ra kitett két pontot. Ez az Ö volt a legnagyobb az összes rajz közül.

Rám nézett, és boldogan csak ennyit mondott: örökké együtt.

DULAVICS DÓRA

Porcelán szerelem

Úgy két éve mondtam,
hogy nem kell nekem
senkitől se bók, se kedvesség –
se szeretet.
Mégis oly balga voltam,
hogy beengedtelek.
Teltek a napok, hetek...
Egyefene, ez már több, mint múltó fellángolás!

Aztán megkezdődött az a kötelező
távolodás mindenki mástól.
Kötődni kezdtem.
Előtört szememből a varázs,
amit megszenvedtem már annyiszor.
Ilyen ez a szerelem.
Hiába léptük túl a ködöt,
hasamba pillangó
költözött – s a szívem is szökött,
ha keze a kezemhez ért.

De mindig van egy pont.
Pont – és vége.
Kavarog bennem sok-sok emlék,
emészti lelkem. Még most is ég,
mikor bőre édes illatára szenderedtem el.
Mondd, miért kell mindig a legszebb
porcelánt törni? Mindig álmot szőni,
mielőtt látnám a reggelt?

Tudtam, hogy ez lesz.
De azt hittem, mégsem.
Vagy azt, hogy talán.
Már nem az vagyok, aki tegnap.
Már nem az vagyok, aki holnap.
Fejemre sötét gondolatok hullnak,
miközben földereng a régi porcelán.
Vagy nem is. – Csak csüngtem szótalan
más emberek szaván.

KISS DOROTTYA
stílusgyakorlatai*

Hangok

Há – te csöndeken kacagó-hullócsillag,
Álmom mellé szegődsz, kék-sötétégbolttal
Zé – zenget éjszakát ritmusos záporral,
Míg a Hold csónakos árnya messze ringat,
eSs, öntözz hangtalanölelő mámmal.

Iskola

Volt egyszer egy iskola
lenn, a néma völgyben.
Kicsi volt és fekete,
kitűnt a sok zöldben.

Fekete volt a pad is,
fekete az írka –
arra csöppent s nevetett
a fekete tinta.

VINCZE ÉVA FRUZSINA

Nevemre

(akrosztikon)**

Virágok
Incselkednek
Napharaggal.
Cinegén
Zsörtölődöm
Egy magammal.

Énekes szirmok
Vágya –
Az vagyok!

Fénytől
Ragyogó
Udvaron
Zajongva
Suhannak
Izgatott,
Nyurga
Angyalok.

(* Kiss Dorottya stílusgyakorlatait korrekciókkal és kiegészítésekkel közöljük.

** Vincze Éva Fruzsina akrosztikonja szerkesztői kiegészítéssel jelenik meg.)

Akrosztikonok

BAKÓ BOGLÁRKA

Tóth Árpád

Tiéd vagyok?
Ó, igen!
Te eljössz értem,
Hiszem.

Álmomban is csak ezt kérem,
Ragadj el a messzi égbe,
Puha, végtelennek tűnő
Álom, álom.
Derűs angyalként a túlvilágon.

VOLOSINOVSZKI MARIANNA

Zelk Zoltán

Zaj és csend, némaság,
Eső és napsugár.
Lélek, mi fölemel,
Két énben létezel.

Zord idők bántanak,
Oltalom szárnyra kap.
Leírod vágyaid,
Tovatűnt álmaid.
Árok és hegytető,
Nevetve reszkető.

RÉKASI BORBÁLA

Zelk Zoltán

Zord idők árnya nő:
Elúsznak a felhők.
Lelkedet mi verte? –
Kíírod e versbe.

Zakatoló szíved
Odújába rejted
Léted és lelked –
Talán meg se' lelted:
Álmod és vágyadat,
Néma szép szárnyadat.

SZALMA EVELIN

József Attila

Jellemes, de
Óvatlan,
Zabolátlan és
Serény;
Eszelős – jaj,
Felelőtlen a szegény.

Akaratos,
Tehetetlen,
Tiltakozó
Inga-tó –
Lendületes,
Altató (kis lepkefény).

Gyóri Krisztina

A CSÚF FIÚ

A csúf fiúnak nem volt szép neve, még csak kedves jelleme sem. Goromba volt és őszinte, ezért senki sem szerette. Bernát névre hallgatott, bár sosem szólították így. Otromba külseje elriasztott mindenkit. Senki sem közeledett hozzá – és jól volt ez így. Erős fiú volt, amiképp neve is jelenti. Bernát szinte ékkőként viselte rútságát. De miért volt ő rút?

Talán mert nagy az orra, vékony a szája, kopaszodik? Egyik sem. Bernát rútságát egy baleset okozta, mely örökre megbélyegezte. Még gyerekkorában történt az eset, olyan hat-hét éves forma lehetett. Talán akkoriban ő volt a legkedvesebb gyermek az egész világon. Oltalmazta a növényeket és jószágokat. Egyszeriben azt se tudta, hogy szánja-e szegény pitypangokat, mert elfalatozzák a kecskék, vagy mosolyogjon az állatok jókedvén.

Ám, mint mindennek, ennek is vége szakadt. Egy napon, egy meleg, nyári napon, mikor apjának segített az ólat helyrehozni, egy igen nagy és pusztító tűz ütött ki a szénásban. Bernát és az édesapja rögvest az oltásba kezdtek. Az apja odakiáltott neki, a rettenetet látván:

– Szólj a szomszédoknak. Segítsenek!

Bernát bólogatott. Rohant a dolgára, és ugyanígy tett az apja is, csak ő a kút felé, hogy vizet nyerjék. Bernát már a rozoga kerítés közelében járt, s felötlött benne, hogy a szénásban nemrég talált egy sün családot. Ostoba dolog volna kimenekíteni őket, jól tudta, mégis a sünök felé szaladt.

Mikor visszaért a tűzhöz, az apja már nem volt ott. Meg is ijedt ettől, a tenni akarás azonban nagyobb volt benne. Hősies módon belevetette magát a füstbe, a lángok közepébe. Még a keresés is ment neki egy jó darabig, de a fekete levegő gonosz démonként járta át tüdejét és rántotta egyre mélyebbre a kisfiút. Oly' mélységekbe, mellyel már aligha bírt. Sok volt ez egy apró teremtménynek, bármennyire is erős volt Bernát.

Szédelegve esett össze, egyenesen a lángok közé.

Így történt. A tűz, melyből nagy szerencséjére a szomszédok kimenekítettek, örökre elcsúfította arcát és kedélyét is. Azon nyomban eltűnt a kedves, jószívű fiú, s immár semmi más nem maradt meg benne, csak a keserűség és a szomorúság.

***

Mára a harmincas évei elején járt. Fess férfiként lépkedett a város utcáin – nemrégiben lett tanársegéd a Kollégiumban. Mindig szívesen tanult, ezért is jutott el falusi létére ilyen nemes rangig. Megbecsülték őt okos gondolataiért, és kiválóan művelte a magyar beszédet. Maga sem hitte el, hogy ilyen arccal képes lesz kiállni a katedrára. De már megtanulta, hogyan tegye. Magabiztos volt, erős és szigorú, ezért félték tőle – ám ez neki épp megfelelő volt. *Inkább féljenek tőlem, minthogy megszánjanak vagy undorodjanak az arcomtól!* – mondogatta magának. Most is ezt szajkózta. A városban az emberek kerülték, amennyire csak lehetett. A csúf fiú talán még boldog is volt így. Egy nap azonban történt valami.

Minden reggel bement a közeli pékségbe, hogy vegyen magának néhány kiflit. Nem költözött be a kollégiumba, megnyugvása volt nagynénje mellett, nála lakott, esténként neki segített.

Észrevette, hogy valami készül a pékség mellett. Nemrégiben egy hentes volt ott, ám nem jól ment az öregnek az üzlet. Hónapokkal ezelőtt bezárta a boltját, és nagy falécekkel szegelte be az ajtót és az ablakokat. Bernát is úgy gondolta, hogy majd lesz ott egy másik hentes, hisz a városnak ezen a részén egy sincsen, csak hát ez az új hentes biztosan olcsóbb lesz...

Megdöbönt, amikor meglátta az új üzlet tábláját.

VIRÁGBOLT

Olvasgatta egy darabig. Nézegette. Vakargatta szakállas arcát, felhúzta bozontos szemöldökét megégett homlokán. Talán még a kalapját is levette volna, de esze ágában sem volt megmutatni elcsúfított fejét.

Úgy gondolta, ennyi hitetlenkedés épp elég volt ennek az újdonságnak – neki sietnie kell. Így is tett. Kapkodva lépkedett a pékség felé, és már nyitotta volna a nehéz ajtót, amikor éppen kilépett valaki rajta.

– Bocsánat! – mosolygott a lábatlankodó.

Bernát egyenesen sértésnek vette a neki szánt mosolyt. A csúf fiú mogorván nézte, ahogy elsuhan mellette a kedves, fiatal lány, majd berohan a virágüzletbe. *Ő lenne ennek a helynek a gazdája?* – pislákol bambán a fiú.

Több időt nem is kívánt elfecsérelni erre a dologra, ám a reggel történetek nem hagyták nyugton. Hasznos munkát ma igazán nem tudott tenni. Egész nap az járt a fejében, miért mosolyogtak rá. Hiszen rá nem szoktak. Nem is emlékezett a leány arcára, alkatára, haja színére – csak a mosolyra.

Éjszakáig is kitartottak kósza gondolatai. Újra és újra átélte a történeteket, a mosollyal is kezdett megbarátkozni, mígnem eszébe jutott a régi tűzvész. Feküdt az ágyban, tapogatta érdes és gyűrött homlokát, majd keze elvándorolt a kopasz fejéig.

Némasága elhallgattatta gondolatait.

Megfagyott tekintete és elméje is. Nagyot sóhajtott.

Talán még egy könnycseppet is elhullajtott, de senki se látta.

Végül meggyőzte magát arról, hogy bizonyosan szórakozott hangulatában volt a hölgy, hiszen ma volt az első napja, merthogy egy olyan csúfság, mint ő, mások kedvességében nem igazán részesülhet.

Viszont másnap reggel is összefutott ezzel a különös lánnyal. Ugyanabban a helyzetben ugyanúgy, ugyanolyan mosollyal. S ez ment napokig. Bernátot már majd' megette a düh. *Mire fel vigyorog ez énrám?*

Egyik nap meg is fogadta magának, hogy sokkal mogorvább lesz a lánnyal. Ő bizony megtöri a jókedvét. Bármi áron. Azonban hiába volt minden. Újból ezeket a jeleneteket kellett átélnie. Egyszerre nyitják az ajtót. A leány bocsánatot kér, mosolyog, majd sündörögve elszalad.

Ám egy pénteki napon a fiú meglegelte a helyzetet. Hamarabb végzett, így a Kollégiumból hazafelé menet benézett a virágáruhoz. Sosem járt ilyen helyen, de nem tűrhette tovább ezt a *sértést*, még hozzá minden áldott reggel.

Amint belépett, elmámorította a ragyogó virágok friss illata – és a csönd, amit szinte megtöltött e finom látvány. A színek és pompás zamatok mesebeli módon keveredtek a szoba minden irányából. Zsúfolt volt a hely, de talán épp ettől volt olyan csodálatos. Még a rút Bernát is észrevette ezt a gyönyörűséget, ám hamarosan ennél sokkal szebb dolgot is felfedezni vélt a helyben.

A lány, akivel néhány hete együtt indulnak napjai, felnézett rá, és szokásához híven elmosolyodott. A csúf fiú előtt testet öltött a kép, mely reggelente

fogadta, de most arc is társult a mosolyhoz. Egy gyönyörű, hófehér arc, amit körbeölelnek az aprócska, szürke szeplők, s annak fényében ragyog rá a leány világosbarna szeme. Haja kósza tincsei keretbe zárták ezt a mesés látványt.

Bernát egyszeriben szoborrá vált.

Ostobán ácsorgott és bambult a lányra. Orcájáról lerítt, hogy már végképp nem érti az egészet.

Szemtől szembe álltak egymással. Láthatja szörnyű csúfságát, a virágárus mégis mosolyog rá.

– Szép jó napot kívánok! Miben segíthetek? – csilingelt a lány hangja.

Bernát hebegett-habogott. Miben is segíthetne a lány neki?

Gondolta, sarkon fordul és megy is tovább. Megrázta magát és az ajtó felé lépett volna, ekkor azonban eszébe jutott a nagynénje, aki már napok óta ki sem kelt az ágyból. *Ha már itt vagyok, veszek neki valamit.*

– Nem tudom pontosan – kezdte Bernát. – Nem értek én ehhez. Nénémnek kellene. Adjon valamit, és megyek Isten hírével.

A lány vidáman bólogatott. Nem választott se túl drága, se túl olcsó virágokat. Percek alatt elkészítette a csokrot, lenyűgöző ügyessége volt hozzá. A csúf fiú is majdnem megdicsérte a csokrot, de a dicséret nem férhetett volna meg az eredeti célja mellett, mégpedig, hogy elijessze magától ezt a balga leányt. Miután Bernát kifizette a virágok árát, a leányzó megszólalt:

– Bocsássa meg, kedves uram, hogy minden reggel *úgy* megkeserítem a napját – somolygott.

A csúf fiú felhúzta szemöldökét.

– Ígérem, igyekszem hamarabb elintézni a dolgokat, csak hát sosem sikerül időben beérnem – kuncogott tovább, majd felnézett Bernát zöld szemébe. Barna tekintete ragyogott, ahogyan egész jelleme is.

– Még valamit esetleg?

Bernát elgondolkozott. Belekalandoztak gondolatai a virágcsokorba, majd félénken felnézett a lányra. *Bolondozik ez, hogy nem látja az igazságot?*

– Nem – nyögte ki végül a csúf fiú.

– Akkor hétfő reggel találkozunk! – nevetett a lány.

– Bizonyosan – morogta Bernát. – Szép napot!

A csúf fiú felsóhajtott, végül elmosolyodott. Oly' sokszor nézett a szemébe ez a lány, hogy már biztosan végig kalandoztak rút arcán ezek a barna szemek.

Nem tudta, miért ilyen elnéző vele a leányzó, de azt érezte, hogy jólesik neki a mosoly.

– Még egy szál lenne... ebből – tett úgy a fiú, mintha valamit elfelejtett volna, és rámutatott a százszorszépre egy nagy csokor közepén.

– Egy szál?

– Semmi több.

– Már hozom is – nyújtózott a lány, hogy elérje a vödröt, hol a többi százszorszép pihent.

– Azonban csupaszon nem adhatom oda – mondta, majd kötött mellé némi zöldet, és egy szalaggal összefogta a növényeket, legvégül átnyújtotta a virágot Bernátnak.

Bernát elvette, s ugyanazzal a mozdulattal már nyújtotta is vissza a lánynak. Az igen elcsodálkozva meredt a fiúra.

– Sokszor jövök errefelé, de még soha nem láttam, hogy magának is adna virágot valaki – magyarázta feszengve a fiú. – Tessék!

A lány elvette a neki szánt ajándékot. Mosolya még édesebb volt, mint eddig bármikor. Tündöklő áhítattal nézett vissza Bernát szigorú zöld szemébe – s ő egyszeriben megenyhült a tekintettől.

***

Ekkor ébredt rá a csúf fiú, hogy nem is volt ilyen boldog még az életében. Ez a néhány pillanat valami érthetetlen mámorral suhogott át a szívéen.

Végtelen volt az öröm, amit a lány arca tükrözött vissza. Mintha egyszeriben el is felejtette volna megcsúfult ábrázatát, ahogy a szíve felmelegedett.

Itt van *valaki*, aki az égésnyomok mögött talán felfedezte azt az egykori kisfiút.

Érezte, hogy ha van *kiért*, akkor érdemes mosolyogni.

MAÁK CECÍLIA*

NAPLÓ

Tavaszi

Sétáltam.
Smaragdzöld sapkát,
napsárga sálat viseltem.
Barna fürtjeim közt
fény bújócskázott.
A széllel hintázó virágok
bohó tavaszi illatot kuncogtak.

Emlékszem,
csukva volt a szemem.
Skatulyáztam a gondolataimat:
egy doboznyi csupa arzénsárga,
a másik kusza borókaazölddel tele,
Emez jácintkék
emlék,
amaz jázminfehér
nevetés.

S aztán megjöttél Te,
ajándékdoz karmazsinba borítva.
A masnitól megszabadítottalak.
Tartalmad kiborult,
minden tarka-barka lett.
Én pedig kezdettem újra
dobozolni a színeket.

(* *Költői álnév.*)

Március 1.

Gyűrűződő, fodros habok.
Csillogón körözve
széttérülnek a víz tükrén,
újra és újra.
Egyre nagyobb és nagyobb.
Mebontják a tó csendjét.
Amott, a parton
csicsergő diáklánycsoport.
Selymes hajukon
megcsillan a napfény.
A szél pajkos kedvvel
kavarja a port.
Hirtelen elrejtőzik.
Mire észbe kap az ember,
hogy megkeresse,
vidám levélzörgéssel
futkos végig a tavon.
Lábnymai
apró csipkés hullámok...
Verseskötettel a kezemben
én magamban ülök.
Mekhökkenve figyelem,
ahogy a tavasz
Debrecenbe
beköltözött.
Bocsánat!
Kezembe tetted
a gyufaszálat.
Csillogó szemmel
gyűjtöttem meg.

Bíborvörösén, sercegőn szikrázott.
Ijedten ráfújtál.
Kialudt.

Szilánkok

Első szerelmem
első szerelmét kóstolni akarta bennem.
Rögtön megpenészedtem, akár az avokádó.
Kidobott.

***

Gyermeki hintám lengetett:
szemfényvesztőn előre,
aztán hátra.
Most is hintázom.
Ki kéne ugrani?
Meg kéne állni!
A séta jót tesz!

***

Gyönyörű a csészéd.
Köszí,
inkább csak nézem.
Félek,
összerakhatatlanná török.

***

A kolis fazékban már forr a víz.
Azt hiszem,
beledobom a szívem is,
hadd olvadjon ki!

Elborzaszt a világ, melyet akkor élek át,
   ha egy pillanatra nem kábulok el
   a mindennapok hamis valóságában.

Ha magamnál vagyok, még rosszabb.
 A boldogság abszolút kálváriája vagyok.
 A lassan múló percek ámokfutása.
 Az idő nem pénz, hanem ajándék – és ez vagyok én,
   egy kínos születésnap meglepetés,
   melyet eleve mástól kaptak,
   s próbálnak túladni rajta.

Mert a csokitorta leégett gyertyája vagyok.
 A nagytestvértől örökölt póló kilógó címkéje vagyok.
 Elhasznált lelkem utolsó darabkáit próbálok egyben tartani
   elhasznált reményem utolsó
   egyben maradt darabkáival.

Néha félek magamtól és a tetteimtől, de attól félek legjobban,
   hogy nem tehetek semmit.

A tejesdoboz belső fóliája vagyok.
 A szeretet védelmében hiszek, de hinni néha túl nagy ár,
   néha túl nagy a dagály.

Magam vagyok magamért, nem másokért idegen.
 Elválaszt egy fal, mely túl magas, hogy megmásszam –
   de túl régóta mászok,
   hogy a „semmiért”-be zuhanjak.

Én vagyok a fájdalom és az öröm.
 Én vagyok a gyötrelem és a gyönyör.
 Én vagyok az üresség és a mindenség.
 Én vagyok a vég és a kezdet.
 Én vagyok te és ő.
 Én vagyok a halál és én vagyok én.
 Az élet.

Doedens Miriam

A VILÁG LEGUNALMASABB MÉSÉJE

Valahol, egy távoli őserdőben élt egyszer egy kicsiny törzs, a Lantikormi-popundák törzse. A törzs mesemondója egy vénségesen vén öregember volt, akit Mamberunak hívtak. A gyerekek folyton körülötte lebzseltek, és nyaggatták, hogy meséljen nekik, mert nála szebben senki sem tudott mesélni. Szerencsére Mamberunak annyi mese volt a szívében és az eszében, hogy sohasem fogyott ki belőlük.

Egyszer szörnyű nagy eső zúdult az őserdőre, s a gyerekek nem játszhattak kedvükre odakint, folyton bent kellett kuksolniuk a kicsi, ágakból rakott kunyhókban. Annyira unatkoztak, hogy azt híven tán el sem lehet mondani.

Mikor egy kicsit csendesedett az eső, átszaladtak Mamberu kunyhójába, s máris könyörögni kezdtek neki:

– Mesélj egy mesét, Mamberu apó!

Mamberu abbahagyta, amit éppen csinált, kicsit fölszította a tüzet, nagyot sóhajtott és ezt mondta:

– Jól van hát. Elmesélem nektek a Világ Legunalmasabb Meséjét.

– Jaj, ne, apóka! Ne a Világ Legunalmasabb Meséjét! Már így is majd meghalunk az unalomtól!

De Mamberu hajthatatlan volt:

– Ha nem akartok mesét hallgatni, hát ne hallgassatok – mondta. – Én ma a Világ Legunalmasabb Meséjét mesélem, az bizonyos.

A gyerekek – mit tehettek volna? – ott maradtak, hogy meghallgassák a Világ Legunalmasabb Meséjét.

– Valaha, hogy tegnap-e, hétszáz esztendeje, vagy az idők kezdetén, azt nem tudom, élt egyszer egy fiatalember, akivel soha semmi nem történt – kezdte Mamberu. – Még neve sem volt.

A gyerekek tágra nyílt szemmel hallgatták. Ilyesmit elképzelni sem tudtak, hogy valakinek ne legyen neve! Talán mégsem lesz olyan unalmas ez a mese, gondolták reménykedve.

– Ez az ember százszor jobban unatkozott, mint ti. Nem is százszor, inkább ezerszer. Nem is ezerszer, inkább annyira unatkozott, ahány levél van az erdőben – folytatta a mesét Mamberu, a mesemondó. – És szörnyen szerencsétlen volt az élete. Hiába próbálkozott, hogy végre történjék vele valami. Egyszer például elment az erdőbe vadászni, de semmit sem fogott. Ment haza nagy örömmel, hogy most éhezhet majd, legalább ennyi történik vele, de a kunyhója előtt ott várakozott a szomszédasszonya egy tál étellel. Ilyen rettenetes élete volt. Egy napon megsokallta mindezt, fogta magát, és elment a varázslóhoz. Ez a varázsló éppen olyan volt, mint a mi Galupalánk, a mi varázslónk. Fűszereket szórt a tűzbe, dudorászott valamit, megkérdezte a szellemeket a dologról, aztán köntörfalazott egy ideig, és végül kibökte:

– Az a bajod, hogy nincs neved; az a bajod, hogy nem csinálsz semmit.

– Ezt én is tudom – mondta a fiatalember.

– Igen, mert megátkoztak – jelentette ki a varázsló.

– De kicsoda?

– Azt én nem tudom; azt nem mondták a szellemek. Eredj el, én nem tudok segíteni rajtad. Csinálj valamit, szerezz nevet, akkor majd nem leszel ilyen szerencsétlen.

Szegény ember elment, és tengette tovább az életét, mint azelőtt. Már azt fontolgatta magában, hogy lefekszik a kunyhója közepére, és örökre elalszik, de biztos volt benne, hogy az sem sikerülne neki.

Eltelt jó néhány esős évszak, amikor híre járt, hogy valahol az erdőben látták a Nagy Szellem lábnyomát. Mikor ezt az ember meghallotta, elhatározta, hogy megkeresi a Nagy Szellemet, és tőle kér tanácsot. Hallotta ugyan – amit ti is hallottatok az öregektől –, hogy nem tanácsos felkeresni a Nagy Szellemet, de már annyira neki volt keseredve, hogy sosem történik vele semmi, és még neve sincsen, hogy elindult...

Odakinn a faluban valaki kiabálni kezdett:

– Elállt az eső! – és erre nagy nyüzsgés támadt, de Mamberu oda se hallgatott, mesélt tovább rendületlenül.:

– Ment, ment; gonosz helyeken aludt, de semmi nem történt vele; megbántotta az Erdő Szellemait, de semmi nem történt vele; idegen emberekkel akadt össze, de semmi nem történt vele. Amíg egy este, mielőtt leszállt volna a sötét, kiért az erdőből, egy frissen égetett széles tisztásra. Egy szépséges madár rebbent fel előtte; egy olyan madár, amelyet azelőtt sohasem látott.

Az ember ráfogta a nyilát.

– Ne ölj meg! – rikoltotta a madár. – Szerezz nevet, és boldog leszel!

Az ember mostanra már szomorú volt, elkeseredett és mérges, hogy folyton ugyanazt a használhatatlan tanácsot kapja, ezért aztán nem hallgatott a madárra, kiröpítette a nyilát és megölte a szép madarat.

– Jaj... – suttogta a kis árva Timwa, aki kívülről fújta Mamberu minden meséjét.

– Igen – bólított Mamberu. – Abban a pillanatban lehullott az éjszaka a tisztásra, és a név nélküli ember összeborzadt a félelemtől. A sötétben ott állt előtte a Nagy Szellem, és haragos volt, szörnyen haragos.

– Engem kerestél, hogy tanácsot adjak – szólalt meg és fényesen izzott rettentő és igazságos homloka. – Én elküldtem hozzád a lányomat a tanácsommal és te megölted őt! – mennydörögte. – Halld meg: semmi nem történt veled életedben, hát most majd fog történni! Menekülj, mert halál fia vagy! Mindenüvé követlek, mindenütt utolérlek. Vagy szerezz nevet és boldog leszel! És most menekülj, különben meghalsz!

Az erdőből egy hatalmas jaguár rontott elő, és megtámadta az embert, akinek nem volt neve. Az pedig rohanni kezdett, és rohant és rohant, át az erdőn, minden bozóton, liánon keresztül, hogy mentse az életét.

Mamberu elhallgatott. Byriri, egy csillogó szemű kislány megkérdezte:

– És aztán... aztán mi történt?

– Aztán... – folytatta volna a Világ Legunalmasabb Meséjét Mamberu, de torkán akadt a szó, mert hirtelen félbeszakították: a kunyhó alacsony bejáratán egy ember lépett be.

– Idegen vagyok a földeteken – lihegte fáradtan –, de a szívemben nincsen gonosz szándék. Hadd lépjek be a kunyhótokba, hadd pihenjek meg itt, hadd rejtőzzek el itt.

A vénségesen vén Mamberu egy szót sem szólt, de beljebb intette az idegent. A gyerekek egyszeriben fellelkesültek:

– Ugye, menekülsz valahonnan? – kérdezték. – Ki üldöz? Mióta menekülsz?

Az ember egy pillanatra lehunyta a szemét. Fiatal volt még, magas és erős, mint egy harcos, az arca bronzbarna és szép, a haja fekete és hosszú. Aztán felnézett, és megszólalt:

– Igen, menekülök. Egy rettenetes jaguár üldöz, az Ó jaguárja. A Nagy Szellemé.

– Ki vagy te? – álmétkodtak a gyerekek.

– Senki. Nekem nincsen nevem – mondta az ember, és a gyerekek eltá-
tották a szájukat.

Abban a pillanatban ért oda a jaguár, és mancsának egyetlen mozdulatá-
val porrá zúzta Mamberu kunyhóját. A gyerekek sivalkodtak és menekülni
kezdtek. Egyedül a kis Timwa nem szaladt el, hanem bátran szembefordult
a jaguárral:

– Miért üldözöd ezt az embert?

– Mert nem hallgatott a Nagy Szellem tanácsára, panaszkodott a sorsa
miatt, és megölte Naruát, a Nagy Szellem leányát a nyilával.

– Ne üldözd – mondta Timwa. – Nem tehetné jóvá, amit elrontott?

– Ha megkeresi Naruát, és fölébreszti a halálból, akkor megmenekül –
szólt a jaguár, és eltűnt, mintha ott sem lett volna soha.

Timwa a többiek után futott, és már messziről kiáltozott:

– Megmenekültél! Csak meg kell keresned a Nagy Szellem leányát, és föl
kell ébresztened a halálból!

Az ember, akinek nem volt neve, szomorúan felelt:

– Ugyan, hogyan tehetném azt meg? Hiszen én halandó ember vagyok.
De még az Ég és a Föld minden szellemének hatalma sem elég ahhoz, hogy
valakit fölébresszen a halálból. Ilyet csak a Nagy Szellem tehet.

A gyerekek búsan hallgattak. De Byriri, aki igen okos kislány volt, ekkor
így szólt:

– Azért megpróbálhatod, nem? Hiszen egész életedben azon panaszkodtál,
hogy nem történik veled semmi, erre most tehetnél valamit, ám nem teszel.

Az ember bólintott és elmosolyodott:

– Igazat beszélsz, te kicsi lány. Megpróbálom – azzal elindult visszafelé,
amerre jött, a gyerekek meg mindenütt a sarkában voltak.

Nem volt az emberjárta ösvény, amerre mentek; maguknak kellett utat
vágniuk a liánok között. Így küszködték át magukat az őserdőn, amíg oda
nem értek a Nagy Szellem tisztására.

A földön ott feküdt holtan Narua, a csodálatos madár. Az ember, akinek
nem volt neve, szólógnatni kezdte, de Narua nem ébredt meg. Aztán a Föld
Szellemeit hívta, de azok nem feleltek, és Narua néma maradt és halott. Majd

az Ég hatalmas Szellemeit szólongatta, de azok nem feleltek, és Narua ott feküdt, és nem ébredt meg a halálból. Végül magához a Nagy Szellemhez kiáltott az ember, aki megölte Naruát, de a Nagy Szellem nem felelt.

Esni kezdett az eső, és a gyerekek sírva fakadtak. Az ember pedig fogta az ásóbotját, és sírt ásott Naruának, mert látta, hogy a halálból föl nem ébresztheti.

A gyerekek pedig rákezdték az őseiktől tanult siratókra, és együtt énekeltek az emberrel, akinek nem volt neve. Végül mindannyian énekeltek már, egyedül Timwa, az apátlan-anyátlan árva nem énekelt még. És akkor ő is rákezdté:

*Narua, anyácska,
miért haltál meg?
Nagy Szellem leánya,
miért haltál meg?*

*Narua, Tündöklő Hajnal,
ne menj még a holtak országába!
Narua, Fényes Éjszaka,
Gyere még velünk haza!*

És akkor Narua, a szép madár fölkel, megrázkódott, és egy csodálatosan szép leánnyá változott.

– Jól van, Timwa – nézett a kisfiúra. – Jól van. Most adj nevet ennek az embernek, akit megszabadítottál.

Timwa elpirult, de azért bátran szólalt meg:

– A te neved Narua, anyám. Mi, Lantikormipopundák így szólítjuk anyánkat. És az ő neve Eruit legyen, Eriut, vagyis apa. Legyen ő az apám.

Narua mosolygott:

– Jól választottál, kicsi Timwa. Most pedig – nézett az emberre, akinek sohasem volt neve –, most hozzád fordulok. Elfogadod-e ezt a nevet, és leszel-e apja ennek a gyermeknek?

Eruit előrelépett és ezt mondta:

– Elfogadom. Köszönöm, fiam.

A gyerekek visszaindultak a faluba, és mögöttük ott lépdelt Eruit és Narua; az ember, akivel sohasem történt semmi és a Nagy Szellem leánya.

A faluba érve az öreg Mamberut pillantották meg, amint kilépett a kunyhójából.

– Hiszen ez a kunyhó összedőlt! Összedöntötte a jaguár! – kiabáltak a gyerekek összevissza.

De Mamberu csöndet intett:

– Így történt, hogy Eruit és Narua összeházasodtak, és ők lettek a ma élő emberek apja és anyja – fejezte be a mesét az öreg mesemondó.

A gyerekek csodálkozva pislogtak rá. Aztán hátranéztek.

Ott, egy kunyhó előtt Eruit tanította újdonsült fiát nyilazni. Narua, a felesége pedig kacagva nézte a férjét és a fiát.

Mielőtt azonban Mamberu beléphetett volna a kunyhójába, Byriri odaszaladt hozzá, és ezt mondta:

– Mamberu apó, te nem is mondtál igazat. Ez nem is volt a Világ Legunalmasabb Meséje.

Mamberu széttárta a kezét, de a szeme mosolygott:

– Arról én nem tehetek, kicsi Byriri. Én úgy mondtam el, ahogy hallottam. Az öregek is így mesélték el nekem. Nem én találtam ki. Az ősapáink nevezték így ezt a mesét.

HÉDER VIVIEN

Egy év

Sötét az utca, a szél sikolt.
A szobrok fázni kezdenek –
hull rájuk sok pehely.

Fülembe ágyú hangja zúg,
azt mondja: költő, most üres
sorokról énekelj!

Vége van. Kettétörve minden.
A lelkem mélyén fáj az emlék... –
Olyan mostoha.

Karod már nem emel, üres kéz
marad – s úgy hullok le elhagyatva
én, az ostoba.

Bennem az összes álom szertefoszlott,
öröm, boldogság, jövő, kacér mosoly,
minden elkerül.

Menekülök messze, új élet se vár rám,
elbújnék a szégyentől, Istenem, de árván...
dobogok legbelül.

Megérkeztem ide, végre felálltam a porból,
bejártam már mindent, kezdve a pokoltól.
Bárcsak kopogna!

De nem, Ami elmúlt, vissza nem jöhet,
többé könnyű álmot sem szőhet
ajka dalolva.

Nehéz álomból kelve tövises a reggel,
a hajnal vérbe öltözve kel fel,
színei égnek.

Rég volt, hogy a sötét utcát jártam,
fénybe vezetett, kitől sohasem vártam.
Lelkem újjá éled.

Lassan fény szőtte át az utcát,
a szél lágyan simogat,
minden felébred.

KELE ENIKŐ esszéi

HA „MOST” VAGYOK

(Márai Sándor: Ég és föld című kötete nyomán)

„Látod, így jön majd az öregség, udvariasan. (...) Nem dráma az öregség, ne félj. Egy napon hírt kapsz, ennyi az egész. Fel nézel a munkából és az életből, szórakozottan, s aztán készségesen mondd: „Igen, igen. Meg kell öregedni. Egy pillanat még, valamit akartam... Mit is? Igen, élni. Tudom, most már késő. Mehetünk.”

Rohan a vonat, sűrgeti a menetrend, s mi rohanunk, hogy le ne késsük, időben megérkezzünk. Rohanunk, hogy átérjünk a zebrán, noha a zöld már igen sűrűn pislog; a munkahelyre, mert voltunk olyan gyengék, és elvesztünk egy percre a kávé fekete zamatában – bár a rohanásunk miatt inkább az instant ébresztőt választjuk, hogy a koffeincsóktól a bennünk motoszkáló féltalom minél gyorsabban kiröppenjen.

Rohanunk a bevásárlásnál, lábunk ideges mozgása adja mindenki tudtára türelmetlenségünket. Rohanunk a beszédben, felfogásképtelen gyorsasággal pörgetjük a nyelvünket...– és rohanunk a kikapcsolódásban: szemünket forgatjuk, ha beúszik egy reklámhirdetés a Youtube-videó vagy egy film nézése közben. Rohannak az információk, és néha úgy érezzük, hogy nem vagyunk képesek felvenni a lépést. – Lemaradunk.

A rohanás következménye a türelmetlenség. Késésben vagyunk, de épp behajtottunk egy dugóba; belevágunk egymás szavába, mert képtelenek vagyunk kivárni, hogy beszélgetőpartnerünk befejezze a gondolatmenetét; türelmetlenek vagyunk, ha nem tölt be azonnal egy webes felület. Túl sok mindent szeretnénk csinálni, és úgy érezzük, nem jut nekünk elég idő. De néha, rohanásunk kellős közepette, mikor gondolataink ezer helyre ci-

káznak, úgy érezzük, hogy szükségünk van egy kis időre. Idő a pihenésre, a beszélgetésre, a nevetésre, a sírásra. Idő – saját magunkra.

Néha arra gondolunk, hogy valójában csak mi állunk egyhelyben, és az élet rohan el mellettünk. Annyira megrögzötten cselekszünk, mert szeretnénk „elérni a céljainkat”, hogy közben elfelejtünk élni.

Elfelejtjük, hogy néha nem kell gondolatban előrébb járni, mint ahol a testünk van éppen. Hogy néha ne a fejjel, hanem a szívvel döntsünk.

Nem hajolunk a kávékód fölé, hogy orrunk megillatozza.

Nem élvezzük a nap meleg simogatását a bőrünkön.

Nem mosolygunk rá egy régi ismerősre.

Nem nevetünk szívből.

Nem élvezzük a madarak trillázást.

Nem merülünk el egy táj festői szépségében.

Nem vesszük észre az egységet az absztraktban.

Életünk végéhez közeledve hogyan fogunk majd visszaemlékezni az elmúlt évekre? Homályos tekintetünkkel hogyan fogjuk látni magunkat? Tudunk mesélni kacagva vagy sírásra görbülő szájjal? S büszkén fogjuk vállalni a múlt tetteit, érezni kezünk alatt a ruhánk anyagát, orrunkban a kesernyés aromát, hallani az elsodródott társak hangját?

Merjünk hibázni és hibáinkból tanulni; egyéniséggé, de kicsit bolonddá is válni; felnőtt fejjel úgy ugrálni-sikongatni, mint egy kisgyermek. Élvezzük ki a pillanatokot, mert a „kis dolgok” sokkal többet érnek, mint bármilyen felszínes gesztus.

Ne csak mosogassuk el a koszos edényt, de érezzük is a víz melegét; ha esik az eső, szívjuk be frissítő illatát; ne úgy álljunk a dolgokhoz, hogy „majd, ha ezt befejeztem, ráérek pihenni” – mert mire feleszmélünk, már nem jut időnk szabadnak lenni; használjuk ki az elébünk toppanó lehetőségeket.

Ahogy telik az idő, úgy változunk mi is. Lehet, hogy észre sem vesszük, de szépen, lassan gondolkodásmódunk, hozzáállásunk megváltozik. Ami korábban idegesített, arra később legyintünk. Élünk úgy, ahogy Márai tanácsolta *Az élvező* című prózai epigrammájában, ahol az élet adta lehetőségekről szól az író.

Egy idős férfi a halálba sétál, miközben az őt kísérő ápolónak ecseteli az életét. Büszke az eltelt évekre, a megélt kalandokra, semmit sem bán, teljes életet élt, boldog – és úgy néz szembe a halállal, hogy szinte már nem is érdeklő, hogy mi lesz, ha nem lesz...

Mindig fontosabb a kérdés: mi lesz, ha most *ilyen* vagy *olyan* vagyok.

RUSÓI FANNI esszéje

A CSÖND IS MÁSKÉPP „HANGZIK”

Kosztolányi Dezső Halhatatlanságunk című esszéje alapján

Sok ember vágyik halhatatlanságra, de ha nem is a végtelen életre, akkor arra, hogy valamiképp fennmaradjon a neve vagy legalább egy része az örökkévalóságnak. Egyes megfontolások szerint a halhatatlanság annyit jelent, hogy a halál csupán az ember testére vonatkozik, a lelkére nem. Az megmarad, és más, változatos formákat ölt.

Másrészt a halhatatlanság jelentheti az örök életet is, mind a testét, mind a lélekét. A gondolat azonban, hogy soha nem halunk meg, amennyire vonzónak tűnhet, olyannyira lehet kízó is. Gondoljunk csak arra a bűnös emberre, akinek rossz lelkiismeretével kellene örökké élnie, számára ez büntetés lenne.

A vágy, hogy halálunk után fennmaradjon a nevünk vagy legalább egy részünk, összefügg a halhatatlansággal. Aényt, hogy testünk meghal, a (jelenlegi) biológiai ismereteink alapján elfogadjuk, de (a lélek és) a nyelv fennmaradásával mindannyiunk átadhat egy kevéske részt az utókornak.

Kosztolányi Dezső a többi közt ezért hangsúlyozza az anyanyelv fontosságát. „De nem tudom elfogadni, hogy szellemiségemnek legalább az a töredéke ne maradjon utánam, melyet valaha átíttam lelkemmel, s hogy miután lélegzetem mindörökre elakad, legalább azok a szavak ne lebegjenek sírom fölött, melyeket egykor a lehetéssel mozgattam, az anyanyelvem, a legközelebbi testvéreim beszéde, a lélek beszéde, mely minden elmúláson túl is olyan, mint a családi folytonosság dallama.”

A megértés ugyan hozzájárul a sikeres kommunikációhoz, Kosztolányi szerint azonban „csak anyanyelvünket érdemes beszélni. mindenkinek a magáét. A többi nem alkalmas a lélek kifejezésére.”

Tehát ugyanakkora szerep jut a léleknek és az anyanyelvet beszélők közötti, szinte tapintható rezdüléseknek. Az anyanyelv széleskörű ismeretéből, és annak akár nap mint nap tapasztalható apró változásaiból születnek olyan

jelentős stílusárnyalatok, melyekkel rengeteg érzelmet kifejezhetünk. Ezáltal nem csupán gondolataink lényegét tudjuk átadni beszélgetőtársunknak, hanem személyiségünk egy részét is.

Könnyebb tehát a megértés is, most viszont a mögötte megbújó kisebb-nagyobb rezdüléseket szeretném hangsúlyozni, melybe nemcsak a beszéd (a nyelvtanilag pontosan megfogalmazott mondatok), hanem a félszavak, utalások, humoros tartalom, a nem szó szerint értendő kifejezések és nem utolsósorban a csönd is beletartoznak.

A csönd is másképp „hangzik” anyanyelvünkön. Elég olykor az is, ha társunk egy félmondatot szól: kitalálhatjuk gondolatát. S a nyelv: játék is. Nemcsak a szójátékokra gondolhatunk, hanem a nyelvi létezésre is. Fodor Ákos verse jól kifejezi mindezt:

- „– Tudsz játszani?
- Tudok.
- És szeretsz is?
- És szeretlek is.”

Nem csupán anyanyelvünk gazdagodik, hanem lelkünk, egyéniségünk is szárnyal. Elengedhetetlen tehát az anyanyelvünk és a lelkünk kapcsolatának a vizsgálata. Ha nincsen meg az összhang a nyelvi kommunikációban – nincsen meg a lelki összhang sem. A megszólaló nyelvnek és a megcsillanó léleknek pontosan egymásra kell illeszkednie.

Amíg van anyanyelv, azt használjuk, fejlesztjük és kísérletezünk vagy játszunk vele, írunk és olvasunk, nem hagyjuk elveszni, eltűnni, mindannyian büszkék lehetünk arra, hogy miattunk lesz halhatatlan a nyelv – és általa mi is halhatatlanok leszünk.

A lelkemet boldogság tölti el, hogy a nyelvről írhatok, és így fennmaradhatunk mind a ketten, amíg világ a világ.

Mese- és novellaíró pályázat

A DRHE Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke 2019 végén hirdette meg mese- és novellaíró pályázatát az egyetem hallgatói, valamint a református középiskolák diákjai számára. Braun Ágnes, Budai Pálma, Dobos Krisztina és Török Réka egyetemünk tanító, Koncz Eszter lelkes szakos hallgatója. Kupás Virág, Vitéz Kata, Homovics Panna és Egyed Zsófia a Dóczy Gedeon Református Gimnázium diákja.

BRAUN ÁGNES

A VONATÚT

Világéletemben mindig János úrral éltem. Mindenhová együtt mentünk: dolgozni, bevásárolni, sportolni, moziba... – egyszóval mindenhova. Reggel felkelt, felöltözött, evett, fogat mosott, majd felvett engem.

Hogy ki is voltam én neki? A kabátja. Nagyon boldogok voltunk együtt, mióta az eszemet tudom, mindig vele éltem. Ketten laktunk, csak ő és én – a világ ellen.

Egy átlagosnak tűnő reggelen János úr, ahogy már említettem, a szokásos napi rutinját végezte: felkelt, felöltözött, evett, fogat mosott, majd az ajtóhoz lépve felvett, és elindult a vonatállomás felé.

Mindig ugyanazon az útvonalon haladtunk, át a fűvön, rálépve a járdára, el a piros ház előtt, majd a sárga és a narancssárga ház előtt is, aztán megint egy piros ház előtt, egy park mellett, egy iskola mellett, még két sárga ház előtt, és már ott is voltunk a vonatállomáson.

Nagyon szeretettünk így utazni, s engem izgalommal töltött el az indulás pillanata.

– Jó reggelt, Margit! – köszönt gazdám a jegyárúsító hölgynek, mint minden hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, hiszen ezeken a napokon utaztunk a munkahelyünkre.

– Jó reggelt, János! – köszönt vissza Margit.

Kedveltem Margitot. Mindig kedves volt velünk, szerintem János úr is kedvelte...

Míg ezen gondolkodtam, már fel is szálltunk a vonatra. A helyünkre ülve elővette a kedvenc könyvét, majd olvasni kezdte. Mellénk ült egy férfi, aki sárga sapkát és piros cipőt viselt, mókásan nézett ki. Egy idő után levette a pulcsiját, így trikóban folytatta útját. Ekkor János úr is letette a könyvét és levette a kabátját – azaz engem –, majd gondosan az ülés és az ablak közötti kis résbe helyezett.

– Ma a megszokottnál is melegebb van ezen a vonaton! – szólalt meg a mellettünk ülő sárga sapkás ember.

– Igen, nekem is feltűnt – válaszolt János úr, majd folytatta az olvasást.

Az utunk a továbbiakban csendesen telt, ahogy a fákat, falvakat és városokat néztem, fel sem tűnt, hogy megérkeztünk úti célunkhoz, míg János úr fel nem állt, kicsit kapkodva, hiszen elaludt az úton, s könyvét, táskáját fogva két kezében, le nem grott a vonatról, mielőtt az tovább indul.

Ám egy fontos dolgot elfelejtett. ENGEM.

Sosem történt még olyan, hogy elhagyott volna. Láttam az ablakon keresztül, ahogy a vonattól távolabb sétál. Nagyon megijedtem, hisz elfejtett, és én ott maradtam, egyedül. A vonat pedig elindult velem a következő állomásra. Még láttam, ahogy János úr megáll, majd rémülten visszaszalad.

Rájött, hogy nem vagyok vele.

Sajnos, már késő volt, hiába kapkodta a lábát, a vonat már elindult, s mi magunk mögött hagytuk őt. Nem tudtam, mi lesz most velem, és igen nagy szomorúság tört rám. Városról városra, mezőről mezőre haladva bolyongtam a világban.

Egy idő után János úr helyére leült egy hölgy, ölében kislányával.

– Sokáig utazunk még? – kérdezte türelmetlenül a kislány az édesanyját.

– Nem, már csak egy kis idő van hátra, és már ott is vagyunk – válaszolta édesanyja, majd közben arról beszélgettek, mi fog történni az óvodában, az édesanya ugyanis oda vitte a lányát.

Engem nem vettek észre. Amikor leszálltak, láttam, hogy a sárga sapkás ember még a vonaton van. Ahogy haladtunk tovább, egy idősebb hölgy lépett a vonatra, és elindult helyet keresni. A sárga sapkás észrevette ezt, és azonnal átült János úr helyére. Így szólt a néninek:

– Jöjjön, üljön le ide, van itt egy szabad hely!

A néni le is ült, és kötögetni kezdett.

– Az unokámnak lesz. Készítek neki egy kék pulcsit, mert a kék a kedvenc színe – magyarázta.

– Karácsonyra? – kérdezte a sárga sapkás ember.

– Igen, remélem, elkészül addigra – válaszolta a néni, és folytatta a kötést.

Az idő nagyon lassan telt, a vonaton hatalmas volt a nyüzsgés.

Lehetetlennek tartottam, hogy megtalálja a gazdám – nagyon messzire kerültem. Egyre jobban hiányzott, tudtam, hogy ha ma hazamentünk volna a munkából, a szokásos péntek esti mozizás jött volna, de így én nem lehetek ott. És most már sosem megyünk együtt sehova, nem utazunk együtt többet.

Észrevettem, hogy a néni már leszállt a vonatról, és készülődni kezd a sárga sapkás ember is. Mielőtt a vonat befutott volna az állomásra, gyorsan elővette még a palackját, ivott egy kis vizet. Mielőtt visszarakta volna táskájába, a palack kicsúszott a kezéből. Egyenesen rám esett. Miközben lenyúlt érte, észrevett engem.

– Hát te meg hogy kerültél ide? Itt felejtettek? – kérdezte.

Meglepődtem, amikor hozzám ért. S nem is engedett el. A kezében tartva szállt le a vonatról, és elindultunk egy számomra idegen városban.

Már sétáltunk egy ideje, majd megérkeztünk egy zöld házhoz, és beléptünk az ajtón. Nagyon szép lakás volt, tágas és vidám.

– Megjöttél? – kérdezte egy kislány, majd odaszaladt a sárga sapkás emberhez.

– Igen, itthon vagyok – válaszolta boldogan az útitársam, és megölelte a kislányt.

– Hát ez meg honnan van? – kérdezte érdeklődve a lány, miközben óvatosan méregetett.

– A vonaton találtam. Valaki elhagyta, gondoltam hazahozom – mondta.

– Jól hallom, új tagja van a családnak? – lépett ki a szobából egy nő, aki valószínűleg a sárga sapkás ember felesége lehetett.

Valóban új családtag lettem. Attól a naptól kezdve már nem János úr viselt minden nap, hanem a sárga sapkás ember. Vele mentem a munkába, kirándulásra a családjával, mindenhova.

Nagyon megszerettem őket is. Vigyázott rám. Sosem szakított el, rendszeresen tisztított, és vitt magával mindenhova. Igaz, nyáron – János úrhoz hasonlóan – őt is kevesebbet láttam, de boldogok voltunk.

Az idő gyorsan telt, és mire észbe kaptam, már három éve laktam velük.

Egy reggel a sárga sapkás ember vonattal utazott, ugyanis meglátogatta a testvérét, még egy tortát is vitt neki, ugyanis születésnapja volt.

Ahogy felszálltunk, lerakott a karfára, s maga elé vette a tortát. Következett az állomás, ahol le kellett szállnunk. Felállt, a tortát is a kezébe vette, ám majdnem elejtette, így újra lerakta és biztosabb fogást keresett rajta.

Ez beletelt egy kis időbe, a vonat már majdnem indult, ő pedig kapkodva sietett az ajtó felé, szinte futott, és engem a karfán hagyott, mivel sietve szállt le, és a keze is tele volt.

Elfelejtett. Így én a vonaton maradtam, egyedül utaztam tovább. Nagyon megijedtem, már megint egy vonaton felejtődtem, akár csak régen, mielőtt a sárga sapkás emberhez kerültem.

A vonat csak robogott tovább. A következő állomáson az üresen maradt helyre egy fiú ült le, és meglepetten látta, hogy ott árválkodom.

– Itt felejtettek? – kérdezte a fiú, majd elővette könyvét és olvasott.

Így utaztunk tovább.

Az emberek szálltak le a vonatról, és szálltak fel a vonatra. Majd a fiú megállója következett. A táskáját egyik kezébe vette, engem pedig a másikba. Nem tudtam, mit tervez velem, viselni ugyanis nem tudott volna, mert túl nagy voltam rá.

Amikor leszállt, nem a kijárat felé vette az irányt, hanem a jegyárus pult-hoz lépett.

– A vonaton találtam ezt a kabátot, valaki ott felejtette – mondta, majd átadott a jegyárus hölgynek és elment.

A jegyárus rám nézett, és nézett és nézett egy darabig, majd ezt mondta:

– Nem hiszem el! Te meg merre kóboroltál? – kérdezte meglepetten, még a kezét is összecsapta, és eltett.

Nem értettem, miért mondta ezt, de nemsokára elindult haza.

Kileptünk az állomás épületéből, elhaladtunk két sárga ház előtt, majd egy iskola előtt, egy park előtt, egy piros ház előtt, aztán egy narancssárga előtt, elmentünk még egy sárga ház előtt és végül egy piros ház előtt.

Nagyon ismerős volt a környék.

A jegyáros nő, kezében tartva, belépett a házba.

– Megjöttél, Margit? – kérdezte egy hang.

Ahogy meghallottam ezt a hangot, hihetetlen boldogság tört rám.

– Meg bizony, férjecském, és hoztam neked egy meglepetést is! – mondta Margit.

Ekkor ismertem csak föl. Hiszen régen majdnem minden nap találkoztunk, ám most rövidebb volt a haja.

Ekkor az előszobába lépett János úr.

– Nem hiszem el! Végre hazajöttél! – kiáltott fel boldogan az igazi gazdám, és átölelt.

Hihetetlen, hogy milyen messze keveredtem, s mégis visszakerültem János úrhoz. Nagyon szerencsés kabát vagyok, az egyszer biztos, de hiszen tudjuk, hogy ami egyszer elveszett, az mindig visszatál.

Vagy így, vagy úgy.

Budai Pálma

ÜVEGVITRIN

Kellett már valaha hosszan várakoznod egy szépen berendezett szobában, ahol kattog a falióra, a nagymama szappanjának illata lengi be a teret, körülötted minden csillog, és szemed csak úgy fürdik a pazar jólétben? Mégis... a tekintet megakad egy olyan tárgyon, amely ugyan nem is szép, nem is pompás, de érdekes. Ez nem más, mint egy kis faragott katicabogár-figura az üvegvitrinben. Megragadó külsejét sok pöttye, szelíd szeme kölcsönzi. A kevésbé jó megfigyelő is rögtön észreveszi a mellette feszítő, pompás példányú sündisznót. Fényes tüskéit leengedve hordja, barna haja csillogóra fésülve, nevető, kék szeme világít sűrű szemöldöke alatt.

Barátunk, kiről már az imént szó esett, az ágas-bogas, rengeteg erdőben lakott egy szép, magas, odvas fa aljában. Lakását bárki megirigyelhette. A szomszédban élő állatok naponta meg is csodálták a pompás odvas lakot:

– Micsoda odú! Az állat szeme szája tátva marad! Bárcsak én is ilyen magas, kényelmes helyen lakhatnék!

– Milyen jól megy sora! Mindene megvan! Amit megkíván, azt meg is szerzi! – mondta irigykedve a vakond.

– S milyen jól néz ki, mennyire erős Sündisznó! – lelkesedett a csodaszép pillangó.

– Tudtátok, hogy kiváló vívóbajnok? – csatlakozott be a beszélgetésbe az éppen arra járó szarvasbogár.

– Hihetetlen! Mindenhez ért. Kutatói díjat kapott Az erdő élővilága tudományos pályázatnál – okoskodott a bagoly.

– Te, Katica, mit mondasz? – fordultak oda a virágokat öntözgető kis leányhoz.

– Szép. A háza hatalmas! Tényleg nagyon okos, csak... csak...

– Csaak? – kérdezték egyszerre az állatok, elkerekedett szemekkel.

– Csak gúnyosan kinevet másokat – suttogta lehajtott fejjel a kis piros katicabogár.

Az állatok erre mind felnevettek.

– Ne mondj ilyen butaságokat, Katica! Tanulhatnál tőle! Elvégre te egy kis senki vagy mellette! – A bagollyal mind egyetértettek, s vidáman folytatták a cseverészést, ügyet sem vetve többé a kis bogárkára.

Hallva a gúnyos kacajt, kissé elszontyolodott pöttyös leányunk. Ám meglátta a szomszéd rózsabimbók már-már nyiladozó, pozsgás arccskáit, s rögtön jobb kedvre derült. Tovább folytatta kedves munkáját, s a virágok hálásan színesedtek neki szebbnél szebb árnyalatokban. Piros hátán hirtelen újabb pötty jelent meg.

Mindig örömmel töltötte el a madarak tánca a fellegek között vagy az apró hangyák szorgoskodása, kitartása. Csodálta a másokat bátorító, bölcs sas anyukát, amint gyermekeit is a repülésre oktatja. Ő is mindig kész volt a segítségére. Ahol csak gondot látott, futott és intézkedett. Kiválóan értett a bajok megoldásához.

Kertészkedését a virágok mellett termett sündisznó szakította félbe, aki odahajolt a kis Katicához:

– Mit hallok én? Te nem úgy gondolod, hogy tudásom, szépségem, gazdagságom tiszteletet érdemelne? Honnan veszed a bátorságot, hogy így ellenem beszélj? – Félelmetes, suttogó hangja ijesztő volt, de Katica csak csendesen hallgatott. – Jól jegyezd meg! Te a nyomomba sem érhetsz! Nem jó a tűzzel játszani, s azt ajánlom neked, hogy messze kerüld el!

– Miféle tüzet? A büszkeségedét? – s a katica bátor, átható tekintettel nézett fel a magas, erős sündisznóra.

– Hogy mersz te velem így beszélni? Ezt még keservesen megbánod! Nem kell sok idő, s belátod, jobb lett volna hallgatni! – A Sündisznó felhúzott orral, kieresztett tüskékkel távozott.

Katica leroskadt egy kőre és mérgesen szempilláit rebegtette. Mit képzelsz magáról? Elvégre ő is csak egy állat, egy szúrós sündisznó. Az én segítséget később ne várja! Oldja meg maga, ha annyira okos és ügyes! Elhatározta, hogy messze elkerüli a felfuvalkodott sünt. A karját keresztbe fonta, lábával nagyot dobantott hozzá. Hátán két fekete pötty halványult el.

Telt-múlt az idő. Sündisznó egész nyáron azzal foglalatzkodott, hogy mindenki előtt befeketítse Katicát: rosszindulatú hazugságokat terjesztett róla, nyilvánosan kicsúfolta, elgáncsolta. Ő pedig egyre inkább félt az állatok szemébe nézni. Volt, aki megvetette és messziről elkerülte, mások titkon

csodálták bátorságáért, de a Sündisznóval szemben félték kiállni mellette. Magányossá vált. Napról napra színtelenebb lett. Piros háta megkopott, a pöttyei kezdtek eltűnni.

Lassan eltelt a nyár és beköszöntött az ősz. Aranysárgába borult Sündisznó fája. Mindenki csodájára járt. Büszkén mutogatta látogatóinak, hosszasan elbeszélgetett velük, s eldicsekedte nekik nagy sikereit. Amikor beesteledett, udvariasan kísérté ki őket a sötét hidegbe.

Aztán egyik éjjel szörnyűség történt. Hatalmas vihar kerekedett. Csak úgy cikázott a szél, ide-oda rohangált, tépázta a fák leveleit, áldozatát leste. Választása a nagy, odvas fára esett, mely ott díszelgett aranyba öltözve az erdő közepén. Hosszas, keserű harc folyt. Reggelre a fa megadta magát, kidőlt. Nem is csoda, hisz legbelül már régóta megkorhadt. Szegény Sündisznó! Ott árválkodott a romba dőlt háza előtt. Egyesek sajnálkozva sóhajtoztak, mások kárörvendően nevettek. Micsoda veszteség, micsoda kár!

Katica is megjelent a tömegben. Nagy csodálkozással nézte a kidőlt fát, a megalázott Sündisznót! Hogyan történt mindez? Úgy kellett neki! Megérdemelte! Amint ezt kimondta magában, újabb pötty halványodott el. Így már csak egyetlen apró fekete foltocska díszítette az egykor oly szép pöttyös hátát. Hirtelen jártányi ereje sem maradt. Nem tudta, miért ennyire szomorú, levert? Hiszen örülnie kéne, hogy a szél végre jól visszafizette a Sündisznó sértegetéseit, gúnyolódásait!

Ilyen gondolatok között toppant be szűkös, de jó meleg otthonába. Amint megpördült és körbenézett, észrevette hátát a tükörben. Elborzadt.

– Hová lettek a pöttyeim? Ki lopta el őket? Hiszen eddig olyan szépen pompáztak. – Leroskadt a pici székére és sírva fakadt: – Pedig annyit segitettem, szorgoskodtam a barátaim körül. Hogyan tűnhettek el ilyen hamar? Most mitévő legyek? Így már nem vagyok szép! A tükörbe sem merek nézni ezután...

Amint így kesergett, váratlanul egy igen furcsa ötlete támadt.

– Hát persze! – pattant fel. – Ki másnak lenne most nagyobb szüksége a segítségre, mint a Sündisznónak?! Megyek, és behívom a házacskámba!

Nagy sebbel-lobbal kivágta az ajtót, és meglátogatta a Sündisznót.

Ott üldögélt egymagában. A fa romjaiból rakott tüzet. Amellett próbált melegedni. Tüskéire ráfagyott a vihar gyümölcse. Szemei tágra nyíltak és még jobban reszketni kezdett, amint meglátta Katicát.

– Menj innen! Látni sem akarlak! – szólt oda sértetten, s azzal el is fordult, hogy ne kelljen a kis, törekeny bogár szeméibe nézzen.

– Azért jöttem, hogy meghívjalak a házamba. Dermesztően hideg az éjszaka...

– Nem kell, jól megvagyok egyedül is!

– Gondoltam, jól esne egy csésze tea! – lépett hozzá közelebb Katica.

– Mondtam már, hogy hagyj magamra! Nincs szükségem a sajnálatodra! – s tüskéit jobban kieresztette, mint valaha.

Katica kénytelen volt hátrébb lépni néhány lépést.

Miért ennyire mogorva? Nem fogok egy tapodtat sem mozdulni! Addig nem, amíg velem nem jön. Mi lesz így a pöttyeimmel? Leült egy kőre és elkezdte figyelni a Sündisznót. Az éles, fagyos tüskéket, didergő, hatalmas testét, amint magányosan üldögél. Szomorú, megtört volt a tekintete és fáradt. Megsajnálta. Hiszen ő is csak egy szegény állat, aki barátra vágynak.

Felpattant és eltűnt a fák sűrűjében. A Sündisznó még szomorúbb lett, mint azelőtt. „Tudtam, hogy itt hagy. Úgy van, menjen haza! Nincs nekem szükségem senkire!”

Katica egy hatalmas talicska segítségével két csésze teával és jó nagy takarókkal tért vissza. A Sündisznó szeme-szája tátva maradt. Csak pislogott. Aztán felocsúdva, odasietett a kis bogárhoz.

– Talááán jooobb lenne hazamenni!

Katica elszomorodott, nagy sóhajtások között letette a talicskát. Sündisznó pedig felkapta, és megindult az erdő felé.

– Nem jössz? – nézett vissza a meglepődött Katicára.

Akkor este jól megvacsoráztak. Kiderült, hogy Katicának olyan rejtett kompótjai vannak a kamra mélyén, amelyekről már régen megfeledkezett. A Sündisznó bocsánatot kért az összes grombaságáért, a csúfolódásokért. Beismerte önteltségét és megígérte, soha többé nem viselkedik így. A mondanója végén még hozzátette:

– Milyen szép, pöttyös a hátad! Soha nem láttam ilyet!

– Tényleg? – pördült meg a tükör előtt Katica. – El is feledkeztem róla...

Így került a nagymama üvegvitrinjébe a kis Katicabogár és a Sündisznó, akik egy életre szóló barátságot kötöttek.

Dobos Krisztina

A SZÉPSÉGESEN RÚT KIRÁLYFI

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy királyfi. Ez a királyfi igazán jóképű, daliás kiállítású legény volt. De amilyen vonzó volt a külseje, olyan kiállhatatlan volt. Történt egyszer, hogy a királyi udvarban óriási bált rendeztek, amelyre hivatalos volt az ország minden lakója. Együtt mulatott a gazdag a szegénnyel, óriási vigadalom támadt. A királyfi fürdött alattvalói dicséreteiben, s minden jelenlévő hölgyet elkápráztatott.

Egyszer csak a tömegeből kivált egy gyönyörű lány, haja ezüstösen csillogott, ruhája aranyban pompázott. A királyfi nem tudott ellenállni a leány tündöklő szépségének, odament hozzá, s így szólt:

– Légy a feleségem, szépséges leány! Mi ketten gyönyörű párt alkotnánk. Megnyerő külsőnk híre még a legtávolabbi országba is eljutna.

– Van már nekem vőlegényem, felség – így szólt a leány.

A királyfi éktelen haragra gerjedt, hiszen eddig senki sem mert neki el-lentmondani.

– Nem érdekel, hogy ki a vőlegényed, akkor is el foglak venni!

A leány nagyon megijedt, nem akart a királyi akarat ellen fordulni, de tényleg szerette a jövődöbelijét. Gondolkodott egy ideig, s aztán az eszébe jutott, hogy három olyan próba elé állítja a pökhendi királyfit, amelyet úgysem tud teljesíteni.

– Ha tényleg ennyire komolyan gondolod – szólt a varázsos lány –, akkor ki kell állnod három próbát. A vőlegényem is így nyerte el a szívemet.

A királyfi ennek megörült, s azonnal elfogadta a kihívást.

– Az első próba igen egyszerű. Kedvenc topánkámat elhagytam a mocsárban, a sárba ragadt. Hozd el nekem azt a cipőt, s megnyered az első kihívást.

Így hát a királyfi ott is hagyta a bált, s elindult a mocsárba, hogy megkeresse kiszemeltje topánkáját. Magával vitte a környék egyetlen törpéjét is. Mentek, mendégéltek, míg nem elértek a mocsárba. Éjfél körül járt az idő, nagyon sötét volt már.

Ahogy így ballagtak a sötétben, egyszer csak egy aranyos fény világította be az éjszakát. Egy gyönyörű, apró topánka hevert a mocsár közepén, a sárba ragadva. A herceg tudta, hogy az ő súlyával derékig süllyedt volna az ingoványba, így aztán hű szolgáját, a törpét küldte maga helyett.

– Hozd ki nekem azt a cipőt, de tüstént! – ripakodott rá alattvalójára.

A törpe azon nyomban nekiveselkedett a mocsárnak, apró súlyánál fogva hamar kihozta a csodálatos cipőt, és már indultak is vissza a palotába értékes zsákmányukkal.

Mire visszaértek, a bálnak vége lett, minden vendég hazament. A gyönyörű leány is eltűnt, de hagyott egy üzenetet a következő próbáról.

A királyfinak ezúttal költői tehetségéről kellett bizonytságot tennie. Írnia kellett a leányról egy szép verset. A királyfi nem volt rest, azonnal cselekedett, s magához hívatta kedvenc trubadúrját. Megbízta a dalnokot, hogy amíg ő kipiheni a mocsári kaland fáradalmait, addig a trubadúr írja meg a szerelmes verset. S a királyfi, mint aki jól végezte dolgát, elment aludni.

Telt-múlt az idő, s mire a királyi sarj felébredt, már délután volt. A kész költemény ott várta az asztalára készítve, finom kölnivel átítatott papíron, ciradás betűkkel ékesítve. A herceg nagyon elégedett volt dalnoka versével, amely így szólt:

*Báli tündér, ki palotámba lépett,
s a szívemből egy darabot kitépett.
Ragyogsz, mint a Hold sötét éjszaka,
hajad, akár a Napnak sugara.*

Éppen befejezte a vers olvasását, amikor egy holló szállt az ablakába, s így szólt: – Felséges királyfi! Jövendőbelid harmadik, s egyben utolsó próbáját közvetítem neked. Leendő arád azt szeretné, ha legyőznéd a királyság határát rettegésben tartó hétfejú sárkányt – s mondandója végeztével a madár tova is szállt.

A királyfi megijedt ettől a próbától, de eszébe jutott, hogy a királyság legerősebb lovagja éppen pár nappal ezelőtt tért haza egy győztes csatából.

Elküldetett hát érte, s még aznap este útra keltek, a herceg aranyos hintójában, hű lovagja kíséretében.

Néhány napig mentek, mendegéltek, míg el nem jutottak a sárkány barlangjához. A tervet már előre kifundálták, így a herceg előre is ment, egy darab papírossal a kezében.

– Gyere elő, te rondaság! Én vagyok ennek az országnak a leendő királya, s azért jöttem, hogy behajtsam rajtad az adót! – rikkantott be a királyfi a barlang bejáratán.

– Miféle adót?! – válaszolt egy szörnyű, ám megdöbbsent hang.

– Pikkelyadónak hívják, s minden kettőnél több fejű sárkányra vonatkozik. Itt a királyi parancs, ha nem hiszed, nézd meg magad! – azzal kinyitotta a papírtekerceszt s maga elé tartotta.

– De hiszen embert sosem bántottam! Miért nem hagytok nekem békét?! – csattant fel a sárkány. Ám jobbnak látta, ha megnézi magának azt a bizonyos királyi parancsot.

Tanulmányozni kezdte az elé tartott levelet, mind a hét fejével és tizennégy szemével azt az apró papírt fürkészte. Miközben a papírt olvasgatta, szúrást érzett a hátában. Fájdalom öntötte el a mellkasát és már halott is volt. A királyfi miatt ugyanis nem vette észre a háta mögött settenkedő lovat, aki egyetlen szúrással végzett a hatalmas lényvel. A sárkány elterült a földön, s hirtelen ezüstös ragyogás világította be a barlangot.

– Teljesítetted a próbákat, királyfi – szólalt meg az arany káprázatban feltűnő leány.

– Így igaz! – mondta diadalittasan a királyfi. – Add hát nekem kezed, s légy a feleségem!

– Csalónak arája nem leszek! – szólt a leány dühösen. – Tudom, hogy a topánt a törpével hozattad ki a mocsárból, azt a szép verset pedig a trubadúrral írtad meg. S most azt is láttam, milyen aljas módon végeztél a sárkánnyal.

A lány hirtelen még ragyogóbbá vált, haragjától a föld is megremegett.

– Amit tőlem kapsz, az nem a kezem, hanem egy átok. Mától az arcodat csúfnak, a testedet rútnak fogod látni. Gyűlölni fogod a tükröket, mert azt fogod bennük látni, amilyen valójában vagy.

A királyfi szemét elvakította a fényesség. Amikor pillái alól végre fel tudott tekinteni, nem látta már a szépséges leányt. Csalódottan hazaténfergett lovajával az oldalán.

Úgy lett, ahogy a leány mondta. Hazaérve a királyfi megijedt tulajdon arcképétől, az udvar összes tükrét máglyára vetette, és elbujdosott a világ elől. A mai napig bujdokol valahol, ha meg nem halt.

Itt a vége, fuss el véle.

Török Réka

A NAPRAFORGÓLÁNY

Történetem nem hosszú... meghökkenítő, ámulatba ejtő, de tanulságos. Az életem legmeghatározóbb epizódja. Sohasem fogom elfelejteni.

Azon a szép nyári napon minden tökéletesnek tűnt. A Nap ragyogott, az idő ugyan meleg volt, de nem túl forró, én kint feküdtem a kertben és zenét hallgattam. Azon tűnődtem, mi lesz velem öt év múlva? Lesz-e férjem, lesznek-e gyerekeim? Vajon lesz munkám? Kik lesznek a barátaim? Azok, akikkel most elválaszthatatlanok vagyunk egymástól és minden napunkat együtt töltjük? Vagy csalódok majd bennük? Boldog leszek egyáltalán?

Kérdések halmaza lüktetett a fejemben, és zavart a tudat, hogy nem vagyok képes rájuk válaszolni. Elmentem a közeli napraforgórétre, egy séta mindig jól tesz az ember lelkének. Ahogy zaklatottan bolyongtam a gondolataimmal a fejemben, nem vettem észre, hogy nekimentem egy lánynak.

– Jaj, bocsánat! – mondtam.

De ahogy rám nézett, megijedtem tőle. A bal szeme helyén egy napraforgó volt, de nem olyan, mint az összes többi a réten. Volt benne valami különleges, valami megfoghatatlan.

– Tudom, min jár az eszed. A jövőn – szólalt meg a titokzatos idegen.

– Igen. De... ezt honnan tudod?

– Régen én is ilyen voltam. Állandóan a jövőn tűnődtem. A jelennel nem foglalkoztam. Engem csak az ismeretlen érdekelt. Mindent tudni akartam, azt hittem, ha látom, mi lesz velem a későbbiekben, nyugodt leszek.

De nem így lett. Egy este a napraforgóréten jártam. Elmélkedtem, mint mindig. Egyszer csak megakadt a szemem az egyik napraforgón. Más volt, mint a többi. És hirtelen megszólalt:

– Te lány, min gondolkodsz ennyire?

– Én? Hát, én... a jövőmről.

– A jövődről?

– Úgy bizony. Jól hallottad. Ha megismerném a sorsomat, boldog lennék. Tudnám, mi várna rám, nem kellene annyit aggódni.

– Ha valóban így gondolod, én tudok rajtad segíteni.

– Te? Rajtam? Hogyan?

– Szakíts le, és tegyél a bal szemedre. Akkor megmutatok neked mindent. De jól vigyázz! A jövő néha ijesztő. Nem okos dolog beleütni az orrunkat.

– Micsoda butaság, hát persze, hogy élek ezzel a lehetőséggel. Még hogy a jövő ijesztő! Hiszen éppen az az ijesztő, hogy nem ismerem.

– Hát akkor mire vársz? Rajta, szakíts le!

Megtettem. És ez volt életem legrosszabb döntése. Mindent tudok. A napot, amikor férjhez megyek. A napot, amikor megszületik az első gyermekünk. Amikor elvetélek a másodikkal. Amikor rosszra fordul a házasságunk. Amikor a gyermekem lázadni kezd. Amikor a szüleim meghalnak. Amikor a férjem meghal. És amikor én meghalok. És ez borzasztó. Bárcsak ne tudnám.

De valami miatt mégis jó, hogy így döntöttem. Te most ugyanabban a cipőben jársz, mint én, rossz úton vagy. Nem véletlen, hogy az emberek nem ismerik az életük kimenetelét, ez Valakinek a kezében van. És Ő apránként mindent megmutat. Örülj a mának, élj a jelenben, és bízz a megfelelő időzítésben. Hiszen egyszer mindent tudni fogsz. Csak szép sorjában.

A napraforgólány története talán nem is valóságos. Lehet, hogy álmodtam csupán az egészet. De nagyon megfogott. Igaza van. A holnapot sohasem fogom megismerni, de hogy a ma milyen lesz, az csak rajtam áll.

Koncz Eszter

SZÍVÜNKNEK ÁLDOTT, VÁRATLAN VENDÉGE

Hadd meséljem el az életem egyik legszebb, egyben legfordulatosabb napját, amelyben átélhettem egy olyan csodát, amit még így, az évek múlásával is emberileg szinte alig lehet elhinni és felfogni, és ha nem velem történt volna, talán el sem hinném. De hogy igaz mindaz, amit el fogok most mondani, annak bizonyítéka én magam vagyok...

A nevem Eszter, és szolgálólányként dolgoztam már egészen kisgyermekkorom óta. Szüleimmel és testvéreimmel éltünk egy, a szolgáltók számára elkülönített házrészben gazdámnak, Zákeusnak a birtokán. Sokat robotoltunk, és sajnos éhezünk is.

Fiatal korom ellenére már korán megtapasztaltam a felnőtt élet nehézségeit. Virradatkor keltem, és késő este volt, mikor aludni tértem. Édesapám és édesanyám éhbérért munkálkodott a fővámszedő udvarában. Szinte csak a napi betevőért és a túlélésért küzdöttünk. Én, a családom és még rajtunk kívül a többi, ház körüli munkás.

Ruhám szakadt és igen viseltes volt. Sarut a lábamon még sohasem viseltem, a kezem kirepedezett a sok munkától. Édesapám háta megroskadt a teher alatt, s ha rátekintettem, édesanyám szemében nem láttam mást, csak végtelen, reményvesztett szomorúságot, amely szinte mint egy félelemmel teli börtönbe zárta őt.

Nem maradt más számunkra, mint a mi Istenünkbe vetett hitünk, akihez minden este az édesapám által tanított imádságban könyörögtünk. Én is sokszor térdre roskadva, sírva kérleltem Istent, hogy tegyen csodát, és mentsen ki mindnyájunkat ebből a nyomorúságból.

– Édesanyám, ne sírj, minden rendben, hidd el! Tudom, hogy imáink nem csupán a tetőig érnek el, hanem feljutnak Urunk, Istenünk színe elé, még a szíved mélyéről feltörő sóhajodat is hallják odafent! – próbáltam őt vigasztalni és bátorítani esténként, miközben kezeit szorongattam, és hosszasan magamhoz öleltem kicsiny termetét.

– Édes leányom! – szólt elhaló hangon. – Nincs már nekem vigaszom ezen a földön, mondd, minek örülne öreg szívem! Nézz csak rám! A kezem megöregedett, a lábam elgémberedett, a karom elerőtlenedett a sok munkától. Amikor édesapádra nézek, még jobban elszomorodok. Hány éve csak robotolunk, ki vagyunk szolgáltatva, és nincs senki ezen a világon, aki rajtunk segítene!

És azon az estén újra csak sírtam és sírtam, persze csak úgy, hogy édesanyám ne láthassa. Így ment ez napról napra, és hétről hétre, és évről évre... Mígnem a hosszú, végtelennek tűnő, imádsággal, de egyben fájdalommal teli napjainkat egyszer csak egy váratlan esemény szakította meg...

Azon a reggelen, amikor felébredtem, nem is gondoltam, hogy az életem ily nagy fordulatot vesz majd, s visszagondolva erre a reggelre, nemcsak az a nap vette kezdetét akkor a feljövő reggeli sugarakkal, hanem attól fogva az én életem is más fényben tündökölt.

A gazdám, Zákeus, amint említettem, fővámszedőként kereste, vagy inkább szerezte vagyonát, mások kizsákmányolása árán, mivel ő a rómaiak, a római császár lekötelezettje volt. Ezért sem embert, sem Istent nem tisztelt.

Habár termete igen alacsony volt, de szívének kapzsisága és a pénz iránti imádata annál nagyobb. A mások szenvedése árán így megszerzett vagyonát csak halmozta és gyűjtögette. Boldogtalan és szeretetre képtelen ember volt.

Ezen a napon is ott volt a pénzgyűjtő helyén, amikor érkezett a városunkba Valaki, aki, mint később kiderült, nemcsak a vámszedő asztala mögül, de az addigi lelkileg halott állapotából is kihozta, kimentette őt, a mi életünket pedig az addigi mélységéből a magaslatokba emelte.

Én otthon éppen a padlót súroltam, amikor kintről, a ház elől beáramló hangzavarra lettem figyelmes. Az emberek, a tömeg, akik odakint a ház elé tódultak, ezt kiabálták:

„Bűnös embernél szállt meg!”

Zákeus lépett be először a kapun, amelyen alig tudott bejönni, mert annyi ember tolakodott körülötte. Nem egyedül érkezett haza, hanem egy addig általam még nem látott, de szívemnek mégis oly ismerős Vendég követte őt. Mikor közelebb ért hozzám, akkor láttam csak, hogy tényleg Ő az, akiről én is hallottam már, és hittem, hogy Jézus Krisztus az, aki nem más, mint az Élő Isten Fia.

Szívem hevesen kezdett el dobogni, mert ahhoz az Istenhez imádkozom minden nap, aki ismer engem, és meghallgatja könyörgésemet. A gazdám is

izgatott volt kissé, és arra kért, hogy terítsek meg, mert ma nálunk az asztalfőre nem más ül, mint Jézus, a gyógyító.

– Hé, Te! – förmedt rám a gazdám, de halkán, nehogy a Vendége meghallja. – Eredj gyorsan! Nézd, ma ki száll meg minálunk! Teríts meg! Te meg – szolt a szolgálófiúnak –, hozd a legjobb falatokat! Ne tátsátok a szátokat! Naplopó banda! Ezért etetek én benneteket!? Ha én nem lennék, már régen éhen haltatok volna! Örüljete annak, hogy még vagyok, addig jó nektek! Igyekezz, hadd lássa a Vándortanító, hogy milyen jól élünk, hadd vigye a jó híremet! Na, eredj már, te mihaszna!

Gyorsan kezet mostam, rendbe szedtem magam, mert poros volt a ruhám. Elővettem az ünnepi terítéket, és mindenben úgy tettem, ahogyan a gazdám megparancsolta nekem. Körbeülték az asztalt, miután megterítettem, és valóban a Drága Vendég, Jézus Krisztus ült az asztalfő helyére. Hangja szelíd és szeretetteljes volt. A gazdámhoz beszélt, és szavai elhatoltak bensőjének legrejtettebb zugaiba is, egészen szívének rejtekéig.

Csak figyeltük Jézus szavát, oly jó volt hallgatni tanítását a szeretetről, a megbocsátásról, Istennek országáról, hogy a mi otthonunk nem e világon van, hanem Istennél, a mennyben, és hogy oda egyedül a Benne való hit által juthatunk, amiért semmit nem kell tennünk, egyedül szívből hinnünk Őbenne. Abban, aki megbocsátja minden bűnünket, és meggyógyítja minden betegségünket, és kegyelméből örök életet ad. Aki így szolt Hozzánk:

„Én szeretlek Benneteket...” (Mal.1,2)

A ház ura megrendült, egész arcát könny áztatta. Az addig zárkózott, ha megszólalt, annál indulatosabb ember, akinek a szíve keményebb volt, mint a kő, és szeretetlen nemcsak velünk, szolgálkkal, de még családjával szemben is, akinek élete a pénze volt, és boldogsága a hosszú évek alatt összeharácsolt vagyonában rejlett, amit szegény emberek nyomorgatásából szerzett, Jézus szavait halván, így szolt:

„Uram, íme, a vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit kizsaroltam, a négyszeresét adom vissza neki.” (Lk.19,8-9) – Mindezt olyan hittel és meggyőződéssel tette, hogy tudtuk, ezt a változást gazdám szívében ember nem, hanem csak Isten vihette végbe.

Zákeus nemcsak a háza, de szíve ajtaját is kitérte az ő Megváltója, Krisztusa előtt. Nemcsak Zákeus, de az egész háznép élete is új fordulatot vett. Ennek

a változásnak a gyümölcséből mi is részesültünk. Az addigi kizsákmányolt életünk Isten által megáldott élet lett.

Szabadok lettünk. Már nem függünk mástól, csak Istentől. Gazdámra rá se lehetett ismerni. Mindent, amit eddig jogtalanul elvett, és addigi istenének, a császárnak adta, most mások jólétére és gondviselésére fordította. Felszabadított bennünket, lett egy saját otthonunk a birtoka mellett. Immár fizetett szolgálói lettünk. Már nem a padlót súrolom, mint azelőtt, hanem szép ruhában járok, odabent vagy a ház körül tüsténkedek, és szolgálók embertársaim között. Iskolába járok, ahol írni tanulok, és már olvashatom én magam is Istennek írott Igéjét.

Édesapám Zákeus jobbkeze lett, munkatársa a szegények közti szolgálatban, de az egyik legnagyobb örömem az lett, hogy eltűnt édesanyám szeméből az a mély, vigasztalhatatlannak tűnő fájdalom, és végre megláthattam benne annak az örömnak a ragyogását, amit nem evilági fény ragyogtatott be, mert már az öröm könnyei csillognak benne. Imái meghallgattak, és új életet kapott Krisztusban, mert igaz az Ige: *„Higgy az Úr Jézus Krisztusban és üdvözülsz mind te, mind pedig a te házad népe...”* (Apcsel.11,10)

A volt fővámszedő már nem elvett, hanem kincseket adott tovább. Ezek a kincsek mennyei kincsek voltak, melyek életet adtak. Krisztust hirdette ezután mindenkinek, amerre csak járt. Hirdette azt a nagy tettet, amit Ő vitt végbe. Én is elfogadtam Krisztust Megváltómnak, mert Őbenne új életet kaptam. Már nem embernek szolgálójaként, hanem Isten hírnökeként élek tovább, aki így mondta nekem: *„Kövess Engem!”*

Kupás Virág

LÉGSZOMJ

Bezárta a megkopott nyikorgó ajtót, úgy, mintha soha többé nem nyitná ki újra. Ezt reméltem igazán, hogy soha többé nem teszi a kezét a kilincsre, azonban őt különleges érzéssel teremtették. Őt, aki nem ismeri el, hogy teremtették.

Amikor hatvanéves leszek, mustár felsőben és fekete pantallóban nyitok majd ajtót unokáimnak – gondolta Amáta, majd a leszíjazott kezeire nézett. Ösztönösen próbálta kiszabadítani őket, azonban körülbelül két rántás után felmérte az erőviszonyokat. – Valószínűleg egy kórházban lehetek, fehér lepedők, fehér csempe a falon, na meg a rajta hömpölygő klór, a gyomrom örömtáncot járt volna, ha egy mosdóban ébredék ehelyett.

Pár percig feküdt közben tervezgette, hogy elvisítja magát, hogy hahó – egy húsz vagy negyven, pontosan nem is tudja, hány év körüli nő lehet, de annyira nem is fontos, a lényeg, hogy létezik –, felébredt és szeretne hazamenni.

Mire lépteket hallott. Ütemtelenül kopogott az alak cipője a csempén, mint a sakktáblán lévő figurák, amiket egy dühös, vesztesre álló kéz irányít. Amikor közel ért, akkor látta meg, hogy az alak nem egyedül érkezik.

– Kérem, tegye meg, hogy eloldoz. Eléggé szorít, na meg megalázó így beszélnem önnel, szóval, ha nem túl nagy kérés, erőltesse meg magát, igazán szép ez a barna szíj, csak az az igazság, hogy nem az én ízlésvilágom – kényserített ki egy mosolyt, amit olyan sokáig tartott az arcán, hogy belefájdult. Mire az orvos és a körülötte lévő ápolók megvetően néztek rá.

– Úgy gügyög, mint egy baba – szörnyülködtek. – Nem véletlenül van elmegyógyintézetben – folytatták.

– Oh, szóval diliház? Szuper, de én nagyon szívesen hazamennék, mert köszönöm szépen, de jól vagyok, nem fáj semmim, sem a tudatalatti, sem a tudatfeletti, szóval csak elfoglalom az igazán betegek helyét – kacsintott rájuk, ami bénán sikerült, mert köztudott róla, hogy nem tud kacsintani.

– Idegrángása is van! – kiáltottak fel, mire nagy nehezen előkerítették egy adag gyógyszert. Természetesen tiltakozott. Éppen elég mérget nyelt eddigi

évei alatt is, kéretlen véleményeket, haragot, hideg pillantásokat, csalódást, hazugságot, kegyetlenséget, ugyanazon rendszer áldozata volt, mint a többiek, úgy érzi, jogos, hogy nem kér több mérget a vérébe. Az emberi naivság a tetőpontjára hágott. Azt próbálják gyógyítani, aki nem beteg. Egyáltalán elhiszik, hogy a betegségek gyógyíthatók, pedig nem. A betegségeket maximum csillapítani tudjuk, de nem szüntethetjük meg őket örökké. Egy egyszerű megfázás is visszaköszönt rád. Nemhogy az elmebaj.

– Hol vannak a jogaim? – üvöltötte torkaszakadtából, de hiába, az emberek csak értelmetlen szavaknak hallották őket.

Kíváncsi vagyok, hány napot aludtam át. Azt sem tudom, hányadika van, Földünk melyik részén lehetek, milyen évet írunk. Bölcsen megállapítottam tehát, hogy informálódóm. Azonban amikor szökőévente erre jár egy nővér, nem igazán áll szándékában meghallgatni a panaszaim. Senki nem beszél velem, a mondandóimra kérdő pillantásokon kívül több reakció nem jár. Hülyének néznek, úgy viselkednek, mintha nem értenének. Pár összeráncolt szemöldök – esetleg ha két kézzel magyaráznék –, néhány nyitott száj és hideg, megvető arc fogad. Van, hogy vicceket mondok nekik, de nem hallom nevetni őket. Nem is tudom, mikor hallottam utoljára nevetést. Teljesen elmerültünk a plafon szépségeiben. Olyan üres, de olyan ártatlan. Mivel a nap nagy részében le vagyok kötve, általában csak őt látom az egész helyből. Mondjuk, minden este hat után elengednek egy fél órára, és elvisznek egyet sétálni. Nem tudom, mikor tudatosul bennük, hogy nem francia bulldog vagyok, de őszintén zavar, hogy szájkosarat kell hordanom, amikor – mint egy kutyát – sétálni visznek, mert attól félnek, hogy harapok.

Egyik reggel szokatlanul nagy tömeg jelentkezett az ágya mellett.

– Nem beszél – magyarázta az orvos a férjének, aki látogatóba jött. – Néha nagy nehezen kimond helyesen egy-két szót, de az is többnyire érthetetlen. Hangokat rakosgat, egyiket a másik után, de nem tudja kifejezni magát. Kérem, ne ijedjen meg tőle. Szerintem fel fogja önt ismerni, de nem tudom, hogyan reagál majd – mondta Ince doktor, majd elkezdtek eloldozni a szőke, fésületlen hajú nőt.

– Itt vagyok – suttogta puhán a barnaszemű, jóvágású férfi, miközben elcsuklott a hangja, és szemei megteltek könnyel. – Emlékszel még? – nézett megesetten.

– *Ha most elkezdek beszélni, s elmondom neki, nem fog érteni belőle semmit.* – gondolta Amáta, s csak állt előtte tanácstalanul. Miközben feleszmélt, hogy azt sem tudja, ő maga kicsoda. Nem ismeri az arcát, saját hangját sem tudja felidézni, nem tudja, mikor született, nem tudja, kitől, eddigi élete rejtély, de Mátyásra emlékszik. Emlékszik a szemeire, az illatára, a hangjára, a legféltebb titkaira. Emlékszik a szeretetre, amivel szerette. Jobban szerette saját magánál, mert emlékszik a társára, míg ő maga homály önmaga előtt.

Amáta bólogatott, mire a férjét elmosták a könnyei. Óvatosan és lassan felemelte a kezeit, majd a férfi arcára tette, hogy letörölje őket.

– Mátyás! Lépjén egyet hátra, kérem, nehogy megharapja önt! – utasították az ápolók.

– *Éppen szeretni próbálok* – gondolta Amáta szomorúan.

Ince doktor az utóbbi időben elég feszült, összevissza felejt a dolgait, ingerülten beszél az ápolókkal, és hisztizik, mint egy ötéves. Amikor a feleségére is kezet emelt, elismerte, hogy baj van. Az zavarta ennyire, amit Amáta férje, Mátyás talált ki. A mindenre elszánt férj fejébe vette, hogy a felesége nem örült meg, csak elvesztette a kifejezőképességét, hogy épkézláb gondolatai vannak, amiket fel kell fedezni.

– A szavaink csak szimbólumok – mondta. – A beszédünk szimbólumrendszer, arra nézve, hogy hogyan fejezzük ki magunkat, kapcsolatot kezdünk el kiépíteni másokkal. Attól még lehetnek gondolataink, hogy a kifejezést nem találjuk. – Beszél, mint akiben felcsillant a remény. Úgy döntött, hogy fel fog találni egy olyan készüléket, amely képes a gondolataink átadására. Ince doktor felnevetett, amikor a negyven körüli férfi úgy magyarázott, mintha fogalma lenne a dologról, de doktor úr felismeri a hülyéket.

Milyen naiv, milyen gyermek. Bolondul szereti azt a nőt. Őszintén nem tudom, melyikük a nagyobb bolond – gondolta, s közben lecsapta papírjait az asztalra.

Hét év telt el azóta, hogy Amáta az elmeagyógyintézetbe került. Lassan a hangokra sem emlékezett, nem tudott még gügyögni sem. Egyáltalán nem beszélt, de már nem is próbálkozott. Lassan a tekintetét is elvesztette, üresen bámult maga elé. A bőre ráncos volt, az arca kifejezéstelen. Mátyás a térdére ereszkedett, hogy a szemébe tudjon nézni, majd gombóccal a torkában megszólalt:

– Hogy vagy? – kérdezte félelemmel a hangjában. – Jól áll az új frizura. Tudod..., megszületett a legkisebb unokád, Nóri. Ha látnád a gyönyörű kék

szemeit, felismernéd magad bennük! Éppen olyan őszinte és ártatlan, mint mi voltunk egykoron... – halkan sírni kezdett. – Tudom, hogy nem csak egy test vagy. Tudom, hogy hallasz. Tudom, hogy emlékszel. Szólalj meg, mondd, hogy még mindig itt vagy, látni akarom, hogy élsz, nem pedig csak figyelni az emelkedő mellkasod, és arra várni, mikor hagyod abba a levegővételt. Hiányzol, és szomjas vagyok a beszélgetéseinkre, az ölelésedre, a tekintetedre. Gyere vissza! Mondd, hogy nem veszítelek el, mondd, hogy nem vesztettelek el.

Eközben Ince doktor meglátta a síró férfit, és sarkon fordult. Önelégült arccal vette le a kabátját, amikor megérkezett az irodájába. Kuncogva kezdte el rendezgetni a papírjait, és tudta, hogy sikerrel jár.

Amáta egy kísérlet áldozata lett, aminek célja végig az volt, hogy megfosztja őt az emlékeitől, és teljesen új tudattal ruházza fel. A trauma, ami érte a nőt, a tizennégy éves lánya meggyilkolásakor kapóra jött az orvosnak. Talán túl könnyű dolga volt. Nem volt izgalmas bemagyarázni egy érzelmileg instabil embernek, hogy megbolondult a felesége. A nő sérült tudatának pedig már csak egy cérnányi kellett a tudathasadáshoz, az egyébként is összezavarodott elmétől megvonni mindent. A haját levágatták, átfestették. Minden illattól és minden színtől, hangtól és íztől is megvonták. Ablak nem volt a szobában, csak egy kisebb rés, amin egy robotkar ételt nyújtott be neki. Kamerákon át figyelték, hogy hogyan tölti a napjait.

Egy idő után összeolvadt minden. Elmosódott a határ ébrenlét és álom között. A nő fájdalomküszöbe megnőtt, és hő érzékelésére sem volt képes. Minden Ince doktor terve szerint haladt, könnyen és egyenesen.

Addig nem is volt baj, amíg Amáta újra nem látta Mátyást. Mert egyvalamivel nem számoltak. Az érzéseivel. Azzal, hogy a nőt az érzései irányítják, és férje hétéves távolléte sem volt elég a feledéshez. Mert ha megszeretünk valakit, a távolság és az idő eltörpül az érzés mellett. Legyen valaki tőlünk mérföldekre, legyen valaki tőlünk ötven évig távol, vagy lássunk csak ötévente valakit, nem számít. Mert az igazi szeretet időtálló.

Amáta egyenes háttal ült tovább a tolókosiban, majd könnycsepp gördült végig az arcán. A pecsét, ami jelezte, hogy nem létezik elmúlás.

Vitéz Kata

ÁLMODIK AZ ÉLET

Szeme gyorsan cikázott egyik kiírásról a másikra. Mindegyik akció, mindegyik átverés. Átveri az embereket, hogy most olcsóbb, mint az év többi napján. Hogy most könnyebben hozzájuthatunk egy olyan tárgyhoz, ami egyébként drága lenne. Az egész csak marketing.

Ő is végiggondolta mindezt, míg arra jutott, hogy semmi értelme nem volna ezeknek az akcióknak bedőlni, mégis annyi ember tolong ilyenkor a bevásárlóközpontokban. Mindenki azt hiszi – vagy csak elhiteti magával –, hogy most tényleg minden olcsóbb. Ő nem dőlt be ilyeneknek. Látta a felszín alatti részt, látta, hogy az a nadrág, amit most ötezerért akcióznak, az eleve is ötezer forint. Ezért hát csak némán tovább sétált, mit sem törődve a kiírásokkal.

Az egyik sarkon egy bolt állt. Szerény bolt volt. Nem volt kidíszítve csillogó-villogó, csicsás karácsonyi díszekkel. Nem voltak égők, lámpasorok rajta, csak néhány kézműves áru díszelgett a pulton, ami mögött egy idős nő ült. Maga elé meredve, fáradt arcán az idő húzta ráncokkal.

A lány szótlánul megállt a pult előtt és figyelte a nőt, hogy vajon mikor veszi őt észre; addig is úgy tett, mintha az árucikkeket kémlelné. Némelyik olcsóbb volt, némelyik drágább – de egyik sem akarta becsapni, egyik sem volt átverés.

Kinézett magának egy kézműves gyertyát. Rá volt írva, hogy levendula illatú. Imádta a levendulát, mert az anyja anno mindig mindenhova levendulákat aggatott. Volt bennük valami varázs. Sajnos, már nincs, aki kiaggassa őket az ajtóra. Ekkor majdnem egy könnycsepp szökött a szemébe, de úgy érezte, hogy ez már túl távol van. Túl távoli ahhoz, hogy sírjon miatta.

Most mégis egyedül volt, arcát kissé csípte a téli fagyos hideg, a tömegben úgy érezte, hogy nincsen senkije sem. Évek óta nem tört már rá ilyen érzés. Azt hitte, hogy ez soha nem fogja már gyötörni, ezért próbálta elúzni a gon-

dolatot, hogy milyen jó volt akkor az anyukájával. De a gondolat maradt, nem akart továbbállni. Így hát megfogta a gyertyát, kezébe vette, megforgatta, a nő hátha észreveszi. De nem vette. Biztos elaludt – gondolta –, elaludt, mert nem vesz tőle senki semmit.

Amint az orrához ért az illat, élénken világította meg benne az emléket, ahogy anyjával ül a karosszékben, aki mesét olvas neki, ő pedig hallgatja, miközben egy levendulának szedegeti le a leveleit. Utána persze takaríthatja össze, az anyja pedig mérges lesz rá, hogy miért szórja el a virágot. Azóta nem szedte le levendulának a levelét; mindig nagyon vigyáz rájuk. Ha talál egyet, akkor azt gondosan kiveszi a földből – úgy, hogy nehogy megsértse a gyökerét – és hazaviszi. Egész levendulaültetvénye van már az ablakpárkányán.

Gondolta, jobb, ha odébbáll, hátha eltűnnek majd az emlékek. Ezek az éles és olyan élethű képek.

Arrébb sétált, belerúgva a koszos hóba, amit már annyi ember összejárkált. Nem nagyon tudta, hogy hova menjen. Kezdett sötétedni, de nem volt kedve hazamenni. Tanulni kell, másnap iskola. Lassan ment, hogy legyen ideje meggondolni magát. Meg is gondolta.

Eszébe jutott egy régi park, ahol már évek óta nem járt. Most már biztosan gaz lepté be, s nem olyan, mint évekkel ezelőtt. Céltudatosan elindult azon az úton, ami odavezetett. Néhány perc múlva meg is érkezett. A rozsdás kapu, ami a parkot vette körül, nyitva állt, a lakatot valaki feltépte róla. Gondnokot már rég nem láthatott a műveletlen föld, a padokat ellepte a hó és az őszi falevelek. A hatalmas fehér szőnyeg alól néhol elszáradt fű kandikált ki.

Tényleg nem olyan, mint régen. Túl élettelen és kopár. Senki nem jár itt, csak az éjszakai vandálok vagy menőző baráti társaságok. Most csak egyedül ő volt itt. Élvezte ezt a pillanatot. Annyira a fagyos hideg sem zavarta, inkább csak jobban bebugyolálta arcát a sáljába.

Az egyik pad mellett megállt, majd némi habozás után letörölte róla a havat, leült. Becsukta a szemét, és mélyen beszívta a tél illatát. – Olyan szép volt, olyan igazi. Most azt gondolta, hogy legszívesebben itt maradna örökké, nyugalomban. Teljes egészében, ahol senki sem zavarja, egy régi parkban, ahova már senki nem jár, egy havas padon, amit senki nem takarít le.

Kis idő múlva kezdte átjárni a hideg. Nem volt rendesen felöltözve, de lehet, hogy egyszerűen csak jobban lehűlt a levegő. Érezte, hogy nem szerencsés már sokáig itt maradni, így hát feltápáskodott, körülnézett, s elindult

a kijárat irányába. Maradt volna még itt órákig, talán az örökkévalóságig is, de a hideg nem hagyta.

Lomhán megindult, visszavágyakozva a havas pad felé.

Mikor hazaért, kinyitotta a kaput és a bejárati ajtót. Bakancsáról levette a havat, s gondosan betette a többi csizma mellé. Kabátját felakasztotta a fogasra, sálját és sapkáját annak az ujjába gyúrta. Most nem tudta, mit csináljon, nem akart másnapra tanulni.

Eszébe jutott a levendula illatú gyertya. Az árus, a nyugalom, ahol nem akar senki becsapni senkit. Erre vágyott most leginkább.

Bement a szobájába, ahol az ablakban ott díszelgett az összes levendulája. Megtapogatta óvatosan a földet, kell-e neki víz. Néhány helyen szárazabb volt, így ott megöntözte.

A falon pár családi kép lógott, a polcok roskadoztak a könyvektől – imádozott olvasni.

Íróasztalához leülve megpillantott egy apró csomagot az asztalán. Biztos az édesapja tette oda, hiszen karácsony előestéje van, és családi hagyomány volt egy apró ajándékot adni a másiknak. Valami igazán szívhez szólót; ez volt az ajándékozás náluk. A Szenteste nem a nagy ajándékokról szólt. Sőt. A karácsonyfa alá sose tettek semmit, csak gyertyát gyújtottak, és átélték a pillanatot.

Meghittent ült az asztalnál, miközben óvatosan elkezdte kibontani az apró csomagot. Kihajtotta a papírt, s benne egy levendula illatú gyertya volt. A sarkában kézírás: tudta, hogy kézműves. Megszagolta, és megint eszébe jutott a pillanat, ahogy az anyjával játszik.

Most már nem akarta megakadályozni, hogy kicsorduljanak a könnyei, hagyta, hadd folyjon végig az arcán, lepottyanva a földre vagy a blúzára. Az illatot most is mélyen magába szívta, belélegezte. Érezte ezt az erős képet. Érezte benne a varázslatot. Érezte benne a szeretetet, s azon gondolkozott, hogy az apukája vajon honnan tudhatta, hogy ma este ő a vásárban járt, ahol találkozott egy áruossal, aki a kézműves termékeket árulta.

Nem is akarta talán megfejtetni, csak boldog volt, amiért most ott foghatta a kezében. Mint sajátját. Egy pillanatra úgy érezte, hogy az anyja kezét is foghatja, de tudta, hogy ez nem lehet így. Már soha. Még egy csepp könny csordult ki szeméből, nem tudta megállni a sírást.

Aztán egyszer csak női hangot hallott. Az ő nevét szólította.

– Emma... Emma... Emma... – harmadjára már kicsit türelmetlennek tűnt a szólítás.

Felemelte a fejét, buzgón letörölte könnyeit, hátranézett, hogy van-e ott valaki. De nem volt. Zárva volt az ajtaja, így hát lassan felállt – igyekezett mindenféle zaj nélkül mozogni –, az ajtóhoz sétált. Bizonytalanul kinyitotta.

Aki mögötte állt, több volt, mint az illat idézte emlék.

Ott állt az édesanyja, kezében egy szál levendulával.

Homovics Panna

DOROMBKA

Beköszöntött a tél. A hideg jégkristályokat vont az ablakokra, az iskola udvara gyerekek zsvajától volt hangos. A folyosón egy vörös hajú kislány, az 1/a-s Kati szaladt végig kacagva. Barátaival fogócskáztak a nagyszünetben, ő csak inni jött be, ámde annyira beleélte magát a játékba, hogy észre sem vette, rossz folyosóra tévedt.

Benyitott az egyik terembe, amelyről persze azt hitte, a saját osztálytermük. Mentségére legyen mondva, valóban hasonlított rá, éppen csak egy emelettel lejjebb helyezkedett el. Annál nagyobb volt azonban a meglepettsége, mikor odabent egy idősebb diákot talált. A fiú olyan nyolcadikos forma lehetett, a padon feküdt, s úgy horkolt, akár egy macska.

– Szia! – köszönt bátoratlanul a kislány, bár kék szeme nem tükrözött ijedtséget.

A fiú motyogott valami „szevasz”-félét, majd bágyadtan oldalra fordította fejét, s megpróbált az alatta járó tanulóra fókuszálni.

– Te meg hogy kerülsz ide? – vontja össze szemöldökét az idősebb.

Kati nem válaszolt. Abban a pillanatban, mikor a fiú rátekintett, eltátotta a száját, s hitetlenkedve nézett rá. Végül csak ennyit nyögött ki:

– Dorombka tényleg létezik...

– Micsoda mit csinál? Hogy hívnak? – nyögte ki fáradtan a srác.

– Szolnoki Katalin. Te pedig Dorombka vagy, ugye?

– Hát, tudtommal Száz Lászlónak hívnak – kerekedett el a szeme –, de ha te mondod... Pontosan mit is csinál ez az izé..., a Dorombka? – ízlelgette nyelvén a kislánytól hallott nevet.

– Dorombkáról anya mesélt, meg régebben. Azt mondta, ő egy macskavitéz, aki minden éjszaka megküzd a patkányok és az egerek seregével – mesélte nagy buzgón a kislány.

– És nappal?

– Nappal emberi alakban közöttünk jár, így biztos, hogy senki sem ismeri fel. Csak este hadakozhat, és teheti a jót, mert akkor senki sem látja.

– Dajkamese. Ez is csak egy azok közül a történetek közül, amiket szülők találnak ki a gyermekeiknek a mielőbbi alvás reményében.

Három kishúggal áldotta meg a sors, így pontosan tudta, hogyan is működnek ezek a dolgok, nem egy esti mesét hallgatott már végig, akár fejből mondták, akár könyvből olvasták. Ugyanakkor azt is tudta, hogy az ő tesóinak nincs ekkora kézelőerejük, sokkal komolyabbak és földhöz ragadtabbak, mint Kati.

De vajon miért azonosít engem ezzel a mesehőssel? – villant át az agyán.

Már régen nem volt fáradt. Az álmoság, ami kémiaórán rátört, majd győzedelmeskedett is felette, egy szempillantás alatt tűnt el a szeméből. Kíváncsi volt, mit válaszol kérdésére a kicsi.

– Miből gondolod azt, hogy Dorombka létezik? És miért lennék én ő?

– Eddig úgy gondoltam, nem létezik. Anya azt mondta, Dorombkának sárgás a szőre, és cirkákkal teli zöld szeme van. Mikor megláttam a szemed, egyből felismertem. Neked is pont ilyen szemed van, ráadásul még a hajad is világos. – Itt lehalkította a hangját, úgy folytatta: – Nyugi, nem mondom el senkinek, nyugodtan harcolhatsz tovább a patkányokkal, én megőrzőm a titkod – hadarta egy szuszra.

A fiú hirtelen azt sem tudta, mit feleljen. Nem akarta letörni a kislányt azzal, hogy megmondja neki a kemény igazságot, miszerint Dorombka csak a képzeletében létezik. Ráér még megtudnia, hogy mese az egész. Később úgysis rájön magától. Egyszer sajnos, mindenkinek fel kell nőnie.

Lassan felállt és Kati szemébe nézve ennyit mondott:

– Rendben, Szolnoki kisasszony, de ha valahol mégis egeret vagy egyéb rágcsálót találna, azonnal értesítsen, állok a szolgálatára – húzta ki magát daliásan.

A kislány felderült, s már éppen ment volna ki az ajtón, mikor Laci utánaszólt: – Apropó, hogyan is kerültél ide?

– Bejöttem inni az udvarról, de azt hiszem, eltévedtem. Valamiért úgy emlékeztem, ez a mi termünk. Biztos elkalandozott a figyelmem... – villantotta meg aranyos mosolyát.

– Na, akkor gyere, keressük meg azt a termet. Csak nehogy útközben utunkat állja néhány nemkívánatos bajuszos egyed.

Azzal kézen fogta a kislányt, kísértált vele a teremből, és közben azon tűnődött, hová tűnhet az emberből az a gyermeki fantázia, ami még az ilyen Dorombkákat is képes életre kelteni.

Egyed Zsófia

AZ ÉNEKLŐ CSILLAGOK

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy hercegnő. Ennek a hercegnőnek volt egy nagyon kapzsi apja, aki az Égboltok Királya volt. Igen nagy hatalma volt, ő irányította a bolygókat és a csillagokat.

Az egyetlen kislányát, az Égboltok Hercegnőjét egy hullócsillagba zárta. Ez pedig egy különleges hullócsillag volt, mert csak és kizárólag 25 évente ment el a Föld felett. A hercegnő semmire sem vágyott jobban, egészen kicsi korától kezdve, csak arra, hogy ellátogasson egyszer erre a csodás égitestre. Hiába kérlelte az apját, nem akarta elengedni. Mindig ily szavakkal illette:

– Jaj, kislányom, egyetlen kincsem! Miért óhajtasz odamenni arra a boldogtalan helyre, hol háború dúl, s az emberek nem szeretik egymást?! Miért szeretnél csalódní? – kérdezgette szomorúan az édesapja, közben csalódottan ingatta a fejét.

Ám egy napon, mikor kozmosz-megbeszélésről érkezett vissza a király, a hercegnő újra szólította édesapját.

– Oh, apám, engedj mennem eme csodás földre, hol érett gyümölcsöktől roskadoznak a fák, hol könnyeden ugrik át szarvas patakot, s ím, hol végtelen boldogság lakozik az emberek szívében! Engedj, apám! – kérte sokadszorra a hercegnő.

– Édes gyermekem! Most, hogy elég idős lettél, döntés elé állítalak – sóhajtott fáradtan a király. – De előtte elmesélek egy történetet.

– Élt egyszer egy hercegnő, egy igazi, amolyan Égbolt-hercegnő. Mindennél jobban szeretett volna a Földre lépni, éppen úgy, ahogyan te. Ám apja gonosz volt, csak a saját javait nézte, ezért nem engedte. Helyette, hogy a hercegnő ne unatkozzon, férjhez adta, később gyermekük is született. A hercegnő eleinte nem szerette a férjét. Ám egyszer csak elhalálozott édesapja, így megkérte a férjét, hogy engedje el a Földre. A férje mit sem sejtve levitte hát. Miután a felhők között leereszkedett, körülnézett, kereste a boldogságot, a frissen érett

gyümölcsöket, a szarvasokat. De semmit sem talált, csak háborút s mélységes szomorúságot. Könnyedén visszalibbenhetett a hullócsillagára, ám ahogy elindult, rájött, hogy túlságosan is önző tett lenne ez, hiszen megannyi ember él még a Földön, s ez borzasztó tett lett volna velük szemben. Így hát nem tehetett mást, ott maradt, s szomorúan élte ott tovább az életét. Tudod, ki volt ő? – kérdezte szomorúan az édesapja, mire a hercegnő a fejét csóválta. – Az édesanyád. Nagyon sok szeretet volt, a lelkében, emiatt sem tudott eljönni. Nagyon szeretett téged – mosolygott a király.

– Nem szeretnék elmenni – mondta a hercegnő. – Talán itt jobb nekem.

– Ezt csak te tudhatod, kedvesem – mondta a király, majd elment.

Nem zárta vissza a lányt, csak eltűnt, ő pedig gondolkozva nézett utána. Legbelül mélyen tudta, hogy igaza volt az édesapjának. Mindig igaza volt. Lassan dudorászni kezdett, majd énekelt; a hangja messzire elhallatszott, talán a Földig is...

Néhány héttel később

Éppen a Föld felett járt a hercegnő hullócsillaga, amikor is a Földön egész különös dolog történt.

A Földön

Élt a földön egy öreg, zsémbes csillagász. Volt neki egy fia, aki világegyetében szorgos volt, és folyton körülötte sürgölődött. Egyszer a fiú az apró, kupola-szerű Csillag-ház kertjét gyomlálta, amikor halk és gyönyörű éneklést hallott. Egyszerűen tudnia kellett, kihez fűződött a hang, így először megkérdezte az édesapját:

– Mondd csak, apám, laknak leányok ezen a vidéken?

– Az Isten háta mögött két utcával? Jaj, fiam, gondolkodjál! – válaszolta mogorván. – Tán házasodnál, mi? – kérdezte nevetve az öreg. – Itt egyetlen nő élt, hidd el nekem. Az édesanyád. Gyönyörű nő volt – ábrándozott. – Na, takarítsd meg a távcsövet! – kurjantotta el magát.

– Igenis – mondta a fiú. Megtakarította a távcsövet, majd rutinos mozdulattal belenézett, hogy ellenőrizze, tiszta-e. – Hihetetlen... Apám, apám! – kiáltotta, mire az öreg csillagász belenézett a távcsőbe. – Hullócsillag!

– Üstökös, fiam! – mondta erre az apja.

– Igenis! – hagyta az örege.

A csillagász kiment, mire a fiú újra belenézett a távcsőbe. Ahogy egyre nézte, egy kis emberalakot vett észre rajta.

Egy hónappal később

A fiú szorgosan járta a várost, amikor az apja csavarért, alkatrészért küldte. Titokban azonban mindig mindenből egy kicsit többet vett. Más alkatrészeket keresett.

Közben a napilapok sorban közölték a felfedezését, amit az apjának tulajdonítottak. Híresek lettek. Az apja egyszer sem köszönte meg neki, de ráhagyta.

Sosem köszönt meg neki semmit. Nem ilyen volt. Csak magával és a tanulmányaival volt elfoglalva. Észre sem vette, hogy a fiú valamiféle úrhajót épít. Pedig nagyon munkálkodott.

A régi hátsókertjük ideális helyszínnek tűnt, ám szörnyű volt belegondolnia, hogy még 25 év, mire újra megjelenik a hullócsillag.

24 és fél évvel később

Az idő gyorsan szaladt, a fiúból fiatalember lett, s mire feleszmélt, már csak fél éve maradt a találkozásig. Minden nap kint dolgozott a kertben, az apja semmit sem vett észre. Rosszul érezte magát miatta, de nem tehetett mást.

Tisztán emlékezett rá, hogy egyszer, amikor kicsi volt és megbetegedett, nem ment be három napig a műhelybe. Az apjának fel sem tűnt. Tudta, hogy a csillagász nem marad egyedül, mert ott volt a szomszéd idős hölgy, akivel az öreg mindig kártyázott esténként. Nem féltette, de érezte, hogy el kell mondania.

Hirtelen lépteket hallott, majd ajtónyikorgást.

– Ügyes munka, fiam – szólalt meg mögötte az apja. – Jól tudom, hogy nem mindig voltam mintaapa – ingatta fejét az öreg. – S azt is tudom, hogy most menned kell. Csak sok szerencsét akartam kívánni – suttozta.

– Köszönöm, apa! – sóhajtotta a fia. – Hiányozni fogsz – mondta, majd egyetlen átölelte a vállát.

Egy nappal az indulás előtt

– Jó nagyot kell aludnod délben! – szólt az apja a reggelinél. – Éjjel jön.

– Tudom – bólintott a fiú. – Szerinted csomagoljak valamit? – kérdezte.

– Hát, még soha nem jártam a csillagok között, de én vinnék ruhát, mert hideg van ott – nevetett az öreg.

– Akkor elmegeyek csomagolni. – Kiviharzott. Minden szükséges dolgot bepakolt egy fémbőröndbe.

Már borzasztóan izgult, hogy találkozhatson vele.

Azonban az idő szalad, s így hamar a lefekvés ideje jött. Teljesen besötétítette a szobát, majd lehunyta a szemét. Lassan elbóbiskolt, és hamar álomba merült.

Álmában egy gyönyörű lányt látott, aki mesés szép ruhát viselt, és könnyedén táncolt a csillagok között. Az álomból a vekker keltette fel. Hamar elkészült, utazóruhát vett, és kiment a hátsókertbe. Beszállt a járműbe, majd elindította. A gép azonban nem indult.

A hullócsillagon

A lány a Földre tekintett, majd nem gondolkozott, csak egyszerűen leröppent a csillagról. Egy fiú állt előtte, göndör barna hajú, zöld szemű, és apró mosolya volt. Láttára a lány azonnal elpirult.

– Te vagy a csillagról éneklő?

– Honnan tudod? Te... te... Láttál engem? – kérdezte a lány.

– Meglehet – mosolygott rá a fiú. – Gyönyörű vagy.

– Köszönöm – pirult el még jobban a lány. – De úgy hallom, mennem kell – mondta, ahogy eljutottak hozzá apja szavai.

– Hát..., jó..., akkor, azt hiszem... – dadogta a fiú.

– Gyere velem! – fogta meg a lány a kezét, majd felröppentek az égbe.

Mikor megérkeztek, a fiú csak ámult és bámult.

– Ez hihetetlen – motyogta.

– Nocsak, hercegnőm! Ki ez az úriember? – kérdezte a király. – Csak nem...?

– De, igen, apám – válaszolt a lány, még mindig a fiú kezét szorongatva.

– Hát akkor áldásom rátok! – kacagott fel a király.

S boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Mentorprogram

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem tehetséggondozó mentorprogramjában két diák vett részt 2020 tavaszán a Dóczy Gedeon Református Gimnáziumból – az irodalom (kreatív írás) területén Homovics Panna, 10. osztályos diákként. Alább a program keretében készült jegyzeteiből, illetve stílusgyakorlataiból válogattunk.

Homovics Panna írásai

A KÉT KIS NYÚL

Két kis nyúl ugrándozott keresztül az erdei tisztáson, majd kergetőzve tűntek el a bokrok között.

Egy közeli házból zeneszó hallatszott ki, bált tartottak. A párok önfeledten táncoltak a fényben úszó teremben. A fiatalok nyüzsögve évődtek, némelyek búgtak, akár egy gerlepár. Kint már madárdal szólt, mikor a báli nép kecsesen és vidáman körtáncot lejtett a parketten. A természet ébredezett, a hajnal arany fénnel vonta be a fák ágait. A kastély lassan elcsendesült, s ebben a nyugodt csöndben, hol a zaj s a mámor már nem tompítja az érzékeket, két kósza szív egymásra lelt.

Lett is hamarosan lakodalom – hatlovas hintó száguldott végig a falun. Nászútra vitte az ifjú párt, kiknek útja az erdőn keresztül vezetett. Meglátták azt a két kis nyulat, akik épp megint a mezőn hancúroztak, s szívüket hirtelen békesség szállta meg a két ártatlan állat láttán. Mikor közelebb mentek hozzájuk, a két tapsifüles nem szaladt el, kíváncsian tekintgetett az idegenek felé.

A házaspár befogadta a két kis állatot, nem szerették volna, ha a ragadozók martalékává válnak. S ekkortól csak „a nyulas pár”-ként emlegették őket, akik békésen, egymást szeretve, ám gyermek nélkül öregedtek meg.

A MI ÖRÖK KINCSÜNK

Egy tavacska peremén állok, tőlem balra vízcsobogás hallatszik, arra nézek, egy vízesést pillantok meg. A cseppek egy keskeny résen, szaporán zubognak a mélybe.

A tó mögött jókora sziklahasadék tátong, mintha csak arra várna, hogy elnyelje az embereket. Sötétsége és mélysége bizalmatlanságot sugároz, ugyanakkor árnyékot is nyújthat egy forró nyári napon. A víz másik, zombékosabb oldalán, egy bokron sárga virágok nyiladoznak. Mámorító illatuk az egész tisztást betölti. A nap még alacsonyan jár az égen, s bár nemrég pirkadt, bőröm már érzi meleg simogatását.

A víz csobogását egyszer csak madárdal töri meg, ekkor pillantom meg a mögöttem álló fán éneklő cinegemadarat. Megriad, s langyos tavaszi szellő kíséretében tűnik el az égbolton.

Hirtelen ürességet érzek a bensőmben, ráeszmélek, minden gazdagságom ez a cinegemadár-dal volt. Hiába birtokol az ember nagy vagyont, a természet szépségeit lehetetlen megfizetni. Hazafelé a szívembe szomorúság költözik, hiszen annyi ember pusztítja értelmetlenül a természetet, a mi legértékesebb kincsünket.

Mikor azonban otthonomhoz érek, fülemet ismerős dallam üti meg. Cse-resznyefámon, mint a remény hírnöke, ott dalol a kis cinegemadár.

A FÁRADTSÁG NEM PUSZTÁN KÍN...

Fáradtságot érez. Izzadságcseppek csordulnak le a homlokon. Egészen le az ember tüdejébe – mintha milliónyi kis tűt szurkálnának bele –, és még mindig van felfelé.

Az ösvény mindkét szélén házikók állnak, az aranyló nap fényárral borítja be a cseréppel borított tetejüket. Emberek jönnek-mennek, teszik a mindennapi dolgukat. Néhányan észreveszik az út szélén megpihenőt, mások csak elrobognak mellette. Egyik kertben kutyák ugatnak, a másiktól kakaskukorékolás és a tyúkok kotkodálása szűrődik ki.

A szűrés csillapul, ideje körülnézni. Innen fentről a völgyben álló fák, mint apró fűszálak látszanak csupán, az égen néhány kósza madár repül élelem után kutatva. Az idő tiszta, egy felhő sincs az égen. A levegő olyan friss, hogy már-már harapni lehet.

A szűrés végleg abbamarad, és a tüdő megtelik oxigénnel. A természetjáró új erőre kap, szeme előtt ismét a cél lebeg. Tovább megy, s arra gondol, ez a fajta fáradtság jó. Kimerítő ugyan, ám mégis boldogságot okoz, mert új jelenségeket tapasztalhat meg általa, és olyan dolgokat láthat, amiket más körülmények között nem.

Eddig azt hitte a fáradtság csak kín és szenvedés. Ez a fajta fáradtság azonban más, ez öröm.

A FOGAS

Stílusgyakorlatok

1.

Mikor Eszter fáradtan belépett az albérlet ajtaján, a nappaliban nem várt látvány fogadta. Állófogasuk, mely általában az előszobasarokban szokott állni, a szekrény mellett, most a nappali közepén ágaskodott.

A lány nem tudta mire vélni a dolgot, leginkább mégis az idegesítette, vajon ki helyezte oda?

Balázs, a párja nem lehetett, neki ilyenkor órája van az egyetemen.

Talán valaki betört a lakásukba? Az sem lehet, hiszen az ajtót ő nyitotta ki, az ablakon meg nemigen juthattak be, mert a negyediken laktak.

Esetleg a főbérlő? Minek jönne ide? Ennek semmi értelme.

Közelebb ment a fogashoz, körbejárta, nézegette, vizsgálgatta, de nem talált rajta semmi különösöt. Ugyanaz a barna, kissé már kopottas fogas volt, mint tegnap, csak éppen nem a megszokott helyen.

„Mikor reggel elmentünk, még a sarokban állt. Magától nem sétálhatott a nappali közepére” – morfondírozott magában.

Hirtelen eszébe ötlött, ír egy üzenetet barátjának, esetleg nem tud-e valamit a dologról, de aztán rájött, ennek nem sok a valószínűsége, s egyébként is, miért idegesítse őt fölöslegesen?

Épp azon gondolkodott, hogy visszategye-e a fogast a sarokba vagy sem, amikor csengettek.

„Ki lehet az ilyenkor?” – futott át az agyán, de azért már ment is, hogy kinyissa az ajtót.

„Meghoztam az új állófogast, amit rendelt, a számla rendezve van” – mondta a fiatalember, s már az orra elé is tolta az átvételi bizonylatot, amit alá kellett írnia.

Eszter a válla fölött visszanezett a nappali felé – de a fogast nem látta. Aztán az előszobasarok felé pillantott...

A fogas helyén egy virágcserep állt.

2.

Marika néni ma ismét süteményt sütött, s úgy gondolta, visz át a fiataloknak, hiszen annyit segítettek neki az elmúlt időben.

Becsengetett, Eszter ajtót is nyitott neki, és beengedte a lakásba.

– Hoztam nektek egy kis süteményt – mondta lelkesen a szomszéd néni, majd elhallgatott, s kicsit értetlenül nézett a nappali felé. – Drága Eszter, már ne haragudj meg, de miért áll az a fogas a szoba közepén?

– Őszintén szólva? Fogalmam sincs róla. Mikor hazajöttem, már ott volt, és nem tudom, ki tehette oda.

– Balázs esetleg?

– Nem hinném. Együtt mentünk el, de négy előtt biztosan nem ér haza.

– Akkor mégis ki lehetett?

– Ez itt a rejtély...

– Talán... Nem lehet, hogy egy kísértet volt?

– Kísértet? Kísértetek nincsenek!

– Az nem olyan biztos. A múltkor Piri is azt mondta, aki a másodikon lakik, hogy mostanában különös dolgokat tapasztal...

– Jó, értem én, de Piri néni egyébként is jósokhoz jár, és nagy érdeklődést mutat az okkultizmus iránt...

– Hát lányom, te tudod. Mindenesetre, mi lenne, ha megkóstolnánk a süteményt, amit hoztam? – mutatott a tálcára, amit az előbb az előszobai komódra tett le.

Mindketten megdermedtek a váratlan látványtól. A tálca üres volt, néhány morzsa árulkodott csak a süteményről.

A komód előtt pedig Eszter sálja hevert a földön, amely az imént még a szoba közepén álló fogason lógott...

3.

Nem sokkal négy óra után Balázs hazaérkezett. Eszter a kanapén ült, s szinte nem is látszott sápadt arca az ablakon beömlő délutáni fényben.

– Szia, drágám! – köszönt Balázs, s mielőtt Esztert átölelhette volna, a tekintete megállt a nappali közepén álló fogason.

- Ez valami játék? – kérdezte.
- Nem játék, én tettem oda.
- De miért a szoba közepére?
- Ülj le, elmesélem! Az állófogas helye az előszoba sarkában van, a szekrény mellett. Ma azonban kénytelen voltam kicsit arrébb tenni. Az egész egyetlen kezdődött, Péternek szüksége volt egy csavarhúzókészletre, én pedig, mivel nem lakunk messze, amúgy se volt órám, felajánlottam neki, hogy odaadom a miénket. Hazaérve az előszobában kerestem, úgy rémlett, hogy a komód egyik fiókjába tettem, de nem találtam. S aztán jutott eszembe, hogy talán abban a szekrényben van, ami mellett a fogas áll. De a fogastól nem tudtam kinyitni a szekrényajtót, így arrébb kellett tenni, és úgy gondoltam, ha már úgyis máshová kell állítanom, messzebbre teszem, hogy biztosan ne zavarjon. A készlet a szekrény alján volt, így mindent ki kellett pakolnom, aztán vissza, és amikor az órámra pillantottam, rájöttem, hogy késésben vagyok, és a fogast már nem volt időm a helyére állítani.
- Értem... De miért van még mindig a szoba közepén?
- Tudod, rájöttem, hogy én vágyok valami változatosságra. Minden nap mindig ugyanúgy telik.
- Rendben van – mondta Balázs. – Tegyük vissza a fogast a helyére, aztán kezdj el készülődni, mert moziba megyünk.
- Míg Balázs a mozijegyet lobogtatta kezében, Eszter, a sálját kereste, ami az imént még a fogason volt, de most nem találta.
- A szája sírásra biggyedt, de a fiú átölelte.
- És vettem neked egy új sálat is – mondta.

4.

A fogas visszakerült a nappali közepéről a megszokott helyére. Balázs és Eszter már a moziban ültek, az állófogas pedig ezt gondolta:

„Megint a sarokban vagyok. Pedig milyen jó volt egy kis környezetváltozás! Eddig csak a falat és a szekrényoldalt láttam, s most hirtelen kitarult előttem az egész világ! Nem csodálhattam meg a nappaliban lévő virágot, de még azt az otromba állólámpát sem, ami a kanapé mellett van. Csúnyább, mint én, pedig én sem vagyok egy világszépe! De akkor lehet ő a figyelem középpontjában,

nekem miért kell a sarokban kuksolnom? Hol itt az igazság? Még azt a falon lévő apró pókot is (mely már egy hónapja szövögeti a hálóját) egészen más szemszögéből láttam. Azt hittem, hogy ez már így marad örökre, de csalódnunk kellett. Pedig ma egészen a figyelem középpontjába kerültem. Milyen boldog is lehettem! Máskor az emberek csak fogják a kabátjukat, és lehajítják rám, de ma a tisztelet és a félelem övezte jelenlétemet. A tisztelet és a félelem. No, annak a lepattogzott festékű lámpának a kaján vigyorától egyik sem fog felébredni az emberekben. Remélem, hogy a következő lomtalanításkor én, a fogas maradok itt, nem pedig a lámpa...”

5.

Másnap Eszter olvasott egy felhívást, hogy a lakónegyedben lomtalanítás lesz. Leült a kanapéra, és a fogast odaállította maga elé, a szoba közepére. Láta az üres állófogason minden emlékét, minden évszakát, a találkozásokat...

Hirtelen belesajdult a szíve, ha arra gondolt, meg kell válnia ettől a bútor-darabtól. – Ócska volt már és rozoga, nem tündöklött úgy, mint fénykorában, ám a lány egész életét végigkísérte. Már akkor is a család birtokában volt, mikor hazahozták őt a kórházból, aztán diákévei alatt állandóan arra aggat-ták kabátjaikat. Emlékezetébe villantak a képek, hogy öccse minduntalan el-elbotlott benne, akárhányszor csak arra járt.

Az állófogas akkor is rendületlenül állt a családi házuk előterében, mikor arra készült, hogy bemutatja Balázst a szüleinek – még irigykedett is rá, milyen szilárdan tud egyhelyben állni, mikor őt az izgalomtól majd szétvetette az ideg.

Az összes fontos pillanat felidéződött benne. A hazaérkezések egy-egy buli, a tanévzárók, az érettségi után... és persze a családi összejövetelek, mikor ez a szegény állófogas majdhogynem összeroskadt a rengeteg ruha súlya alatt.

A fogas részese volt élete minden egyes apró momentumának, s neki most mégis átfutott az agyán, hogy talán ki kéne dobni...

Eszter megborzongott.

„Az olyan lenne, mintha az eddigi egész életemet hajítanám ki az ablakon – suttogta csak úgy magának. – Érdekes, hogy az ember csak akkor veszi észre, milyen fontos számára egy-egy tárgy, vagy személy, amikor fennáll annak a lehetősége, hogy elveszítheti.”

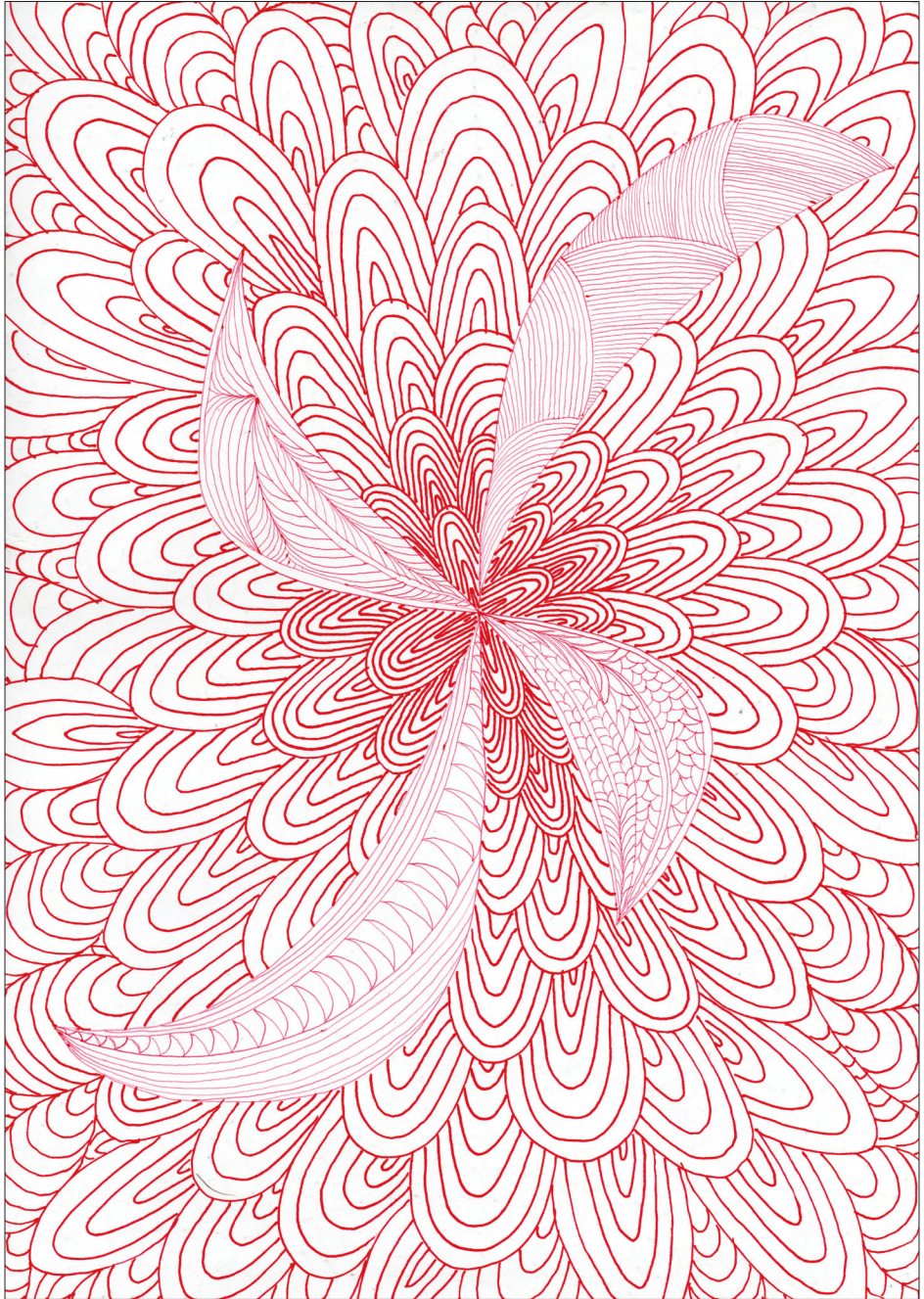

A lány óvatosan megemelte a fogast, majd a nappalinak egy fényben fürdő részére állította, hogy mindig láthassa.

Hogy emlékeztethesse őt rá, honnan jött, és milyen utat járt be.

Hogy soha ne szürküljenek hozzá az emlékei a mindennapokhoz...

ALUMNI

MOLNÁRFI MÁTYÁS TAMÁS

Csokonai dala a Collegiumhoz

Oh, Collegiumnak patyolat falai,
Per Deum Immortalem köszönő dalai,
Mint zefírek ámborába jött szavai,
Mellyt fülembé danolgatnak angyali.

A strikkolt spiritusz keringődött körbe,
– És mint ahogy Lillámat – úgy vettem ölbe,
És ugyanúgy apolgatott engemet,
Majd testálta Tartarusnak lelkemet.

Óh, Collegium áristom ablakai,
Kiknek sérikáló selmák mentorai,
Óh, Oskolám, zárbékos megunt Életem,
Kedv, Remények, Lillák, Isten véletek!

Csárdás Kolozsvárott

besompolygok a tájba,
a táj belükkén belém.

a láb topog,
szoknya lobog,
a táj
gübög ki
a száj
fülig húzott vonalán.

a leányok fehér utcakövein
jár a mosoly,
–galambszárnyú posta–,
apró szarvasszemük bogarán
a végtelen anyag halad át.

karunkon ér,
vér
halad,
fut,
szalad,
érkezik
s megfeszül,
de szívünk lazul,
most igazán,
most magyarul.

Éji zsongás

A hegyek, a halovány óriások közt olvad az alkonyat.
A tejelesszájú este birtokba veszi trónját a fejünk felett,
S tündöklő bűvös kör porcelántányér ragyogásával
Betölti a sötét abroszt.

Csillagok függnék a plafonján,
Mint Isten vigyázó szemei.
A Nap negatívja, a Hold csillámlik
A hullám Olümposzán,
S szökik,
Majd csobban
A homokban.

Az Égei-tenger apró Sziüzüfuszi
 Görgetik a köveket a partra,
 Amelyek az éjszaka sötétjében
 Visszaosonnak,
 Visszabújnak,
 Óvatosan visszalépnek
 A tiszta, kék víz bársonyköpenye alá.
 A hellászi homok konok fogaival vássa
 A lassanként elalváásra szenderült papucsom szivacsát,
 Elzsibbadt szívem sóhaját.

A görög éjszakai élet olyan,
 Mint egy tésztaszaggató.
 Az emberek kiválnak önnön kontúrukból,
 A lapos, egyhangú tésztából.
 A falu megtelik, nyüzsög, zsong,
 Dong, bong, zajol az utca
 S kalinihtát kiált
 A túloldalra át
 Egy nagy hasú kalmár
 S hajtja szavai malmát,
 Mely tekereg, mint megannyi szem
 A butikok gőzölgő, füstös, fényes ajkán.

Látod, a sötétben is van élet!

Csend és ég

Csend.
Lent
a mélyben
és kékben
most remegve
fürdik.

Ég.
Kék
zátony
s lábnyom
a felhőkbe
halva.

Csermely

Csermely
ver
fel,
mely
csendben
csen
örömet
szívekbe,
de
nekem
zaklatott
zobogás,
kitartó
zokogás
ez.

A független Ádám

Még dobban az űrben az isteni csend,
Még égnek a fények, de messze a kert.

Izzó testem pulzál
És szórt fény szítál.

Roppant az űr,
Kolosszális halmaz,
Megroppant engem.

Harcképtelen katona
A képtelen harctéren.

Még dobban az űrben az isteni csend.
Még égnek a fények, de merre a kert?

Nehéz most szavakat
Formálni,
Ahogy
Informál
A borostyánba kövült,
Karcos emlékezet.

Széttört lélegzetem tükrén
Szertebogazó óriás fának
Agancsa a sóhajtás,
Lelkem szellőpislogású rongyán
Az utolsó kis hajtás.

Még dobban a szívben az isteni csend.

Oroszlánkiáltás a függetlenség,
Hárfa ízű gondolat,
Ám csak képzelt lüktetés.
Eszmék ragyognak, mint a csillagok
S mint csillagok is,
Csak saját tükörképeink.
S mi is porrá leszünk egyszer.

Kilúgzott törekvés minden szó,
Isten a csend s mi vagyunk a zaj.

Révész

Azúr égen
kalácshajú felhők
égnek,
vibrálnak sötétén
a folyó vizében.

Egy csolnakot
tolnak
a hullámok
a Hold vonalán,
ring,
ráng,
feszül,
reped,
nyekereg,
sikít fája,
ahogy görcsein,
megbomlik a
folyó árja.

A révész lábán lánc
csikordul,
grafitszínű
lapát csorbul.
robban a folyó,
jajgat a vész,
lapátot darál
a rab révész.

Nincs part,
a fogság
fogaiba
akadt
a lélek.

Nincsen révész,
csak hab és vér.

Most

kitárom
ablakom
koponyám forradásain,
járjon már végre
körbe
görbe
hangjaival

kiszökkent,
kizökkent
idegekkel
tangózza át
e balladát

csukja le
a megkövült,
üvöltő töltőtoll
karcolású
arcom
sikoltó
rétjeit

ha oly kicsiny,
miért fáj oly nagyon?

Harang

Harang
zúgni kezd,
búgni kezd,
burungol
újra
s újra.

A hang
malasztja
szalasztja
a szívet
kútra,
kútra.

Isten
zúgni kezd,
szalasztja
a szívet
újra,
s újra.

Hazatérés

Az utca felett csillagok,
a bérházakban villanyok
égnek,
ragyognak,
szépek,
nagyobbak
egyre-egyre.

Meghatva köszönti fiát,
örül, hogy mostan újra lát,
a friss
burkolat,
s fájó
bűntudat
ébred-éled.

Tóció

A Tóció felett panel kúszik,
a panel csatornába csúszik,
a csúszás kúszik,
az idő múlik,
a múlt csúsztatott,
az időm mállik,
a szíven kő,
a kő apró
és még aprózódik.

Január embere

nagy küllőin görcsösen öltözik ing-ölelésű,
tört január

magtalan álmok kürtjei fújnak,
ontanak űrt és ontanak szént is.
árva az út, mely fűrtje az újnak,
bontanak álmot, bontanak ént is.

mert mi karcolván
árván
a végtelent
vagyunk
ifjan
és végesen
az idő folyó,
megfogó
lágypartján
sülve, barnán
az égi szikrák
perzselő szikláján
csillagot harapván,
a gőzölgő
tér
vérszetét
porát,
ölelvén
az
ég
vég
nélkül
forgó
kerekét.

és Isten csak őszi,
őszi,
őszi.
ősz ül
még a januári fákon.

Szuburbán haiku

görbén szalad a villamos,
akár az élet,
örökpályán jár, de nem örökké

panelházak emelkednek össze
szürke szörnyeteggé
tompá fények között

egy madár ejti el terheit,
pocsolyába szalad érte,
felveszi s elejti újra

jelzőlámpák pirosak,
mint a pipacsok,
gyomok a türelmetlenségen.

Látod

Látod,
hangtalan
lépteid
kövér
macskakövére
zaj tapad,
a világ
összemoccan
üstököd alatt,
s mint
üstökös
csurran
az égről,
úgy
csurran
a könnyed.

Türkiz tükör hölgye

E görcsös félút, e lankadt órjas
lüktetve így most, kimoccant piros
ereim rezgő – mint bolond órás
két kezéből –
gyenge pitvarából.

a jóllakott, a bús bizarr
tévedés
és
a lepergett kis barna var,

földhöz hímezte fekete vállát,
hogy kicsempézzé bíbor halálát
a ferde,
kék éjjel
ránca,
az idő
lomha lánca
alatt
és
bizsergett a heg, pirkadott mohón,
mint az első tánc: tomboló láz volt,
dübögő mámor, tajték a folyón
és
kalimpált
Maytreyi hangja,
kalimpált,
bús bolondul
kalimpált

és

azóta
roppant a tükör,
meghasadt ékszer
a világ itt,
türkiz kis éter,
mi világít,
melegít

mi ez,
mi bűg,
miféle fúga,

Ady szép húga

I.

Van benned valami fehér virág,
mámor-illat, míg a forró világ
benned csordul szét, mint a négy égtáj
s csillog arcodon, mint fehér kristály.

Van benned valami zöld karnevál,
olasz zászlódobálók, örök bál,
a tegnap, a ma s a fényes holnap,
smaragd tűzijáték, színes tollak

és a legszebb dal, a bíbor ékszer
bolond zsongása, mire emlékszel
fehér liliumok szirmaiból,

s legszebb hang, mely ajkad orsójáról
fonja a világ négy égtájáról
párás szívem titkos álmaimból.

II.

mint piros üstökös
téptél üstökömbe
és fejem köré rajzollak most is
mint minden éjjel
ahogy a csillagzatok
rajzolják
karod rezgő ereit
hámszöveteid izzanak
bennem
fűbe zuhanva siklanak
és mennem kell

karcsú kilengéseidre
a fák aranyban úsznak
és mennem kell
hogymondjam
hogya világ lett a te neved
és
fiatal és szép
homlokodra hajtánám a csillagokat
a különböző világokat
hajadba a virágokat
mint ahogy a március
tapadt meg
és fröccsen
illatodban
és
kreolan vakítasz
bennem lüktetsz egyre
te tőled vagyok férfi
te vagy az izom a szívemen
hűvös erőmben te égsz
és hófehér selymedből
háló tart meg engem
mert makacs vagyok és büszke
és bennem a világ üszke
és
szeretnék fejet hajtani
szeretném hajad fejteni
fejem öledbe ejteni

nem szerencse vagy
nem is véletlen
nem is tévedtem

KÁDAS RICHÁRD

Hd ismét

Vöröslő homokkő bársonyával simogat
Merengésre késztet, de messze még az alkonyat
Hisz fodrozódó víztükörben adja vissza magát
A kép, a tükör, s a nap az égen át

Ezernyi töredéssel szórva tele szemem
Képpé formálódnak, miből hangulat terem
Érzés. Értés. Belső, nem kiszámított.
Mint a mosoly, s orcám, nem portréra állított.

Feledtet szabdaló agresszor hatalom-homályt,
Látást engedd bentebb-feljebb rögökön át.
Kaput nyit a szemem egy másabb térre,
S pulzál: megérte! Végre!

Kötelesség?

Végtelen változók vágtaznak
Pápaszemes pupillák pásztáznak
Sziklára szilárdult szívek szeretnek
Tohonya tetszhalottak temetnek

Csendülő csengettyű csattog
Harangként hívatlan hallod
Felfortyan figyelmed fája
Így indulsz ismét imára?

Kérdőjel

Mintha a lehetetlent kéne megugrani
Konzumhatalmi mélyrepülést ledönteni
A hamis bálványokkal együtt végre
De nincs mindenhol igény a létre

A vegetálás elég. A művelődés hasztalan.
A szép csak kellék. A nihil terít, ha van!
Az élet el se kezdődik. A haszonszerző röhög.
Halódik az éthosz, s a piac meg pörög.

Terméket veszel, de magad vagy a termék
Minden egyes földi lenyomatod
Reklámokon átesve teszel-veszel-eszel
S okát magad sem tudod

Aztán meg rágódsz a helyzeten
Meg a népen-hazán-nemzeten
Elmosódó téren, kontúrokon,
Kérdőjel nappal-éjjel-alkonyon.

Közre, közből, közért, közel

Dicsőség a magasságban
Békesség a földön, sárban

S van e közte, nagy homályban?
Törekvő középosztályban.

Vagy kifulladt annak telje
Mi a polgárt naggyá tette?

Szilárd tudat s feszes érték
Határt adó életmérték?

Sava-borsa a nagy *Vita*-nak
Keresztyén szabadságnak???

Vagy kurzus-konzum pofán veri?
Ahányszor csak megteheti.

Által látnám talán mondnám
Nem gombjaim nyomogatnám

Karakterek sorát szedve
Kellemetlen rímrendszerbe

S kik felül vagytok nagy Hölgyek-Urak
Hogy ityeg-fityeg a jómód-tudat?

Kilóra vett Magyar-tenger
A be-be eső újabb tender

S még nagyobb kör, Európa, világ
Oly sok van, ki egyre csak kiált

Hogy neki hangot adni sem lehet
Örök! Igaz, te hallasz, felnőttest és gyermeket?

Deszillál

Visz a hisz a lassú taktus
 Dogmatikus passzus aktus
 Rendszerező irat foglalát
 Szervezetten göngyöl fonalat

Verejtékes emberirat viták
 Fölötteset feszegető csaták
 Jellemeznek régtől téged
 Pedig nem is érzi személyed

Mégis tovább éltetnek,
 Oda-vissza léptetnek.
 Tán állóhelyben állítják,
 Övék az AZ igazság.

Persze áttételben véve
 Kérdve, ez a rév-e
 Az, mely oda vezet
 Hol Ő fog velünk kezét.

Múzsza, múzsza

Múzsza, múzsza.
 Nem köt gúzsba.

Múzsza, múzsza.
 Bemetsz a húsba.
 Májba, szívbe, hasba, lépbe
 megtelve, de nem betépve.

Lélekhez ér, nekicsattan,
melynek húrja majd elpattan.
Feszül recseg lassan nyúlik
a behatással együtt úszik

Múza, múza
Elmém kútja
Nem taszít el
Önző hittel

Nem is vádol
Hanem lángol
Veled táncol
Kivel játszol

Levegőért

Most kéne lennem talán mindazáltal kedvesnek
Bár az nem állapot, hogy kényszerből temessemek
Vagy téged ránézésre eresztlek el
Hisz humán vagy. Te is. Ember.

Lám láthatatlan lopózik le légzésed lóháton
S annak halálában magamat is meglátom
Hisz szűkölve s keseregve kapsz oly sok után
Mi meghatároz és megadja az énképedet sután

Hisz tökéletes nincs talán csak egy pár pillanat
Mit nem magunk-gyártott pótfunkció támogat
De mégis mikor az egy-lét felragyog bennem
Meghatározni nem lehet, de szétterül a testben?
S a kérdőjelet veheted joggal kétesnek,

Vajon nem ad-e talajt tudatod a testednek?
 Ahogyan viszont annak alapot a másik
 Így egy-ség ben létezik s társít.

Az el nem odázható percen tudatot annak
 Hogy ha éppen most, akkor merre vannak?
 Akik, remegnek, hogy egyébként ott kéne lennünk,
 Tiltja a szabály, fogom a kezed, menjünk.

Szépség

Süteményes selymességgel simogat
 Zengedezőn zongorázó zsírfalat
 Élettelen elveszettek elmondják
 Pillantással párologott a polgárság
 Sohasem szűk sikításban sejtetik
 Élvezetük eszményien eltelik
 Gyepelőjüket gubancolva görcsösen

Ily iszonyú ingertenger. Ismerem.

Hangok egymás után

Inletettséggé mámora tölti ki lelkem
 mikor gyönyörű dal folyik át a termen

Úgy használ a hang, mint hó a vezetőt
 Mint egy apró gyufaszál, mely elhamvad a láng előtt

De mégsem, hisz nem sorvaszt el, inkább táplál
 S új érzés tölt el az előbb vártnál

Percről percre mozdul, s lendít
Mint egy húrt, meg-megpendít

S mit ad, mit kifejez a hangok armadája
Füleddel hallod, de lényedet is átjárja

Lelked húrjait pengeti a dallam
S te engedsz neki szelíden, halkan

Vagy felgyorsul, erősödik, dübörög, remeg
S magával ragad ez a hullámszó fergeteg

Ám vége van egyszer a zenének
Ami ily finoman játszott véled

CZIRJÁK LÁSZLÓ

Elsimul az erdő

(A stötteritzi erdőben)

Elsimul az erdő a ködben,
 elengedi az ősz a fákat,
 tejfehér füst kéményből kiröppen,
 szimatol a sarok, megrázza,
 szürke, konok, vaskos lábait,
 tova kúszik a villanydrót,
 a kopasztott ágakon megbújik.

Károgó póznák törik a diót,
 a dió reccsen és jajveszékel,
 hempereg a lágy avar, a pöffedt hó,
 a maradékban az egerekkel.

Kiáltó csöpp

cikázik körülöttem
 az elátkozott jövő
 fekete felhők
 húznak a mélyükbe
 egyetlen kiáltó
 csöppként zuhanok
 egy elhagyatott
 megálló kőre

eltávolít magamtól
 a tengernyi szó
 lefolyóba folyik
 minden volt mondatom
 mi hozzád szól
 bárhogypattog rólad
 csúnyán csilingel eresz
 (vég holnapom)

nem vagy csak vagy
 a kapcsolat küszöbén
 rezgéseim szétfutnak
 ágyon testeden
 egy végtelen egyenlet
 a tábla tetején
 aki vagy én azt már
 nem érthetem.

Anyámmal álmodtam

Anyámmal álmodtam, ritkás hajával,
 fel-feltűnt a hátsó kert mélyében,
 majd elmerült.
 Gereblyével, kapával
 róttá az úttalan utakat, kezében
 paradicsom, paprikapalánt feküdt,
 tölcsérek simultak el keze nyomán,
 s mihez hozzáért, nyomban kizöldült,
 szép pünkösdi rózsák nyíltak szoknyáján,
 szőlőkoszorúk fonták be őszes haját,
 barack, körte, szilvafák hajbókoltak,
 zellerlevelek cirógatták talpát,

díszes tökindák hozzá futkároztak,
 krumplik terültek szét sugarát látva,
 ernyőjüket szélesre nyitva úsztak,
 piros eprek, fekete meggyek szálltak
 kosárba, jól megrakva őhöz bújnak.
 És nehéz illatú kék orgonákat
 gyűjtöttem neki.

Lila köd

Lila köd ül az agyra,
 hogy lemálljon a vakolat,
 gízgázok kúsznak
 körbe-körbe,
 hogy egyedül maradj,
 akár kidobott héj
 a kukába.
 Egy lány illatát őrizheted
 és azt a lipcsei nyarat,
 amikor a fák elárulták,
 hogy te itt idegen maradsz,
 idegen maradsz.
 Medvehagymák közt
 bólogatva,
 sörbe áztattam
 könnyeim,
 és egy heverő fatörzsre
 ültem,
 hogy el ne boruljak
 megint,
 Sorsom akár a centrifuga
 kifacsart.

Lipcsei élet-képek

(A mai napom)

Ciripel az ágy, nyüszít a paplan,
nincs a vállad, hogy betakarjam,
egyedül vagyok.

A mennyezetbe karcolom neved,
este tíz után és a film helyett
egy sört bontok.

A morzsát tömött kupacokba seprem,
a balkonra csak a veréb rebben,
madárijesztő a képem.

Igaz, nem nagyon borotválkozok,
talán az utolsó gavallér vagyok,
vagy George Clooney?

Mint a kényszeres, sokat mosogatok,
tányért, poharat ide-oda rakok,
magamon röhögök.

A négy szemetest szépen hagyom állni,
a kék kukából csak ki kell dobálni,
ami benne van.

Ma még linóleumot biztos nem mosok,
legalább szürke pacákat vizsgálhatok
az esti meccs után.

KUSTÁR ZOLTÁN

Aratódal

Elértem az út feléhez.
Előrébb még igen, bentebb már nem jutok.
Tapad a kaszanyél a kemény férfikézhez.

Minden lépésemmel tiszta rendet vágok.
Fogy a tábla, megyek egyre körbe;
fényévek hullanak törötten a földre.

Ahogy kialszik torzsájuk a lábaim alatt,
sápadtan felvillan még bennük
egy utolsó pillanat.

Álmomban...

Álmomban egyszer vad folyók sodortak,
S te megtartottál engem egy vékonyka faággal.
Eltörött a faág, felém nyúltál akkor
Egy hosszú cérnaszállal.

Elszakadt a cérna, te rám néztél szelíden,
És megtartott a bajban féltő pillantásod.
Hullámok temették kétségbe az arcom,
Vigyázva nyúlt felém ijedt kiáltásod.

Zúgott a mélység, és újra fölkapott az ár,
életem a víz, vöröslő tintaként kimosta zsebemből...
Homokos parton, a karodban ébredtem.
Sírtam, sírtam, mint megtalált kisgyerek,
sebes, vad folyók fakadtak szememről.

Fecske

A sötét fészek szűk neki,
 testvére csípi, rúgja, pedig nem gyűlöli,
 csak tolakszik ő is a fényre, a bogár-csemegére.
 A kinti világ hívja, a benti kiveti magából,
 miközben anyja csivogása mélyen elbűvöli.

Indulni kellene, valami vár!
 S leomlik végül legbelül a gát,
 mint fészek faláról egy vastag sárdarab.
 Már csak a mozdulat hibádzik, egy őrült,
 bátor, vágyott, megfontolt elrugaszzkodás.
 Igen, most.
 Indulás.

Kötélék

megkötözött testem
 leverte a sárba
 porban és mocsokban
 néki háttal állva
 teljes életemből
 szökni húzok tőle
 megfeszült képzetem
 nem halad előre
 valami fogva tart
 mint kötél húz magához
 apró cövek vagyok
 Isten sátorához

Szent György legendája

Bűzös nedven fröcsögnek a hóra,
ahogy a város átadja neki a szüzeket.
Nem tehetünk semmit: hosszú évek óta
emberhús táplálja torkán a tüzeket.

Kivész lassan minden, amiért egymást megszerettük,
és ami széppé varázsolta a makrancos tényeket.
Orrlyukából kénes, sárguló köd szítál,
mállasztva szét bennünk a legszebb emlékeket.

Hatalmas mancsai elragadnak mindent,
amit létrehoztunk, s ami erőt adott.
Gyűlöljük magunkat, mert élünk, és mert félünk.
És gyűlöljük a vádló, néma áldozatot.

A város rikácsol. De legbelül ott lüktet a kín valahol,
ott verdes, dobol, zakatol a tébolyult elmék peremén.
Menni kell, vinni kell, ölni kell és hinni,
hogy amíg ezt teszem, addig vagyok én.

Ki ragad hát végre kopját? Billentyűzetet?
Kicsoda ordít be kihívón a közöny barlangjába,
és ver bele a rémbe kemény dárdahegyet?

Ki mer szembemenni, minden nap egy lépést
az árral, a félénk, megcsömörlött nyájjal,
a megverték hosszú, néma seregével?
A közömbösök sorain ki furakszik át,
szembe egyre a megcsúfolt reménnyel,
szembe a sziklán szertefoszlott daccal:
ki mer számot vetni e reménytelen harccal?

Ki öli meg végre a sárkányt?
Ki néz bele bátran a kéjsóvár szemébe?
Ki az, akin nem fog könnyörtelen lángja,
mert Krisztus-hittel és ember-vakmerően
ha kell, saját szívét vájja,

saját nyelvét tépi, irigy bendőjét magán felhasítja
és a világra hányja, amit eddig önmaga elől
tömött önmagába!?

Paták elé ki veti bolond-nagy merészen
az élet útjának felén félrecsúszott agyát:
átdöfött sárkányként,
Urának,
Ki adja át végre,
ma, újból, önmagát?!

KUSTÁR GYÖRGY:

Pseudo-Péter, Testimónium

¹Meghalni készülök.

De nevem mögött csak megfáradt,
Ódon szörnyekkel vívott csaták,
Katlan és bilincscsörgés.

²Az utolsó napokban, a vacsorák megrontói
között olyan a szerelem, a vágy, a megkísértés
moraja, ³mint a tornyokról leomló virágillat,
szerény és elhordozhatatlan.

⁴Eleget szidtam a szemérmertlenséget,
Engedjete ébernek maradni, a világ
kimázolt oszlopfoói megint fenyegetnek.

(...)

⁶Csak így lehetek önmagam veletek,
kerekeket rakva a talpak alá,
lovakat fogva a kétségbeesés elé.

⁷Lassan elillan az együtt, eljön bronz szárnyán
a sajátom, szakállam fehérségébe íródik
az álom, ⁸Énóké, a sötétség zabolátlan
tüzével, hogy lánggra lobbanjon minden, ami szent.

⁹Hagyjatok hát... [*vacat*] ¹¹Emlékezés által ébresztgetem
lelkiismeretetek, ¹²mert hallom a vágózók és a
csúfolódók után jövő szekér éles nyikorgását.

Vasárnap

Pálinka-fojtás nehéz tűz mellett.
Semmi vér, csak a húsé, ami akár a
Tiéd is lehetne, de csak a csirke vonaglott
a kések alatt, hogy ünneppé haljon egy estét.

Néhány karakternyi áldozat

Fennakadtál, látod, a messengerkék
magányon, az emoji mindenttudásán, a
kiszámíthatatlan autokorrektor
algoritmusának ütemén.
Nincs baj, csak bármennyiszer is írom le,
hiányzol, bármennyi szívet is teszek oda,
piroslik, mint a vér a bugyuta szimbólum, de
kiengesztelés utáni meglegedettség sehol,
csak még néhány karakternyi áldozat.

Tölts még

Fogaid közé szorult az öröklét.
Mosolyba hajlasz lassan, mint sután
a boros pohár falán gyöngyöző pára.
Itt hinni kell, kiabálni az ördögűző Jézus után
mert
Szemed kételykövekből rakott káva
Átbukik rajta, aki helyetted józanodik.
Tölts még, mielőtt kíváncsiságod
Leleplez, s megmentőn belém kapaszkodik.

PLANGÁRNÉ KÁRÁNDI JÚLIA

Mégis, ugyanaz...

Ugyanaz a nap,
Ugyanaz az ég,
Ugyanaz a tűz,
Ugyanaz a kék,
Mégis minden más...

Ugyanaz az út,
Ugyanaz a kép:
Ugyanaz a láb
Ugyanoda lép,
Mégis máshol jár...

Ugyanaz az arc,
Ugyanaz a kéz,
Ugyanaz a szem
Ugyanoda néz,
Mégis másképp lát...

Máshogy ver a szív,
Máshogy ül a lét,
Máshogy szól a hang,
Más mostmár a tét...
Lesz még ugyanaz...?

Kell még ugyanaz...?

Áttűnők
Hang nélkül suttogók,
Szem nélkül igézők,

Kar nélkül ölelők,
Test nélkül szeretők.

Fény nélkül ragyogók,
Éj nélkül álmodók,
Csók nélkül hevülők,
Hit nélkül repülők.

Láng nélkül hamvadók,
Zaj nélkül jajgatók,
Könny nélkül siratók,
Lét nélkül elhalók.

ZILAHÍ RÉKA

Zsoltár-parafrazis

a 30. zsoltár dallamára

Magasztallak, Uram, mert megváltottál.

Csatázásban csendet adtál, háborúban békét.

Uram, Istenem, hozzád kiáltottam, és meggyógyítottál engem.

Nem hagytad, hogy továbbra is sírva keljek reggelente.

Uram, kihoztál engem a holtak hazájából, életben tartottál, nem roskadtam a sírba.

Nem kergettél el magadtól kegyetlenül,

Hanem felemeltél és én leborultam sírva.

Zengjete az Úrnak, ti, hívei, magasztaljátok Szent nevét!

Nem csak úgy fapofával, komoran, ahogyan már jól megszoktad!

Vagy nem hiszed, hogy a bajban téged is megvéd?

Ne gondold, hogy ha már nem bírod, elhagy és lelép, ahogyan te tennéd!

Mert csak egy pillanatig tart haragja, de egész életen át a kegyelme.

Este szállást vesz a sírás, reggelre itt az ujjongás.

Hallod? A te hangod is hallja, mikor ezt nyögöd: „Kegyelmézz!”

Míg jó dolgom volt, azt gondoltam: Nem tántorodom meg soha.

Jó időben, csendes szélben, amikor van sonka és kenyér,

és nem kell gyógyszerre vagy tetőre költeni,

te talán szoktál Istennel időt tölteni?

Isten hatalmas hegyre állított bennünket,

mi mégis féltjük Tőle a lelkünket.

Amikor ezért hátat fordított nekünk, nagyon megrettentünk.

Ekkor hozzád kiáltottam, Uram, és így esedeztem az Úrhoz:

Meddig engedted még Uram, hogy csak összetörve szóljunk Hozzád?

Mikor tanulunk már végre a múltból?

*Mikor látjuk meg végre a jóban is kezed munkáját?
Mikor tanulunk meg hálát adni azért, hogy Te abban is mellénk álltál?*

Hallgass meg, Uram, kegyelmesen, légy segítségünkre, Uram!

Gyászunkat Te örömmre fordítottad,

S megteszed ezt újra

meg újra.

Ámen

Megváltva

Márciusi szél.

Kettéhasadt a kárpit.

A Király már vár.

Didi Xénia

ANGYAL FARMERNADRÁGBAN

Az ÚR angyala egy kora márciusi napon jött el először. Nem ismertem fel, mert farmernadrágban volt, nem borotválkozott meg, és vasárnap reggel egy fehér Suzuki Vitarával állt meg a parókia előtt. Azt hiszem, ahogyan én, úgy mindenki más is azt gondolta volna, hogy egy egyszerű ember. Láttam, amikor érkezett, mert kint álltam a teraszon, és a reggeli kávémat ittam. Mindig is szerettem a tavasz első napjait, ahogyan egyre több reggelente a fény, és a természet életre kel körülöttem: a sofa mint a tavasz első hírnöke, már kirügyezett, aranyszínű bimbóit gyöngé szellő lengette, már előbújtak az első, bátrabb tulipánok is, sárgán és pirosan, kecsesen hajladoztak a szellő minden érintésére, és a még kopasz fák ágain ülő madarak hangja töltötte be a kertet. Szerettem ezeket a vasárnap reggeleket, amikor a falu még aludt, hiszen vasárnap lévén, az emberek megengedték maguknak, hogy egy hosszú hét után végre megnyugodjanak. Nekem más volt az életritmusom, mert én akkor indultam útnak, amikor mindenki más megállt. E fordított lelkészlet sokszor volt nehéz teher, mert úgy éreztem, kimaradok mások életének történéseiből, de ilyenkor vasárnap reggel különös békét éreztem valahol szívujáékon: hogy az életnek számomra ez a rendje. Az ÚR angyala megállt a kapu előtt, és amikor észrevette, hogy a teraszról őt figyelem, felém biccentett.

– Jó reggelt – mondta. Egy angyaltól többet várna az ember, de ennyire futotta.

– Jó reggelt – köszöntem én is, majd letettem a kávéscsészét, és elindultam felé. Közben az órára pillantottam, és magamban abban reménykedtem, hogy csak eltévedt, és hamar megszabadulok tőle. Nem éppen lelkész-gondolatok voltak ezek, talán tőlem is többet várnának az emberek, de ennyire futotta ezen a reggelen.

Az angyal nyugodt arccal, zsebre dugott kézzel várta meg, hogy közelebb érjek hozzá, és mosolyra húzta a száját, amikor megálltam előtte.

- Ön a lelkész? – kérdezte.
- Én vagyok.
- Nem ilyennek képzeltem – jelentette ki.
- Mit akar? – Nem siettem kinyitni a kaput előtte.
- De mondták, hogy maga érdekes lelkész – folytatta előbbi gondolatmenetét.
- Hogyan?
- Semmi... – rázta meg a fejét. – Csak nem úgy néz ki, mint egy lelkész.
- Mert mégis hogyan kellene, hogy kinézzen egy lelkész? Most azért jött ide, hogy sértessen? Én vagyok a lelkész, úgyhogy mondja, mit akar – emeltem meg kicsit a hangomat.
- Mondták, hogy Önnel nehéz dolgom lesz, mert elég jól prédikál, de nehéz a természete. Már értem, miről beszéltek.
- Mondja el, mit akar, aztán álljon el az útból az autójával, mert dolgom van.
- Ó, én azért jöttem, hogy ellenőrizzem.
- Ahogy kimondta ezt a mondatot, mozdulatlaná váltam. Ő is észrevehette, mert elégedetten elmosolyodott.
- Maga az egyházmegyétől jött? – kérdeztem.
- Az ÚR küldött – válaszolta.
- Tehát igen – következtettem, és azonnal kinyitottam a kisajtót¹ előtte. – Sajnálom az előbbit. A megjelenése nem árulta el, hogy kicsoda.
- Ó, tudom! – felnevetett. – De, az ÚR megengedte, hogy úgy öltözzek fel, ahogyan én szeretnék. Ez a farmernadrág nagyon kényelmes emberi viselet! Nem értettem, miről beszél.
- Tudja, nekem most szolgálatom lesz a másik faluban. Csak utána tudom megmutatni az iratokat. Nem számítottam rá, hogy vasárnap fog érkezni.
- Ó, engem az nem érdekel! Azt csak ellenőrzéék az emberek.
- Hogyan?
- Én az istentiszteletre jöttem.
- Azzal a lendülettel vissza is csaptam a kisajtót a helyére.
- Nem mondja komolyan? – kiáltottam fel. – Kiküldenek valakit, hogy most már vasárnap is ellenőrizzenek minket?
- Nem egészen – rázta a fejét. – Engem az Isten küldött, nem az egyházmegye.

---

1 Szatmári tájszó, kikaput jelent.

– Maga teljesen bolondnak néz? Megszoktam már. Mert a legtöbb ember bolondnak nézi a lelkészt, de azért mindennek van határa. És higgye el, nem vagyunk mi falusi lelkészek olyan bolondok, ahogyan mások hiszik. – Felnevettem. – Azt gondolja, hogy idejön, és el tudja velem hitetni, hogy az Isten küldte ide?

Kicsit megálltam, és vettem egy mély levegőt.

– Kérem, hagyjon békén. – A hangom egészen megnyugodott. – Álljon el az autójával a hídról ², és menjen el.

Nem vártam meg, hogy válaszoljon, hanem hátat fordítottam neki, és köszönés nélkül visszamentem a házba. Újra az órára néztem, és bosszankodva állapítottam meg, hogy már indulnom kell. A karomra terítettem a palástomat, magamhoz vettem a Bibliámat, a teraszon még megittam a maradék kihűlt kávémat, majd a kocsihoz mentem. Amikor a kocsi beindítottam, a híd már üres volt, és az angyal nem volt sehhol...

A szomszéd falu tizenkét kilométerre feküdt, az út keresztülvágott egy legelőt, majd átvezetett egy erdőn. Szerettem ezt a magányos utat, mert soha nem volt nagy forgalom, vasárnap pedig általában senkivel nem találkoztam. Ezen a reggelen azonban, amikor a visszapillantó tükörbe néztem, észrevettem, hogy egy autó nagy sebességgel közeledik felém. Kicsit lassítottam, hogy még az erdő előtt meg tudjon előzni, mert az erdőben az út tele volt kanyarokkal. De, amikor az autó utolért, azt láttam, hogy teljesen rám húz, és esze ágában sincs megelőzni. Ekkor ismertem fel: az ÚR idegesítő, farmernadrágos angyala volt, akinek minden bizonnyal kimaradt a KRESZ, mert nem ismerte a helyes követési távolságot. Még soha nem éreztem ilyen hosszúnak ezt a tizenkét kilométeres utat. Végig követett. De mit tehettem volna? Az angyalok már csak ilyen makacs teremtmények! Amikor végre megálltam a templom előtt, még néhány pillanatot várnom kellett, hogy megnyugodjak. Ő is várt, és csak akkor szállt ki a kocsiból, amikor én. Próbáltam levegőnek nézni, de ez esélytelen volt. Azonnal mellém lépett, miközben én kivettem a palástot és a Bibliát a kocsiból.

– Mit akar? – kérdeztem megint.

– Már mondtam, hogy az istentiszteletre jöttem.

² Szatmári tájszó, kocsibejárót jelent.

– Az egyházmegyétől küldték?

– Engem az Isten küldött.

– Miért mondja ezt?

– Mert én az ÚR angyala vagyok.

Ránéztem, és a tekintete olyan őszinte volt, hogy majdnem elhittem.

– Egy angyal farmernadrágban? – elmosolyodtam. – Ez nagyon antropomorf.

– Vagy csak kicsi a képzelőereje.

Kicsit nagyobb indulattal becsaptam a kocsiját.

– És mi keresnivalója van itt az ÚR angyalának, ha szabad kérdezni?

– Bejárjuk a gyülekezeteket, hogy lássuk, milyen a hite az embereknek.

– Csak nehogy elborzasztó legyen a látvány egy angyal lelkének... – jegyeztem meg nem kevés iróniával.

Kikerültem, és elindultam a templom felé.

– Nem szólnak a harangok – jegyezte meg, miközben a nyomomba szegődött.

Megtorpantam, és megvártam, amíg utolért. Felnéztem a toronyra, majd felé fordultam.

– Nagy a csend, igaz? – Fájdalmasan elmosolyodtam. – Én már észre sem veszem, hiszen évek óta némák a harangok.

– Mi történt?

– Az idő... Tudja, nagyon régi már a harangok szerkezete. Fel kellene őket újíttani. – Kicsit hezitáltam, majd hozzátettem: – Néha azt hiszem, az Isten akar üzeni a néma harangokkal, hogy elfelejtettük Őt, és most Ő is elhagy minket.

– Ez teológiaiag nem helyes következtetés – jegyezte meg mosolyogva. – Maga jól képzett, megvan a kellő bibliaismereti tudása, nem hiheti ezt.

– Maga tényleg angyal? – kérdeztem erre megadóan.

Némán bólintott, majd kivette a kezemből a palástomat, és a vállamra borította.

– Nem sokan járnak már itt istentiszteletre, alig vagyunk, és nem megy jól az ének – szabadkoztam, miközben a palástot eligazította rajtam.

– Hol vannak az emberek?

– Nem tudom... – Kicsit elgondolkodtam. – Talán... ha újra szólna a harang, visszajönnének.

Az angyalra mosolyogtam, majd beléptem a templomba. Amikor felléptem a szószékre, és körbenéztem, az ÚR angyala kezében kis zsoltárral, ott ült a hátsó padban, farmernadrágban.

***

Az ÚR angyala egy decemberi vasárnapon érkezett vissza húsz évvel később. Most nem volt rajta se farmernadrág, se borosta, és nem a fehér Suzuki Vitarából került elő. Az ÚR angyala az égből szállt alá, és megállt az utcán, tőlem néhány méterre. Rajtam most is palást volt, az évek alatt kicsit megkopott, a hajam megfehéredett, a kezem megráncosodott, de ujjaim még mindig a Bibliát szorították. Az arca ragyogott, és most, bár sokat változott, és megjelenése inkább angyalhoz méltó volt, mégis azonnal megismertem.

– Jó reggelt – mondta, és már nem is vártam többet egy angyaltól.

– Jó reggelt – mondtam, és melegen rámosolyogtam. – Régen járt erre.

Az Úr angyala lassan közelebb lépett hozzám. A harangok szóltak, így összehúзва volt a legszebb és a legerősebb a hangjuk, áthasította a falu csöndjét.

– Megjavították a harangot?

– Igen – feleltem.

Az angyal lassan körbenézett. Az utcán csak mi ketten álltunk.

– De akkor hol vannak az emberek? – kérdezte.

– Nem tudom.

HAZATÉRÉS

2025, tél

Már esteledett, amikor elértem a város határát. A rádió halkán szólt, a híreket hallgattam, egy háborúról szóltak, és ártatlan emberek haláláról. Arra gondoltam, hogy a világ másik részén a háború embereket öl, miközben mi békében élünk, és még sem tudjuk értékelni az életet. Talán éppen azért, mert sosem éltünk át háborút, mert a háború számunkra csak távoli jelenés, egy megfoghatatlan valóság körvonala, nem tudunk az életünkkel bánni. *Sosem értettem, miért kell, hogy az Isten veszteséget adjon ahhoz, hogy megértsük az élet lényegét? Miért nem tudjuk értékelni az életünket akkor, amikor mindenünk megvan? Miért nem tudunk hálát adni azért, hogy egyáltalán még élhetünk? És miért nem tudjuk megbecsülni egymás életét? Hogy lehet, hogy túlélünk egy világjárványt, mégis el-*

szakadtunk egymástól? Megráztam a fejem, hogy távol tartsam magamtól ezeket a gondolatokat, legalább ma este. Elvégre, azért jöttem, hogy helyrehozzam a házasságomat. Alig járt valaki az utakon, ezért nagyon koncentrálnom kellett a vezetésre, hogy egy pillanatra le ne csukódjon a szemem. Fáradt voltam, mert egész nap vezettem. Amikor megláttam a benzinkutat, kitétem jobbra az irányjelzőt, belenéztem a visszapillantó tükörbe, majd lekanyarodtam az útról. Nem kellett tankolnom, ezért egy félreeső helyen állítottam le a motort. Sietve kiszálltam, és a benzinkút boltja felé vettem az irányt. Amikor beléptem, csak két ember volt a helyiségben: egy fiatal eladólány és egy idősebb nő. A lány lustán felpillantott az újságból, amit olvasott, én haloványan felé biccentettem. A nő kávéat ivott, az ablak mellett végighúzódozó hosszú asztalt támasztva könyökével, és elrévedve nézte a külváros mozdulatlanságát az üvegen át. Elmosolyodtam, arra gondolva, hogy amikor legutóbb itt jártam, még maszkot kellett viselni. *Hogy lehet, hogy túlélünk egy világvárányt, mégsem tudunk élni?* Kértem én is egy kávéat, majd kicsivel távolabb az idős nőtől, megálltam az asztalnál. Az ablak mögött az ismerős utcákat néztem, semmit sem változtak, öt éve nem jártam itt, de mintha tegnap lett volna az a nap, amikor összepakoltam, kocsiba ültem, és végleg magam mögött hagytam ezt a helyet. A kávémba ittam, bátorságot reméltem tőle. Már csak tíz kilométer választott el a falutól. Az ablak üvegén át saját magamat is megláttam. Az utcákban nem, de saját arcomban ott feszült, hogy elmúlt öt év az életemből. Arra gondoltam, hogy akkor, amikor elmentem, még gyerek voltam, most pedig egy felnőttet látok a tükörben. Most az idő hideg volt, bár a hó nem esett. Öt éve ugyanitt ittam meg egy kávéat, akkor esett a hó, mielőtt elmentem. Azon a napon egy régi farmerdzsekiben és barna bakancsban álltam itt, a hajamat előző este a fürdőszobában egy ollóval a vállamig visszavágtam. Most fekete, szűkített szövetkabátot viseltem, magas sarkú csizmával, a hajam megnőtt, korán elkezdett fehéredni, kontyban hordtam. Ott volt az öt év az arcvonásaim között, magamban hordoztam.

Megittam a kávémat, odabiccentettem az eladólánynak, majd visszaültem a kocsiba. A rádiót már nem kapcsoltam be, csendesen vezettem át a városra, épületei mit sem változtak. Miután kikerültem a városból, és elindultam a faluba vezető úton, egyetlen autóval sem találkoztam. Hallottam, hogy már alig maradtak a falvakban, abban sem voltam biztos, hogy egy jobb élet reményében ő elment-e, és itt hagyott-e mindent. Az ég tiszta volt, csillagok

ragyogtak fölöttem, a hold, mint az ég lámpása, bevilágította az utat előttem. A falu látszólag nem változott semmit, a házak ugyanazok maradtak, de alig lehetett valahonnan fényt látni kiáradni. Az öregek, akiket itt ismertem, már a temetőben nyugodtak. Csak reméltem, hogy van még itt élet. *Hogy ő nem fekszik még a földben.*

Lassítottam, és a kanyar után megláttam a házat. Ráfordultam a hídra, és leállítottam a motort. Lassan kiszálltam, hideg volt, összebb húztam magamon a kabátomat. Arra gondoltam, hogy idetelefonálhattam volna. Hiszen egykor ez a ház az otthonom volt, de ma már itt csak egy idegen vagyok. Egy ideig álltam a ház előtt, szebb volt, mint amire emlékeztem. Át volt festve, új volt a tető, a kert fái megnőttek. A kapu zárva volt, ezért végül becsengettem. Nem hallottam mozgást egy ideig. Aztán megláttam közeledni egy árnyat. Csak amikor egészen közel ért hozzám, ismertem fel. Egy macska volt, koromfekete jószág. Amikor ő is észrevett, kellő távolságra tőlem megállt, és onnan nézett érdeklődve.

– Azt mondta, sosem lesz macskája. – mondtam neki.

A macska nem felelt, de nem is vette szívére a szemrehányást, és közelebb lépett hozzám. Átbújt a kapu alatt, én lehajoltam, és megsimogattam a fejét.

– Ki van ott? – ekkor hallottam meg a sötétben megszólaló hangot. Ő volt az. Életben volt.

Nem tudtam, mit mondhatnék. Ő várt egy kicsit, majd elindult a járdán felém. Akkor láttam meg az arcát, amikor belépett az utcai lámpa fényébe. Ő volt az. Életben volt. Elkaptam a pillanatot, ahogyan megdöbben, amikor felismer.

– Én vagyok. – a hangomban alig volt erő. – Tudom, hogy már nagyon késő van, lehet, hogy inkább elmegyek, és holnap visszajövök esetleg, vagy...

Nem mondott semmit, csak kinyitotta a kaput, hogy beengedjen. Elindultam előre, ő követett, a macska elém futott, mintha mutatni akarná az utat, nem értettem, miért kedvel ennyire, de nem akartam elvenni a lelkesedését azzal, hogy megmondom, jártam már itt nagyon régen. A kedves jószág felugrott a konyha ablakpárkányára, még egyszer megsimogattam, majd beléptem az ajtón. A konyhában kellemes melegség fogadott, a lámpafényben megelevenedtek a régen látott bútorok. Élet volt a szék karjára terített pulóverben, a mosogatóba tett tányérban, és a konyhaablakban növekedő virágokban.

– Vedd le a kabátodat – mondta.

Mögöttem állt, amikor megfordultam. Már egy ideje engem nézhetett, de nem hibáztattam: öt éve úgy mentem el, hogy el sem búcsúztam tőle. Levettem a kabátomat, ő a kezét nyújtotta érte. Odaadtam neki, a fogashoz vitte. Én lassan a folyosó felé néztem, ahol a szobák voltak. Észrevette.

– Egyedül élek – mosolyodott el.

– Ne haragudj, én csak... – szabadkoztam. – Tudni szerettem volna.

– Kérsz egy teát? – kérdezte hirtelen. – Biztosan hosszú út van mögötted.

Ülj le, kérek.

Köszönöm.

Leültem, és figyeltem, ahogyan a gázzól leveszi a teafőzőt, megönti vízzel, beleteszi a filtert, és odateszi főni. Elmosolyodtam, amikor észrevettem, hogy még mindig ugyanazt a teafőzőt használja, amit még együtt vettünk.

– Hogy vagy? – kérdeztem.

– Jól vagyok. – Bögréket vett elő. – Nem változott semmi. Itt élek, a faluban dolgozom, ahogyan régen.

– És a macska?

– Befogadtam. – Felém fordult, a konyhapultnak dőlt, karját összefonta maga előtt. Ő is öregedett, de velem ellentétben, neki jót tett. *Megemberesedett* – ahogyan mifelénk mondják ezt. – Rád emlékeztetett. Te szerettél volna macskát.

Nem tudtam, mit mondhatnék erre. Kerestem a szavakat, de végül nem szólaltam meg. A víz felforrnt, elzárta a gázt, a bögrébe teát öntött. Citromot szeletelt fel, magának cukrot tett bele, nekem ízesítőt, majd letette elém.

– Még emlékszel, hogyan iszom a teát. – jegyeztem meg.

– Semmit sem felejtettem el rólad.

Leült mellém a székre, egy ideig csak csendben ittuk a teát, egymást figyeltük.

– Miért jöttél vissza? – tette fel végül a kérdést, amit nem lehetett elkerülni.

Belém hasított a gondolat, hogy öt éve ugyanebben a konyhában ültünk, és mennyi titkok tudója közöttünk a konyha asztala. Nagy levegőt vettem, és beszélni kezdtem...

2020, nyár

Későre járt, már elmúlt tíz óra, amikor hazaértem. Hosszú és nehéz napom volt, akkoriban sokat dolgoztam, és elképesztő terhek neheztedek rám. Újra dohányozni kezdtem, azt hiszem, így reagáltam a szorongásra. A konyhából

fény szűrődött ki, ebből tudtam, hogy ő még ébren van, és engem vár. Halovány bűntudatot éreztem szívtájék felől, amikor arra gondoltam, hogy talán órák óta vár rám. Hetek óta nem tudtunk együtt vacsorázni, és legtöbbször már aludt, amikor hazaértem. Tudtam, hogy nem vagyok jó feleség. Beléptem az ajtón, ott találtam a konyhaasztalnál ülve.

– Megjöttem. – Odaléptem hozzá, és könnyű csókot nyomtam a szájára.
– Ettél már?

– Nem – majd még hozzátette: – Téged vártalak.

– Akkor főzök valamit gyorsan.

– Ne fáradj, már elment az étvágyam. – A hangja hideg volt. – És egyébként is elmúlt tíz óra. –

A karórámra néztem. Igaza volt, hideg érvelése tűpontosan a szívembe talált.

– Sajnálom.

– Hol voltál?

– Eddig dolgoztam.

Megfogtam a teafőzőt, megöntöttem vízzel, beletettem az első teafiltert, ami a kezembe került, és odatettem főni.

– Szerinted ez így rendben van? – kérdezte. Akkor már tudtam, hogy ma este ezt nem hagyja annyiban. – Szerinted ez így jó, hogy este tízkor érsz haza?

– Ez a hivatásommal jár, ezt mindig is tudtad rólam. – Felé fordultam, a konyhapultnak támaszkodtam.

– És szerinted mindenki ezt csinálja?

– Szerinted nekem van időm mások életével foglalkozni? – csattantam fel.

– Nincs neked időd a saját családdal sem foglalkozni.

Sokáig hallgattunk. A teavíz felforrt. Elzártam a gázt, de nem öntöttem ki a teát.

– Magányos vagyok – szólaltam meg végül.

– Hogy lehetsz magányos mellettem? – kiáltott fel.

– Úgy, hogy nem tudom elmondani, ami velem történik. Egyszerűen nem lehet átadni, amit érzek. Nem is tudod, milyen emberi sorsokkal találkozom, hogy mennyi fájdalmat látok. Nincsenek emberi szavak minderre. Ezt nem értheted, mert ez az én hivatásom, nem a tiéd. – Ahogy kimondtam az utolsó mondatot, és a szavak életre keltek körülöttünk, már éreztem, hogy nem szabadott volna így fogalmaznom.

Sokáig hallgatott.

– Én is magányos vagyok. – Úgy éreztem, kimondott szavai a húsemba vágtnak. – Te teszel magányossá engem, mert már soha nem vagy itthon.

– Mit kellene tennem? – kiáltottam fel.

– Szerinted az Isten erre hívott el? Ezt várja el tőled? Hogy csak a hivatásodnak élj, és ne törődj a családdal? Hogy magányossá tedd azokat, akik szeretnek téged? Szerinted az Isten elégedett veled?

– Értsd meg, hogy én elsősorban a hivatásom vagyok.

– Nem, te elsősorban ember vagy.

Felállt, az ablakhoz lépett, és kinézett a sötét kertre. Amikor visszafordult felém, végül kimondta:

– El akarok válni tőled.

2025, tél

– Tévedtem. – Láttam, ahogyan elnyílik a szája, de kezemet felemelve kértem, hogy ne szakítson félbe. – Amikor összeházasodtunk, fiatal voltam, a hivatásom elején egy kezdő, aki akkor szabadult ki az egyetemről. Türelmetlen voltam és önző. Túl sokat akartam, túl sokat dolgoztam, és igazad volt: magányossá tettelek téged is, magamat is. Sajnálom, hogy szenvedtél miattam. Azért jöttem, hogy ezért bocsánatot kérjek. – nagyot sóhajtottam. – Ma már másként gondolkodom. Ma már tudom, hogy én elsősorban ember vagyok. Élő, lélegző, hús-vér ember. A hivatásom fontos, de az életemnek csak az egyik része. Tudod, mikor jöttem rá erre? Egy éve, nagyon fáradtan vezettem haza, elaludtam, és lesodródtam az útról.

– Megsebesültél? – A hangjában aggodalom feszült.

– Nem, de sok minden átértékelődött bennem. Akkor értettem meg, hogy ember vagyok. Azt hiszem, hogy Isten nem is kérte tőlem, hogy elfelejtsem ezt. Sokszor én szabtam magamnak olyan határokat, amelyek embertelenné tettek engem. Nem az Isten akarja, hogy feláldozzam magamat, és magányos legyek. Én tettem ezt önmagammal. Ma már tudom, hogy jobban kellett volna szeretnem téged is. – lassan, tétován elmosolyodtam. – Meg tudsz nekem bocsátani?

Nem szólt semmit. Láttam, ahogyan lassan előrehajol, és az asztalon a kezét a kezemre teszi. Felnéztem rá, és akkor végre elkezdtem sírni. *Hazaértem.*

Mikó-Prém Alexandra

SZTÁLIN A MENNYBEN

Egy férfi kétségbeesetten szaladt a folyosón. Arcán döbbenettel vegyes rettenet. Egyetlen mondat összezúzta hitét. Tegnap még mindent tudott. Tökéletesen biztos volt benne, hogy hogyan működik a világ. Tudta, hogy ha feladatait elvégzi, akkor minden rendben lesz. Ha betartja az élet és a politika játékszabályait, biztosítva van a holnapja. Nincs veszély. De a szabályok könyörtelenek, azokat kijátszani nem lehet. Ha megfelel, élhet. Ilyennek ismerte az életet. De kiismerte magát benne, így biztonságban érezhette magát. Tegnap a világ még ilyen volt.

De ma? Ma egy semmiből jött mondat, egy elsuttogott szó mindent megváltoztatott. Szergejben az ismert világ összedőlt. Pedig „odakint” minden ugyanúgy folyt tovább. A hatalmi játszmák ugyanúgy zajlottak, mint tegnap. De „odabent”... Odabent forradalom tört ki. Döbbenet, csodálkozás, sokk, valami zsigeri félelem, rettenet... Azt se tudja, mit érezzen. Az eddigi ismert és szilárdnak hitt világnak vége. Elhomályosult, mintha köd szállt volna rá. Képlékennyé vált. És ez nagyon megijesztette őt.

Ráadásul ezt a tragédiát egyetlen mondat okozta! Sőt, egy tőmondat, egyetlen erőteljes kinyögött szó: „Papot!” Ha más nyögte volna halálos ágyán, csak legyintett volna, s világa szilárdan állt volna tovább. De ezt ő mondta!

Odaért a folyosó végére, bekopogott az irodába ezzel megzavarva a tanácskozó csoportot. Szergej odasietett a megbeszélést vezető szikár, kemény arcvonású férfihoz. Félve mondta ki a szavakat, nem tudván, mit okoz tettével: „Apánk papot kér.” A szikár férfi vonásai meglágyultak. A döbbenet elernyesztette izmait, szemei elkerekedtek, és csak ennyit mondott lassan, tétován: „Papot? Akkor papot kap. Keress egyet!” Szergej remegve, idegesen sietett tovább. A szikár férfi még mindig kerek szemekkel nézett a távolodó férfi után. Az ő világa is megremegett. Sztálin papot kér? Egy diktátor, aki az istenük volt, amíg meg nem betegedett. Mi történt vele a halál kapujában?

Mikor kinyitotta a szemét egy gyönyörű, hatalmas aranykapu előtt állt. Fogalma sem volt róla, hol van most. Azt sem tudta, hogyan került ide. Utolsó emlékei hálószebájához kötődtek. Néhány arc derengett előtte, hangfoszlányok, zavaros mondatok. Talán elaludhatott, és most álmodik.

Kinyitotta az aranykaput, belépett. Gyönyörű szép látvány fogadta. Egy buja, zöld, étellel teli kert. Fák, bokrok, növények, virágok, közöttük állatok és emberek nyüzsögtek. Idilli hely. Látott már ilyet, járt már szép tájakon. Ez az álom, mégis szürreális volt, hiszen aranykapu mögé zárt kertről még nem hallott. S most mintha a színek is élénkebbek lettek volna, és fényesebbek, mint korábban bármikor. De ami igazán különössé tette ezt az élményt az az volt, hogy „odabent” a testében, valahol a mellkasa és a hasa tájékán melegséget érzett. Furcsa nyugalom töltötte el. Mintha egy nyugodt tó lenne. Vagy mint egy gyermek, amikor a vasárnapi ebéd után anyja mellett elnyúlik az ágyon. Olyan érzés volt, mintha megérkezett volna. De még mindig nem tudta, hol van.

Látott egy impozáns épületet maga előtt kissé távolabb. Elindult felé, hogy ott megkérdezze, mi ez a hely. A kertben lévő embereket nem akarta megszólítani. Nem szerette az embereket, és nem volt hajlandó bárkivel szóba állni. Az épület felé közeledve látta, hogy valaki kijött, s felé vette az irányt, mintha szóltak volna neki, hogy ő jön. Nem tudta, ki lehet, talán a portás, vagy az öltözékét elnézve esetleg a kertész.

– Szervusz Jozsif!

– Tudja, ki vagyok? – Örült, hogy felismerték, így biztos megkapja a neki járó tiszteletet, és a megfelelő bánásmódban részesül majd. A hely leginkább egy szanatóriumhoz hasonlított, s mivel nagyon beteg volt, így valószínűnek tartotta, hogy gyógyulása érdekében hozták ide. De az aranykaput továbbra sem értette. Akkor mégiscsak álmodik?

– Persze, hogy tudom. – felelt a kertész. – Már vártalak. – Sztálin nem értette, mi ez az egész, és azt sem, hogy ez az alak, miért tegezi le, miért beszél vele ilyen közvetlenül. – Nem emlékszel? Meghaltál, fiam. – A diktátor szemei elkerekedtek. Teljes döbbenet lett úrrá rajta. Lélegzete fennakadt, tudata beszűkült, elméje kiüresedett. Nem gondolt semmire, csak nézett maga elé, nézte ezt a rejtélyes alakot, s nem tudta elhinni, amit hallott. – A halálos ágyadon papot kértél. Talán a félelem ösztönzött. Megrettentél, és féltél a büntetéstől. Az igazságtételtől. Mert te végig tudtad, hogy mit teszel. Hallottad a sikolyokat,

és láttad a vért. Az örületed nem mentség. De volt egy utolsó pillanat. És az a pillanat megmentett. Mert akkor megfogtad a kezemet. És az én kezem elég volt mindenre. Hazahozott téged. – Sztálin állt, nézett, hallgatott, és nem gondolt semmire. De emlékezett a rettegvé kinyögött mondatra: „Papot!” Emlékezett a félelemre, a gyóntatásra, a kenetre, az imára. És emlékezett a könnyeire. A könnyekre, melyek kisleány kora óta várták, hogy elsírja őket.

– Hazajöttél, fiam, most már itthon vagy. Gyere, ezt meg kell ünnepelni. Együnk, mindjárt kész a vacsora. – Bementek a nagy, fehér épületbe. Keresztülmentek az előtérben, majd beléptek egy hatalmas bálterembe, ahol középen hosszú, terített asztal állt. Az asztal telve pompás fogásokkal, étellel, itallal, körülötte pedig sok, ünneplőbe öltözött ember. A kertész, vagy kicsoda, odasétált az asztal főhelyére, leült, majd hellyel kínálta az újonnan érkezettet.

A titokzatos kertész ünnepélyesen bejelentette: – Hazajött a fiam. – Ezzel pedig kezdetét vette a lakoma. A többiek viszont zúgolódtak, mikor meglátták, hogy az asztalfőn, az Apa mellett balról Sztálin ül. Ismerték őt, tudták, mennyi vér tapad a kezéhez. Mindenki, mikor először vesz részt a lakomán, odaülhet az Apa mellé. De őt miért engedte oda? Ez azért már túlvan minden határon! Apai kéz ilyet nem tehet! Ekkora kegyben egy gyilkos nem részesülhet! Nem ülhet egy asztalhoz ártatlanokkal, önfeláldozókkal, de csak kevésbé bűnösökkel sem vagy épp saját áldozataival! Zúgolódott a tömeg.

Egyszer csak nyugodt, ám határozott hangon megszólalt a Fiú: – Testvéreim, én kértem Apánkat, hogy engedje haza a testvéreimet. – Csend. Döbbenet. Értetlenség. Némaság. Ha a Fiú megszólalt, mindenki elnémult. Az Ő szava szent és sérthetetlen volt. Amit Ő mondott, az úgy volt. Mert őt mindenki tisztelte és szerette. Ő volt a legidősebb. Minden este az Apa jobbán ült. Egész életében a családja érdekeit nézte. Önmagát háttérbe szorítva áldozatot hozott. És mindenkit Ő hozott ide. Ezért szavainak súlya volt. Mindenki hallgatott rá, de ezzel sosem élt vissza. Őt is Ő hozta ide. Döbbenet, csend, némaság. S a lakoma folyt tovább. Sztálin pedig megszeppenve ült az Isten mellett.

Molnár Csilla

Életünk napjai (részlet)

Emese

Egy hideg téli napon, a kétezredik esztendő tizedik éve előtt kettővel, annak is valamelyik óévi pillanatában Emese koncertre készült, a LUX zenekar régi vágású rajongói közé indult, s vezetés közben, könyörgött Istenhez. Könnyek között, kérve, erősen óhajtván írta körbe az Úrnak, milyen párt szeretne magának: legyen művelt, szeresse a zenét, a művészeteket, szeressen olvasni, a lelkeség fontos legyen számára, s a legfontosabb, ő is ugyanúgy higgyen Jézusban, akár csak ő. Ilyen, s efféle gondolatok öltöttek szótestet ajkai szülőcsatornáján át, s könnyeivel mosdatta őket a megszületés pillanatában. Régóta nem lelte az igaz szerelmet, s már nagyon el volt csüggedve. El is szánta magát, ha hamarosan nem talál férjnekvalót, ő bizony itt hagy csapot-papot, s beáll az erdélyi Csaba testvér egyik árvaházába tanítónak, mert hogy tanító-újságíró végzettséget szerzett ebben az évben, s a köztársasági ösztöndíj mellett, ő és egyik barátnője megosztva nyerték el az „Év hallgatója” kitüntetést a tanítóképző rektorától. Média-díjra is őt jelölték kommunikáció szakos tanárai, de az előbbi úberelte ezt, így egyik vetélytársa vehette át az utóbbit. Emese nem kérkedett érdemeivel, nem próbált teperni, csupán megírta önéletrajzát, s csodálkozott, miért nem kapkodnak utána két kézzel az iskolaigazgatók. Majd később világosította fel egy munkaügyi szakember, azért van ez, mert pályakezdőként meglehetősen sokat tudott írni magáról curriculum vitae címmel, s talán ebben a mai világban, ahol a féltékenység, önzés uralkodik, nem lenne szabad így kiadnia magát az embernek. Egy szó, mint száz, se férjnekvaló, se kenyérkereset nem volt a látóhatáron, s emiatt rendkívül maga alatt volt történetünk főhősnője.

A koncert jó volt, de nem történt semmi különös, nem találkozott senkivel, akibe bele tudott volna szeretni. Így hát hazament, s lefeküdt aludni. Másnap egy jól ismeret közösségi portál regisztrált tagjaként bejelentkezett fiókjába, ahol egy különös üzenet várta.

András

András éppen úgy életével, problémáival küszködött évek óta, mint Emese. S valószínűleg, mikor főhősnőnk önfeledten imádkozott, főhősünk is épp azért imádkozott, adjon az Isten egy jelet számára, adja meg azt a valakit, aki kiutat mutathat kelepcéjéből. Már ő is bele volt egészen betegedve helyzetébe, megoldatlan lelki problémái testi betegségek képében gyötörték. Szédült, nem tudott az ágyból felkelni, az orvosok nem tudták, mi a baja. Senki nem tudta, csak maga a Jóisten és ő.

Minden kinja ellenére volt egy kitűzött célja, éppen heves keresésben volt, tudniillik a legutolsó magyarságismereti előadáson volt egy lány, aki megdicsérte gitárjátékát, énekhangját, s talán néhány szót is váltottak az alkalom végén, de hamar el is búcsúztak. Férfi főhősünk úgy érezte, tűt keres a szénakazalban, s amúgy is beteg állapotát ezzel csak tovább rontja. Mégis hajtotta a belső ösztön, mint mikor a szomjas szarvas víz illatát érzi, s átvágtat a bozótos sűrűségen, mert szájában érzi már a sziklából kibuggyanó forrás kristálytisza ízét. Egyszer csak eszébe jutott, végignézi a diplomaosztós fényképeket a tanítóképző honlapján, s a több száz diplomás közül majd csak ráismer arra a lányra, aki megdicsérte őt. András mindig is jó volt a keresésben, különösen, ha számítógépes világban vagy a könyvekben kellett kutatnia. Mindenhez értett, ami a számítógéppel kapcsolatos, s általában autodidakta módon sajátította el ismereteit. Képes volt bármilyen tudományágban elboldogulni, mi több, ha kellett tökélyre fejleszteni az adott témát elméjében.

„Megvagy” – kiáltotta, s azonnal lementette a képet, s azon kezdett el rágódni, hogyan derítse ki a lány nevét. A fiú rajztanárként végzett a tanítóképzőn, csak pár évvel korábban, mint Emese. A legtehetségesebb tanítványként tartották számon a tanszéken. A tanszékvezetőnek hála az ifjú tehetség egy ideig óraadóként is dolgozott az „alma materben”, s Emese szabadidejében gyakran benézett a tanszék előtti kiállítótérbe, ahol jobbnál jobb vagy rosszabbnál rosszabb alkotásokat láthatott a művészetszerető publikum. Ekkor olvashatta András szép és hangzatos nevét a tanszéken tanító tanárok nevei között, s számtalanszor rácsodálkozott: – Milyen szép neve van ennek a férfinak!

András szívének borús egén egyszerűben reménycsillag gyúlt, mikor eszébe jutott, hogy a rajztanszéken találkozott már párszor ezzel a lánnyal. Azonnal felhívta öreg tanítómesterét vidéki otthonában, s izgatottan adta elő szíve óhaját. – Mester! Tudom, hogy pocsék a névmemóriád, de szeretném, ha

megnéznél egy képet. Hogy hívják ezt a lányt? Tanítványod lehetett nemrégiben – kezdte András aggodalmas hangon. A tanár úr valóban sosem tudta tanítványai nevét, egyszerűen csak művészemnek, művésznőnek szólította őket, de valami érthetetlen okból kifolyólag Emesének emlékezett teljes nevére. Talán, mert az ő naganyját is úgy hívták, vagy tán mert szerinte Emese mutatta be az évfolyamából a legjobb rajztanmenetet évfolyamában, pedig nem is rajz műveltségterületes volt a lány.

– Megvagy – kiáltott fel András, mikor rátalált Emesére a közösségi oldalon. S azonnal üzenetet írt neki, melyben megkérdezte a lánytól, vajon ő dicsérte-e meg énekét az előadáson.

Az első találkozás

Hamar e-mail címet cserélt a két fiatal, barokkos e-mailjeiket írogatták nap mint nap, s hamar találkoztát is kért a fiú a lánytól. Az egyetemen találkoztak első ízben, de nem beszéltek meg, hol is legyen a légyott pontosan. András benn az egyetem aulájában kutatózott, Emese kint a szökőkút előtt várakozott, s nézte a sugárutat, mivel fagy lévén a víz játékát nemigen bámulhatta. Ekkor András valami belső indíttatást érezve elindult kifelé, ahol hirtelen a bejárati ajtóval szemben meglátta a hosszú, fekete-fehér kockás kabátot viselő leányt. Művészi volt a pillantás, melyet Emesére vetett, ugyanis gyönyörűséget sugárzott magából a lány, ahogyan ott állt az egyetem előtti szökőkútnál, s fejét profilba fordította. András tudta, csak ő lehet, s dobogó szívvel indult meg a bejárati ajtón kifelé, de ekkor már a lány is észrevette a fiút, s elindult felé. Éppen az ajtóban érte őket az első szó, mely zaklatottan cserélődött ki közöttük, s egy idétlen puszit is adtak egymás orcájára.

Fönn a néprajz tanszék előtt találtak szabad padot, ahová leültek beszélgetni. A fiú rögtön lelkigondozásba vette a lányt, akinek oly sok sebe vérzett. András ehhez is igen csak jól értett, mivel lelkész családból származott. Azonnal rátapintott Emese gyenge pontjaira, s a lány, mint a csap, melyet megnyitottak... Mondta, és mondta: folyt belőle a bánat könnyes zivatarra. A fiú pedig olykor megsimította Emese kezét, mint mikor a nap előbújik a felhők mögül, s szelíden felszárítja a virág szirmáról az esőcseppet. A lánynak jól esett a vigasz. Örült egymásnak a két fiatal. S örült a Jóisten is, hogy összetalálkozott e két összeillő lélek.

Plangárné Kárándi Júlia

A CSODAGYŰRŰ

– Miatyánk! Ébresztő!!! – szólított, rázogatta az ősz bajszú, kedves egérapó legkisebbik unokáját. – Hasadra süt a nap!

– Persze! A paplak pincéjében, a szeneskamra legsötétebb zugában... – motyogta álmosan, de már félig ébredve a megszólított egérifjonc. – Ide a legkótyagosabb napsugár még akkor se tudna betévedni, ha akarna – kötekedett motyogva türelmes nagyapjával. – Különben is, mi ez a szokatlanul korai ébresztő, Cincapó?

– Hát nem emlékszel? Ma van a beavatásod napja! De ha még sokáig húzod az időt, azt kell hinnem, hogy tévedtem, és mégsem te vagy a legalkalmasabb...

Erre már Miatyánk is úgy ugrott ki kényelmes kukoricacsuhé ágyából, mint akit darázs csípett lábón:

– Ó, hogy is felejtettem el? Ma adod át a szolgálatot nekem a titkos átjáró kulcsával együtt! Mától én leszek a **TEPLOM EGERE!!!** Az egyetlen, a kiválasztott, a mindenekfölötti, a...

– Na jó, jó, de azért ne essünk máris túlzásokba! Igen, te leszel mától hivatalosan is a templom egere, de ez nem valami szuperhős foglalkozás. Bár a felelősség itt is óriási, egy kis alázat azért nem ártana kezdetnek... – csillapította egérapó lelkesedéstől túlfűtött unokáját.

– De tényleg, Nagyapó, miért éppen rám esett a választásod? Miért nem apa veszi át a stafétát? – kíváncsiskodott tovább a kiséger, miközben a szeneskamrából nyíló titkos átjárón keresztül egy hosszú, föld alatti alagútba értek, mely egészen a szomszédos templom kályhacsövének repedéséig vezetett.

– Már a születésetek előtt nyilvánvalóvá vált – kezdte a magyarázatot nagyapja –, hogy édesapád, az én egyetlen gyermekem nem a templom őrzőjeként képzeled el a karrierjét. Ő kezdettől fogva igazi szuperhős akart lenni, s az egérrendészethez belépve meg is találta valódi hivatását. Ahogyan észrevehetted, éjjel-nappal a bűnt üldözi, s az egérlebujokon keresztül a macskakocsmáig mindenki rettegi a nevét, mert ha ő egyszer lecsap...

– Tudom, tudom, erről már sokat meséltél – kottyantotta közbe Miatyánk –, akkor az ártatlan háziegereket fosztogató csatornapatkányoknak, és a kóbor, kalandor macskáknak befellegzett!

– De ott vannak még a testvéreim. Hogyhogy egyiküket sem találtad alkalmasnak erre a feladatra?

– Már a születésetek pillanatában eldőlt... – révedt vissza a múltba Nagyapó tekintete. – Míg minden testvéred dulakodott, ficergett, mocorgott az alomban, s egymást túrták ki az ételért, te mindig türelmesen kivártad a sorod, s csak figyeltél a világ neszeire. A neved is azért lett ilyen különleges. Amikor édesanyád elkezdte sorolni, kit hogyan nevez majd, mindenkinek rendes, tisztességes egérnevet szánt. Így lettek a testvéreid: Farkinca, Sajtocska, Bajuszka, Falatka, Cincogi, Müzlike, Fincike, Morzsika és Szuszinka. Amikor hozzád ért, elcsodálkozott:

– Látjátok, milyen nyugodt, türelmes és figyelmes? Különösen ilyenkor, estefelé, amikor a paplaktól, a fejünk fölül az esti imádság szavait hallja... A miatyánkra mindig felkapja a fejét, s olyan áhítattal hallgatja a fentről leszűrődő zsongó hangokat, mintha maga is imádkozna. Legyen tehát a legkisebbünk neve: Miatyánk!

– Nekem pedig ekkor ütött szöveget fejemben a gondolat, hogy valószínűleg nem apád, hanem te lehetsz majd az én utódom a templom gondnokságában, vagyis te lehetnél a következő templom egere – fejezte be magyarázatát az öreg egérke.

– De hát én olyan fiatal vagyok, miért nem várhatunk vele még egy kicsit? – szeppent meg most a hirtelen rátörő hatalmas felelősségérettől az egérlegényke. – És még azt sem tudom, mi is lesz a feladatom a templom egereként! – kíváncsiskodott tovább.

– Azért kell átvenned a munkámat, mert az én öreg egérlábaim már nem bírják azt a lótást-futást, amivel a templom hatalmas belső tere jár. Az a sok padosor, a lépcsők a szószéktől a karzatig, mind-mind be kell járni, futni egy-egy istentisztelet után, hogy még véletlenül se kerülje el a figyelmünket egy itt felejtett, elhullajtott morzsa sem. Hiszen egy rendes egér meg sem gondolná, mi mindent szórnak ki a tisztos, jóra való, templomba járó emberek egy-egy igehirdetés alatt a zsebükből, táskájukból. Van, aki titokban cukorkát szopogat, s elhagyja a finom, édes, mázas cukorpapíráját. Más egy kis nassolnivaló ropit vagy pogácsát rejteget. S az abból kihullott morzsa? Mennyei!

A gyerekek pedig szinte mindig szétkennek valami kekszmaradékot fent, az orgona melletti karzat padjain ücsörögve, s az otthagyt papírszínezőik is kedvelt egércsemegék. Látod, kisunokám? Hiába tartja úgy az emberek között a mondás, hogy szegény, mint a templom egere, mi tudjuk, hogy a gondos munkával összekuporgatott élelem megszerzése sokkal biztonságosabb, mint a macskákkal szigorúan őrzött éléskamrák megdézsmálása. S különben is: Ki a kicsit nem becsüli...

– ...a sokat meg nem érdemli! – fejezte be a jól ismert mondást a kis Miatyánk, s így folytatta:

– Most már értem, miért olyan fontos mesterség a paplakban lakó egérként a templom egerévé válnom. A heti rendszeres istentiszteletek utáni morzsaszedegetésem biztosabb falat a családnak, mint apa hősiessége! – öntötte el szívét a büszkeség, s tudta, ez a valóban hozzá illő feladat.

Azt sem bánta persze Miatyánk, az újdonsült templom egere, hogy megismerheti végre a templomot, azt a különleges világot, melyről nagyapja, az öreg Cincapó már oly sokat mesélt neki a hideg téli estéken, a szenespincében, a jól befűtött kazán mellett összebújva.

Meg is nézték még aznap minden zegét-zugát az épületnek, s Egérapó mindent elmagyarázott, nehogy a lelkes újonc az első istentisztelet alatt eltévedve egy jóságos, idős néni táskájába keveredjen, aki belenyúlva, hogy torokcukorkát keressen, éppen őt venné a kezébe, s nagy sikongatások közben hajítaná el a templomban, a prédikáció kellős közepén.

– Szóval, az alapszabályok – kezdte sorolni Nagyapó –, amikor istentisztelet van, akkor csak megfigyelő lehetsz. Legjobb, ha felmész a karzatra, az orgona mellé. Onnan kikukkantva, felülről szemmel tarthatod szinte az egész templomot. Ki, mikor nyúl a táskájába, zsebébe, mit hagy el, mi potyog ki véletlenül... De ott is jól bújj el, kisfiam, mert ha a gyerekek észrevesznek, akkor hancúrozni, kergetőzni akarnak majd veled, s az sem jár kisebb zajjal, mintha egy idős, kontyos néni visitana a láttodon. Csak akkor láss munkához, ha a szertartásnak már vége. Ezt hamar meg fogod szokni. Ebben a templomban orgonazenével kezdik, aztán énekelnek, imádkoznak az emberek, majd megint énekelnek. Ezután a papjuk, akit ők lelkipásztornak hívnak, prédikálni kezd, amit igehirdetésnek neveznek, s Istenről beszél, az egész világ alkotójáról. Nem sok egeret érdekelne az emberek hite, de szerintem neked tetszeni fog. Én nagyon szerettem hallgatni. Olyan békés, olyan szeretetteljes, de azért sok

mindenen el is lehet gondolkodni. Neked pedig igencsak ehhez illő, csavaros eszed van, kisunokám! Na de térjünk vissza a tárgyra: a végén újra énekel az egész gyülekezet, majd az orgonista zárja valami gyönyörű muzsikával, ami nem macskazene ám, de egérfülnek is kiváló szórakozás! Ha ő is végzett, s lement a karzatról, akkor jön el a te időd. Fésüld át az orgona környékét, nézd meg, mit hagytak ott a gyerekek, s a többi karzatlátogató. Mire leérsz, kulcsra zárják kívülről a templomot, s a csendes órákban kedvedre kutathatsz. Persze nem csak ételhez juttathatod így a családodat, de olykor más, apró kincsekre is lelhetsz... De ezt majd az idő megmutatja...

Miatyánk alig várta, hogy részt vehessen élete első istentiszteletén. Nagypó útmutatásai alapján elfoglalta helyét a karzaton, az orgona melletti padló egyik nagyobb repedésében. Minden sokkal szebb és áhítatosabb volt, mint ahogyan a kiséger addig elképzelte. Legnagyobb meglepetésére azonban nem csak a karzattal szemközti szószékről prédikáló lelkész beszéde tetszett egérfüleinek, de az orgonazene egyenesen elvarázsolta. A padló részéből éppen rálátott az orgonára és a játszóasztalra, ami úgy nézett ki, mint egy kisebb zongora. Végnézte, ahogyan a kántor, vagyis az orgonista reggel a legkorábban érkezik. Gyakorolni kezdett a hangszerek királynőjén, mely mégsem úgy működött, mint a paplakban meglesett zongora, melynek hangját Miatyánk szintén nagyon szerette hallgatni. Itt is fekete és fehér billentyűkön siklott fűrgén az orgonista keze, de a hangok mégsem közvetlenül azokból jöttek, hanem a kántor mögötti hatalmas szekrény több száz sípjából. Ezt Miatyánk nem értette, de a hangszer gyönyörű hangja, mely hol lágy fuvolamuzsikára, hol hegedűre, vagy éppen kürtre, trombitára emlékeztetett, teljesen elbűvölte. Az orgonista fűrge ujjait is csodálattal figyelte, mert nemcsak álomszép hangokat varázsolt elő a hatalmas hangszerből, hanem olykor-olykor megcsillant rajta egy különleges gyűrű, melynek színei, ragyogása minduntalan odavonzották a kiséger tekintetét.

Úgy elmerengett első istentiszteletén, hogy már csak arra eszmélt, amikor a kántor kulcsa kívülről kattant a templomajtó zárjában.

– Hoppá! Végre, eljött az én időm! – nyújtóztatta ki elgémberedett tagjait, miután előbújt rejtekhelyéről.

Igen jól végezte első munkanapján a feladatát. Lelkiismeretesen összeszedett mindent, amit csak ehetőnek ítélt, s büszkén vitte haza a templom egere szegényesnek aligha mondható zsákmányát a szenespince egérodújának kis

fadobozból összetákolt asztalára. Nagypó is büszke volt utódjára, hiszen a kis Miatyánk fiatal, éles szemének és füрге lábacskaiknak köszönhetően szinte dupla zsákmánnyal tért haza.

– Jaj, de jó! Nézzétek, mi mindent hozott ma a testvérkénk! – ugráltak körbe lelkesen az asztalt bátyjai és nővérkéi.

– Müzliszelet maradéka, sajtos puffancs morzsája, sósperec darabkái és egy régi énekeskönyv néhány kiszakadt hátsó lapja. Mennyei lakoma, egész hétre elég lesz! – örvendezett egérmama is.

De volt valami, amit Miatyánk nem mert megmutatni a családjának sem. Egy féltve őrzött kincs, melyet a karzaton talált, miután az összes morzsát onnan is lecipelte. Visszament még, hogy megcsodálja az orgonát, még ha csak úgy némán is, mert igen impozáns látványt nyújtott a faragott, festett, aranyozott, gazdagon díszített óriási hangszer. S ahogy felmászott a billentyűk fölé, a kottatartó állványra, s onnan lenézett, hát megcsillant valami a pedálok között. A pedálok között – melyekkel éppúgy játszott az orgonista, mint a billentyűkkel, csak épp a lábával nyomogatta a keze helyett – ott hevert az orgonista gyűrűje.

Csodálatos, aranyozástól csillogó alapon színek kavalkádja ragyogott a gyűrűn a diplomablakon át beszűrődő éles déli fényben. Vörös, kék, narancs, rózsaszín és arany minták kavarogtak körben, csigavonalban, virágformát öltve, vagy éppen kunkorodva. Ez a festményszerű, sokféle szín és forma valahogy mégis olyan csodálatos, harmonikus egységet alkotott a pici karikán, hogy a kisegér sokáig csak kővé dermedten bámulta ezt a földöntúli, ragyogó szépséget, mielőtt magához nem tért:

– Hurrá! Már az első napon kincset találtam! Én, a hős templomi egér! Gazdag vagyok! Ez lesz az én dicsőséges egér-koronám! Munkám messzire tündöklő jelképe! – örvendezett, s ugrált hangosan cincogva, miközben a gyűrűt fejére illesztve még nagyobb örömmel állapította meg, hogy az úgy ráillik, mintha éppen ráöntötték volna.

Öröme csupán akkor fakult meg kissé, mikor rájött, hogy örökké éhes családja körébe nem viheti haza féltve őrzött kincsét, hiszen úgyszólván azonnal elkótyavetyélnék.

– Még mit nem! – dohogta magában. – Édesanya elcserélné a tejsarnokos Cincernénél néhány jókora sajtzeletre, vagy a pékségben lakó Csücsök bácsitól kapna érte egy pár kiflivéget. Akkor inkább megtartom! Itt lesz a rejtekhelye, az

orgona alatti padlórés legsötétebb zugában, s csak akkor veszem elő, ha senki sem látja. Akkor viszont a fejemre teszem, s egy kottalapból palástot terítve magamra nem a templom egere leszek én olyankor, hanem a templom királya!

Alig várta a vacsora végét, hogy visszatérhessen a templomba, az ő titkos kincseskamrájához, dédelgetni királyi fejdíszét, az orgonista gyűrűjét.

Azzal azonban nem számolt, hogy a kántor is észrevette szeretett ékszere elvesztését, s visszagondolva arra, hol viselte a nap folyamán, arra jutott, hogy valahol a templomban csúszhatott le az ujjáról. Így hát, mire Miatyánk visszaért a karzatra, riadtan látta, hogy a zenész is visszatért, s már szinte mindent felforgatott és tűvé tett az orgona körül, abban reménykedve, hogy ott csúszhatott le ujjáról a gyűrű. Az orgonapad ülópárnáját felforgatta, a kottákat, énekeskönyvek lapjait mind átbogarászta, benézett a billentyűk közé, és a pedálok alá... De hiába! A gyűrű nem volt sehol.

Nem is sejtette, hogy éppen a jobb talpa alatt, a padló repedései között egy apró rágcsáló ziháló lélegzettel, rémülten szorítja magához a szeretett, keresett ékszert. Honnan tudhatta volna szegény kis egérke, hogy milyen sokat jelent az orgonista számára az a parányi gyűrű, melyet éppen előző nap vásárolhatott meg sok-sok álmodozás után. Másnap büszkén viselte a templomban, de az öröme nem tartott sokáig, hiszen hazafelé biciklizve észrevette, hogy már nincs is az ujján.

Ahogy ideje engedte, nyargalt vissza az orgonához, ahol azonban most utolsó reménye is szertefoszlott. Percekig ült némán, szomorúan a padlón, éppen Miatyánk felett, aki persze mozdulni sem mert félelmében.

Mikor azonban a deszka recsegését meghallotta, még mindig szívére szorítva a kis gyűrűt, félénken kikukucskált a réseken a kiséger. Mit látott?

A kántor az orgonapadra ült, bekapcsolta a hangszert, s játszani kezdett. De nem olyan étlettel teli, vidám, vagy magasztos énekeket ám, mint délelőtt az istentiszteleten. Ez a darab szomorúan, bánatosan csendült fel. Halkan, mégis olyan erővel, hogy Miatyánk szíve belesajdult. Megértette kicsiny egérlelke, hogy az orgonista az elhagyott gyűrűje miatt szomorú. A dallam bár bánatos volt, mégis éppen olyan színes, díszes, lágyan ívelő, mint az elrejtett, kicsiny gyűrű mesés mintái. Miatyánk lelkében megmoccant valami.

Kisurrant rejtekéből. Vállalva a kockázatot, hogy a kántor esetleg szívrohant kap a láttán az ijedségtől (hiszen sok ember irtózik a becsületes, házi rágcsálóktól), felmászott egészen a kottatartó állványig, szájában cipelve

kincses terhét. Kilépett a kottatartó mögül, így éppen szemmagasságba került az orgonistával, aki azonban nem vette észre, mert lehuny szemekkel, elmélyülten játszott, csak a szomorúság vont árnyat az arcára.

Miatyánk szándékosan kiejtette szájából a gyűrűt, mely éles csörrenéssel érkezett mellé, a játszóasztal tetejére. A kántor meglepetten nyitotta ki a szemét, s azt sem tudta, kit, mit nézzen: a gyűrűjét, vagy az incifinci, szürke kis egeret, mely meredten őt bámulta, mintha meg akarta volna igézni két pici, fekete gombszemével.

Nem sikoltott. Sőt, elmosolyodott, mert a pillanat tört része alatt mindent megértett. Sok mesét hallott gyermekkorában a templom egeréről, s most szinte természetesnek hatott, hogy a régi mesékből valóság lett. A piciny, sötét, csillogó szemekbe nézve azt is megértette, mi történhetett a gyűrűjével, s hogy milyen nehéz lehetett azt a kisegernek visszaadnia. Óvatosan érte nyúlt, hogy el ne riassa Miatyánkot. Közben a keze hozzáért a háziegér selymes, szürke szőréhez, s a kis rágcsáló simogatónak érezte a leheletfinom érintést.

Miután visszahúzta az ujjára a gyűrűt, az orgonista újra játszani kezdett. Csak neki, érezte Miatyánk. Az orgona hangja lágyan, hálásan zengve hömpölygött a templom hatalmas, üres terében, s ölelte körül kettejüket.

Régen befejezhette már a kántor a játékot, mire a kiseger felocsúdott. Azt sem vette észre, hogy mikor kapcsolta ki az orgona fűjtatójának villanymotorját, s mikor zárta rá kívülről a templomajtót. Most egyedül volt benn, a sötétben, hiszen már jócskán beesteledett. A szívében mégis fény dalolt, a nyugalom és a szeretet fénye. Érezte, többet kapott, mint amit elveszteni vélt.

Jól gondolta, mert alig néhány nap múlva, a következő istentisztelet után azon a helyen, ahol a gyűrűt visszaadta jogos tulajdonosának, egy kerek, egész, ínycsiklandó kekszét talált. Máskor kis kocka sajtot, vagy néhány kenyérdarabkát. De kis egérszíve akkor dobbant legnagyobbat, amikor egy istentisztelet után a kottatartó állvány felé tartva – a már szinte szokásos meglepetést megkukkantani – Miatyánk azt vette észre, hogy a finom falatok helyén megcsillan valami. Aranyozott és egyéb, csodálatos színű gyöngyökből fűzött kicsiny karikát talált, éppen akkorát, mint az orgonista gyűrűje. Mellette egy piciny rajzot, ahol azt a gyűrűfélét az egerke koronaként viseli. Az üzenetet megértette, szívébe zárta, a rajzot bekeretezve az ágya fölötti falon gyakran és hosszan nézegette.

Türelmetlenül várta a következő vasárnapot. Azt a napot, amikor az orgonista, az ő legkedvesebb és egyetlen igazi ember-barátja nem csak a templomba járó embereknek, hanem neki, a legkisebb templom egerének is szívből játssza lelke legszebb zenéit.

Hodossi Sándor

A SZOCIÁLISAN ÉRZÉKENY FARKAS ÉS A BEFOGADÓ KECSKEGIDA

Bár a kecskegida távol élt a nagyváros zajától, mégis igyekezett tájékozódni a világ dolgairól. Tudta, hogy toleránsnak, nyitottnak kell lenni, érzékenynek az újszerű megoldások iránt. Befogadónak és elfogadónak, hiszen ezek alapvető európai értékek. Tudta, hogy nem élhet elzárkózva az erdő multikulturális rengetegében.

Egy tavaszi napon levelet kapott a farkastól. Az eddig csak hírből ismert tekintélyes erdőlakó egy interkulturális érzékenyítő programban való részvételre hívta, amely során a szociális animáció segítségével a csoportkohézió erősítése valósulhat meg hagyományosan konfliktusoktól terhelt társadalmi közegben. A levélből azt is megtudta, hogy a projekt során releváns vertikális és horizontális társadalmi struktúrák revízióján keresztül jelentős pozitív energiák szabadulhatnak fel. „Ez az!” – gondolta a kecske. *„Valójában mindig erre vágytam! Sosem értettem, mire való ez az állandó ellenségeskedés. Bárcsak korábban kidolgozták volna a modern mediációs technikákat, mennyi véres konfliktust előzhattünk volna meg!”* A gida lelkesen mondott igent a meghívásra. Hamarosan újabb levél érkezett, amelyből megtudta, hogy számos alapítvány és civil szervezet támogatja a programot. A lap alján egy apró betűvel írt megjegyzés arról tudósított, hogy a farkas hat nap múlva érkezik, hogy a *„learning by doing”* módszer segítségével a saját életvalóság kontextusában tanulmányozza a gida életét.

A várva várt nap előestéjén kellemetlen élményben volt része a felcsigázott kecskének. A félreismert, maradi, kirekesztő, korlátolt barátai megpróbálták lebeszélni a találkozóról. Sehogy sem akarták megérteni, hogy mi jó lehet abban, ha egy rossz hírben álló ragadozót enged be a házába. *„Ítélezők és kirekesztők vagytok! – mondta nekik indulatosan. – „Nehéz gyerekkora volt,*

rossz társaságba került, de segítenünk kell neki! Mindenkit megillet a második esély” – magyarázta a nyúlnek és a báránynak. De sok eredménye nem volt igyekezetének. „*Hogyan is barátkozhattam ilyen fafejű, korlátolt állatokkal, akik gátolják a haladást és a társadalmi megbékélést?*” – sóhajtott keserűen. A vita még másnap is nyomasztotta, és az utolsó pillanatban elbizonytalanodott. Annyira, hogy nem is akarta beengedni a vendéget. „*De hát mi lesz a pályázattal? Gondolj a közös projektekre! A megbékélés történelmi esélyére*” – győzködte a farkas. Először a látogatás részletes programját, a tervezett közös tevékenységek ütemezését dugta be a résnyire nyitott ajtón, hogy meggyőzze a bizonytalankodó vendéglátót. Mikor ez sem bizonyult elégnek, vaskos paksamétát csúsztatott be a résen. A papírköteget a program minőségbiztosítási elveit, részletes leírását tartalmazta. A gida teljesen megnyugodott, és elszégyellte magát hirtelen támadt bizalmatlansága miatt. Az újabb papírkupac érkezése végképp meggyőzte. A tigris, a róka és a medve ajánlólevelei voltak benne, valamint egy útmutató arról, hogy a program lezárása után milyen szempontok alapján kell elkészíteni és a programirodának nyolc példányban leadni a részletes értékelést. Ez már bőven elég volt arra, hogy a kecske visszanyerje bizalmát, bátorságát, és széles mosollyal nyisson ajtót a farkasnak. A vendég kissé morcosan, a várakozástól feszülten lépett a házba. Szétnézett, és üdvözlésképpen ősi farkas szokás szerint átharapta a gida torkát. (A programban az is benne volt a 28. oldal ötödik lábjegyzetében, hogy egymás hagyományainak tiszteletben tartása a sikeres együttműködés fontos feltétele.) Miután jóllakott, a maradékot betette a hűtőbe, és kényelembe helyezte magát. Másnap megírta a beszámolót, melyben eredményesnek minősítette a közös munkát. Azt is megírta, hogy a projekt során a gida felismerte, hogy generációk során mennyi bűnt követtek el a kecskék a farkasok ellen, és vezekelnie kell értük. Felismerte, hogy életének csak úgy lesz értelme, ha minél hatékonyabban tudja segíteni az éhező farkasok jóllakását. A projektet vezető farkas ebben adott támpontokat a közös munka során, melynek eredményeképpen megszűnt az ellenségeskedés köztük, és valóban pozitív energiák szabadultak fel.

A pályázat értékelését elfogadta a tigris által vezetett programiroda. Annyira elégedettek voltak a farkas munkájával, hogy megbízást kapott egy újabb, immár nagyobb szabású projekt vezetésére. A feladat a baromfiudvar minőségbiztosítási rendszerének kidolgozása, és a gyakorlatba való átültetése volt. Két segítőt is kapott maga mellé, a rókát és a hiénát. Telephelyük a gida

háza lett, ám egy idő után szűkösnek bizonyult. A baromfiudvar- projekt sikerén felbuzdulva a tigris az egész erdő rendjének fenntartását bízta a farkasra, hiszen tudta, hogy így igazán jó kezekbe kerül a nem kis felelősséggel járó munka. A farkas több kitüntetést is kapott önzetlen szolgálataiért, és miután az erdőben is megvalósult a megbékélés a különböző szociokulturális háttérrel rendelkező csoportok között, csakhamar felrendelték a fővárosba, hogy komolyabb feladatokat végezzen. Munkájára nagy szükség van ma is, hiszen még olyan sok a békétlenség a világban!

A HŐS KAMÉLEON

A kaméleon egy faágon élt az erdő közepén. Mivel az erdő osztatlan közös tulajdonban állt, egyik tulajdonosa sem törődött vele igazán. Így aztán nem is keltett feltűnést egy közeli terráriumából elszabadult hulló. Az erdőlakók befogadták, bár az erdőfelügyelőként tevékenykedő görény kezdettől bizalmatlanul méregette. Legyekkel, hangyákkal, lárvákkal táplálkozott, így az erdő korábbi urai nem érezték veszélyeztetve magukat a betolakodótól. Ráadásul elterjedt róla, hogy távoli rokonágban áll a krokodillal, ami jelentősen növelte tekintélyét. Tartottak tőle még a nagyobb, erősebb állatok is. *„Kiválóak lehetnek a kapcsolatai. Képzeld, a dinoszauruszig vezeti vissza a családfáját!”* – súgta a róka a farkasnak. Igaz ugyan, hogy a dinoszauruszok már régen kihaltak, krokodilt pedig még soha senki nem látott az erdőben, de jobb az óvatosság. Ráadásul egyedül ő volt képes arra, hogy két szemét külön mozgassa egymástól, amivel sokaknak imponált. Azt is bámulatosnak tartották, ahogyan hosszúra nyúló nyelvét kilövellve elképesztő gyorsasággal kapta el a legyeket.

Néhány évvel később még az erdőfelügyelői állást is elnyerte. Elődjével, a görénnyel szemben ugyanis egyre nagyobb volt az elégedetlenség. Bár az előző választási kampány *„kicsi a görény, de erős”* szlogenje telitalálatnak bizonyult, és a szarkával kötött koalíció is beváltotta a hozzá fűzött reményeket, az erdőlakók mégis egyre nehezebben tudtak eltekinteni attól, hogy a görény bizony büdös. Nem szívesen jelentek meg a társaságában, a hetente tartott erdőértekezletek is inkább a görény szagáról maradtak emlékezetesek. Egyre tarthatatlanabbá

vált a helyzete. Vicceket gyártottak róla, és egyre többen kerültek a vele való találkozást. Nem csoda, hogy hamarosan időközi választást kellett kiírni az erdőben, amit fölényesen nyert meg a kaméleon. Így lett belőle az új erdőfelügyelő. A kaméleon nagyon elégedett volt magával, de ez sem a bölcs baglyot, sem a barna medvét, de még a ravasz rókát sem izgatta különösképpen.

Egy napon új gazda kezébe került az erdő, aki elhatározta, hogy gyümölcsösöt telepít az elöregedett fák helyére. Lett is nagy felzúdulás! *„Ez a mi erdőnk! Nem adjuk az otthonunkat! Itt mi vagyunk itthon, le a betolakodókkal!”* – hallatszott mindenfelől. A tiltakozók tele is rakták plakátokkal az egész erdőt, és szinte minden napra jutott egy nagygyűlés. Külön kifejezték aggályaikat az emlősök, a madarak, de még az ízeltlábúak is. A kaméleon minden gyűlésen részt vett. Sosem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy az erdő mennyi nagyszerű értéket képvisel jelen állapotában, és soha nem fogja hagyni, hogy bármi is megváltozzon benne. Az új tulajdonos eközben mintagazdaság létrehozásáról álmodott. Tudta azonban, hogy a helyiek ellenállása megnehezítheti tervének végrehajtását. Ellátogatott hát az erdei közgyűlésre, ahol minden állat elmondhatta véleményét a tervezett újításokról. Beszámolt arról, hogy a célja a helyi adottságokhoz való alkalmazkodás, a hagyományok, valamint a természet egyensúlyának megőrzése. Ráadásul csak lassan, fokozatosan ültetik az öreg, életképtelen erdőrészek helyére az új facsemetéket. A kaméleon mint házigazda elemében érezte magát. Amikor az erdőlakókhoz beszélt, harcos volt és határozott. Hősnek, szabadságharcosnak érezte magát. Amikor a gazdával tárgyalt, sokat panaszkodott a korlátolt, begyepesedett gondolkodású, rugalmatlan állatokra, és türelmet kért. Ő megtesz mindent, de nehéz a helyzete. Kifejezte meggyőződését, hogy az új célok harmonikusan illeszkednek az erdő korábbi értékeihez, és biztosította a gazdát, hogy erről meg is fogja győzni társait. Személyes sikerének érezte, mikor az új tulajdonos egyre több beruházást valósított meg az erdőben. Igaz ugyan, hogy eközben telepítési biztost küldött az erdőlakók nyakára, és elnevezte meggyesnek az erdőt, de ez nem változtatott sokat a hétköznapiak rendjén. A gazda is tartott kissé a kaméleontól, mert ugyan nem tartotta sokra, de nem akart nyílt konfliktust a korábbi életüket féltő állatokkal. Az erdőlakók eközben hősként tekintettek az ügyükért kiálló nagyszerű erdőfelügyelőre, aki nem mulasztotta el nap mint nap biztosítani őket, hogy végsőkig kitart a harcban. Az erdőértekezleteken lelkesítő beszédeket tartott: *„Köszönöm,*

hogy mindenki teszi a dolgát a nehéz időkben is. Külön köszönöm a fecskének, hogy repül, az őznek, hogy szökell, a békának, hogy kuruttyol, a macskának, hogy nyávog. Köszönöm a kutya ugatását. Tudom, mekkora energiátokba kerül mindez, és hálás vagyok, hogy továbbra is teszitek a dolgokat. Büszkeség és öröm számomra ilyen nagyszerű közösséget irányítani!" Az állatok hitték is, meg nem is, de úgy voltak vele, hogy aratáskor úgylis lejár a megbízatása. Maga a kaméleon is készült a búcsúra, és a folytonosság jegyében az állatkertből szökött ifjú zöld leguánt szemelte ki utódjának.

Nagy volt a meglepetés, amikor a gazda nem a leguánt, hanem a kertészt nevezte ki az erdő élére. Egy embert! Ezt korábban el sem tudták volna képzelni az állatok. „*Most mi lesz velünk? Mit tudhat egy ember az erdőről? Akkor már százszor inkább a görény vagy a kaméleon!*” A kaméleon azonban mindezzel már nem törődött. Visszavonultan, magányosan éldegélt a régi fáján. Nem vett részt többé egyetlen gyűlésen sem, de haláláig meg volt győződve arról, hogy történelmi jelentőségű szerepet játszott az erdő életének egy sorsfordító időszakában, és csak hála jár neki mindazért, amit az erdő érdekében tett. És ezzel a meggyőződésével nem volt egyedül. Ma is sokan sírják vissza a rettenthetetlen, hős kaméleont, aki mindig megvédte az övéit.

Szabados Boglárka

BOCSÁNATKÉRÉS EGY CSIGÁTÓL

Meddig ostromozhatjuk magunkat időszerűségét vesztett bűnök miatt? Van egyáltalán szavatossági ideje a büntudatnak, vagy egyszerűen csak letesszük vétkünket valahová és lassan eltávolodunk tőlük, majd egy idő után más-képp gondolunk rájuk? Mint a vadász, aki kötelességből repíti bele a sebes gyöngygolyót a vaddisznóba – nem pedig a gyilkolás kedvéért. Vagy az édesanya, aki muszájból vágja el a tyúk torkát vasárnap hajnalban a kert végében, nehogy a gyerekek meglássák, ahogyan kivérzik a tálba. Enni csak kell, meg hát a család jólléte fontosabb egy csirke életénél – különben is ezért tartjuk. Nem vonják felelősségre a szomszédok az árokparton eső után játszó fiúkat, amiért az iskolai tolltartóból kicsempészett műanyag vonalzóval gilisztákat fűrészelnek ketté – pusztán kíváncsiságból, hogy tényleg tovább mozognak-e immáron két részletben. És vajon ki ne lépett volna rá szórakozásból egy álmatagon vánszorgó csigára, hogy hallja a sűrű és éles ropogást a talpa alatt, mikor többszáz darabra reccsen szét valaki élete. A finoman kimunkált ház, amibe időről időre aludni tér, amelyben jövődöbéli csemetéit hordozza, a védőburok, mely megóv időjárástól és madaraktól, a hely, ami addig biztonságot jelentette, hirtelen a biztos halál összetört szobája lesz. De mégis kit érdekelnek egy csiga érzései, ha közben felsőbbrendűségét gyakorolhatja a világban? Senki nem gondol a fájdalomra, mit az éles szilánkok okoznak, amint elemi erővel belefúródnak a puha és nedves testbe. Talán a csiga sem gondol rá. Csak érzi.

Maxim tűpontosan számon tartotta élete minden egyes napját. Sosem sietett sehová, ezért a mindennapos rutinszerű vánszorgás közben volt ideje újra és újra átrágnia magát a vele történteken. Legalább addig sem a félelem foglalta le gondolatait. Pontosabban nem is a félelem, hanem a rettegés, az állandó rettegés. Tudod, egy csiga nagyon kiszolgáltattott: ott van például a harsány napsütés, melyért oly sokan nyújtóznak a világban, neki pedig égeti a testét; elszaladni bármilyen veszély elől képtelen, legfeljebb elbújni tud egy időre

menedéket nyújtó házába; ráadásul nem pusztán a test esik áldozatául a világ viszontagságainak. Jól emlékezett a napra, mikor alkonyatkor elhaladt egy családi ház ablaka alatt, szorosán az érdes vakolat mellett, nehogy az arra járó macska figyelmébe kerüljön. Ahogyan lassan vonszolta magát, mindenféle piszok tapadt a bőréhez. Először csak ezek sercegését hallotta, majd mikor már füle hozzászokott a zajhoz, észrevette, amint az egyik földszinti üveglak mögül kiabálás hallatszik. Először csak ordibálás, majd szitkozódás, végül pofon csattan, zokogás visszhangzik, dohányfüst száll ki az immár nyitott ablakon. Hosszú percek teltek el, mire végre áthaladt az ablakpárkány alatt. Szeretett volna elsietni onnan – mint mindenki, aki akaratlan tanúja volt hasonlónak – de akárhogy igyekezett, akármennyi izma dolgozott is össze, nem ment a menekülés. Hallotta a feldagadt arcáról vért törölgető nő szipogását, érezte a maró füstöt, de semmit sem tehetett ellene. Ó, hányszor kívánt már magának kezeket, melyekkel letörölhetné magáról a szűrős kavicsdarabokat, a szemében meggyűlő könnyet, vagy amivel megvakarhatná néha viszkető orrát. De sosem kapott sehonnan választ. Sem kezeket. Évek teltek el ezzel a kívánsággal a szívében, mire képes volt elfogadni, hogy olyan dolog után vágyódik, melyet senki nem adhat meg neki. Így ezúttal már nem is kért semmit, csak sóhajtozva beletörődött mindennapi sorsába és csendben haladt tovább kacskaringós útján, keresztül a bűzös dohányszagon.

Ja, igen: a bűz. Az elől sincs ám menekvés, és persze a látvány elől sem, ahonnan árad. Maxim jól ismerte az út szélén fekvő halott kutyák szagát, de a kinézetüket képtelen volt megszokni. Szerette volna azonnal elkapni a fejét és irányt váltani, mikor meglátott egy-egy széthasadt és felismerhetetlenre zúzódt állkapcsot, de semmit nem tudott sebesen csinálni. Irigylelte a mellettük elszáguldó autósokat, akiknek másodpercnyi idejüket sem kellett ezzel a jelenettel tölteni. Miközben erőlködve nézte a puffadt, foszló tetemeket, mindig tudta, csak a szerencsén múlt eddig, hogy nem ő végezte a hatalmas fekete kerekek alatt. A néhány íratlan szabály közül, melyet a csigák generációról generációra adnak át egymásnak, ez az egyik: „Soha ne menj át az úttesten!” Természetesen mindig vannak a populációnak lázadó tagjai, akik a cirkuszi kötél-táncosok vakmerőségével ellenszegülnek ennek a végtelenül egyszerű előírásnak. Útjelzőként szolgáló zsinórszerűségük csak visszatekintve látható a szerencsés vagy szerencsétlen mutatvány után, mint a megtett métereket jelölő fényesen csillogó győzelmi szalag. Hol egyedül,

hol közönség előtt hajtották végre az exhibicionista jellemmel megáldottak a kísérletet. Merthogy garancia gyakorlások sorozata után sem volt semmire. A bénító tehetetlenség elviselhetetlen súly volt a tragédiákat végignéző barátok és családtagok számára. Maxim ismerte ezt az érzést, így halt meg az egyik testvére és több ismerőse. Ő mindig csak üvöltött az út melletti fűből, ahogyan tudott, de az már nem ment, hogy bárkit is félrelökjön a közelgő végzet elől.

Bármennyire szeretne volna, lehetetlennek bizonyult ezeket a képeket kitörölni az emlékezetéből. Nem volt az a lédús, húsos növénybe harapás utáni zamatos élvezet, közhelyes hajnali madárdal, szerelem, vagy meghitt beszélgetés, ami felülírta volna a benne lévő fájdalmat, melyet cselekvőkép telensége miatt érzett. Maxim ugyanis semmit nem tudott tenni, hogy jobbá tegye a világot. Többnyire közönyt váltott ki az állatokból, s leginkább undort vagy dühöt az emberekből. Mintha nem tudnák, hogy a virágoskertben a zsenge tulipánlevél a legfinomabb dolog, amit csak kóstolni lehet – nem tudnak az emberek semmit sem.

Maxim életének utolsó napja is úgy telt, mint a többi: reggel borzongva megfüröszttette magát a fűszálakról lekívánkozó hideg harmatcseppekben, majd már fel sem tűnő félelemmel a szívében menetelt előre. Délután szinte síklott, mikor egy nedves betonplaccon kelt át. Élvezte, hogy alig kell mozognia a haladáshoz, ráadásul valahonnan messziről Szenes Iván dalai szóltak egy recsegő rádióból. Tőle nem messze egy apró kislány játszott. Szőke haja csak úgy repült utána szaladgálás közben. Egyre közelebb került a csigához, aki rémületében inkább visszahúzódott házába egy percre. A kislány tagadhatatlanul észrevette őt, mert odalépett hozzá és hamiskás magas gyerekhangon valami furcsa mondókát kezdett énekelni újra és újra. Maxim úgy döntött, óvatosan kidugja először egyik, majd másik szemét a szabad levegőre, hát ha nincs semmi veszély és békésen továbbállhat. Ám amint ezt megtette, a 23-as méretű félcipő tulajdonosa egy pillanat alatt a hátára ugrott, Maxim torkából pedig hosszú évek gyűjtögetett fájdalma szakadt ki. Nagyon fájt érezni, ahogy egy lándzsa alakú mészköves éles szilánk keresztülhasít belső szervein. Nagyon fájt, hogy a szépen berendezett otthona azonnal rászakadt és megsemmisült. És az is nagyon fájt, hogy rá nehezedő súly először megszűnt, majd újra és újra egyre keményebben lecsapott. Hosszan érezte a kint, miközben recsegett és ropogott a kislány pirosas gumitalpa alatt. Már nem akarta a szeméből előtörő könnyet kitörölni. Csak azt akarta, hogy vége

legyen. A legutolsó pillanatban átfutott rajta az elmúlt két év minden egyes napja. A zöldségeskertekben történt gyermekkori bújócskák, a nevetések, és a vágya, hogy egyszer majd ő is szülő lehessen – mind a semmibe veszttek. A karok után vágyakozó sóhajok és a sok szörnyűség emléke a fejében egyszer csak örökre megszűntek. Megszűnt az ütemesen lecsapó fájdalom zaja, megszűnt a gyerekmondóka is. Csak a rádióból szóló dal nem ért véget akkor. Ahogyan a kislány lehajolt, hogy közelről is megvizsgálja művét, valami megmagyarázhatatlan szomorúság tört rá. Mintha érezte volna a távozó élet minden egyes emlékét és érzését. Szörnyű büntudata támadt, amiért egy, az óvodában tanult ostoba versike miatt szándékosan halálra taposott valakit. A sírás fojtogatta, napokig rémálmok gyötörték, undorodott saját viselkedésétől. Maxim a tudta nélkül mégis jobb helyé tette ezt a világot.

MOLNÁR CSILLA

Elengedés

Mikor már nem hallgatod újra és újra ugyanazt a számot, hanem betelsz
elsőre a dallammal, melynek első és utolsó hangja is helyén van már;

Mikor hagyod, hogy mások is alakítsák életed folyamát, s elfogadod,
nem lesz minden úgy, ahogy Te akarod;

Mikor képes vagy hálát adni azért is, hogy a Rád ragyogó nap fényét
egy időre eltakarják a felhők előled;

Akkor lehet, hogy megérkeztél az Elengedés kapujának árnyékába.
Lépd át küszöbét, hogy szabaddá válj!

Erbach Viola

A Kovász

A bezártság harmadik hónapjában Kata úgy döntött, új hobbi után néz. Megannyi végignézett sorozatrész, utolsó elveszett puzzledarab és soha be nem fejezett hímzésminta után úgy döntött, eljött az ideje a kovász készítésének. Elvégre talán jót is tenne a mindennapok monotonitásának egy kis rutin. Arról már nem is szólva, mennyire jól esne számára, ha ebben a teljesen kiszámíthatatlan, új helyzetben életének legalább egy kicsi szeletét is kontrollálhatná. Temperált üveg – pipa. Mérleg – pipa. Kétfajta liszt – pipa. Meleg víz – pipa. Fakanál – pipa.

– Igazán nem is tűnik nehéznek ez az egész procedúra – gondolta magában a lány, miközben szépen, óvatosan mérte bele az üvegbe az épp aktuális hozzávalót. – Biztosan sikerülni fog ez nekem!

Rázárva a kovászos üvegcsére a mikro ajtaját, Kata már előre azon gondolkodott, hogyan fog majd kovászos kenyeret meg kalácsot sütni, s milyen jó is lesz végre egy kis sikerélmény.

***

– Önuralom. Emlékezz az önuralomra! A videó szerint 24 óra múlva kell ránézni a kovászra. De hisz biztosan történt vele valami az elmúlt 12 órában is! Biztos nem teszek benne semmi kárt, ha csak egy pillanatra rákukkantok. – gondolta magában a lány, miközben kissé bátortalanul vizsgálta a kovász felületét. – Hm... Egy bubi, két bubi... Végül is valami folyamat csak elindult benne, nem? Meg hát amúgy is még csak félidőnél járunk, ki tudja, talán este már teljesen új helyzet fogadja majd.

Bár, nem mintha ez az időszak az új élethelyzetek hiányában szenvedne. Világjárvány, korlátozások, távoktatás, barátoktól és családtagoktól való izoláció... Az utóbbi három hónap mindössze néhány kihívása. Amikor márciusban az egész ország pánikba esett, Kata meglepően nyugodt tudott maradni. Végre

lesz ideje elolvasni azt az óriási könyvtornyot, ami az éjjeliszekrényén tornyosul. Befejezheti a félbehagyott sorozatokat. Megtanulhat hímezni... Csakhogy mindezt gyorsan megunta. Vagyis, nem annyira magukat a hobbit, hanem inkább azt, hogy minden egyes napja ugyanazon lépésekből áll és annak a ténye, hogy egy apró változás, egy kisebb, kiszámíthatatlan részecske bekerülése ebbe a jól olajozott rendszerbe – s borul az egész rendszer, saját akaratán kívül. A minap épp az internetminőséggel voltak gondjai. Épp prezentálnia kellett volna az egyik óra alkalmával, de a hang folyamatosan akadozott, a képről már nem is szólva. Mégis hogyan tervezhetné meg reálisan a napjait, az előrehaladását, ha egy ilyen kis apróság is kiborítja? S mások hogyan bírják mégis olyan jól és összeszedetten ezt az egész helyzetet?

Talán ezért is kezdett bele ebbe az egész kovász projektbe – gondolta magában. Itt nincs beláthatatlan tényező, csak ő maga.

***

A kovász napról napra egyre csak növekedett. Kata napról napra, lelkiismeretesen pakolgatta át egyik üvegből a másikba, etetgette, melegbe tette. Sőt, most már mindenesetre két kovászt is etetgetett. Magabiztosnak érezte magát. Olyannyira, hogy az esti etetés során az sem billentette ki lelki egyensúlyából, hogy az első kovász etetése során elfogyott otthon az általa mindeddig használt rozsliszt.

– Sebaj! – konstataálta a lány – Egyszerűen csak nem használok kétfajta lisztet. A sima BL-55-ös eddig is bevált.

Határozott kézzel kimérte hát az 50 gramm lisztet (a 25 helyett), hozzáadta a vizet, összekeverte, konyharuhába bugyolálta s nyugodt szível elindult aludni.

***

Hát ez igazán érdekes – vont le Kata a következtetéseket következő reggel. Két üveg kovász állt előtte a pulton. Ugyanannyi ideig etette mindkettőt, ugyanannyi figyelmet szánt mindkettőnek. Mindkettő üveg ugyanazon mikróban ért napról napra. Mégis míg az egyik szépen a duplájára nőtt, a második aligha mutatott bármi változást. Mintha megállt volna bele az „élet” folyamata.

– Mit ronthattam el? Vajon túl gyakran vettem ki a mikróból s megzavartam a nyugalmi állapotát? Siettettem volna az érési folyamatát? Vagy mégsem kellett volna hozzáadnom tegnap rozsliszt helyett a sima lisztet? – tette fel magában a kérdéseket Kata.

A laptopjához sietett. Gyorskeresés. Olvasás. Kata tekintete gyorsan futott végig a sorokon: „...valójában minden kovász más. A kovász érése függhet a lisztől, a víztől, a hőmérséklettől és megannyi tényezőtől...” Minden kovász más. Ugyanazon körülmények között nevelkedik, érik, ugyanazon környezetnek van kitéve és mégis egy kis változás, egy apró módosítás és rögtön más tésztről beszélünk. A szó szoros értelmében. Némely kovász jobban viseli a változásokat. Némely nem. Némely gyorsan fejlődik, némelynek pedig 12 vagy épp 24 óra helyett akár 36 órába is telik az érése.

– Ironikus – gondolta magában Kata. – Hogy még a kovásznevelés által is tanulhatok valamit az életről. Talán nekem is csak időre van szükségem ennek az új helyzetnek az elfogadására. Az új, ismeretlen körülmények, és ismeretlen „élethozzávalók” elfogadására. Vagy talán csak el kell fogadnom, hogy az életemnek valójában nem én vagyok az irányítója.

Mert a kovász, akárcsak az élet – gyakran kiszámíthatatlan.

Sztárosztenkó Gabriella

NEM AKAROM TÖBBET EZT A JÁTÉKOT JÁTSZANI...

Képzeld, anya, volt egy álmom! Olyan furi volt! Sok-sok embert láttam. Nagyon sokat. És láttam az arcukat! Volt orruk, meg szájuk. Volt, akinek nagy orra volt, volt, akinek viccesek voltak a fogai. És sokan, rengetegen mosolyogtak rám! Különös, de nemcsak ilyen színes takarók voltak rajtuk, hanem meg merték mutatni nekem is! El tudod képzelni? Pedig én azt hittem, ez valamilyen játékszabály. A játék az, hogy mindenki választ egy színt, vagy egy mintát, és eltakarja az arcát, mi, többiek pedig nem láthatjuk az arcukat. Mert az arc az titkos, azt csak azok láthatják, akik szeretik egymást, és csak otthon, esténként szabad megmutatni, mikor már mindenki hazaért az oviból. Ha másképp teszünk, elkap minket a szörny. Ez a Covid, vagy kicsoda... Én még sosem láttam. Szerintem láthatatlan. De szerintem ő a fogó... Szoktam hallani a nagyoktól, hogy félnek tőle. Mert ha elkap, akkor nagyon fogsz tőle köhögni, és nem leszel jól. Kicsit én is félek. Ebben a játékban azt szeretem legkevésbé, hogy van az a fújóka, amit sokan a kezükre, meg a levegőbe fújnak maguk köré. Attól csíp a szemem, és szúr az orrom. Azt nem szeretem. Ezt az egész játékot nem szeretem. Úgy akarok lenni, mint az álmomban, anya. Félelem nélkül. Hiányzik az óvoda, hiányzik a lovacska, amivel mindig játszani szoktam a délutáni szundi előtt. Hiányzik az óvónéni, meg a legjobb barátaim. Meg a papa, meg a mama is! Ők is félnek a fogótól? Azért nem jönnek ki? Nem akarom többet ezt a játékot játszani! Oda akarok menni a mamához és a papához, játszani velük, nem csak így, az ablakon át beszélgetni... ez nem olyan... Ha valaki megtetszik, meg akarom ölelni, meg akarom fogni a kezét, vagy adni neki egy pacsit, de úgy, hogy utána ne fújja le a sajátját ezzel a szűrő-csípős fújókával. Tudod, mit? Nem játszok többet ilyet! Nem akarom többé eltakarni az arcomat, és látni akarom a mások arcát. Olyan szépek, és

különbözőek az emberek. Vannak kicsik és nagyok. Vannak fiúk és lányok. Vannak sárga és barna hajúak. És mind-mind el kell takarja az arcát. Én mosolygok rájuk. De nem látják, és én sem láthatom, ha ők mosolyognak rám. Anya, nem akarom többet ezt a játékot játszani! Mikor fejezzük be? Mikor lesz olyan, mint az álmomban?

Csatári Bíborka

HOME OFFICE

Ez most nem a fárasztó otthonról dolgozás megélésének sokadik variánsa, hanem története egy olyan felismerésnek, amely még a beszabályozott életet is képes volt többé tenni.

Tény, hogy amióta még inkább szeretnünk kell az otthonlétet, sok minden másnak is szükséges elfogadnunk az állandó társaságát. Például a magunkét, és ami velünk jár.

Bátorság emberek, bátorság. Hiszen ilyenkor derül fény arra, hogy kivel és milyen gondolatokkal élünk egy háztartásban. Aztán eljön az a pont, amikor csak muszáj kitessekélni az otthonunkból azt, ami végül is nem harmonizál egy reménykedő élettel. De mi van, ha nem megy? Vagy csak nagyon lassan? Ami azonban ettől is erősebb érzés tud lenni, az az, ha tudom, kinek lehet egy állandó helye a kanapén; akire egyáltalán nem fogok megsértődni, ha nálam szeretne maradni. Ehhez egy kedves történet magyar változata: *Józsi elégedetten üldögel a Balaton-parton és élvezi a látványt. Egyszer csak odalép hozzá Isten és csendesen mellé telepszik. Amikor hátsó fertályuk alatt már a talaj is felmelegedett, a mi Józsefünk – összeszedve minden bátorságát – kisértetve odafordul Istenhez és megkérdezi tőle: Mondd, Uram, mit csinálsz te idelent, a mi földi világunkban? Ő így válaszolt: home office, Józsikám, home office...*

Valahogy hasonlóan jártam én is, csak nem a Balaton partján. Talán nem kellett volna ennyire meglepődnöm attól az istenközelségtől, amit akkor érezni kezdtem. Hogy mit tud okozni a járvány miatti szabályozottság? Én azt hittem, hogy mi eddig is közel voltunk egymáshoz. Lehet ezt még fokozni? Lehet. Lányos zavaromban egy darabig kerülgettem ezt a közelséget, de kevés kellett hozzá, hogy teljesen meghódítson és levegyen a lábamról.

Home office Istennel. Ő és én a piros kanapén, körbevéve könyvekkel, jegyzetekkel, kotta- és szövegtöredékekkel, kávéscsészével. Kialakult bennem egy kellemes állandóság. Valami a budai otthonomban. Olyan jó társaság szegődött mellém, aki áldottá tette minden percemet, kísért, motivált, beragyogott,

olyannyira, hogy könnyedén lemondtam arról a pezsgőn, hevesen lüktető életről, ami azelőtt kitöltötte a mindennapjaimat. Teljessé tett. Azt cselekedte, amihez a legjobban ért. Épített és erősített, szeretetben. Megtisztelő, hogy közös home office-ból dolgoztunk. Ő rajtam, én pedig a gyülekezetben, ONLINE. Közös lelkeszi hivatalt nyitottunk. S közben alattunk is felmelegedett a kanapé, mintha csak a Balaton-parton ültünk volna.

Voltak pillanatok, amikor más is maradni akart home office-ban, megirigyelve a Jóistennel ezt a kivételes összhangot. Valami furcsa vírusvariáció, ami nem mutatkozott be, csak ágynak döntött és hosszú ideig nem állt szándékában távozni. Mondtam magamban: home office-olunk, home office-olunk? Azt is elvette tőlem, amit egyáltalán csinálni tudtam volna. Nem a közös munkáért és időtöltésért jött, az egyszer biztos. Mindenesetre, amíg maradt, csak tovább erősített bennem valamit. Ekkor Wass Albert sorai jutottak akkor eszembe: „A víz szalad, de a kő marad, a kő marad...” Minden múlandó: a járvány, a kötelező home office, a kijárási tilalom; de ami egyszer igazán megmelengeti az ember szívét, azt sosem felejt el. Az mindig vele marad.

Így hát a betegség szalad, de az Úr marad, az Úr marad. Velem. Itthon. Home office-ban.

Szabó Pál

MENEDEK

Húsvéthétfő délutánján két nagyobbik fiunkkal sétálni mentünk a rakétákhoz. Ahogy ott játszottunk, egyszer csak arra lettünk figyelmesek, hogy egy őz jött elő az erdőből. Átment az úttesten és az egyik ház mellett sétált. Egyszer csak egy autó kanyarodott az útra, mire hirtelen felkapta a fejét és visszaroht az erdőbe. Néhány pillanat alatt teljesen eltűnt, és többé már nem láttuk. Elnyelte az erdő. Eszembe jutott, hogy mennyire jó, ha van az ember életében menedék. Ennek az állatnak az erdő volt. Vajon én hova menekülök akkor, amikor bajban érzem magam? Vannak olyan helyek, amiket szeretek meglátogatni. Egyik ismerősöm rendszeresen a hegyekbe megy a szülőfalujába. Van, aki az uszodát választja. Valakinek az otthona válik menedékké. Vannak időben meghatározható menedékek, amik biztonságot ígérnek nekünk. Ilyen a szünet, vagy éppen a munkaidő. Van, amikor egy konkrét aktus védelmez minket. Focizni a barátokkal, megélni a házasság örömeit, vagy éppen együtt enni különleges ismerősökkel. Azt veszem észre magamon, hogy emberek jelenléte is menedék lehet. Nyugalomra találok másoknál. Lenyűgöző, hogy mennyire gazdag tárházzal rendelkezhetünk. Milyen sokféleképpen találhatjuk meg menedékünket! Aztán rám tör annak a fájdalma, hogy mennyire menedék nélküli világban élünk. Egyre többen élik meg a kiszolgáltatottságban a teljes összetöretést. Szerintem ebben nem az a nagy baj, hogy kiszolgáltatottak vagyunk, hanem az, hogy csak az összetöretést éljük át, az erre kapott védelmet nem. Sokaknak nincsenek olyan emberi kapcsolataik, amikre számíthatnának, ha mégis van néhány, azok megtartó ereje igen csekély. Nemcsak az a lenyűgöző, ahogy az őz ösztönösen rohant az erdőben, hanem az is, hogy a megoldási stratégiája majdnem a vesztét okozta. A feléje közeledő autó elé ugorva kelt át az úton. Vajon hány és hány megoldási stratégiám ilyen veszélyes? Mennyire egy hajszálon múlik, hogy nem történik nagyobb baj.

Milyen érdekes, hogy a Biblia úgy is beszél Istenről, mint menedékről. „Az elnyomottak menedéke az Úr, menedék a nyomorúság idején.” (Zsoltárok 9,10) Vajon hogy válik Ő menedékké? Mindig ott áll számunkra, mint az őznek az erdő? Védelmében teljesen elrejtőzhetünk? Szabadon élhetünk benne? Biztonságot ad növekedésre, az életre? Ő is olyan, mint egy személy, akinek jelenlétében mindez teljesülhet? Az erdő nem tud nemet mondani a menekülő őznek; egy személy azonban mondhat nemet is. Hogyan válhat számomra menedékké Isten? Egyszer valaki keservesen kiáltott fel a sötétségben. Apját kereste, de nem jött válasz. Egyedül, teljes kiszolgáltatottságban, összetörve halt meg. Az, aki otthon volt az Atyánál, hontalan maradt. Ott és akkor hallgatott Isten, hogy rám igent mondhasson és elrejtse, mint erdő az őzet. Menedékemben megélhetem teljes kiszolgáltatottságomat. Gyenge lehetek úgy, hogy valaki nem ellenem, hanem védelmemre használja az erejét.

Gyatyel-Horváth Eszter

SZÜLŐ-S-ÉG

Már az oviban is gyűrű volt a jelem... Nem, ez nem egy vicc kezdete, hogy annyira tipikus romantikus alkat vagyok, hogy az oviban is gyűrű volt a jelem, hanem ez valóban így van. Nem is akármilyen gyűrű. Nagy köves jegygyűrű. (Ebből voltak is gondjaim, mert gyakran az óvónénik, és első osztályban a tanító néni 8-asnak nézte, pedig az egy karika volt, amin egy másik karika van. A gyűrű, rajta a kövel. Egyértelmű.)

Tehát egészen korán, egészen tudatosan feleségnek készültem. És természetesen ezzel együtt édesanyának. A barátaim azt mondják, elég anyáskodó típus vagyok. Ez olykor bók, olykor beszólás.

Másfél évvel ezelőtt megszületett az első kislányunk. Az első hetek, hónapok nagy kérdései után egyszercsak azt vettem észre, hogy minél több időt töltök vele, annál több olyan bibliai rész jut eszembe, ahol Isten szerető, gondoskodó szülőként jelenik meg. Élővé váltak a hasonlatok, néha húsbavágóan életszerűvé a képek. Arra lettem figyelmes, hogy minden gondolatom a kislányom körül forog. Mit eszik, hogy eszik, mennyit és hogyan alszik, hogyan és milyen gyorsan fejlődik. Nem fázik? Nincs melege? Ilyen és ehhez hasonló gondolatok kavargtak a fejemben. Ha velem volt, azért, ha éppen valaki másnál, akkor azért, de általában a gondolataim nagy részét ő töltötte és tölti ki ma is. Nyilván ez idővel változni fog, ahogy egyre inkább önállóbb lesz, de nem tudom elképzelni, hogy lesz olyan nap az életemben, hogy nem gondolok rá, hogy nem jut eszembe, hogy ha segítséget kér, nem leszek minden erőmmel azon, hogy segítsek neki. Most még a legapróbb dolgokban is segítem, mint evés, ivás, alvás, fürdés, öltözködés, dobozokból ki- és bemászkálás. Később talán más jellegű dolgokban számít majd rám.

Egy ilyen helyzetben nyilallt belém a felismerés, hogy mennyire igaz, hogy Isten gyermekeiként mi nagyon is érdekelnék Istent. És Neki fontosak vagyunk. És Ő gondol ránk. Minden pillanatban. És nem teher neki, ha megosztjuk vele életünk minden pillanatát. Sőt.

Ezzel együtt egy másik dolog is érthetőbbé vált, mégpedig az, hogy mennyire, de mennyire szükségünk van Istenre. Nem Neki ránk, nekünk Rá. Függsünk tőle, ha elismerjük, ha nem. Ezt a függő viszonyt gyakran rosszul élük meg az emberek. Ám a szülő-gyerek kapcsolat erre is rámutat, hogy ez nem egy olyan függés, amiben attól kellene félnünk, hogy Isten kihasználja ezt a helyzetet. Ő soha nem tesz ilyet. Ő szeretettel, türelemmel gondoskodik rólunk. Mindig úgy, ahogyan szükségünk van rá. Van, hogy segít bemászni egy üres papírdobozba, mert éppen van rá idő, mód, és különben is fejleszti a mozgáskoordinációnkat. Van, hogy nagyokat sétálhatunk a napsütésben, és még a hintába is beültet. Van, hogy kapunk valami finomságot uzsonnára, mert annak van az ideje. De vannak bizony olyan időszakok is az életünkben, amikor bizony el kell menni aludni, akkor is, amikor nem akarunk, amikor fel kell öltözni akkor is, amikor nem érezzük, hogy fázunk, amikor enni kell egy kicsit, bár nem érezzük az éhséget, amikor csendben kell maradni, bár beszélni szeretnénk.

Minden hasonlat sántít, és nem gondolom, hogy a Teremtő Isten és az ember kapcsolatát egy az egyben rá lehetne vetíteni a szülők gyermekükhöz való viszonyára. Az elmúlt időben azonban rengeteget tanultam arról, hogy ha én, önző, fáradt, sokszor nyűgös, kételkedő, értetlenkedő szülőként ennyire tudok szeretni egy kisembert, akkor mennyire felfoghatatlanul hatalmas lehet Isten felénk való szeretete. Ha én újra és újra elmondom az adott mondókát, ha századszor is türelmesen elmagyarázok egy, felnőttként egyértelműnek tűnő dolgot, és nem gondolom, hogy a kislányom direkt idegesítene a kérdéseivel, akkor Isten mennyivel türelmesebben tanít az életben való boldogulásra. Ha én igyekszem figyelni arra, hogy a lányom lelkileg, szellemileg és fizikailag is megkapjon mindent, amire szüksége van az adott életkorban, és igyekszem megóvni őt mindattól, ami árthatna neki, akkor Isten mennyivel inkább meg akar ajándékozni minket is minden jóval, és mennyivel jobban tudja, hogy mire nincs az adott helyzetben szükségünk, bármennyire is értetlenül állunk időnként az Ő bölcs döntései előtt.

Tudom, hogy még az út elején vagyok és remélem, hogy rengeteg mindent fog még tanítani Isten a szülői mivoltomon keresztül is. Igyekszem nyitott lenni a feladatokra, amiket rám bíz, mint édesanya, mint feleség, mint lelkipásztor, de legfőképpen, mint az Ő szeretett gyermeke.

Mert tudom, hogy Ő nem feledkezik el rólam, és kezdem megsejteni, hogy mennyire nagyon szeret. Mint ahogy Ézsaiás könyvében is olvassuk ezt, ahol kivételesen nem a szerető atya, hanem a szerető anya képe jelenik meg példaként: „Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? De ha ő meg is feledkeznék, én akkor sem feledkezem meg rólad!” Ézs 49, 15

Lapis-Lovas Anett Csilla

HÍD VAGY HATÁR?³

„Magára vette szennyes ruhámat / Így békíté meg Istent, Atyámat” – Ha nem lennék keresztyén hívő ember, lehet, hogy problémát okozna számomra e mondat megfejtése. A szennyes ruha felöltözése talán még érthető, de az nem derül ki, kicsoda veszi fel a ruháimat. És hogy az átöltözésnek miért egyenes következménye Isten megbékítése (akiről nem is tudom, miért haragszik), az már nehezen felfejthető. Talán így gondolkoznék, ha nem tudnám, mire utalnak ezek a szavak, talán nem. Régóta érdekel a kérdés: hogyan érti egy nem keresztyén ember azt a különleges nyelvet, amit istentiszteleteken, hittanórákon vagy egyéb egyházhoz kötődő alkalmakon használunk? A nem hívő nézőpont már régóta nem az enyém, ezért nehéz maradéktalanul belehelyezkedni. Így írásommal nem megoldásokat keresek elsősorban, hanem inkább az a célom, hogy pár pillanatra elgondolkodjunk valamin, ami magától értetődőnek tűnik. A „hogyan értik?”-kel szoros összefüggésben áll a „hogyan beszélünk?” problémája. Nyelvi nehézségekkel kapcsolatban könyvtárnyi irodalmat találni; különösen a XX. századi teológiában vált kardinális kérdéssé a nyelvhasználat, a „hogyan lehetséges Istenről beszélni” kérdése. Ezzel is szembe kell néznünk akkor, ha felvetjük a megértés problémáját, hiszen ahhoz, hogy megértsenek bennünket, nekünk is érthetően kell szólnunk, de hogyan fogalmazzunk érthetően, ha mi sem értjük, amiről, Akiről beszélünk? Fogódzókat kell találnunk. Ilyen fogódzó lesznek a metafora, az analógia vagy a szimbólum, hogy csak néhányat emeljek ki az Istenről szóló beszéd lehetőségei közül. Számos olyan dologról kell beszélünk keresztyén emberként, amit nem vagy csak töredékesen értünk: milyen az Isten? Mit jelentenek a sákramentumok? Kicsoda a Szentlélek? Mivel ezekre a kérdésekre nem tudunk egzakt válaszokat adni, ezért születnek a következő szimbolikus-metaforikus kifejezések: Isten az Atya; a bor Krisztus vére; a Szentlélek

3 Az írás eredetileg a Közös(s)Ég Magazin 68. számában (2014. február 1.) jelent meg

lobogó láng. Azonban a hétköznapi nyelv is gazdag a metaforákban: gondoljunk csak a *felkel a Nap* vagy az *elvoálnak útjaink* szófordulatokra. Olyan gyakran használjuk az ilyen és hasonló szókapcsolatokat, hogy nem is tűnik fel: a Nap nem ember, hogy felkeljen az ágyából, vagy lépéseinkkel nem építünk magunknak utakat, amelyek aztán fizikailag is szerteágazhatnak. Az, hogy nyelvünk metaforikus, lehetővé teszi a sajátos keresztyén szókinccs (részleges) megértését is: ha a nem hívó ember azt hallja, „szívemet hozzád emelem”, nem konkrét módon fogja ezt érteni, hanem érzékeli, hogy ez képes beszéd. Olyan gyakran kommunikálunk ilyen módon, hogy néha észre se vesszük, hogy a „kánaáni nyelvről” fordítanunk kell hétköznapi nyelvre. Hiszen olyan metaforákat is használunk a köznyelvek mellett, amelyek csak a keresztyén kifejezőképesség elemei, pl. a *Bárány vére megtisztít, megváltattam bűneimből*. Egy nem keresztyén ember ezeket a szófordulatokat nem vagy másként érti, mint az, aki ezeknek a kifejezéseknek a kontextusával, használatával tisztában van. Kérdezhetnénk azt is: mi ezzel a probléma? Egy közösséget többek közt az is összetart, hogy tagjai sajátos, csak rájuk jellemző nyelvet használnak, amelynek elemei jelentős átfedésben vannak ugyan a köznyelvi szókinccsel, mégis tartalmaznak olyan kifejezéseket, amelyek csak a csoportra jellemzőek. Szükséges-e a csoportnak mérsékelni az efféle nyelvi elemek használatát ahhoz, hogy a csoporton kívüliek számára elősegítse a megértést? Vagy inkább abban kell-e segítenie, hogy mások is „megtanulják” ezt a sajátos nyelvet?

Ez a kérdésfelvetés sajátos szintet kap, ha a keresztyén közösségekre vonatkoztatjuk. Hiszen Krisztus hívása ma is szól: „Tegyetek tanítványokká minden népeket...” A tanítás pedig elsősorban szavakkal történik. Milyen szavakkal tehetünk eleget Krisztus felhívásának? Hogyan szólunk azokhoz, akik nem beszélnek a keresztyén hit nyelvét? Erre a kérdésre nincs kész válaszom, de sokat gondolkodom rajta; s a töprengés nem engedi, hogy az Istenről való beszédet természetesnek, magától értetődőnek vegyem. Az, hogy beszélhetek Istenről, az Isten kegyelmén múlik: Ő teszi lehetővé, hogy töredékes emberi nyelvünkön képesek legyünk Róla, a tökéletesről szólani. S ha már megkaptuk ezt az ajándékot, gondolkozzunk el rajta: nyelvünk híd lesz-e köztünk és a (még) nem hívók között, vagy határokat húzunk fel vele?

Kádár-Fekete Andrea

EGY VIZSGA ÉLETE

A Wikipedia szerint a vizsga, klasszikusan “kollokvium” jelentése, ha valamiféle definíciót szeretnénk alkotni, beszélgetést jelent, amely hallgató és tanár között zajlik, többnyire felsőoktatási intézményben. De tegyük félre az enciklopédista stílust, hiszen mindannyian tudjuk, hogy a vizsga jóval több ennél. Ha megnézzük kicsit közelebbről, látjuk, hogy önálló története, sőt már-már életpályája van. No de, ha már életpálya, akkor haladjunk kronológiai sorrendben.

Szeptember – a kezdetek

Az újbóli találkozás önfeledt öröme. De jó minden! Új szemeszter kezdődik. – *Jó újra itt lenni! Szia, hogy vagy? Hogy telt a nyár? Hol voltál? Nézzétek, ő is itt van!* – ilyen és ehhez hasonló mondatokkal, párbeszédekkel indul az őszi félév. Még minden rózsaszín. A nyarat még felejteni nem engedő szeptemberi nap süt, pompás virágok nyílnak, a madarak csivitelnek, jólesik fagyaltot enni a Nagytemplom előtt, sétálgatva a téren. Sem felhő, sem más nem vet árnyékot a boldog önfeledtség kék egére.

Telnek múlnak a hetek, előadás előadást követ. Néha már az eső is csepereg, de még hamar kisüt a nap. Lassan-lassan mindenkinek bekúszik egy gondolat a fejébe az órákon ülve, amely előbb-utóbb kérdéssé is formálódik. Vajon mit fog kérni? Mikor? Hol? Hát a vizsgán! Hirtelen mindenki felébred. Hallottatok valamit? Ő hogy szokta? Beadandó, írásbeli vagy a rettegett szóbeli? Nagy különbség, jönnek-mennek a tippek, fogadások. Gyűlnek az értékes információk. Á, Ő sosem szóbeliztet, beadandót irat, na Ő pedig csak szóban vizsgáztat, de rendes, Ő pedig mindig kegyetlen tételsorral készül.

Október – a stratégia

Lassan összeáll a kép, hogy kinek, hová, mivel kell készülni, hogy meglegyen a szemesztert lezáró, hón áhított vizsgajegy. A stratégiai stáb összeül. Idén másképp lesz, mint eddig. Most nem hagyunk semmit az utolsó pillanatra, semmi nem ér majd minket készületlenül. Felnőtt emberek vagyunk.

Meghatározott rendben, terv szerint haladva és a feladatokat egymást között szétosztva fogunk győzni. Lazán, kiegyensúlyozottan haladva, és addigra már alapos tudással rendelkezve jutunk majd el a vizsgaidőszakig. Mindenki egyetért, mindenki tudja a dolgát, feladatok leosztva. Ha minden rendben megy, november közepére kidolgozott tételsorokkal rendelkezik mindenki, onnan pedig már egyenes az út. Egyeztetés hetente.

November – nem történik semmi

Vihar előtti csend.

December – most már villámok is...

Már Mikulás van, hihetetlen, de mindjárt itt a Karácsony. Rohan az idő, nektek is, ugye? Hát persze! Még pár nap és vége a szorgalmi időszaknak, kezdődnek a vizsgák. A pánik vészjósló jelei mutatkoznak. Félve kérdez mindenki mindenkit. Te, hogy állsz? És te? Á, én nem. Bele sem néztem. *A nem vagyok egyedül* érzés legalább megnyugtató kicsit.

Utolsó hét a vizsgák előtt – a pánik fokozódik

Jól van, semmi gond! Mindenki nyugodjon meg! Összeül újra a válságtábbá avansált csapat. Új terv kell, de még nincs veszve semmi. Még van idő, még van remény. Összefogunk és segítjük egymást, de most tényleg. Hány napunk van? Nyolc nap, huszonnégy tétel. Nem lesz gond. Hat nap alatt, napi négy tétellel kidolgozva, még marad is két nap elmélyíteni a tudást. Megvannak a szükséges könyvek, jegyzetek. Sima ügy, munkára fel!

A vizsga hete – a tragédia előrevetíti árnyékát

Mindenki halad rendben? Tartjuk a tempót? Senki. Semmit. Be kellett ugrani ide, meg oda. Ja, és benne sincs a könyvben, a könyv meg nincs meg a könyvtárban. De hogy lesznek így tételek? A jegyzet hiányos. Nem baj. Lefotózod, lefotózza, átküldi, átküldöd, kiegészítjük, jó lesz. Nincs valakinek felsőbb évfolyamos ismerőse? Az talán segíthetne. Nem leszünk kész. De! Meg vagyunk mentve! Megvannak a kidolgozott tételek! Igaz, hogy korábbi és másik szak, de jó lesz. Na akkor még egy kávézás belefér délután, most már nem kell kapkodni. Szinte hallható a mindenki szívééről egyszerre le-gördülő kő hangja.

Vizsga előtt három nappal – a pánik a tetőfokára hág

Gyerekek, ez nem jó! Más van benne, nem úgy, nem az, tőlünk nem ezt kérte! Pánik. Nincs mese, ki kell dolgozni egyenként. Mindenki a maga csigaházába bújva, saját szorgalmára és tudására utalva. Nincs mögöttünk, csak

a fal. Jönnek-mennek az üzenetek, izzanak a telefonok, email emailt követ. Kikeres, tételhez párosít, kiemel, aláhúzó, továbbküld (hátha valaki lassabban halad, jól jön a segítség). Minden perc számít, most ne veszítse el senki a fejét! Ha szoros lesz is, de menni fog.

Vizsga előtt másfél nappal – az utolsó próba

Gondosan kiszámoljuk, hogy a minimálisan szükségesre csökkentett alvás-
idővel, minden egyéb tevékenységet beszüntetve (ebéd helyett csoki jó lesz,
kólával) és egész nap a könyvek fölött ülve, meglehet. De még nincs kész az
összes, és van olyan tétel, amit nem is vettünk. Ez nem lehet igaz! Nincs a
jegyzetben, nincs a könyvben. Órán sem volt. Valaki talált valamit? Semmi.
Mi legyen? Nem bukhatunk most el! Írni kellene a Tanárnak! De nem lesz
dühös? Korábban kellett volna... Na jó. Mély levegő. Email megy. – *Áldás,
békesség, Tanár úr! Hát az a helyzet, hogy elnézést, de nem tudjuk, és hát, most mi
legyen, meg könyv sincs, meg órán se... Érkezik a válasz. A Bibliában benne van,
tehát kell.* – Teljes megsemmisülés. Ennyi idő már nincs. Tovatűnni látszik a
remény. Egyesekben már-már a feladás gondolata fogalmazódik meg. Email
érkezik. A Tanár! – *Na jó! Nem bánom, szóljanak majd, hogy ezt ne kérdezzem! Jó
felkészülést!* –

Ez az! Ezt megúsztuk, meglesz! Főnixmadárként éled újjá hamvaiból min-
denkiben a tettvágy. Most már menni fog, most már nem szabad feladni! A
rejtett tartalékok tartalékjai mozgósítva. Ha minden kész, még akár pár óra
alvás is beleférhet a holnapi vizsgáig. *Az eszembe jut-e majd holnap és a vajon
fog-e menni* kérdéskör mentén mozognak az álomba zuhanás előtti gondolatok.

A vizsga – most már... csak legyen vége

Reggelre az éjszakai szép gondolatokból már csak az idegesség marad. Az
egyik sarokban energiátalt szorongatva magolja valaki a hiányzó részeket,
valaki más dupla kávéra esküszik csukott szemmel. Persze olyan is van, aki
laza, *a most már úgysem tudok változtatni semmin* attitűddel. Akad, aki ideges, és
percenként a mosdóban találjuk, és van, aki jóízűen majszol egy szendvicset,
hiszen energia kell.

Pattanásig feszült a hangulat, az utolsó pillanatban is érkeznek a hírek.
Tegnap rossz napja volt a Tanárnak, hallotta valaki, hogy sokan elvéreztek.
Ma vajon milyen lesz? Kimegy majd kávézni megint? Segíteni fog, ha nem
megy? Ó az! Ott jön. Már a folyosó végén jár! Nincs tovább. Be kell menni.

És igen! Megvan! Neked is? Nekem is! Ez az!

A korábban feszült és ideges hangyaboly most megannyi csicsergő kismadárként röppen ki a kertbe. Neked hogy volt? Igen? És mit mondtál? És mit mondott? Kicsit mindenkit átjár az Ady életérzés: „Most gyertek, szabad mellű örömök, S pusztuljatok bilincses iskolák.” A perc, a pillanat most a fontos, hogy megvan, hogy sikerült! És nem, ne gyertek még, felhők a boldogság újból kék egére, még ma ne! Még vannak perceink az örömből! A bölcsőbbek már tudják, hogy nem tart soká, de a pillangók szárnycsapásai őket is magukkal ragadják. Most semmi nem számít!

Ma mindenki boldog örömmel hajtja álomra fejét, elrebegve egy hálaadó imádságot. Tudjuk, hogy velünk voltál, hogy ott voltál, Urunk. Édes az álom. Minden jó, ha a vége jó.

Másnap reggel – hat nap a következő vizsgáig...

Damásdi Péter

ÉN(/RE/)FORMÁCIÓ

Kedves én!

Most elbúcsúzom tőled! Nem akarom ezt így tovább csinálni! Elegem van belőled! Abból, hogy sosem hallgatsz rám, és abból, hogy mindig a fejed után mész. Unom már, hogy mindig kifogásokat keresel és azokra hallgatsz. Kihoz a sodromból, mikor mondom, hogyan kellene, és te szándékosan máshogy csinálod! Az is idegesít, hogy sokszor halogatom a dolgokat. Persze mikor elfelejtesz valamit, vagy később teljesíted, mint kellene – mindig engem szídsz. Nem bírom tovább! Az agyamra mész! Idegesítesz. Az ég áldjon!

Nem szeretném tovább így folytatni. – Vagyis hadd mondjam máshogy: ÍGY nem szeretném tovább folytatni. Ezúttal máshogy csináljuk! Kezdjük újra és nyissunk tiszta lappal. De ne érts félre! Én most veled szakítok! Mert ilyen egy tisztességes szakítás. De nem akarlak végleg eldobni magamtól! Ó, nem, annál többet érsz! Annyival többet érsz, hogy nem hagyom, hogy magadba merülj, nem hagyom, hogy sajnáld magad, vagy másokat vonj felelősségre! Azt sem tűröm, hogy állandóan magad körül forogj. Most újat kezdünk.

Most itt az idő egy új életre! Egy olyan életre, ahol már tanulsz múltbeli hibáidból, és ahol önsajnálattal helyett bátorítasz. Önvád helyett elhiszed, hogy értékes vagy. Becsapás helyett felvállalod magadat, gondolataidat, bűneidet. Felelősséget vállalsz, és meg mered tenni, amit meg kell. Most egy új nap van, új lehetőség. Krisztus kegyelméből lehetsz, aki vagy! Lehetsz valami más, lehetsz valamit több, valami jobb, mint amire azt hiszed, hogy körülményeid rendelnének. Szakítok veled! Ami volt, elmúlt! Ami jön? Az valami csodálatos, valami izgalommal és titokkal teli: az Isten kegyelmében, és hitben élt, folyton a Szentírásra alapozott élet. Egy olyan élet, melynek egy célja van: egyedül Krisztusnak adni dicsőséget.

Bodnár Máté

ÉLETÜNK

A gazdag, milliárdos férfi nagy izgalommal lépett be az autószalon fotocellás aijtáján, ahol a tervezőmérnök személyesen várta. Végre elkészült az, amire mindig is vágyott: egy teljesen személyre szabott luxusautó, a legkorszerűbb extrákkal.

– A slusszkulcsért jöttem! – mondta köszönés helyett a férfi.

– Jó napot – válaszolt a mérnök –, arra gondoltam, hogy mielőtt beül a vadonatúj autójába, beszélgethetnénk néhány alapvető, de fontos dologról a kocsival kapcsolatban.

– Én nem beszélgetni akarok, hanem vezetni az autómat. Hol a kulcs? – kérdezte türelmetlenül a férfi.

– Szívesen átadom a kulcsot, de ha nem akarja meghallgatni a fontos információimat az autójáról, akkor a legjobb, ha néhány kilométeren át elkísérem, hogy megismerkedjen az újításokkal – így a mérnök.

– Hogyisne! A maga kocsija ez, vagy az enyém?! – csattant fel idegesen a férfi. – Nem fogom sétakocsikázásra elvinni.

– Ahogy gondolja – válaszolt a mérnök, tudomásul véve az ügyfél akaratosságát –, de ha már így áll a helyzet, akkor hadd adjam oda írásban azt a tájékoztatót, amelyet a mérnöki stábbal állítottunk össze, és amelyben felhívjuk a figyelmet az újításokra és az esetleges veszélyekre.

A gazdag fiatalember kikapta a mérnök kezéből a füzetet, majd immár ingerülten kérdezte meg:

– Végre megkaphatnám a kulcsot?

– Igen, parancsoljon – válaszolta a mérnök, és átnyújtotta az autó kulcsát, ami egy modern, chipes kártya volt. – Esetleg segítsék beindítani?

– Nem szükséges – felelte gúnyosan a kocsi tulajdonosa, és a következő pillanatban a kezelési útmutatót beledobta az első kukába, majd bepattant a kocsiba és elhajtott.

A tervezőmérnök néhány perc múlva még utána telefonált, de hiába, mindannyiszor kinyomta, nem vette fel.

A fiatalember aznap csak egy pár kilométert tudott megtenni a kocsi-
val. Először magától beindult az ablaktörlő, és nem tudta leállítani, aztán a számítógépes vezérlés vette át a kormányzást és egy teljesen más úticél felé indult el – és amikor zavarában megnyomott néhány gombot a műszerfalon, kigyulladt három piros lámpa, amiről nem tudta, hogy mit jelentenek, a kocsi felgyorsult 180 km/h-ra, majd hirtelen fékezett, végül pörgések közepette egy árokban kötött ki.

A férfi bosszúsan kiabálta a körülötte gyülekező emberek gyűrűjében, miközben kikászálódott az összetört kocsiból:

– Még ma feljelentem ezt a mérnököt, meg akart ölni! Milyen tragacsot rakott össze nekem!

Sokszor mi, emberek olyanok vagyunk, mint ez az újdonsült autótulaj-
donos. Isten adott nekünk egy csodálatos dolgot, az életünket. De ahhoz, hogy jól éljünk, meg kell hallgatnunk az Ő tanácsait és útmutatásait. Sokszor ezt elmulasztjuk, mert nincs időnk, mert türelmetlenek vagyunk, mert nem érdekel minket – mi csak élni akarjuk az életet! Aztán amikor bekövetkezik a baj, akkor vádoljuk Őt: Miért ilyen rossz az életem? Miért tette ezt velem? Miért ilyen kegyetlen és igazságtalan az Isten?

Ne felejtse el kikérni a „tervezőmérnök” tanácsát!

Plangárné Kárándi Júlia

AZ ELSŐ

Nem gondoltam, hogy ilyen lesz az első...

Egyre erősebben ziháltam, nyögtem és kapkodtam levegő után. Izmain görcsöltek, miközben a ritmikus mozgás minden porcikámnak szenvedést okozott. Kivert a verejték, s csak reméltem, hogy Ő, aki rávett minderre, nem sejtí, hogy mennyire várom a végét...

Így hát úgy tettem, mint aki élvezí. Mosolyra erőltettem ajkaimat, megpróbáltam rákacsintani, de ettől a parányi szemizom-próbától végképp összeomlottam:

– Most hagyjuk abba! – lihegtem és félrehúzódtam.

– Miért nem szóltál hamarabb? – kérdezte, s látva hirtelen mélybórrá váló arcomat rájött, hogy nagyon régóta szenvedhetek már.

– Azt hittem, lazán kibírok két kilométert, de szerintem még a felénél sem tartunk – tört ki belőlem a panasz, miután úgyis lebuktam. Leültem a homokos erdei út melletti száraz fűcsomókra, s arcom a nap felé tartva, szemem behunyva vártam, hogy szédülésem, remegésem és émelygésem lassan alábbhagyjon. Edit kolléganőm, iskolánk testnevelő tanára aggódba tekergette fejét valami vízforrást kutatva, hiszen magából kiindulva nem is gondolta, hogy egy ekkora távon bárkinek is szüksége lehetne dihidrogén-monoxid általi újraélesztésre.

– Évek óta jársz velünk tornázni, nem is gondoltam, hogy a futás ennyire megvisel majd! – sópánkodott kezét tördelve, majd aggódba megkérdezte:

– A kerékpárokig vissza tudsz velem sétálni, vagy hívjak mentőt?

Szúrós pillantásomat látva valószínűleg megkönnyebbült.

– Büszkeségem nem engedné, hogy bevalljam a mentősöknek, mitől kerültem „végstádiumba”. Segíts fel inkább, majd csak visszadöcögök valahogy... – válaszoltam elfúló hangon, majd a visszaúton néma csendbe burkolóztam.

Edit, szegény, azt hihette, hogy őt átkozom magamban, amiért rávett, hogy mozduljak ki végre a négy fal közül, ahol hetente egyszer azzal próbálkozott, hogy a különböző fizikai és lelki állapotban lévő, fiatalabb, vagy

idősebb pedagógus kollégáit megpróbálja mozgásra bírni. Én is rendszeres résztvevője voltam már évek óta a kedd délutáni „edzéseknek”, de éreztem, hogy nem elég erős a motivációm ahhoz, hogy napi oly sok óra gyerekzsivaj után a magnóból hangosan, ritmikusan doboló zenére ugráljak. Lelkes edzőnk utasításaira ímmel-ámmal mozogtam, vigyázva, nehogy komfortzónámból kibillentsen bármelyik apró mozdulat. Az órák végére így is mindig halálosan elfáradtam.

Egy nap a lelkes Edit azzal állt elő, hogy lehet, tetszene nekem a terepfutás.

– Mindig panaszkodsz a hangos zenére, a pattogó ritmusra, meg arra, hogy kivágysz a tornaterem, meg az iskola falai közül. Holnap kimegyek a Nagyerdő ösvényeire futni. Csak egy-két kilométerről van szó, mert már az én térdem sem nagyon bírja. Nincs kedved velem tartani?

– Ó, ez sokkal jobban hangzik, mint a tornatermi izzasztás! – lelkesedtem azonnal. – Gyerekkoromban amúgy is imádtam biciklizni, meg túrázni, ez sem lehet rosszabb – válaszoltam, hiszen egyből emlékezetembe kúsztak a régi idők hangulatos hegyi ösvényei, vagy magányos kerékpáros bókászásaim a városon kívüli árnyas erdei utakon.

Roszsabb volt. Sokkal.

Nem számoltam ugyanis az azóta eltelt évekkkel, bocs, évtizedekkel. Nem vettem figyelembe mozgásszegény életmódomból fakadó tespedtségemet, izmaim öregedését, teljesítőképességem lanyhulását. Úgy vágtam neki Edit mellett a futásnak, mintha tegnap lazán teljesítettem volna egy félmaratont.

Ő azonban nem szánakozva, hanem biztatóan nézett rám fiaskóm után, s bátorítóan veregette meg a vállamat, miután visszaérve a kerékpárjainkhoz visszaszereztem étellel teli arcszínem is egy kulacs víz segítségével.

– Legközelebb már sokkal jobb lesz – kacsintott rám, mire én szinte ráfőrdtem:

– Nem ismerem a futás és a legközelebb szó kapcsolatát. Nálam nemigen létezik...

Három nap múlva, mikor már itt-ott újra mozgatni tudtam a lábamat, s az addig nem is sejtett izmok létezéséről bőségesen elmerengtem, Edit valahogy ismét rávett, hogy vele tartsak a Nagyerdőben. A kedvemért csak kocogott mellettem, s szeme sarkából állandóan figyelve pár percenként gyaloglásra váltottunk. Nem is volt olyan rossz...

Két-három alkalom után magam is elámultam, hiszen vártam a következőt. Editnek azonban profi sportmúlttal rendelkező térde beadta a kulcsot, így a következő erdei távnak már egyedül vágtam neki

Egyedül? Ugyan, dehogy! A nagyváros szélén elterülő erdő nem csak madaraknak, apróvadaknak, de igazi futótársadalomnak is otthont adott. Tetszett, hogy a profi terepfutók mellett épp úgy elhaladtak mellettem kutyájukkal kocogó idősek, mint szüleiket kerékpárral kísérő gyermekek. Igen, egyelőre mindenki elhaladt mellettem, de ez egyáltalán nem zavart.

Megtaláltam azt a kezdeti tempót, amely mellett élvezetemet leltem a mozgásban. Olykor, ha már a levegővétel is könnyebben ment, s nem a fülemben, vagy a pórusaimon keresztül kapkodtam az éltető oxigén után, már a körülöttem lévő táj szépségeit is észrevettem.

Rájöttem, hogy nincs két egyforma futás az erdőben. Hol hétágra süt a nap, melynek fénye a sűrű lombkoronán át beszűrődve rezeg a talajon, hol párásabb a levegő egy előző esti zápor után. Néha nyúl ugrott fel előttem rémülten, máskor én ijedtem meg a dagonyák mellett futás közben látott vadkan-nyomoktól. Nyári hőségben izzadtam, késő ősszel a mozgás ellenére is majd' megdermedtem a november végi hidegben. Télen sűrű hóesésben vágtam át magam a kitűzött távon. De futottam! Rendszeresen!

Olykor betegség miatt kimaradt néhány hét, vagy a téli sötétség úzött át az erdőből a városi biztonságot nyújtó stadion körüli rekortán pályára. Ez sem szegte kedvem.

Évek óta rendszeresen kocogok, futok most már, ha csak az időm engedi. Délután, vagy esténként hetente többször izgatottan húzom magamra sportcipőmet és fekete futófelsőmet, s indulok neki a hét-tíz kilométeres távnak, ahol ismerős arcok fogadnak, sporttársak keze integet barátságosan. Versenyekre nem vágyok, nem készülök. A célom: a testem mellett a lelkem karbantartása.

Minden futásom megtisztulás: napi gondoktól, fáradtságtól, akaratgyengeségtől. Ima is egyben, mit más talán meditációnak nevez – mindegy. Rácsodálkozás a teremtett világ állandóan változó szépségeire, a természetre, benne önmagamra. Útkeresés szó szerint, s átvitt értelemben is. Felülemelkedés napról napra: akadályokon, időn, földhöz tapasztó gondolatokon. Öröm-, és erőforrás oly sok minden más mellett.

S ez csak egy kicsiny szelet életem gazdagságából, mit kaptam, s most megosztottam...

KOVÁCS KRISZTIÁN

Lélekfogócska

Kerestelek lelkeségemben
A lángolásokban és szalmalángokban
Kegyeskedtem megnyílni előtted is akár
De mindig több voltál a megfoghatónál, és eltévedtem életlabirintusomban
Csak kérni lehet. És várni
Veni creator Spiritus

Úztelek lelkesedéssel
Az akarásommal és befogadókészségemmel
Kitartóan mentem utánad. Igen lelkesen
De mindig gyorsabb voltál és lehagytál
Csak utolért lehetek általad. Engedd kifújnom magamat magamból
Veni creator Spiritus

Megteremtettelek lelkiismeretemben
A perfekcionizmusomban és önmegigazításomban
Precízen annyi akartam lenni, amennyit magadból töltesz belém
De mindig kiszámíthatatlan voltál és váratlanul hatottál rám
Csak teremtmény lehetek. Megérintett és általad megszállott
Veni creator Spiritus

Felfedeztelek lélekjelenlétemben
A blazírt higgadságomban és tüzes vehemenciámban
Határozottan akartalak megjeleníteni, nyilvánvalóvá tenni
De beégtem, mert nem égtél bennem
Csak testi tudok lenni sokszor. Légy Lélek jelen a létemben
Veni creator Spiritus

Jövel, ember, légy vendégem

Jöjjetek, mert már minden készen van!

(Evangélium: Lukács14,16–24 – A nagy vacsora)

Vajon milyen lesz a mennyországban. Meisseni porcelánnal terítnek
Az ezüst esszeug csengését már csak a vacsorára hívó csengő hangja
übereleli

Aztán az ellenállhatatlan invitáció: Jöjjetek, mert már minden készen van!
S mi mennyei dresszben a vacsoraasztalhoz ülünk, s meghalljuk az asztali
áldást:

Jövel, ember, légy vendégem – s nem marad semmi maradék

Persze a lehetőség mindig megvolt az isteni flancra.

A Paradicsomban is megterített

A szellős alkonyat isteni lépteit mégis a kísértés „elkészült” eternal-fast-
food-ja überelte

Aztán az ellenállhatatlan provokáció: Jöjjetek, mert mindenki éssen lesz!
S mi original Adam's & Eve fashionben vacsorafához álltunk, s nem
hallottuk az asztalai áldást

Jövel, ember, légy vendégem – s egy [alma]csutka lett csupán a maradék

Aztán a végtelen gasztro-story megannyi szakácskönyrevalót adott. De
mindig ugyanaz terített

A húsosfazekak illuzórikus ínycsengését a mennyei manna aligha überelte
Aztán az ellenállhatatlan rebelláció: Menjünk vissza, mert semmi sincsen
kész

S mi sivatagi lenvászomban (made in Egypt) tátott szájjal, fürjre várva,
hallottuk az asztali áldást

Jövel, ember, légy vendégem – s penészes, zsebbe dugott, buggyant manna
lett a maradék

De egyszer a hagyomány megtöretett, s megtöretett hagyománnyá lett.

Jézus terített

A tradicionális koszt évezredek rítusává vált, s a falat kenyér és korty bor
mindent überelt

Aztán az ellenállhatatlan invokáció: Jöjjetek, mert minden készen van!

S mi a változó népegyház konfekciójában az úrasztalánál/oltárnál állunk,
hallva az asztali áldást:

Jövel, ember, légy vendégem – s egy morzsányi kenyér, egy csepp bor a
maradék

Ám, ha leülök az enyéimmel, mindegy, hogy műanyaggal, vagy Zsolnayval
terítünk

A mindennapi kenyér az együttlét örömének ízévé lesz, s a közös ima
mindent überel

Aztán az ellenállhatatlan konstelláció: Várjatok, mert még nincs mindenki
készen!

S mi a napi izzadságos és menüs hacukánkban a vacsoraasztalnál ülünk,
hallva az asztali áldást:

Jövel, ember, légy vendégem – s néhány csont, mócsing, kenyérhéj a
maradék

De van, aki nem tudja, milyen egy isteni brunch. Mert neki soha senki sem
terített

Az étkezés csak kajálás, s a lelki táplálék tv-műsor kérdése, s a napi sorozat
és pizza mindent überel

Aztán az ellenállhatatlan negáció: Menjetek, mert már készen vagyok!

S mi a jólöltözött lelki-testi sznobságunkkal, odébbállunk, elhallgattatva az
asztali áldást:

Jövel, ember, légy vendégem – s a holnapi ebéd, vagy a tegnapi vacsora a
maradék

Nem tudom, milyen lesz a mennyországban. Mindegy milyen porcelánnal terítenek

Az ezüstesszeug csengését már csak az engem hívó csengő hangja übereli
Aztán az ellenállhatatlan motiváció: Jöjjetek, mert már minden készen van!
S én mennyei dresszben a vacsoraasztalhoz ülök, s megértem az asztali áldást:

Jövel, ember, légy vendégem – s nem marad semmi maradék

Piknik Jézussal (After Trinitatis 7.)

Evangelium: Márk 8,1–9

Uram, megéheztem, hallható a gyomrom korgása
A halam kevés, szálkás, bűdös. Kenyerem száraz, elenyésző
Amit magammal hoztam, attól felkopna az állam
Itt fekszek előtted egy kockás pléden, csodára várva
Hogy ne kelljen éhesen, kiszédülten továbbmennem tőled

Uram, sokan éhesek körülöttem, hallom, hogy zörög a cukorkáspapír
A halam nekem sem elegendő. Kenyerem szaporíthatatlan
Amit szétosztanék másoknak, alig lenne egy kutyavacsorányi
Itt fekszenek előtted egy plédnyi közösségben, csodára várva
Hogy ne kelljen üres gyomorral odébbállni egy másik ételosztóhoz

Uram, sokan jóllaktak körülöttünk, halljuk a böfögésüket
A hal fele megmaradt a macskáknak. A kenyérhéjjal befedik sajnálkozó szemeit
Amit otthagynak – kolduskenyér, ám a kutyának sem kell
Itt szunyókálnak előtted betakarózva a plédbe, átaludva a csodát
Hogy ne kelljen az elteltséget és a jóllakottságot megkülönböztetni

Uram, sokan a'la carte rendelnének, halljuk a főurazásukat
A hal túlsült, nem elég omlós. A kenyér helyett saláta rendel
Amit kívánnak maguknak, másoktól irigyelnek
Itt elégedetlenkednek és kifogásolják a plédközösséget, realitásra cserélnék
a csodát
Hogy ne kelljen kioltani a sznobságot az igénytelenséggel

Uram, mindannyian éhezzük főztödöt, hallod a lélekkorgásunk
A hal elég, még hitvallás is telik belőle. A kenyér te magad vagy
Amit elveszünk tőled, megteríti lelkünk asztalát
Itt elevenedünk meg, s te odatelepszél mellénk a plédre, s ez maga a csoda
Hogy ne kelljen nélkülöd jóllaknunk, társunkká leszel

Uram, jóllaktam, hallható, ahogy teológiává válik a falat
A hal és a kenyér falatnyi feladat, hogy másoknak is jusson – tőlem
Amilyen kevesem van, annyival több lesz a maradék
Itt a kockás pléden mindig marad hely másoknak, akiknek kell a csoda
Hogy ne csupán gasztroteológus légy, hanem kifogyhatatlan lélekszakács

Az öreg emberhalász és az embertenger

Evangelium: Lukács 5,1–11

Uram, halszagúnak érzem magam sikertelen halászataim után
A hálóm üres, a lelkesedésem alábbhagyott
Az ötleteim felülmúlják képességeim
A „mégis” sorsfordító erejét elfújja az élettenger szele
Emberhalként is sokszor visszadobnának a sporthorgászok

Uram, sósnak érzem magam az izzadtságos evezés után
 A hajóm könnyű, az elköteleződéselem elszállt
 A vehemenciám túlszárnyalja tehetségem
 A másik hajó segítségét elnyomja a rivalizálás szele
 Emberhalként sem akadok fent sokszor a hálódiban

Uram, lekapott nap, egy arcpirító nullás menet után
 A lelkem szakadt, igazából hiányzik belőle az erőd
 Az elképzeléseim megszégyenülnek rá(nem)termettségem miatt
 Ámbár bűnbánatomat elnémítja a kor szel(lem)e
 Emberhalként arra várok, hogy kifogjál

Uram, cserzett a kezem a hálósosás után
 A munkám kudarcba fulladt, az eredmény szégyenletes
 Az akaraterőmet nevetségessé teszi valós erőnlétem
 De átmeneti csüggedtségemet elúzi az esti szél
 Emberhalként létem lényege az üres tátogás

Uram, a sült halat nem helyettesítheti a felsülésem
 A hívásod nehéz, elsüllyed tőle életbárkám
 A lelkesedésem tüzét kioltja a hirtelen jött élethullám
 A válaszom halk igenjét elfújta a szél
 Emberhalként hogyan is lehetnék emberhalász

Uram, ott állsz a parton, remélem, nem égetlek le nagyon
 A felmondásom esetleges, maradásra bír a csodafogás
 A képtelenségemnek jövőképet adsz
 A fogásom gyenge sikerét életképessé teszi Szentlelked szele
 Emberhalból lassan ember leszek – Te öreg emberhalász

Egy isteni üdítő

„Ha megtelik szívem aggodalommal, vigasztalásod felüdíti lelkemet.”

(Zsoltárok 94,19)

Vajon, ha megtelik életpoharunk aggodalomlével
Kiöntjük-e mint valami megpempősödött állott vizet
Vagy mint kényszeres zugivók felhörpintjük egy húzásra
S nem keresünk vigasztalásunkra egy isteni üdítőt

Vajon, ha a félig üres aggodalmaspohár áll életasztalunkon
Félig üresnek látjuk-e a lelki részegség elvonókúráján
Vagy töltünk-e még hozzá poshadt vizet, remélve, hogy gyengíti
S nem semlegesítjük a vigasztaló isteni üdítővel

Vajon, ha lelki szomjúságunkban aggodalomkönnyet iszunk
Megérezzük-e az ihatatlanság sós ízét
Vagy ráfogjuk, hogy milyen mennyei ez a nedű
S nem reklamálunk a Főúrnál, hogy az isteni üdítő nem ilyen

Vajon, ha a szíverősítőnk csupán aggodalomparlat
Nem találjuk-e túl sorskerítésszagatónak
Vagy gyorsan eszünk rá bánathamuból sült pogácsát
S nem engedünk meg inkább magunknak egy isteni üdítőt

Vajon, ha mindignaposak vagyunk az aggodalomlórértől
Ráébredünk-e a rosszullét kényszerességére
Vagy elindulunk az absztinencia katarzisa felé
S nem iszunk többé mást, csak isteni üdítőt

Vajon, ha elfogy a mindennapi aggodalomvizünk
Elrohanunk-e a gondlerakatba venni egy rekesszel
Vagy még az üres üvegeket is visszaváltjuk
S feltöltjük életfridzsiderünk isteni üdítővel

Vajon, ha a vigasztalás szénhidrátdús üdítőital lenne
 Megreszkíroznánk-e a kalóriatöbbletbevittelt
 Vagy lélekszegény diétára hivatkozva kiöntenénk
 S nem kérnénk, mint valami lelki aszottak, az isteni üdítóból

Lelki derű

Evangélium: Máté 5,20–26

Keresem a pontot. A nyugvót. A kibillenthetetlent
 Ahol távol lehetek az engem körülvevő közelségektől
 S a felszínesség vízfodrai alatt elmerülhetek a létmélységekben
 Ott a szavak sokszínűsége lucullusi értelemalakomává lesznek
 És ez lesz az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem a pillanatot. A megállíthatót. A tovanemszállót
 Amikor megérkezhetek a magam valóságából a vágyásomba
 S a közömbösség pusztasága után eltévedhetek a lélekerődben
 Ekkor a szavak nemegyértelműségei spirituális labirintussá lesznek
 És ez lesz az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem a harmóniát. A mennyeit. A visszaadhatatlant
 Amely megszólaltatja bensőm megkomponálhatatlan szimfóniáját
 S a realitás-disszonanciát elnyomja lelkem megtalált összhangja
 Így a szavak lefordíthatatlanságai gondolatkovácscsá lesznek
 És ez lesz az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem a hangszerem. A megszólaltathatót. A felhangoltat
 Amin el tudom játszani lelkem szünetcsendjeit a világzajban
 S a komponálás agressziója elvész nyolcadszünetnyi kottazörgésben
 Így a szavak diszkrét tempójelzésekké válnak
 És ez lesz az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem a társam. Az együttkeresőt. Az elengedhetetlent
 Aki négykezesedik velem a létkülönbséget játszó zongorán
 S egyedüllétem érdektársasága eltávolodik az egoizmus magányával
 Együtt kimondott szavaink elhalkuló bensőséges suttogássá lesznek
 És ez lesz az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem magam. A nyugodtat. Az irigyeltet
 Ha mindig ilyen lennék, kénsavként oldanám fel a világkáoszt
 S a valóságom képzeletbelisége megteremtené a valótlan idillit
 Szavaim bölcsességként duruzsolnák ellenségeim
 És ez lenne az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Keresem a lélekderűm. A megfogalmazhatatlant. Az elmúlatni nem
 akarót
 Ami mennyei fricska és nemes cinizmus a létkrízisek idején
 S a lélekháborgás jelenlétét kigúnyolva szégyenné tenné
 Szavaim elnémulnának a Lélek szava hallatán
 És ez lenne az édes nyugalom, vágyott lelki derű

Az elfolyó idő nyomában

Amikor egy néma pillanat elmúltával észlelem a percet, megkérdőjelezem
 Mindent úgy tettem-e, amit egy megcsinálógépnek tenni kell
 Vagy a muzsáj kizökkentett-e a metronóm létemből
 Néha azt tapasztalom, nem én vagyok a pillanat ura, hanem a pillanat ural
 engem

Amikor egy eseménytelen óra leketyegése után konstatalom a múltást,
 elbizonytalanodom
 Mindent úgy hagytam-e, amint meghagytam magamnak
 Vagy a percek körülfűztek-e, s nem hagytak eltelni
 Néha azt gondolom, az idő csupán számlap, s nem életritmus

Amikor egy csendes este rápillantok az órára, elgondolkozom
 Mindent elvégeztem-e, ami mára be volt tervezve
 Vagy a kapkodás előbbre való volt-e mint a tudatos időkimérés
 Néha azt érzem, kifolyik az idő a kezemből, mint valami olvadt palacsinta
 egy Dali képen

Amikor egy nyugodt hétvégén ránézek a telefonra, eltűnődök
 Mindent abszolváltam-e, amit a hétre előírtam
 Vagy a pillanatnyi helyzet szabadsága felülírta-e a saját
 kényszerkötelezvényt
 Néha úgy látom, csupán elütöm az időt, mint valami olcsó kínai
 pingponglabdát

Amikor egy laza nyári hónap 31-én rápillantok a naptárra, elámulok
 Mindenbe belekezdttem-e, ami fel volt írva
 Vagy a közbejött „ad hoc” dolgok átírták-e a reguláris ágendámat
 Néha azt hiszem, elherdálom az időm, mint valami ócska örökséget a
 közjegyzőnél

Amikor egy normális esztendő év végén kezembe veszem a kalendáriumot,
 elnémulok
 Mindent valóban akartam-e, amit aztán tényleg megcsináltam
 Vagy a kulminálódott alkalom pillanat-tolvajjá szült
 Néha nem érzékelem az idő kíméletlen ketyegését, csupán tojásfőzőórának
 hallom

Amikor egy teljes élet végén megnézem a CV-m, majd' meghalok
 Minden időmben volt-e valaki-valami, aki-ami megtöltötte
 Vagy csak megváltó daliaként küzdöttem az elfolyó idővel szemben
 Néha jó lenne nem gondolkodni az időn, hanem lazán megtölteni mint
 valami fröccsöspoharat egy nyári estén

Pán(ik)európai piknik (After Eight 11.)

Igazából nem is emlékszem
 Hogy mit csináltam nyolcvankilenc augusztus 19-én
 Valószínűleg a nyári szünet utolsó napjait kihasználva
 Még egyet játszottam az udvaron a hortenziabokor körül
 Vagy klimpíroztam a lehangolt zongorán
 S próbáltam elhitetni magammal, hogy végiggyakoroltam a nyarat
 Azt már sejtettem, hogy a zongoratanárnőm nem fogja elhinni
 Ez a szokásom egészen a zeneművészeti főiskoláig megmaradt
 Nem is lett belőlem művész

Vagy talán tömtem magamba az előző Ilona névnapi
 süteménymaradványokat
 Anyám névnapja mindig a nyár végét jelezte
 S mikor elmentek a vendégek, lassan nemcsak az esszeugot lehetett
 bepakolni
 Hanem az iskolatáskát is. Mindig volt egy laza gyomorgörcsöm
 Ez a nyolcvankilences névnap azonban egy rendszer végének a szagát is
 belengette
 Bár nem neveztük kilencventől a rántott húst Wiener Schnitzelnek
 S ha mégis, némi határszéli és sváb sznobériával már 89 előtt is így
 mondtuk volna

Hatodik osztályba készültem
 Ám ki törődött a serdülés hajnalán akkor a hírekkel
 Amúgy sem tudtam ki az a Horn Gyula
 A Habsburg Ottót meg az Alois Mockot pedig nem illett tudni
 Még Kőszegen sem, ahol az osztrákok elárasztották szombatonként a
 várost
 És gyakorlatilag nem lehetett magyar szót hallani a fodrásznál és hentesnél
 Azóta ez fordítva van: majdnem minden fodrász és hentes magyarul beszél
 Burgenlandban

A sajátos politikai identitásom kialakulása – ha létezett egyáltalán akkor
ilyen

Egy vallásos konzervatív besorolást kapna, némi muszáj-proletár-
életvitellel

És eszement átsorolás utáni vággyal egy felsőbb osztályba

Nem voltunk kommunisták, de nem tudtam kikerülni a rendszer
kényszerpályáját

Gyúrtam a rajvezetői posztra, az őrsvezetőire vagy az osztálytitkárira

És arany minősítést nyertem a kulturális seregszemlén a Lambert Bourree-
jával

(Hernádi-féle Zongoraiskola 1. utolsó oldal – a zöld kotta)

S lelkesen énekeltem a mozgalmi dalokat az iskolai énekkarban egyetlen
fiúként

S egyben – szintén egyetlen – református kántorként

Nagyanyám persze megállás nélkül szidta a macskák, időjósok mellett az
oroszoikat

És megígérte, ha kimennek, megcsókolja Záhonynál az utolsó vagont

Még megélte, de nem csókolta meg

Neki persze nem létezett jó politikus

Igazságos politika végképp nem

Ha jobban belegondolok, eleve a politika sem létezett

Amikor pusztán kulturális érdeklődésből az Internacionálét pötyögtem a
zongorán

A 111 dal úttörőknek-ből

Bejött és magából kikelve azt mondta: ezt itt nem játszhatod

Fogalmam sem volt, miért nem, de gyorsan átváltottam az Ein feste Burgra

Mínthogy annak súlyát sem éreztem

Miért vette el majdnem ezidőtájt az osztályfőnöknőm az

úttörőnyakkendőm

Mikor egy évnnyitón fejkendő't csináltam belőle

S vékony szájjal, kimért, de kíméletlen hanghordozással méltatlannak
nevezte tettem
A diktatúrák része, hogy nem értjük a leheteket és a nem leheteket... csak
végrehajtjuk

Végülis a nagyanyám is diktátor volt a maga módján. Mégha jó is
Így aztán ebben az ősi ellenálló svábos klímában mit sem értettem a
híradóból

(Öreganyám eleve az osztrák tévét nézte
Mondván: ők jobban eltalálják az időjárást Kőszeg felől nézve
Utólag nézve, azt hiszem, mást is jobban eltaláltak)

Persze némi fogalmam azért volt a politikai helyzet kérdőjeleiről
Amikor NDK-s ismerőseink nálunk nyaraltak
Másnap már jöttek a civil rendőrök érdeklődni
Kik vannak itt, meddig, mit csinálnak
Még jó, hogy engem nem kérdeztek meg, mit csinálok a szobájukban
Míg ők áztatják magukat Bükfürdőn
Egyébként turkáltam, a cuccaik között, hátha kapok még tőlük valamit

Aztán az NDK-s kapcsolatok tovább kulminálódtak
Drága emlékezetű szüleimnek
Nem létező külpolitikai érzéküknek köszönhetően
Nyolcvankilenc októberében jutott eszükbe, ad hoc, hogy menjünk el az
NDK-sokhoz

Mi már Ausztrián keresztül utazhattunk
S egy táskányi kindertojással állítottunk be
Ők meg anyámékra bíztak egy borítékot
Amit az NSZK-ba disszidált rokonoknak kellett feladni hazafelé jövet
Ausztriában

Anyám a ruhája alatt csempészte át az NDK-Csehszlovák határon
Amikor már aztán az NDK-sok csak németek voltak, még egyszer eljöttek
De mi már nem mentünk többet hozzájuk
Gondolom a levelet azért megkapták

Arra aztán végképp nem emlékszem, mikor állt bennem össze a kép
 Mit is jelentett a szögesdrót átvágása
 S mi ért többet annál, hogy szabadon túrázhattunk a kőszegi hegyekben
 És nagyanyám újraélhette a kőszegi erdőkben, hegyekben leánykorát
 Persze egy gyerek szemében a szabadság mindig egyszerűen realizálódik
 Nem a múlt és jelen feszültégének metafizikáját mérlegeli
 Hanem a banán és Milka csoki beszerzésének lehetőségeit
 Meg annak az értékminőségét, hogy ki volt már „Osztrákban”
 Ráadásul én először úgy voltam, hogy az iskolában nem is tudták
 Így vigéckedni sem tudtam vele
 Apám kétes nemzetközi üzleti kapcsolatainak egyikeként
 Talált egy Luis de Funes korabeli Renault-t megvételre
 Ami már nyolcvankilencben is öreg volt, és persze sose lett a miénk
 A lényeg, hogy ki kellett menni érte Ausztriába
 Gondolom a valutakeret miatt kellettünk a bátyámmal is noch dazu
 Iskolai hiányzásainkat anyám hasmenésnek álcázva igazolta
 Pechemre a túlbuzgó osztálytársaim pont ekkor hozták el a házit hozzánk
 Nagyanyám aztán valamit lódított – kötve hinném, hogy bárki is elhitte
 volna
 A lényeg, hogy amikor később egy tesióra után egy másik osztálytársam
 előadta
 Milyen jó is átmenni az osztrákokhoz, csak hümmögtem, hogy még nem
 voltam

De úgy tűnik a hümmögés azóta is tart
 Az átvágott szögesdrót jóllehet elvágta a SZU-hoz kötő köldökzsinórt
 De hogy le tudtunk-e válni a feltétlen függőség kényszerétől – azt nem
 tudom
 A szabadság több, mint NDK-sból NSZK-sá lenni
 És több, mint spacírolni a zöldhatáron Milka csokit majszolva
 A szögesdrótok bennünk vannak
 Félelemnek, kiszolgáltatottságnak, kényszerű hallgatásoknak,
 megtévesztésnek álcázva

Ha ezeket átvágjuk, akkor piknikezhetünk igazán, szabadon
És elmondhatjuk hümmögés nélkül: voltunk már odaát
Mert az odaát ideát van
De ez lehet, hogy nem páneurópai piknik lenne, hanem páneurópai pánik
És lehet, hogy nagyanyám tovább szidná a politikusokat
Ő már megteheti

BODNÁR MÁTÉ

Megtérés

Harcom véget ért.
Leteszem büntől lucskos,
véres szívem –
a Lélekért.

Még fáj a múlt.
De érzem,
éltem Jézusomban
Szabadult.

Az Atya vár.
Új élet az,
mit fáradt lelkem
Megtalál.

2020 húsvétján

Karantén.
Rendelet.
Gördült a kő.
„Se ki, se be.
Mindenki haza!
Nincs itt semmi látnivaló!”
És az asszonyok?
„Maradjanak otthon!”
A tanítványok?
„Maradjanak otthon!
Jézus! Maradj a sírban!
Talán még megfékezhető ez a vírus.
Talán lapos marad a görbe.
Talán elfelejtene.
Talán.
Vagy mégsem?”
...
„Miért keresitek?
Hol keresitek?
A holtak között?
Keresitek?
Nincs itt!
FELTÁMADT!
Mégis feltámadt!
Ő az Ige, és nincs bilincsbe verve!
Ott van, ahol befogadják.
Ott van, ahol hisznek benne.
Ott van, ahol ti vagytok!
Otthon van nálatok.
Itthon van.
Itt és most.

Él.”
 Élő Jézus! Maradj itthon!
 Élő Jézus! Maradj velünk!

Hajó a tengeren

Mint háborgó tengeren kicsiny hajó,
 Hánykolódik életünk bárkája vakon,
 De tudjuk, nekünk mi is a jó,
 Már nem járunk sötét utakon.

Hisz Ő lecsendesíti a tengert, ha kell,
 Parancsol a viharnek,
 Népe őt dicsóíti énekkel,
 S a teremtmények mind ráutalnak.

Csak egyre vigyázzunk nagyon,
 Mely kísértésként lephet el,
 A víz nem lehet a hajóban,
 Így bárkánk nem is süllyed el.

Mert azért vagyunk itt,
 Mert világítani tudunk,
 Szenvedés és harc között
 Mi győzni akarunk.

És tudjuk, ki az, ki támogat,
 Ki miatt kel fel a Nap,
 Ki vigyáz szétszórt álmokat,
 S az őt hívókhöz látogat.

Mint háborgó tengeren kicsiny hajó,
Hánykolódik életünk bárkája vakon,
De úrrá lesz rajta az Úr,
S vezet világos utakon.

Szenvedések felett

Törjenek kerékbe sötét erők,
Legyen fájdalmam hatalmas nagy,
Rád tekintek mindenek előtt,
Szenvedések közt az Úr Te vagy!

Legyek megkötözve, bántsanak sokan,
Ne legyen senki, ki békén hagy,
Érzem azt, büszkén, komolyan:
Szenvedések közt az Úr Te vagy!

Lépjenek rám a világ nagyjai,
Csapjon össze hullám fejem felett,
Érjenek véget életem napjai,

Tudom mégis: Isten engem szeret –
És Ő az Úr a szenvedések felett.

BEDEKOVICS PÉTER

Merengés

Mikor szorít a test,
mert szűkebb, mint a lélek,
melyet szolgálni rest.
Mikor magamban sem férek...
Mikor elvágok oda,
hol a boldoguláshoz
nem kell száz csoda,
nem kell több Illés, több János,
s nem kell több ostoba,
magam körül pörgő ima.

Talán majd akkor... tán egyszer
kiölelhetem mindazt
magamból, mi vegyszer,
mi méreg, mi gaz.
Talán majd akkor
látom, mi végre az,
ami örök, ami igaz,
s nemcsak a szürke kor
által belém kövített tumor.
De addig még elárvul
mennyi néma sor!

Szatmári sóhaj

Őszülő Szatmárban őszülök én is,
s bár ködöl a Szamos is homályosan,
magasló fellegek résein mégis
kis ábrándok lesnek rám komótosan.

Grádicsok tengerén angyali léptek
csalogatják álomporos tekintetem.
Jákóbi áldásért kajtatva nézek:
kacsintásukat hátha „úgy” érthetem!

Egy másik folyónál te is sétálsz talán...
Megállsz, s magadban fürkészed a telet,
de várod a tavaszt, de várod a szelet!
S az engem gyón neked virágok illatán...

A vallomás felold. Eléri szívedet.
S örök múzsám leszel, kihez ragaszkodom.
Keresünk egy folyót egy nyári alkonyon,
s ott végre kezembe teszed finom kezéd.
S mosoly lesz arcodon.
S érzem lélekzeted.

Meghívó R. R. kertjébe

Kalandot ajánlok, tarts velem!
 Varázskertemben megterem
 Ezer fű, fa és virág,
 S kitárul előtted a világ.
 Mikor holnap ötöt mutat a Nagytemplom tornya,
 Legyél a kertemben, s kezdődjön a móka!
 Nagyerdőnek peremén,
 Nagy egyetem kebelén
 Kertem megleled,
 A mellékelt jegyedet,
 Mellyel az őr beenged,
 Otthon ne feledd!

Ott a tónál még kövesd
 Miska bá`-nak nyilát,
 S dombok között megleled
 Meghívásom okát!

Tükör

Tükörbe nézek, de nem látok mást,
 csak elmosódott fantommaszkomat.
 – kékesen párás, homályos szemek,
 színtelen, fakó alabástromarc –
 Ez lennék én? E képtől rettegek.
 Kivetették hát méltó sarcomat.

Nem vagyok más, csak egy üres edény,
repedt falú, koszos kerámia,
kiégett cserép: ez már így marad,
tűzre vetni, vagy szemétre vele!
– görcsbe szorított markomban agyag:
nem lehet újra megformálnia? –

Teremtés

Nemlétezés sötétjében
felcsendül egy édes ének,
néma recsegéssel hajlít
téridőt, színtelenséget.

Formálódik egy új világ:
megéneкли teremtője,
a zengve bűgő dallamok
összeforrva hívják létre.

Magas hangra hegy születik,
rőt árnyat vet a sötétben;
völgyek nyílnak körülötte,
basszusmélység lágy hevében.

Mézes hangja hajnalt fakaszt:
feldereng a világ széle.
Első virradatra ébred
új világnak új reménye...

Tétova pünkösöd

Itt van pünkösöd újra,
egy karnyújtásnyira;
de hol van az az Öröm,
mely felszabadítana?

Itt van pünkösöd újra:
a Lángok Hajnala!
De nem lobog lelkemben
az Ég Lángoszlopa.

Itt van pünkösöd újra:
Kegyelem Csillaga!
Megelevenít a Lélek,
de az én lelkem tétova...

Itt van pünkösöd újra:
megújulás Szava.
az Ige szól, a lélek vár:
csönd lesz, vagy vihar zaja?

Balázs Anita

A VÁGYAK PARKETTJÉN

Átlagos napok voltak, az átlagembernek, de nem neked. Távol az otthontól, a szerető Úrtól. Nem mintha a hely, a távolság meghatározná hited, de érzed, itt más vagy, és más lehetsz. Minden, mi szép és jó, ferde torony, hullámzó tenger, csak nyisd ki a szemed, ha vágyaidnak ez kell. Egyedül, egy idegen országban több ezer kilométer, mi közéd s az Úr közé éket ver. Eszeddel tudod, mit tett érted a Krisztusod, mikor neveden szólított, csak a hited... a hited ne lenne még oly gyermek. Te mégis itt vagy, mert vágyaid ide húznak. Ugyanazok az arcok a már megszokott környezetben, mégis valahogy más érzés fog el. A hely mesés, magával ragadó, de csak annak, aki ismeri, mit rejt a betonrengtetegben megbúvó kicsiny szögletes épület és annak belseje. Ékszerdoboz ez, amelynek kincseit csak te láthatod meg.

Igen..., már kívülről hallod a dallamot, azt a ritmust, mely legbelül lüktet és egyre erősebb. Ismerős érzés kerít hatalmába. Ahogy ott állsz a szürke épület előtt, a falak szinte megrémítenek, melyek lépésről lépésre csak nőnek és nőnek és nyílik az ajtó, oly hívogatóan, hogy hátat fordítani nem tudsz már neki.

Hagyod magad és belépsz. *Ekkor, megnyílik a szemed.* Élesebben hallod a hangokat. A színek pompázatos világa tárul eléd. Észre sem veszed, amint szép lassan körbeszó hálójával, miközben nézed a tömeget egyszerre mozdulni a parketten. Férfi és nő tökéletes összhangban simul egymás karjába. Látod a küzdelmet, a szenvedélyt, hallod a zenét. Érzed az illatokat, amiben jelen van a fájdalom, kitartás és a győzelem démoni ereje. Már emlékszel *mi volt a jó...* Mindenki tekintete csakis egyet üzen: Ma itt én leszek az *isten*.

Tudod mi a dolgod, és teszed, amit elvárnak tőled. Felöltöd magadra, amit már rég nem, hisz kezdődik a verseny.

Álruha, álarc, de a lélek más.

Szabadulnál!

Talán nem tetszik a látvány?
Kérdezi AZ, ki vádlón ott áll.

Vagy még többre vágytál?
Megkaphatnád, ha *engem leborulva imádnál*.
Ekkor már futnál, de a lábad úgy táncol, ahogy AZ diktál.

Egy röpke pillanatra elgondolkozol:
Vagy mégis megéri?... hiszen mindenki ezt teszi.

Vért izzadsz és szenvedsz

De új a lélek,
Hát *új tömlőbe régi élet?*

Ahogy telnek a hetek, egyre csak azt érzed, már semmit nem tehetsz, hiszen az ajtón itt ki, sem vissza nem mehetsz. Ide jutottál. Még mélyebbre, mint egykor. Kínoz a honvágy és úgy érzed, az Úr sem szól hozzád.

Még az első fél évet csak-csak túl is éled – de hol van már az a “jó élet”...? Egyre vágyakozol az ismert után, mert érzed, egy dolog biztos: csak ez, újra nem tehet boldoggá.

Ekkor megszólal szelíden az a hang, mely régen elhívott, hogy inkább vele legyél. Az, akinek hátat fordítottál, most tárt karokkal vár.

Szeretsz-e engem, szeretsz-e még?
Hangzik a kérdés... igen, feléd!

Nyolc év távlatából messzebbnek tűnik a hely is, hol ez megfordult egyszer még velem is. Vágyak jönnek meg mennek, de fejemre többé fészket, tutira nem tesznek.

Újra szabad

Elmész..., nézel...,
rabja vagy és nem szabadulsz.
Nem enged, akárhogy is erőlködsz.
Már jó érzés..., akarod..., talán nem is mennél.
Ekkor megragad, Ki erősebb mindennél,
Fáj..., de szabadulsz.
Egyre könnyebb, már nem terhel.
Bánod, és Ő megölel.

KOVÁCS MARGIT

Kacagsz

Csillag, ne hallgatózz,
elsuttogott álmaidtól nem leszel fényesebb.

Öleld a csöndet – sohasem téved!
Csodáld a percet – nem fárad.
Kövesd az árnyékot – nem fél.
Őrizd az alvó gyermeket – oly ártatlan, nem vét.
Dicsérd a Holdat – teljesen soha el nem fogy.

Mielőtt lehullanál, mégis ordítom titkom,
vágyam, hogy büszkén odafönt maradj.
S te kacagsz, mert mindig hitted,
ha földet kell, hogy érj,
az égboltnál is hatalmasabb lesz
majd a szívem.

(HORVÁTH) KISS ERZSÉBET

Ima

Hálátelt szívvel állok meg Előtted
Köszönöm Uram a derűs életet
Köszönök mindent, mit magadtól Te adsz
Követem híven rám mért utadat.

Uram, én bevallom sokszor elcsüggedek
kicsinyes dolgokon gyöttröm a lelkemet
S ha valami nehézség áll meg előttem
Vádolva kérdezlek, Uram hát miért ez?
Uram, miért büntetsz, miért e fájdalom
jóságos gyermeked hát porig alázkod!
Így vádolva Téged állok az életben
nem találok nyugtot, nincsen békességem.

Ilyenkor mindig magamba roskadok
ilyenkor mindig fájnak a nappalok
ilyenkor mindig rám tör a félelem
ilyenkor mindig fáj az, hogy létezek.

És mégis mindig ebben a magányban
megtalállok Téged szellősuhogásban
megtalállok Téged napfény melegében
megtalállok Téged szívem belsejében.

És ilyenkor megnyugszom, kezdem érteni
hogy Uram, Te összetörsz, hogy fel tudj építeni
Összetörsz azért, hogy át tudj formálni
És ilyenkor elhiszem, hogy jobbat akarsz adni.
Mindennek oka van a teremtett világon

oktalan ki hiszi a szerencse és álom...
Uram, én tudom, ha fáj is olykor nekem
célod van ezzel, így van célod velem.
Nem hagynád sosem gyermeked magára
nem engeded át a kísértő markába
S ha a fájdalmat meg is engeded
Én hiszem azt, Uram, hogy kegyelmet nyerek.

Általad juthatok el a megnyugvásra
Láthatom a fényt a fénytelen világban
Dicsérhetem neved minden jóságodért
Adhatok hálát minden jótettedért
Letehetem terhem óvó kezvedbe
Adsz nekem Te, Uram, szelídebb életet
Ki tudja, hányszor kísért a bűn engem
Uram, te légy ott e nehéz percekben
Rabjává ne engedj, ne hagyj elcsüggednem
Add meg nékem azt, hogy szüntelen dicsérjem
Milliószor áldjam háromszor szent Neved!
Ámen

Téboly

Félve féltetni és félve félni...
Igen, tudom, kicsinyhitűség
Félve félttem előtted én.
Félni Téged s félttem magam
félttem őt meg félttem az utam.

Igen, tudom! Ki hisz, annak lehet!
Tudom jól, jöhet még kikelet.
Jöhet, mi szép, jöhet, ami jó.
De honnan tudjam, hogy bízni oly jó?

Igen, tudom! Nálad lehet!
De mégis, Uram, ha a félelem...?
Ha hallgat a válasz, ha nincs, csak a vád,
Mégis... (mondd meg) adsz újra szivárványt?

Igen, tudom! Ez csak kifogás!
De ha mégsem az? Ha valóban fáj?
Csupán Te vagy minden egyedüli érték,
Te vagy a mércém! Általad meg én.

Igen, tudom! Csak hinnem kéne Benned.
Tudom azt is, erőm megsegíted.
Táplálsz, biztatsz, vezetsz. Kíséred utam,
De mégis! Hát kétségek között hagysz?

Igen, tudom! Van, hogy nincs válasz
Az a válasz, ha önmagadba zárhatsz
Hogy elszenvedhessem saját magam harcát
A döntés meg kezemben vád, csapás, tán boldogság...?

Igen, tudom! Nincs is lehetetlen!
Ha kezedbe teszem, hát megoldod helyettem!
Erőtlenységemben erőt erőtlennek
Keservben, bánatban felemel két kezed.

Igen, mindezt tudom! Igen, mindezt hiszem!
Igen és igen, akkor miért nem?
Miért tagadok, vádollok... szenvedek
Miért érzem, mindez lehetetlen.

Miértek sora és válasz erre nincsen
Vagy adsz erőt mindenhez, ez lenne a terved?
Avagy alattomos mélységes mámor
Gyönyörködtető kéjenc édes háló?

Vagy háló, de nem csapda?
Vagy valóban egy istenadta...
Vagy Te adtad, Isten?
Vagy senkise adta.

Nem! Már nem tudom
Már semmit sem értek
Annyit csupán igen, hogy kétoldalról vérzek
Verejtékezve vérfoltos a testem
A lelkembe hasít: Óh Uram, Kegyelmezz!

*BERTHA ZOLTÁN***82. zsoltár parafrázisa**

Mennyi itt az isten, s mennyi a halandó...
S mennyi felejt el, ki a Mindenható.
Az Úr küldötte mind, ki itt-e Földön
Bíráskodik, s ítél? De majd egyszer eljön
A nap, mely ítél isteneket,
Számunkéri rajtuk gonosz tetteiket.
Mert rossznak fizettek jóval, s rosszat adtak jóért.
Szegény nincstelennek bot járt igaz szóért.

Nyomorultra köpte hazug szavainak súlyát,
Puskapor fedi el vízagyúknak hangját.
Kőolaj vagy földgáz, emberi hatalmak?!
Megéri akkor is, ha milliárdok halnak.

De félelmed függönyét húzd el, s nézz ki végre!
Láss, ne csak félj igazságot kérve!
Állj az igaz mellé, s mentsd meg Isten népe!

Föld mélyén az ember, s még lejjebb a lélek,
Sok isten a Földön, de Egy ott fenn az égbe!
Csillagok hullnak és csillagok születnek,
Egyre feljebb törnek a nagy kegyetlenek.
Mert minden földi isten szereti a lóvét,
De eljön majd a nap, amikor akasztják a hóhért.

Mi Atyánk-parafrázis

Mi Atyánk, aki magasból tekinted apró életünket!
Lentről tekintünk Rád, s áldjuk tetteidet.
Bárcsak minden élet elfogadna Téged,
S meglátnák a napnál hatalmasabb fényed!
Minden úgy lehetne, ahogy Te ígérted.
Nem lenne, ki éhes, nem lenne, ki szomjas.
De kérve kérünk, Atyánk, légy velünk irgalmas,
Mert sok szív tagad Téged, s még több nem is keres.
Bűnös világodat, ó Uram, el ne vesd.
Adj erőt népednek kegyelmesen élni,
Minden kísértéstől messze-messze lépni.
Te legyőzted a gonoszt, hát így segíts minket is,
Mert Tiéd a minden, így a mi szívünk is!
Ámen!

VITÉZ FERENC

Töredékek a Harmincgyből

*(In memoriam Weöres Sándor;
in honorem Kenyeres Zoltán)*

1.

egyszer fent vagyok
egyszer lent vagyok
csak az angyalok
vannak középen

néha meghalok
néha felragyog
lomha csillagom
az árva égen

lépcsőkön járok
erkélyen állok
már nem kívánok
semmit magamnak

nincsenek álmok
nincsenek álnok
sóvárgó királyok
a gondolatban

***

egyszer átjutok talán
a végtelen falán
nem leszek se kényszer
se rózsamézes ékszer

elhagyom minden
fénytelen kincsem
mint levél a fát

10.

dobban a szív
lobban a tűz
lángolni kezd a szomorúfűz

halkul a szív
hamvad a tűz
tehozzád mindig a félelem űz

szívünk megáll
csak pernye száll
s az égre hajol a szomorúfűz

16.

a regösök énekében
benne van a rejtekem
a nagy öreg botja szúr át
rejtőzködő lelkemen

csodaszarvast köszöntenek
fiút és lányt regölnek –
bot végén a láncok minden
hamisságot megölnek

27.

csak akkor érzed hogy milyen
ártatlan vagyok ha már
az este ráfeszített a bíborban
haldokló nap bűneire

31.

lengedező szélben
szél karmolta éjben
talpig feketében

fölragyogó nyárban
fonnyadó halálban
fehér nyoszolyában

38.

szótáradban nincsenek
sorrendbe szedve a szavak –
egymást követi a kenyér
a tócsa és az ég a félelem s az
angyal közé ékelődik a körteág
a lépcső a köd-bokor és a vég
a lomha árnyék és a végtelen...

(a kezdetet eltakarja egy virág)

48.

Clervaux-i Bernát szerint Isten
lábának zsámolya a föld –
de csak Jézus hagyta rajta láb-
nyomát a poros köveken

58.

sok kis tűz fél
sokan kicsik
tüzek félnek

*nagy hegy fúj szél
nagy hegyeken*

*fújnak szelek
félő erdők
mind leégnek*

por csont bőr vér
porból csontok
vérző sebek

*dér fagy hó tél
behavazott
erdők felett
csonttá fagynak
égő hegek*

63.

Bernát még azt is mondta
hogy Isten felfoghatatlan –

de hát nem is kell mindent
megérteni ahhoz hogy szeretni
tudd mert ha már megérted
rájössz: csak önmagad
szeretted benne

69.

zörgetek az ablakodon
én eltévedt madár vagyok
de nincs szárnyam

szeretném ha beengednél
megetetnél s bekötöznéd
vérző lábam

73.

hajpántos küllőrojt
fölperzselt hintóhám
nádfényű márványfolt
vándorló hattyúlány

fölperzselt hattyúhaj
nádhintón márványpánt
vándorló fénysóhaj
hámló rojt lány vállán

82.

amikor végre csönd lesz idebent
valaki mindig fölördít odakint –
hogyan lehetne így bármit is tisztán
hallani az angyalok szavából?!

98.

sokan tülekednek a keskeny úton
mert az utolsó pillanatban
már mindenki arra menne
s aki végig azon haladt
most nem tud mit kezdeni
a lökdösődő akaratokkal
inkább megint a sor hátuljára áll
mert a kaput nem az út végén
nyitották ki hanem benne
s úgy nézi maga előtt a tülekedő
tömeget majd elröpül fölöttük
kézen fogva az angyalokkal

110.

amikor minden kerek
és az ív a rajta kívül eső
terek után kutat
reménykednek az egyenesek –
mert két pontot összekötve
be tudják bizonyítani hogy ők
jelentik a legrövidebb utat

128.

a szikláknak van szeme
a kő szeme lát

a tónak is van szeme
a tó szeme lát

éjszakáknak a szeme
a szívedbe lát

Istennek is van szeme
látja az imát

látó szemed neked is
lehetett volna

látva hogy mit és miért
tehettél volna

ha a tóban sziklákat
kerestél volna

s sziklákban a szívemet
megláttad volna

138.

a Teremtés egyre csak
soványodik
és a teremtett dolgok
egyre híznak

145.

végre kitörölted a szótáradból
azt hogy „soha” –

mert az Isten fogta a kezedet
amikor el kellett dönteni
hogyan szeretnél-e még élni –
„mindörökké”

148.

csakis a folytonosság csakis a kör
amibe akárhány háromszög is
kerül mindig lesz maradék

de a háromszög köré vagy annak
belsejébe rajzolt körben te a
mozdulatlan középpont lehetsz

191.

mi hasznod van? – kérdezted
s hasznodat nem élvezted
nem fér bele az egyenes –
mert kérdőjel a két kezéd

207.

amikor a legmagasabb
hegyekről írtam neked

hogy onnan milyen közel
 vagyok mindenhez amiről
 azt hittem messze van

(...)

most már bevallom
 hogy nem bírtam tovább
 a félutaknál mert elfeledtem
 hogy soha nem jutok föl
 a legmagasabb hegyre
 ha nem osztom meg
 a terhemet veled

218.

a te magasodnak
 s az én mélységemnek
 ugyanaz a közepe

245.

savanyú földben hajtott ki magod
 azt hitted nem lesz termésed édes
 de éppen a földi savanyúság
 kell az áfonya élvezetéhez

250.

a tövis helyét kikapartad –
 mostantól már mindig
 emlékezni fogsz rá

254.

hét faluban nekem
 van hét szeretőm

hét templomnak a tornyából
készült a tetőm

mindegyik szeretőm
homloka fehér
hét templomban imádkozik
értem két tenyér

266.

ha élesen látod a kör-
vonalat bizonyos dolgok
halványabbnak tűnnek
(kívül a vonalakon)
de ez nem azt jelenti hogy
nem is volna szándékukban
a körön belülré kerülni
ezért ugyanúgy meg kell
figyelned a halványságba
rejtőző akaratokat is

321.

valami közelít mindig
s valami éppen távolodik
ami közelebb van valamihez
mindig távolabb van valamitől
csak a középpont képes arra
hogy egyformán közel legyen
mindenhez és ugyanolyan távol
legyen mindentől –

noha a középpont helyét is az
határozza meg hogy valami éppen
közeledik vagy távolodik-e

378.

kiszámolod milyen hosszú
 kiszámolod milyen széles
 milyen magas mennyire mély –
 de nem tudod milyen fényes

408.

minden reggel megszülettem
 minden este meghaltam
 s esténként ha kiolvadtam
 reggelre már befagytam

színes levelekben ősszel
 virágoztam – rózsafa
 s tavasz végén fölbordázott
 egy eltévedt hó-kapa

422.

énekelj mint a hab
 hallgass el mint a part
     énekelj mint a szél
     hallgass el mint az éj

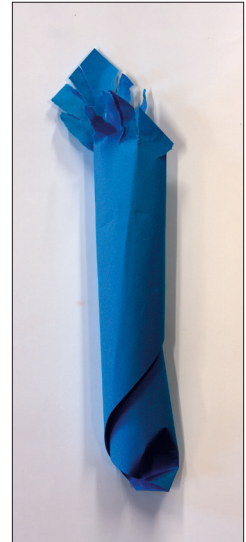
s énekelj mint a part
 hallgass el mint a hab
     énekelj mint az éj
     s hallgass el mint a szél

432.

most már csupa nevetés vagyok
 és örömből lettem összerakva
 most már nem kapaszkodom
 a kimondhatatlan szép szavakba

ha nevetek bennem úgy ragyog
egyik-másik kimondhatatlan szó
mintha egy sókristály-göröngyben
akadna fönn az átlátszó égi lasszó

*A DRHE Rajz Vizuális Nevelés Tanszék
hallgatóinak munkáiból*

Soli Deo Gloria

Csörögve csattogva zakatol a jelen
S felvillan benne mind, ami múlt
Hirtelen hírnévvel millió babér terem
Önhitt ego sokakat sújt.

Egyedül nem megy, betör a hiány
Egyedül nem lesz a munka áldott
Egyedül túl sok a nyitott talány
Egyedül nem vagy sohasem. Vágod?

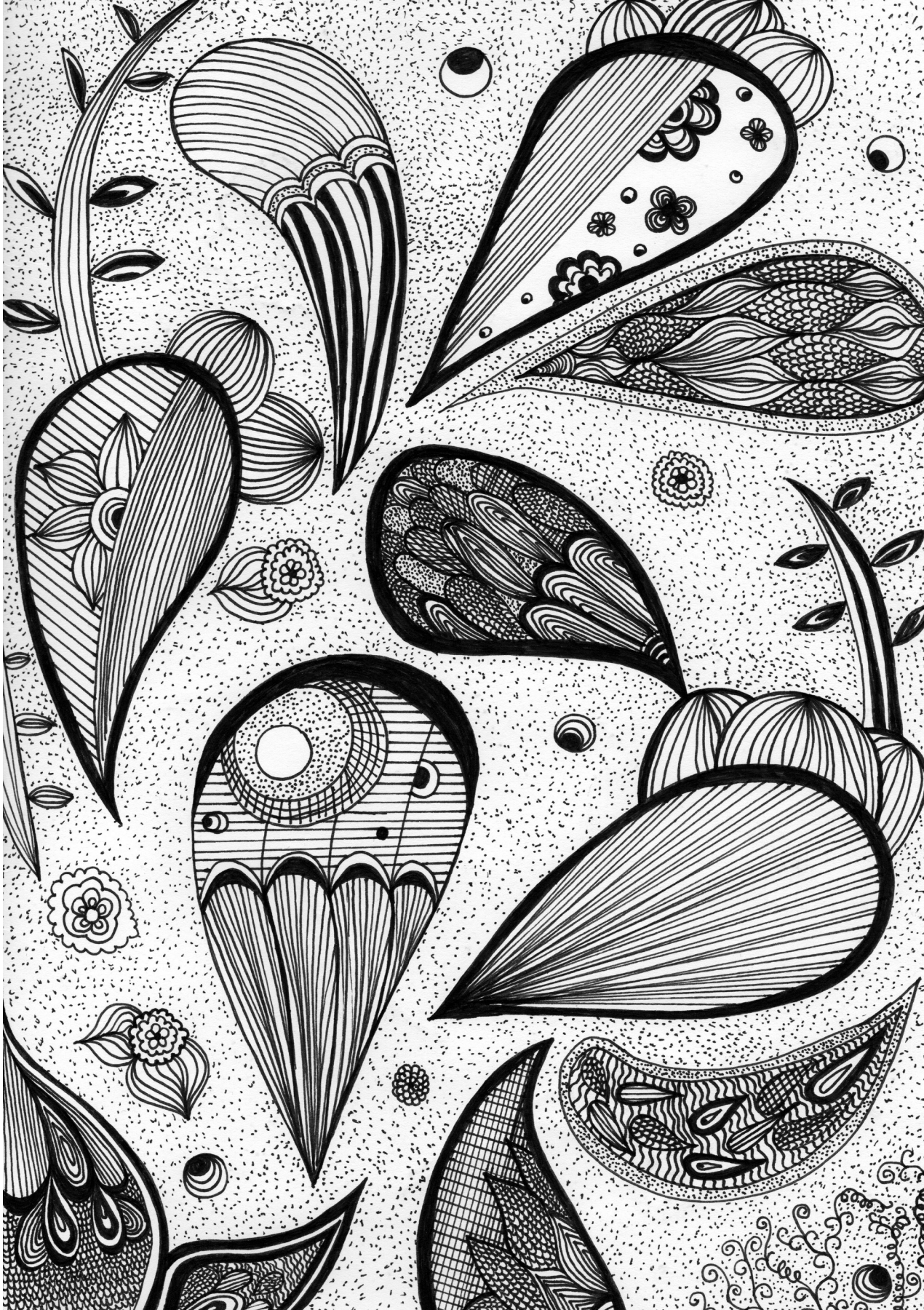
Istené a közeg melyről mondod tiéd
Istené egész gazdag nagy világod
Istené az Írás mire építi hívő követ
Isten a tett, a lehajlás, hogy enyhül az átok.

Dicsőség hát neki mindörökké szüntelen,
Dicsőség, hogy vezet s erősít, mert szeret.
Dicsőség, hogy félezer éve szól magyar nyelvemen,
Dicsőség, hogy sokakat ihletett,

Kik írtak, fordítottak, bízva éltek,
A Scriptura alapján hitben reméltek.
Adták a megismert Krisztust tovább
S alázattal mondták a Soli Deo Gloria-t.

Mert rohan a jelen, s kérdés a jövő
Ez nemcsak múlt s messzi történelem
Az örökség élő, ható, feledésbe nem merülő
Nem kurzus, kamu szólam. Hitvallás szüntelen.

Soli Deo Gloria

SZERZŐINK

Albert Bálint	Héder Vivien
Bakó Boglárka	Hodossi Sándor
Balázs Eszter	Hodossy-Takács Sámuel
Baráth Béla Levente	Homovics Panna
Bartók Emese	(Horváth) Kiss Erzsébet
Bedekovics Péter	Hubai Alex
Bertha Zoltán	Istenes Virág
Bodnár Máté	Iván Emese Vivien
Bodó Gabriella	Kádas Richárd
Braun Ágnes	Kele Enikő
Budai Pálma	Kiss Dorottya
Czirják László	Koncz Karola
Csorvássy Zsófia Fruzsina	Kovács Margit
Damásdi Péter	Kovács Krisztián
Debreczeni Ákos	Kupás Virág
Didi Xénia	Kustár György
Dobos Krisztina	Kustár Zoltán
Doedens Mirjam	Lapis-Lovas Anett Csilla
Dulavics Dóra	László Abigél
Egyed Zsófia	Lőrincz Anna Edit
Erbach Viola	Maák Cecília
Gulyás Dominika	Marjai Szilvia Petra
Gyatyel-Horváth Eszter	Mercz Sándor
Győri Krisztina	Mikó-Prém Alexandra
Hegedűs Csaba	Molnár Csilla

Molnárfi Mátyás Tamás
Nagy Bettina Tünde
Petkes Piroska Judit
Plangárné Kárándi Júlia
Raffai Fanni
Rácz Gábor
Rékasi Borbála
Rusói Fanni
Sási Mária
Smidróczki Nikoletta
Smidróczki Anikó
Szabó Pál

Szalma Evelin
Szeles Emese
Sztárosztenkó Gabriella
Tóth Lilla
Török Réka
Vincze Éva Fruzsina
Vitéz Ferenc
Vitéz Kata
Volosinovszki Marianna
Záhorszki-Hangó Viola Réka
Zilahi Réka